

မြသန်းတင့်

ခရမ်းနုရောင်ပွင့်သစ်

ခရမ်းနှုတ်ရောင်ပွင့်သစ်

[၃၁၊ ဇန်နဝါရီ၊ ၁၉၈၃]

ဂျာနယ်ကျော်မမလေး

ဒဂုန်တာရာ

ပါရဂူ

မြသန်းတင့်

ခင်ဆွေဦး

အောင်ခက်

ညိုသစ်

ခင်မြဇင်

သိုက်ထွန်းသက်

အမေ

ဆိတ်ဖလူးရနံ့၌ မိမိကိုယ်ကို တွေ့ရှိခြင်း

အမာရွတ်နှင့်ပတ်တီး

စနေနေ့ညအဖျား

ကြောက်ဖို့ကောင်းတယ်

အမှောင်လမ်း

တစိမ်းလူတွေ ဝမ်းသာနေလိမ့်မယ်

ဤမှာဘက်ကမ်း

လက်ပြဝေးဝေး

ဂျာနယ်ကျော် မမလေး
(၁၉၁၇-၁၉၈၂)

ဖျာပုံခရိုင် ဘိုကလေးမြို့နယ် ကမာ့
ကလူ ကျေးရွာကလေးတွင် ဖွားမြင်ခဲ့
သည်။ ဘိုကလေးမြို့နယ် တို့ဗမာ
အစည်းအရုံးတွင် လှုပ်ရှားခဲ့ပြီး မြန်မာ့
အလင်း သတင်းစာ၌ ဆောင်းပါးများ
ရေးသားခဲ့သည်။ ၁၉၃၇ ခုနှစ်၌
မြန်မာ့အလင်း အယ်ဒီတာချုပ် ‘ဂျာနယ်
ကျော်ဦးချစ်မောင်’ နှင့် အကြောင်းပါ
ခဲ့သည်။ ပထမဆုံးဝတ္ထုရှည်မှာ ‘အဖြူ’
ဖြစ်သော်လည်း ဂျပန်ခေတ် ကာလ
အတွင်းဖြစ်၍ နောက်မှ ရေးသော
‘သူမ’ ဝတ္ထုကို ထုတ်ဝေခဲ့ပြီးမှ ‘အဖြူ’

ကို ထုတ်ဝေနိုင်ခဲ့သည်။ ၁၉၄၈ ခုနှစ်တွင် စာရေးဆရာအသင်း ဥက္ကဋ္ဌ၊ ၁၉၅၆ ခုနှစ်တွင် အိန္ဒိယနိုင်ငံ နယူးဒေလီမြို့၌ ‘အာရှတိုက် စာရေးဆရာများ ကွန်ဖရင့်’ သို့ တက်ရောက်နေစဉ် ‘မုန်း၍မဟူ’ ဝတ္ထုဖြင့် စာပေဗိမာန်ဆုကို ထိုနှစ်မှာပင် ရရှိခဲ့သည်။

၁၉၆၁-၆၂ ခုနှစ်ထိ ‘မြန်မာနိုင်ငံ စာရေးဆရာ စာပေကလပ်’၏ အတွင်းရေးမှူးချုပ်၊ ၁၉၆၃ ခုနှစ်တွင် ‘တွေးတစ်မိမ့်’ ဝတ္ထုတိုပေါင်းချုပ် စာအုပ်ဖြင့် အနုပညာစာပေဆုကို ရရှိခဲ့ပြန်သည်။ ၁၉၇၅ ခုနှစ် ဂျပန်နိုင်ငံ၌ပြုလုပ်ကျင်းပသော နိုင်ငံတကာဘာသာပြန်စာပေပြိုင်ပွဲ၌ ဂျပန်ဘာသာဖြင့် ပြန်ဆိုထားသော ‘သွေး’ ဝတ္ထုသည် ဘာသာပြန်စာအုပ် ပထမဆုကြီးကို ဆွတ်ခူး ရရှိခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့် ဖိတ်ခေါ်ခြင်းကို ခံရကာ ဂျပန်နိုင်ငံသို့ သွားရောက်ခဲ့ရလေသည်။ ‘ဂျာနယ်ကျော်မမလေး’ ကလောင်အမည်အပြင် ‘ရဝေလှိုင်’၊ ‘လှဘခိုင်’ ‘ဘိုကလေးမတင်လှိုင်’ ကလောင် အမည်ခွဲများဖြင့် ဝတ္ထုဆောင်းပါးများကို ရေးသား ခဲ့သည်။

အမေ

ဂျာနယ်ကျော်မမလေး

ဂျာနယ်ကျော်မမလေး

(တစ်)

အမေသည် ပြောင်းလဲ၍ နေလေပြီ။
အမေသည် ထိုင်ပြုနေသည်ဟူ၍မရှိ။ အိပ်ရာထဲတွင် အမြဲ
တစေ လှဲနေသည်။ အမေ့စိတ်ထဲ၌ မပြောနိုင်အောင် ရှုပ်ထွေး
နောက်ကျိလျက် ရှိနေသည်။ နားထဲသို့ဝင်လာသော အသံဗလံ
တွေလည်း ဒုက္ခပေးသည်။ မျက်စိတွင် မြင်ရသည့် အရာတွေက
လည်း ဒုက္ခပေးသည်။ အိပ်ရာထဲတွင် မျက်စိကို တအားမှိတ်
လျက် နားကို လက်နှင့် ဖိပိတ်ထားကာ ရှုံ့မဲ့ ကျုံ့ကွေး အိပ်
နေသည်။

‘အမေ၊ ထပါအုံး၊ ကော်ဖီသောက်ပါအုံး’

မျက်စိကို အတင်းမှိတ်ထားသဖြင့် ရှုံ့တွနေသည့် မျက်နှာကို ပင် မှေးမှေးဖွင့်ကြည့်သည်။ မျက်လုံးများမှာ အလင်းရောင်ကို မမြင်သကဲ့သို့ ကြောင်တက်တက် နေသည်။ နားများတွင် ပိတ်ထားသောလက်များကို ဆွဲကိုင်ဆန့်လိုက်သည့်အခါ ကွေးထားသည့် အင်္ကျီတံတောင်ဆစ်၌ ချွေးတွေ ရွဲနေသည်။

‘အမေ၊ ထပါအုံး၊ ချွေးတွေရွဲနေလို့ပါကလား’

အမေသည် အိပ်ရာက အထူမှ မစောင့်ဘဲ သူ့ဟာသူ ငေါက်ကနဲ ထလိုက်သည်။

‘အမေ ဒီမှာ ကော်ဖီ’

အမေသည် စိတ်ထဲက အတောမသတ် တွေးတောနေသည့် အကြောင်းကို တွေးတောယင်း ကော်ဖီကို သောက်မှန်း မသိ ဖြည်းဖြည်းနှေးနှေး သောက်လေသည်။

‘အမေ အိပ်ကြီးမနေပါနဲ့၊ ထိုင်ပြုနေပါအုံး၊ ခုလို တအိပ်တည်း အိပ်’

အမေသည် ကော်ဖီပန်းကန်ကို ယူလိုက်သည်နှင့် လှဲချလိုက်သည်။ မျက်စိကို တအားမှိတ်လျက် နားများကို လက်နှစ်ဘက်ဖြင့် ပြန်ပိတ်ထားသည်။

အမေ့ကို ဖျောင်းဖျလို့မရ။ လင်ကိုသတ်မှာလား၊ သားသမီးတွေကိုသတ်မှာလား၊ အမေ့ကိုသတ်မှာလား မသိနိုင်အောင် ဖြစ်ကာ မရေမရာ ရှုပ်ထွေး ပူပန်နေပေသည်။ စိတ်ကူးထဲတွင် ရောက်နေသည့် ဘေးရန်တွေကို လွတ်မြောက် ချမ်းသာအောင် ရောက်တတ်ရာရာ တွေးတောကြံစည်နေသည်။

ထင်ရာမြင်ရာတွေ တွေးတောနေသော ပျံ့လွင့်နေသည့် အာရုံကို နှောင့်ယှက်မည့် အရာဝတ္ထုများအား ဖယ်ရှား ပစ်သည်။ ဘယ်အသံမှ မကြားချင်၍ နားပိတ်ထားသည်။ ဘယ်အရာမှ မမြင်လို၍ မျက်စိမှိတ်ထားသည်။ မျက်မှောက် ထိတွေ့ မြင်ကြား သိရှိနေသည့် အာရုံများနှင့် လွတ်ကွာနေပေ၏။

အမေ့စိတ်ထဲတွင် ‘အစာများစားယင် လင်သား ဒုက္ခဖြစ် မှာလား’ဟု ထင်မြင်လာလျှင် အစားကို မစားဘဲ နေလေသည်။ အမေ့စိတ်ထဲတွင် ‘စကားများ ပြောယင် သားသမီးတွေများ ဒုက္ခ ဖြစ်မှာလား’ဟု ထင်မြင်လာလျှင် စကားကို အလျှင်းမပြောဘဲ နေသည်။ တစ်ခါတစ်ရံ မျက်စိထဲတွင် မြင်လိုက်သည့် အရာကို အနက်အဓိပ္ပာယ် ကောက်လိုက်သည်။ တစ်ခါတစ်ရံလည်း နားထဲ၌ ကြားလိုက်သည့်အသံကို အနက်အဓိပ္ပာယ် ကောက်ယူလိုက်သည်။ အမေ့စိတ်ထဲတွင် ကြားလိုက်ရ၊ မြင်လိုက်ရသည့်အထဲမှ စိုးရိမ် စရာရှိသော အဓိပ္ပာယ်တွေဟု ကောက်ယူထင်မြင်သွားလျှင် အိပ် ရာထဲတွင် အသက်မရှူဘဲ အောင့်ထားသည်။

‘အမေ၊ အသက်ရှူလိုက်ပါ အမေ။ ဒီလို အောင့်မနေပါနဲ့၊ ရှူပါ အမေရယ်၊ ရှူပါ’

အမေသည် အသက်ကိုမရှူဘဲ တမင်အောင့်နေသည်။ အသက် မရှူနိုင်အောင် ပင်ပန်းကြီးစွာ အောင့်ထားသည်။ အသက်ကို အတန်ကြာကြာ မရှူဘဲ ချုပ်တည်း အောင့်အည်း ထားသည့်အခါ ခံစားရသော မွန်းကျပ်သည့် ဝေဒနာနှင့် အမေ့မှာ သူတစ်ပြန် ငါတစ်ပြန် ဖြစ်နေလေသည်။ ရင်ထဲ၌ ကျပ်ဆို့လွန်း၍ မခံမရပ် နိုင်အောင် ဖြစ်လာသဖြင့်လည်း ရှူလိုက်ချင်သည်။ သို့သော် စိတ်

ထဲတွင် စွဲလမ်းထားသော အာရုံက မရှုရအောင် ဆွဲချုပ်ညှစ်အစ် ထားသည်။ အမေသည် မရှုမိအောင် အတင်း အောင့်နေသည်။ အမေ၏ ရင်ခေါင်းထဲမှ ‘အင့်’ ဟူသော အသံကြီး ကျယ်လောင် စွာ မြည်လာသည်။ ထိုအသံမှာ မရပ်ဘဲ တဆက်တည်း အောင့် အောင့်ပြီး မြည်ထွက်နေသော အသံကြီး ဖြစ်သည်။

‘အမေ၊ ရှုလိုက်ပါ။ မောမယ်အမေ၊ ရှုပါ’

အမေ့ကို တစာစာ ဝိုင်းပြောကြသည်။ အမေ့ကို ကိုင်လှုပ် ပြီး သတိပေးနေကြရာ အမေ့တစ်ကိုယ်လုံး လှုပ်ယမ်းနေသည်။ အမေသည် မခံမရပ်နိုင်သည့်အဆုံးကျမှ အသက် ရှုထုတ်လိုက် သည်။ အမေမှာ မောဟိုက်နေပေသည်။

ဖုတ်လှိုက်ဖုတ်လှိုက်နှင့် အသက်ပြန်ရှုယင်း စုံမှိတ်ထားသည့် မျက်လုံးများဖွင့်လှန်ကာ တစ်စုံတစ်ရာကို လိုက်ရှာကြည့်နေသည်။ ထို့နောက် မျက်တောင်များ တဖျပ်ဖျပ်ခတ်ကာ တစ်စုံတစ်ရာကို စဉ်းစားနေသည်။

‘သတိထားပါ အမေရယ်၊ စိတ်ကောင်းကောင်း ထားပါ။ အမေ တွေးထင်နေသလို ဘယ်သူမှ ဘာမှ မဖြစ်ပါဘူး အမေရဲ့။ ဒီလို မလုပ်ပါနဲ့၊ အမေသာ ပင်ပန်းတာပေါ့’

‘အမေ သေချင်သေပါစေ’

အမေသည် မျက်စိများ ပြန်မှိတ်ကာ နားကို လက်နှစ်ဘက် ဖြင့်ပိတ်၍ နှုတ်က တိုးတိုးပြောသည်။

(နှစ်)

အမေသည် ပြောင်းလဲ၍ လာပြန်ပြီ။

အမေသည် တအိပ်တည်း အိပ်မနေတော့ချေ။

အိပ်ရာထဲတွင် တချိန်လုံးလုံး အိပ်မနေတော့ဘဲ ထိုင်ထ သွား
လာနေပြန်ပေသည်။

အမေ၏ မျက်စိများသည် ကျီးကန်း တောင်းမှောက် ကြည့်
တတ်လျက် တစ်နေ့တစ်နေ့ ဘယ်နှစ်ခါဟု မပြောနိုင်အောင်
အောက်ဆင်းလိုက်၊ အိမ်ပေါ်တက်လိုက် လုပ်နေသည်။ အိမ်
ပေါ်ထပ်မှ အမေဆင်းလာလျှင် မသိမသာ ကြည့်ကြရသည်။
ရုတ်တရက် လှေကားမှ ခြေသံမကြား ဆင်းလာတတ်ပြီး ဟိုလိုလို
သည်လိုလိုနှင့် ပြန်တက်သွားပြန်သည်။ မြို့ထဲတွင် အမေ နေ
မကောင်းဘူးဟု သတင်းဖြစ်ကာ လူအများ လာရောက် သတင်း
မေးမြန်းကြသည်။

သတင်းမေးမြန်းရင်း ရောက်လာသောသူမှာ အမေ အလိုရှိ
သည့် သူဖြစ်က ဘာမှမဖြစ်သလို ကောင်းကောင်းမွန်မွန် စကား
ထိုင် ပြောသည်။ လွန်ခဲ့သည့် နှစ်ပေါင်းများစွာက အကြောင်း
များပင် စပ်မိလျှင် စီကာပတ်ကုံး ပြောပြသည်။ အမေသည်
အမေငယ်ရွယ်စဉ်က အကြောင်းကိုပင် မဟုတ်။ အမေ၏ အမေ

ငယ်ရွယ်စဉ် အခါက အကြောင်းများပင် သတိတရ ပြန်ပြော
သည်။

‘အဒေါ်တို့ အမေဟာ ငယ်ငယ်ကလေးတည်းက အင်မတန်
သနပ်ခါး ကြိုက်တယ်။ တစ်နေ့တော့ အိမ်ကို သူ့ခိုး လာခိုးတာ
အဒေါ်တို့ အမေက မြင်လိုက်လို့ သူ့ခိုး သူ့ခိုးလို့ ခြင်ထောင်ထဲက
ကုန်းအော်တာပဲ။ သူ့ခိုးဖမ်းမိလို့ ရုံးတင်စစ်တော့ သူ့ခိုးကလဲ
အဒေါ်တို့ အမေနဲ့အသိ၊ သက်သေတွေ စစ်ဆေးပြီး သူ့ခိုးကို
အချုပ်ထဲ ပြန်ခေါ်သွားခါနီး ‘လုံမရယ် နင့်သနပ်ခါးတုံးသေတ္တာ
ကို ဒီလောက်တောင်ပဲ နှမြောသလား၊ အော်လိုက်တာ တကတည်း
ငယ်သံများပါလို့’ တဲ့၊ သူ့ခိုးက အဒေါ်တို့ အမေကို ပြောသွား
သတဲ့’

သတင်းမေး လာရောက်ကြသည့် ဧည့်သည်များက အမေ
ပြောတာကို နားထောင်ပြီး ရယ်မောကြသည်။ အမေက ပြောပြီး
ပြုံးနေသည်။ အမေသည် စကားကို ညင်သာစွာ ပြောတတ်
သည်။ မျက်နှာ၌ ကုန်ကြွေး အမြဲရှိသည်။ အသွင်အပြင်များမှာ
အလွန်တစ်ရာ ညက်ညောသည်။ သိမ်မွေ့နူးညံ့သည်။ သိက္ခာပျက်
လောက်အောင် အမှားအယွင်း မတွေ့ကြရ။ ခါတိုင်းလိုပင် ရယ်
မောစရာရှိလျှင် သွားကလေး ပေါ်ရုံလောက်သာ ပြုံးသည်။
အရှက်အကြောက်နှင့် စပ်ဆိုင်သည့် မိန်းမပီသရမည် မှန်သမျှ
သတိလက်လွတ်ခြင်း မရှိ။ အခါတိုင်းကဲ့သို့ပင် ခြေမျက်စိမပေါ်
အောင် ထဘီကို ရှည်ရှည် ဝတ်ထားသည်။ မိန်းမပီပီ ထိုင်လျှင်
အယင်အတိုင်း ခြေထောက်ကို လုံချည်နားနှင့် ဆွဲဖုံးထိုင်သည်။

စိတ်က တောင်တောင်အီအီ အခြားသို့ ရောက်နေသော်လည်း မိန်းမတစ်ယောက်ဟူ၍ အမြဲထိန်းသိမ်း ထားနိုင်တုန်းပင်။

‘မင်းတို့ အမေ စိတ်နောက်တာ မဟုတ်ပါဘူးကွယ်၊ နေကောင်းပါတယ်’ သတင်းမေးလာသူများက သူ့ကွယ်ရာတွင် ထင်မြင်ချက်ပေးကာ ပြန်သွားကြသည်။ အမေသည် နံနက်လင်းလျှင် ဘုရားဝတ်မပျက်၊ အချိန်မှန် ထ ရှိခဲ့သည်။ သံဃာတော်များကို ကိုယ်တိုင်ပင် ဆွမ်းလောင်းသည်။

အိမ်နှင့်မနီးမဝေး ဘုန်းကြီးကျောင်းမှ တုန်းခေါက်သံကြားရပြီးနောက် သံဃာတော်များ မြို့ထဲသို့ ဆွမ်းခံ ထွက်ကြသည်။ အမေသည် သက္ကလပ် အင်္ကျီအညို ထပ်ဝတ်ကာ ပိုးလုံချည်ရင့်ရင့်နှင့် ဝတ်ဆင်ပြီး အိမ်ပေါ်မှ ဆင်းသက်လာသည်။ အိမ်ဝတွင် စားပွဲနှင့် တင်ထားသော ဆွမ်းဇလုံကို ကိုင်ပိုက်ပြီး ဖိနပ်ချွတ်လျက် ဆွမ်းထွက်လောင်းသည်။ ဘုန်းကြီးတွေ လွန်သွားသောအခါ ဆွမ်းဇလုံကို စားပွဲခုံပေါ် ပြန်တင်ခဲ့ပြီးနောက် ဈေးဘက်သို့ ထွက်သွားလေသည်။

ဈေးထဲက ‘ဒေါ်ဒေါ်လာပါ၊ ထိုင်ပါအုံး’ ဟု ဆီး၍ ခရီးဦးကြိုခေါင်ကြလျှင် ဝင်ထိုင်ပြီး အလ္လာပ သလ္လာပ စကားများကို ခြေခြေငံငံ ပြန်ပြောလေသည်။ အတော်ကလေး စကားလက်ဆုံကျပြီးမှ ဆိုင်တွင်ရှိသော အဖိုးတန် ပိုးထည်များကို စိတ်တိုင်းကျ တဆင်ပြီး တဆင် ရွေးချယ်ကာ ဖြတ်စေပြီး အကြွေးယူလာခဲ့သည်။

အမေသည် ဆိုင်ကဝယ်လာသမျှကို အိမ်သို့ ယူမလာဘဲသူပေးချင်သည့် သူ့ကို သွား၍ ပေးလိုက်သည်။ အမေပေးသော

ပစ္စည်းများကို အချို့ကလည်း လာပြန်ပေးကြသည်။ အချို့မှာ လည်း ယူထားကြသည်။

ကြွေးဆပ်ရဖန်များလာမှ ဆိုင်များကို ကြွေးမပေးရန် လိုက် ပိတ်ထားရသည်။ အမေသည် အကြွေးယူ မရတော့၍ အဝတ် အထည်ကောင်းများကို အမှတ်တမဲ့ အောက်ခံဝတ်လျက် အိမ်မှ ထွက်သွားကာ ပေးချင်သည့်လူကို ချွတ်၍ ပေးခဲ့သည်။ အိမ်ပြန် ရောက်လျှင် အိပ်ရာထဲသို့ ဝင်နေတော့သည်။

အမေသည် ယောက်ယက်ခတ်လာလေသည်။ အာရုံအမျိုးမျိုး ပြောင်းလဲ ဆွဲဆောင်ရာသို့ လိုက်ကာ နှမြောရမှန်းမသိ ဖြစ်လာ သည်။ ယခင်က ကြောက်သည့်စိတ်၊ လန့်သည့်စိတ် ဖြစ်နေရာတွင် ပေးချင် ကမ်းချင်စိတ်ပါ ဖြစ်လာပြန်ပေသည်။

(သုံး)

တစ်နှစ်တာ၏ ဥတုသုံးပါးတွင် မိုးဥတု၌သာ အမေ့ကို အိပ်ရာထဲ၌ တစ်မိုးတွင်းလုံး တွေ့မြင်ရသည်။ မိုးမှာ မပြတ်မပြတ် သည်းထန် စွာ ရွာသွန်းချ၍ လေးလံထိုင်းမှိုင်းနေကာ အိမ်ပြင်သို့ မထွက်ဘဲ အအိပ်အနေ များနေလေသည်။ မိုးကုန်၍ ဆောင်း ဝင်လာသည် နှင့် အမေမှာ သွက်လက်လှုပ်ရှား ထကြွနေလေသည်။

အမေသည် နေ့ခင်းကြောင်တောင် ပိုးစောင်ကလေးကို ခြုံ ကာ အိမ်ပေါ်က ဖြည်းညင်းစွာ ဆင်းလာသည်။ မုန့်သေတ္တာ

နှစ်ဦးကို ထပ်ကာ ပိုက်လျက် လှေကားထစ်များကို တစ်ထစ်ပြီး တစ်ထစ် ဖြည်းဖြည်းဆေးဆေး ဆင်းလာသည်။

အမေမှာ အသက် ၅၀ နီးသော်လည်း ရုပ်ရည် အင်မတန် တင်သည်။ အစားမမှန် အအိပ်မမှန် ကပေါက်ချို ကပေါက်ချာ ဖြစ်နေလျက်နှင့် ကပေါက်ချို ကပေါက်ချာ ဖြစ်မှန်း မသိနိုင် အောင် ဆောင်ထားနိုင်သည့် စွမ်းအားရှိသည်။ ရုပ်လက္ခဏာ အမူအရာများမှာ နဂိုပင်ကိုဟန်အတိုင်း လိုလိုပင်။

လှေကားခြေရင်းကရပ်လျက် အမေ့ကို စောင့်ဆိုင်းပြီး မေ့ကြည့်နေယင်း အမေ၏ တင့်တယ်သော ကျက်သရေကို တွေ့မြင် ရသည်။

နှူးညံ့ဖြူဆွတ်သော အသားအရေ၊ နီမြန်းသော နှုတ်ခမ်း၊ ဖြောင့်တန်းသော နှာတံ၊ ထက်မြက်စူးရှသည့် မျက်လုံး၊ ထောင်ထောင်မောင်းမောင်း မြင့်မားနေသည့် ကိုယ်လုံး ကိုယ်ထည်၊ ပိုးအင်္ကျီ၊ ယောလုံချည် အသစ်စက်စက်နှင့် ပိုးစောင်အဖြူကို ရွရွ ကလေး ခြုံလွမ်းထားသည်မှာ အသက်အရွယ်နှင့် မဟပ်မိအောင် အယဉ်ဆုံး၊ ဣန္ဒြေအရဆုံး တင့်တယ်ခန့်ညား လှပလျက်ရှိသည်။

‘အမေ၊ ဘယ်သွားမလို့လဲ။ ဘယ်ကိုတုံး အမေရဲ့’

လှေကားရင်းမှနေလျက် တိုင်ပွတ်လုံး ဖုနှစ်ခုကို လက်များနှင့် လှမ်းကာ ထားသောကြောင့် အမေလည်း ရပ်တန့်နေသည်။

‘ဒီမုန့်သေတ္တာဦးတွေကို ဘယ်ယူသွားမလို့လဲ အမေရဲ့’

သိချင်ဇောကြောင့် မုန့်သေတ္တာဦးများကို လှမ်းကိုင်လိုက်ရာ အမေသည် အထိမခံဘဲ ပုံးများကို တင်းကျပ်စွာ ပိုက်ထားယင်း

‘ဖယ်စမ်းပါ၊ အမေ ဘုန်းကြီးကျောင်း သွားမလို့ပါ’ ဟု ပြောပြော ဆိုဆို လှမ်းဆင်းလိုက်သည်။

‘အမေ အရင်ကလို အိပ်ရာထဲ အိပ်နေတာက ကောင်းပါသေးတယ်။ ဟိုထွက်သွား ဒီထွက်သွားနဲ့ မကောင်းပါဘူး အမေရဲ့။ ညနေမှ သွားပါနော်’

သမီးစကားကို အမေက နားထောင်ရရိုး မရှိသော မျက်နှာမျိုး တင်းတင်းထားကာ လှေကားရင်းရှိ ထီးစင်မှ ပုသိမ်ထီးကို ဆတ်ကနဲဆွဲယူပြီး

‘ဖွင့်လိုက်စမ်း’ ဟု ခိုင်းသည်။

အသံမှာ မိခင်၏ အုပ်စိုးသော အသံမျိုးဖြစ်၍ ထီးကိုဖွင့်ပြီး ရှိရှိသေသေ လှမ်းပေးလိုက်ရသည်။

အမေသည် တည်ကြည်သော ဣန္ဒြေကြီးနှင့် ပုသိမ်ထီးကို မိုးလျက် ဘုန်းကြီးကျောင်းသို့ စိုက်စိုက် စိုက်စိုက်နှင့် ထွက်သွားလေသည်။

ဘုန်းကြီးကျောင်းသို့ အမေသွားလျှင် စောင်မတင်ဘဲ သွားရိုးသွားစဉ် မရှိပေ။ လှူဖွယ်ဝတ္ထု တစ်ခုခု မပါဘဲနှင့်လည်း မသွားတတ်။ အဝတ်အစားလည်း လဲဖယ်ပြီး သွားတတ်သည်။ တခြားသွားမည့်အစား ဘုန်းကြီးကျောင်းသွားတာကို ဝမ်းသာအားရ ဖြစ်ရသည်။ အမေ့အတွက် ကျောင်းကသာလျှင် ချမ်းသာရာ၊ အေးငြိမ်းရာ ဖြစ်စေနိုင်မည်ဟု အောင်မေ့မိသည်။

အမေသည် အတန်ကြာမှ ပြန်ရောက်လာသည်။

‘အမေ၊ ဆရာတော်နဲ့ တွေ့ခဲ့သလား’ ဟု ဆီးမေးကြည့်သည်။ အမေသည် စကားပြန်မပြောဘဲ ထီးကိုသာလှမ်းပေးကာ အပေါ်

သို့ တန်းတက်သွားသည်။ အပေါ်မရောက်ခင် လှေကား ထက် ဝက်လောက်က ပြန်လှည့် ဆင်းလာပြန်သည်။

‘အမေ၊ ဘာလိုချင်သလဲ၊ ဘာလုပ်မလို့လဲ’

အမေသည် ဘာမှန်းမသိ၊ စိုးရိမ်ပူပန်လျက် ရှိပြန်၏။

အမေ့ခေါင်းထဲ၌ လွတ်ရာ လွတ်ကြောင်းကို ရှာဖွေ ကြည့် သည်။ ဟိုဟိုဒီဒီ လျှောက်၍ ကြည့်ပြီးနောက် ပြန်တက်သွား လေသည်။

အမေသည် ခုတင်ပေါ်တွင် ခြေချထိုင်ကာ ငေးငိုင်းနေသည်။ အဝတ်အစားများကို လဲလှယ်ကာ ခြေရင်းက သေတ္တာပေါ်တွင် ပုံတင်ထားလေသည်။

‘အမေ၊ ဆေးသောက်ပါ’

အမေလည်း ဆေးခွက်ကို လှမ်းယူကာ မသောက်ဘဲ ကိုင်ထား သည်။ အဝတ်များကို သွားဆွဲခေါက်ယင်း ‘သောက်ပါအမေ’ ဟု လှမ်းပြောရသည်။ အမေမှာ ဆေးခွက်ကိုကိုင်ကာ ငေးမော စဉ်းစားနေသည်။

ပိုးအင်္ကျီကို ခေါက်ရန် ဆွဲယူလိုက်သည့်အခါ သော့သံ ကြား ရသည်။ အိတ်ထဲကသော့ကို နှိုက်ယူကြည့်ရာ မျက်စိများ ပြာ သွားသည်။ သော့ကိုယူလျက် အခန်းထဲက ပြေးလွှား၍ ထွက်ခဲ့ ကာ ခေါင်းရင်းခန်းသို့ ဝင်ပြေးသည်။ တဆတ်ဆတ် တုန်နေ ကာ မီးခံသေတ္တာကို သော့နှင့်ဖွင့်လိုက်ရာ အခေါက်လိုက် ထပ် ထားသည့် ရာတန်စက္ကူများမှာ သေတ္တာထဲတွင် မရှိတော့။

‘အမေ၊ သေတ္တာထဲက ငွေတွေကို ခုနက ဘယ်သူ့ကို သွား ပေးသလဲ အမေ။ သမီး ရေချိုးတုန်းက သော့ကို မှန်ခုံ အံဆွဲ

ထဲမှာ ထားတာ အခုတော့ အမေ့အိတ်ထဲမှာ တွေ့ရတယ်။ ငွေ
တွေလဲ မရှိတော့ဘူး၊ ပြောပါ အမေ။ ဘယ်သူ့ကို အမေပေးခဲ့
သလဲ’

အမေသည် ငိုငိုနေလေသည်။

‘မုန့်သေတ္တာဗူးတွေနဲ့ ထည့်ယူသွားတယ် မဟုတ်လား အမေ
ရဲ့။ ပြောပါ အမေရယ်၊ ပြောပါ’

အမေ့အား အသက်မရှူဘဲ တဖွဖွ စစ်မေးကြည့်သည်။ အမေ့
လက်ကို ကိုင်လှုပ်ယင်း အကြိမ်ကြိမ် မေးကြည့်သည်။ အမေ
ကား ခေါင်းထဲတွင် အတိုင်းမသိ နောက်ကျိ ရှုပ်ထွေး သွား
သည်။ မရမက အတင်းမေးနေခြင်းကို ပြောလည်း ပြောချင်
သည်။ မပြောလည်း မပြောနိုင်။ ဘယ်လိုများ ဒီအဖြစ်မျိုး
ဖြစ်နေပါလိမ့်ဟု မသိအောင် စိတ်ရှုပ်သွားကာ မျက်ရည်များ
ပင် လည်နေလေသည်။ နောက်ဆုံးတွင် ဆိတ်ဆိတ်မနေတော့ဘဲ
‘သွားစမ်းဟယ်’ ဟု ပြောချလိုက်သည်။

(လေး)

အမေသည် စိတ်တိုကာ ခက်ထန်လာသည်။

အမေ့အား စိတ်ထင်သလို ပေးချင်တိုင်း မပေးနိုင်အောင်
ကျပ်တည်း လိုက်ကြခြင်းကြောင့် ခက်ထန်နေသည်။ ခက်ထန်
လွန်း၍ ကျေနပ်အောင် ငါးကျပ်၊ တစ်ဆယ် ပေးလျှင် ‘နင့်အဖေ

ကို ပြောလိုက်စမ်း၊ ငါ့ကို ငါးကျပ်၊ တစ်ဆယ် ပေးရအောင် ကုလားမယား၊ တရုတ်မယား မဟုတ်ဘူး’ ဟု ဒေါသဖြစ်စွာ နှင့် ငွေစများကို ကြမ်းပြင်ပေါ်သို့ ပစ်ကြဲပစ်လိုက်သည်။ အမေ မှာ ဘယ်သူ့ကိုမှ ကြည့်လို့မရဘဲ တစ်ယောက်တည်း ခက်ထန်ကာ သူန်မှုန်လာတော့သည်။ အစာကိုလည်း ကောင်းစွာ မစား။ ကောင်းကောင်းလည်း မအိပ်။ ထိုင်လိုက် ထလိုက်နှင့် ကျဉ်းကျပ် ခြင်းကို မကျေမနပ် ဖြစ်နေသည်။

အမေက အိမ်သားများကို ပိပိရီရီ ချောင်းနေတတ်သည်။ အမေ့အား အလစ်မပေးဝံ့ကြ။ အမေမသိအောင် ဖွက်ကြ ဝှက် ကြ လုပ်သမျှ အမေ သိသွားတာချည်း ဖြစ်သည်။ အမေ့ကွယ် ရာတွင် အမေ့အကြောင်း ပြောနေကြလျှင် အမေမှာ ဘယ်အချိန် က ရောက်နေမှန်းမသိ၊ နောက်တွင် ရောက်နေသည်။ အရိပ် အကဲခတ်ပြီး ဘာဆိုတာ တချက်တည်း သိနိုင်သည်။ အမေ သည် နဂိုကထက်ပင် လျင်မြန် ဖျတ်လတ်လာသည်။ စူးရှ ထက် မြက် လာသည်။ နားပါး လာသည်။ အိပ်ရာထဲတွင် နေလျက် အိမ်တွင် အပ်ကျတာကအစ အမေသိနိုင်၍ အံ့ဩရသည်။

အမေ၏ရောဂါကို ပျောက်ကင်းအောင် ကုသကြ၏။ ဆရာ များကို ကောင်းတယ်ဆို ခေါ်ကာ တစ်ယောက်ပြီး တစ်ယောက် နည်းမျိုးစုံ ကုသကြသော်လည်း အမေ၏ အခြေအနေမှာ ထူး ခြား ကောင်းမွန်ခြင်း မဖြစ်လာ။

အမေသည် အတိုင်းမသိ စိတ်ရှုပ်ထွေးလာလျှင် ဟိုနား ဒီနား ထွက်သွားသည်။ အမေ့ စိတ်တွင် ပူပန်ကြောင့်ကြ ကြီးလာပြန် လျှင် အိပ်ရာထဲက မထတော့။ အိပ်ရာထဲတွင် အန္တရာယ်နှင့် တွေ့

ဆိုကာ ပင်ပန်းကြီးစွာ တိုက်နေလေသည်။ မရှိသော ဘေးရန်ကို ကြံကြံဖန်ဖန် တွေးကြောက်သည်။ အမေက တောင်ထင်မြောက် ထင်နှင့် ပြောလျှင် ‘အမေ ထင်သလို ရန်မရှိပါဘူး’ ဟု မကြောင့်ကြ ရန် ဖျောင်းဖျသော်လည်း နားမဝင်။

‘အမေ့ကို ငွေတစ်သောင်း ပေးပါ။ အမေ လှူလိုက်မယ်။ အား လုံး အားလုံး ကောင်းအောင်။ ပေးပါ ငွေတစ်သောင်း’

အမေသည် ငွေတစ်သောင်းကို မရမက တောင်းနေသည်။ အမေတောင်းသည့်ငွေကို မပေး၍ တစ်နေ့ထက် တစ်နေ့ တဆူဆူ တပူပူ ဖြစ်နေသည်။ ငွေမရလျှင် ရောဂါတိုးကာ ယခုထက် ဆိုးရွားလာမည်လားဟု စိုးရိမ်လာကြရသည်။ အမေမှာ ငွေ တစ်သောင်းသာ နေ့ရှိသရွေ့ တောင်းနေလေတော့သည်။

‘ရန်ကုန်မှာ စိတ္တဇဆေးရုံဟာ အင်မတန်ကောင်းတယ်။ အဲဒီ မှာ ကုကြည့်ယင် ပျောက်သွားမှာပဲ’ ဟု မိတ်ဆွေတစ်ဦးက အကြံ ပေးသည်။ အဖေမှာ အမေ့အား မပို့ရက်ကာ သည်အတိုင်းပင် အလိုလိုက်လျက် ဆရာများနှင့် ကုသသည်။

အမေမှာ တောင်းသည့်ငွေကို မရ၍ အစာ မစား၊ အိပ်ရာက မထ။ ငွေရအောင် ကြံစည်နေလေရာ အမေ့ကို လန့်နေကြရသည်။ အမေ့ကို ကြောက်နေကြရ၍ စိတ္တဇဆေးရုံ၌ ကုသကြည့်ရအောင် ဆွေးနွေးတိုင်ပင် ကြတော့သည်။ အမေ့ကို ဆေးရုံသို့ သွားကုရန် ပြောပြကြသည်။

‘ဘာဖြစ်နေလို့ သွားရမှာလဲ၊ မသွားပါဘူး’ ဟု အမေက ငြင်းနေသည်။ ‘ငွေတစ်သောင်းသာ အခုပေး၊ နေကောင်းမယ်’ ဆိုကာ ငွေကိုသာ တတောင်းတည်း တောင်းနေသည်။

အဖေက ‘ဆေးရုံက ဆရာဝန်နှင့် ပြုကြည့်ဖို့၊ ခဏ ရန်ကုန် လိုက်လျှင် အပြန်ကို ငွေတစ်သောင်း ပေးပါမည်’ ဟု ပြောကြည့် သည်။

‘ဆေးရုံ တက်နေရမှာလား၊ တက်နေရယင်တော့ မသွားဘူး’

‘ဆေးရုံ အကြာကြီး တက်မနေရပါဘူး၊ ဆရာဝန်နဲ့ စမ်းသပ် ပြီး ဆေးဝါးစား၊ မသကာ ကြာလှ လေး - ငါး - ဆယ်ရက် ပေါ့။ ပြန်လာတော့ ငွေတစ်သောင်း ပေးပါမယ်’

‘ဆေးရုံမှာ တစ်ယောက်တည်း သွားနေရမှာလား’

‘သမီးကိုပါ ခေါ်သွားပြီး သမီးနဲ့ နှစ်ယောက် နေကြပေါ့’

အမေသည် သုံးလေးရက် စဉ်းစားနေပြီးမှ ‘ငွေတစ်သောင်း ပေးရင် သွားမယ်’ ဟု သဘောတူလိုက်သည်။

ရန်ကုန် တံတားလေး စိတ္တဇဆေးရုံကား ရှိမှန်းသာ ကြားဖူး ကြသည်။ ဆေးရုံအကြောင်းကိုကား မသိကြ။ ဆေးရုံသွားရန် စီစဉ်သည့်အခါ အဖေမှာ အလုပ်မှ ခွင့်ရက်ကမရပေ။ အဖေလိုက် မပို့လျှင်လည်း မဖြစ်။ အမေအား ဆေးရုံပို့ရမည့် အရေးတွင် အကြံခက်နေပြန်သည်။

“ဒီလိုဆိုယင်လည်း ဒီက စနေနေ့ ညသဘောနဲ့လိုက်မယ်။ ရန်ကုန် ကို တနင်္ဂနွေနေ့ မနက်ရောက်၊ အဲဒီနေ့ပဲ အမေ့ကို ဆေးရုံ တင်ပြီး ညသဘောနဲ့ ပြန်လိုက်လာယင် ဒီမှာ တနင်္လာနေ့ မနက် အလုပ်ဆင်းနိုင်တယ်” ဟု အမေက စီမံလေသည်။

ဘယ်လောက်ကြာအောင် ဆေးရုံတွင် အမေနေရမည်လည်း မသိကြ။ ရက်ရှည်လများအတွက် အဝတ်အစား ပြည့်ပြည့်စုံစုံ

ထည့်ယူရသည်။ ဆေးရုံ၌ အမေ့ကို ထားပစ်ခဲ့မည့် အကြောင်း မရိပ်မိအောင် တိတ်တိတ် ကျိတ်စီစဉ်ကြသည်။ သင်္ဘောဆိပ်သို့ ဆင်းခါနီးတွင် ဆေးရုံသတင်းကို သိရပြန်သည်။ နယ်မှ ဆရာဝန် နှင့် မြို့ပိုင်တို့၏ စိတ်နောက်ကြောင်း ထောက်ခံချက် လက်မှတ် ပါမှ လက်ခံသည်ဟု သိရ၍ အပြေးအလွှား တောင်းယူခဲ့ကြ သေးသည်။

(ငါး)

သင်္ဘောကြီး၏ ခေါင်းပိုင်းမှ ဥဩသံ ပျောက်သွားပြီးနောက် စက်သံပါ တဖြည်းဖြည်း ရပ်သွား၍ မှန်ပြတင်းမှ အပြင်သို့ ထ ကြည့်လိုက်ရာ ဘာကိုမှ မမြင်နိုင်အောင် နှင်းများ ပိတ်ဖုံးနေ သည်။ အောက်သို့ ငုံ့ကြည့်လိုက်ရာ မြစ်ရေကို ရေးရေးသာ မြင်ရပေသည်။ ကမ်းစပ်မှာ ကောင်းကင်နှင့် ရောလျက် ဖြူပိတ် မှိုင်းမှုန်နေခြင်းကြောင့် ကမ်းပါးပေါ်တွင် အရာဝတ္ထုများကို မည်သည့်အရာ၊ မည်သည့်ပစ္စည်းဟု တပ်အပ် ပြောနိုင်ရန် ခဲယဉ်း လှသည်။ သင်္ဘောကြီးသည် ရှေ့သို့ ဆက်လက်၍ မခုတ်နိုင်ဘဲ ကျောက်ချကာ ရပ်နေရသည်။ အမေသည် သင်္ဘောပေါ် ရောက် ကတည်းက အိပ်ကာ လိုက်ပါလာရာ သင်္ဘောရပ်သည်နှင့် ထထိုင် လိုက်သည်။

‘သမီး၊ အမေ့ကို နှိုးလေ၊ အဝတ်အစားလဲဖို့ပြော’

‘ရန်ကုန် မရောက်သေးဘူး အမေရဲ့၊ နှင်းတွေပိတ်နေလို့ ရပ်နေတာ’ အမေသည် ခွာချလိုက်သည့်စောင်ကိုဆွဲကာ ခေါင်းမြီးခြုံပြီး ပြန်အိပ်နေသည်။ နံနက် ကိုးနာရီထိုးသည်အထိ သင်္ဘောမှ စက်သံကို မကြားရ။ နှင်းတို့မှာ ရေကို မမြင်ရအောင် တစ်ခဲနက်ပိတ်ကျလျက်ပင် ရှိသည်။ အဖေမှာ နာရီကို တကြည့်တည်းကြည့်နေသည်။ ရန်ကုန်သို့ နေမြင့်မှ ရောက်လျှင် အစီအစဉ်တွေ နှောင့်နှေး ကြန့်ကြာပြီး နေ့ချင်းမပြန်နိုင်မှာ ပူပင်ကြောင့်ကြနေသည်။ နံနက်စာ သင်္ဘောပေါ်တွင်ပင် မှာစားကြသည်။

‘အမေ ထပါ။ နည်းနည်း စားပါအုံး၊ အချိန်မရဘူး၊ စားထားမှ’

‘ရန်ကုန် ဘယ်အချိန် ရောက်မလဲ’ ဟု အိပ်ရာက ထမေး၍ အဖေက

‘တစ်ချက်လောက်မှ ရောက်မလား မသိပါဘူးကွယ်’ ဟု ညည်းတွားကာ ပြန်ပြောသည်။

‘ရန်ကုန်များ လာပလားဆိုယင် ရောက်တဲ့နေ့ကစပြီး ပြန်တဲ့နေ့အထိပါပဲ။ အိမ်ကလူတွေ သားတွေ သမီးတွေ ဝတ်ဖို့စားဖို့ ဝယ်လိုက် ခြမ်းလိုက်ရတာ၊ စားစရာ ထူးထူးဆန်းဆန်းတွေ မြင်ပေမယ့် ကိုယ့်ဝမ်းထဲများ မထည့်မိပါဘူး။ သင်္ဘောပေါ်ရောက်မှတောင် အိမ်က ကြိုက်တတ်တဲ့ ကော်ပြန်ကြော်ကို တရုတ်တန်းမှာ အပြေးဆင်းဝယ်သေးတယ်’

ထမင်းများ နယ်ဖတ်ယင်း အမေက ထိုသို့ အမှတ်တရလျှောက်ပြောပြလေသည်။ အမေသည် ပြောချင်လျှင် ပြောချင်ရာကို ဖြောင့်နေအောင် ပြောနိုင်လေသည်။ ပြောပြီးလျှင် ထမင်းကို

ကောင်းကောင်းမစားဘဲ ငေးငိုင်းနေသည်။ အဖေလည်း မျက်နှာ မကောင်းလှဘဲ ထမင်းကို ဟန်ဆောင်ကာ စားနေရ၏။

အမေသည် သံယောဇဉ် ကြီးလှသည်။ ခင်ပွန်းယောက်ျား သားသမီးတို့အပေါ်၌ ချစ်ခင်တွယ်တာခြင်းမှာ ရှာမှရှား မေတ္တာ မျိုးဖြစ်သည်။ အဖေ နယ်ထွက်သွားလျှင် ပြန်မရောက် မချင်း အမေမှာ မအိပ်နိုင် မစားနိုင် ကြံဖန် ပူနေတတ်သည်။ ညဘက် အိမ်က သားများ ထွက်လည်နေလျှင်လည်း ပြန်မလာ မချင်း တပူပူနှင့် ထိုင်စောင့်နေတတ်သည်။ မိုးလင်းက မိုးချုပ် လင်ဖို့၊ သားဖို့၊ သမီးဖို့ စသည်မျိုးများဖြင့်သာ မအားမလပ် အချိန် ကုန်ခဲ့ရသည်။

အမေ၏ သံယောဇဉ်ကြီး၍ အချစ်လွန်၊ အပူလွန်၊ အတွေး လွန်ရာက ဤရောဂါ ဖြစ်လာရသလား မပြောတတ်ပေ။ သည် သံယောဇဉ်တွေနှင့် ခွဲခွာကာ အချိန် ဘယ်လောက်ကြာအောင် ဆေးရုံတွင် နေရမည်ကို အမေမှာ မသိရှာ။ အမေကို ဆေးရုံ တွင် သွားထားကြမည်ဟု ခေါ်လာကြသော အဖေနှင့် သမီးမှာ အမေပြောတာ နားထောင်ယင်း ရင်ထဲ၌ ဆို့နေကြသည်။

အမေသည် ထမင်းကို ဟုတ်တိပတ်တိ မစားဘဲ ပြန်လှဲကာ အိပ်နေသည်။ နှင်းများမကွဲတကွဲတွင် သဘောကြီးလည်း နှင်းထု ကို တိုးထွက်လာသည်။ အဖေမှာ နံဘေးက တရိပ်ရိပ်ပြေးနေ သော ကမ်းနဖူးများကို ထိုင်ကြည့် ငေးနေသည်။

‘စိတ္တဇဆေးရုံကို အရူးထောင်လို့လဲ ခေါ်ကြတယ်။ သည် တော့ ထောင်များ ဖြစ်နေမလား အဖေ’ အမေ မကြားအောင် အဖေ့နားသို့ တိုးတိုးကပ်မေးကြည့်သည်။ အဖေမှာ စကားကို

ဟဟ မပြောချင်သလို အမူအရာရှိက ‘မပြောတတ်ပါဘူး သမီး ရယ်’ ဟု ပြောပြီး ဆေးရုံကို မှန်းကြည့်နေဟန် ရှိပါသည်။

အချိန်မှာ ၁၂ နာရီထိုး၍ နေပေပြီ။

စက်ကုန်မောင်း၍ ခုတ်လာသော သင်္ဘောကြီးကား လူအမျိုး မျိုးကို တင်ဆောင်လာသည်။ လူအမျိုးမျိုးကလည်း ကိစ္စအမျိုး မျိုး ပါလာကြသည်။ အလျင်လိုသည့် ကိစ္စထဲတွင် အမေ့ ကိစ္စ လောက် အလျင်လိုသည့် ကိစ္စမျိုး ရှိမည် မထင်မိ။

ဝေးဝေးရှိ သစ်ပင်တွေ ကြားထဲက မြင့်မား ရပ်တည်နေ သော ဝင်းနေသည့် ရွှေတိဂုံဘုရား၊ ပြာနှမ်းနှမ်း သွပ်မိုးဂိုဒေါင် ကြီးများ၊ လွင့်နေသည့် တိုက်တာများ၊ တရိပ်ရိပ် ပြေးသွားနေ သော မော်တော်ကား၊ ဓာတ်ရထားများ ရှိလေရာ ကမ်းဘက်သို့ ဦးထိုးကာ စက်ကုန်ဖွင့်လျက် ခုတ်မောင်းနေသည်။ ‘ရန်ကုန်’ ဟူသော အသိကား ခရီးသည်များအား အကြည်ဓာတ် ရှိစေ သော်လည်း ရန်ကုန်ကို မြင်ရခါမှ ရန်ကုန်နှင့် မျက်နှာချင်းဆိုင် ရန် ကြောက်ရွံ့သလို ဖြစ်သည်။ ရင်ထဲတွင် တဒိတ်ဒိတ် ခုန်၍ လာသည်အထိ တုန်၍လာသည်။ အမေ့အား ကြည့်လိုက်၊ အဖေ့ အားကြည့်လိုက်၊ ရန်ကုန်ကို လှမ်းကြည့်လိုက်နှင့် စိတ်ထဲတွင် လှုပ်ရှားကာ ယောက်ယက်ခတ်လျက် ရှိနေသည်။

သင်္ဘောသည် တံတားသို့ ကပ်လိုက်သောအခါ ဆူဆူညံညံ ဟစ်အော်နေသည့် ကားကြိုများ၏ အသံမှာ သင်္ဘောခန်းထဲသို့ ရောက်လာသည်။

‘ဝန်စည်စလယ်တွေ ဝင်ထားနေဖို့ အချိန်မရဘူး။ ဒီကပဲ တစ်ခါတည်း ကားငှားပြီး ဆေးရုံတန်းသွားမှ ဖြစ်မယ်’ ဟု

အဖေကပြောကာ ကားသမားကို ကူလီများကြားမှ လိုက်ရှာ
ခေါ်လာသည်။

ရှုပ်ယှက်ခတ်နေသော လူတွေကြားထဲမှ အမေ့လက်ကို ဆွဲ
ကာ ကုန်းပေါ်သို့ ဆင်းခဲ့ကြသည်။ ကားပေါ်တွင် ဝန်စည်
စလယ်တွေ တင်ပြီး တံတားလေးသို့ တန်းသွားကြသည်။ တံတား
လေးဘက်သို့ မရောက်ဖူးသေး၍ ကားသမားကို နေရာပြောပြီး
အပို့ခိုင်းရသည်။

ကားမှာ မြို့ထဲမှ ထွက်လာပြီး အရှိန်မြန်မြန်ကြီး မောင်းချ
လာသည်။ အဖေက ခါးတွင် ပတ်ထားသော သေနတ်ကို ကိုင်
စမ်းပြီး၊ သေနတ်မပေါ်အောင် အပေါ် အင်္ကျီစနှင့် ဆွဲဖုံးသည်။
ဒါကို အမေက စောင်းကြည့်ပြီး မျက်စိထဲတွင် မြင်လိုက်ရသည့်
သဏ္ဍာန်ကို မနှစ်သက်ကာ မျက်မှောင်ကြီး ကုပ်သွားသည်။

‘အဲ ဟိုဟာကြီးပဲ တံတားလေးဆေးရုံ’

ဒရိုင်ဘာက ပြောလိုက်သည်။ မြင့်မားသော အုတ်တံတိုင်း
ကြီးကို မြင်ရသည်။ အထဲတွင် ဘာရှိမှန်း မသိ။ ရန်ကုန်ထောင်
တံတိုင်းကဲ့သို့ အုတ်တံတိုင်းကြီးတွေကို တွေ့ရ၍ လန့်သွားသည်။

ကားသည် တံတိုင်းကြီး၏ အပေါက်ရှေ့တွင် ထိုးရပ်လိုက်
သည်။ အပေါက်ဝတံခါးမှာ အလုံပိတ်ထားသည်။ ဘေးရှိ
အဆောင်အပေါက် တစ်ပေါက်မှ လမ်းဘက်သို့ ပြုကြည့်နေသော
ပန်ချာပီ ကုလားပုလိပ်ကို တွေ့ရသည်။ အဖေက ကားထဲမှ
ဆင်းသွားကာ ကုလားပုလိပ်ကို သွား၍ မေးမြန်းစုံစမ်းသည်။
ကုလားပုလိပ်က ဆေးရုံဖွင့်ချိန် မဟုတ်၍ မည်သူမျှ ဝင်ခွင့်မရှိ

ကြောင်း ပြောပြသည်။ လူမမာထားချင်၍ ဘယ်လိုလုပ်မလဲဟု ပုလိပ်ထံတွင် အကြံဉာဏ် တောင်းရသည်။

‘ဒီဆေးရုံက ဆရာဝန်ကြီး လက်မှတ်ပါယင် ဝင်ရမယ်။ အခု တော့ ဖွင့်မပေးနိုင်ဘူး’ ဟု ပြောလိုက်သည်။ အဖေမှာ စိတ် ပျက်ပျက်နှင့် ကားဆီသို့ ပြန်လျှောက်လာသည်။ ‘ခက်တာပဲ၊ ညနေမှဝင်ရယင် ပြန်ဖို့ မမီဘူး’ ဟု ပြောကာ ကားအမှီးကို ကိုင် လျက် အကြံရကျပ်နေသည်။

‘ဆရာဝန်ကြီးဆီ သွားတွေ့ရအောင် အဖေရယ်၊ ဆရာဝန် ကြီး ဘယ်နေသလဲလို့ မေးကြည့်ပါ’ ဟု ပြောလိုက်၍ အဖေက အပေါက်ဝသို့ ပြန်လှည့်သွားသည်။ နေမှာ ချစ်ချစ်တောက် အောင် ပူပြင်းနေလေရာ နေပူကြီးထဲတွင် အကြာကြီး ရပ်ကာ အတွင်းက ကုလားနှင့် စကားပြောနေရပြန်သည်။

‘ဒီဆေးရုံက လာချင်တိုင်း လာလို့ မရဘူးနဲ့တူတယ်၊ ကျပ် တယ် ထင်တယ်’

ဒရိုင်ဘာက အဖေတို့ကို လှမ်းကြည့်ယင်း ပြောလေသည်။ အမေလည်း ဒရိုင်ဘာကို စိန်းစိန်းဝါးဝါး ကြည့်လိုက်သည်။ ခေါင်းမှာ ဆတ်ကနဲ လှုပ်ပြီး မျက်မှောင်ကြီး ပြန်ကုပ်ထားသည်။ အမေသည် ‘ကျပ်တယ်၊ ကျပ်’ ဟူသော စကားလုံးမျိုးကို မနှစ် သက်။ ‘ကျပ်’ ဆိုလိုက်သော စကားလုံးကို အဓိပ္ပာယ် ကောက် ယူချင်သလို ကြံဖန်ကောက်ယူကာ အတွေးနက်နေသည်။

ကုလားပုလိပ်ထံမှ ရခဲ့သော လိပ်စာအတိုင်း ဆရာဝန်ကြီး အိမ်သို့ မောင်းလာကြသည်လည်း အမေက ဂရုမထား။ သပ်ရပ် ခမ်းနားသော တိုက်ဆင်ဝင်ကြီးအောက်၌ ကားရပ်ပြီး ဆင်းပါ

ဆိုလို့သာ အမေ့မှာ ဆင်းလိုက်ရသည်။ ဧည့်ခန်းနှင့် ထမင်းစားခန်း နှစ်ဆောင်ကြားရှိ အဝင်အဝ အဆောင်၌ ရပ်နေလိုက်ကြလျှင် အမေလည်း ရပ်နေသည်။ အတွင်းမှ ကရင်မကလေး ထွက်လာပြီး အဖေနှင့် စကားပြောကြသည်ကိုလည်း အမေ့မှာ သိသလို၊ ကြားသလို၊ မြင်သလို အမူအရာမရှိ။ အမေ၏ မျက်စိကို မဆွဲနိုင်ကြ။ အမေ၏ အာရုံကို မတိုးနိုင်ကြ။ ထိုအတွင်း လှေကားမှ မျက်နှာဖြူ ဗိုလ်ကြီး ဆင်းလာကာ အနားရောက်သည်အထိ အံ့အားသင့်စွာ လျှောက်လာပြီး အဖေနှင့် စကားပြောကြပြီးနောက် ဧည့်ခန်းထဲသို့ ခေါ်သွားသည်အထိ အမေသည် ဘယ်ဒင်းမှ ကြည့်ခြင်း၊ သိခြင်း၊ ကြားခြင်း အာရုံအလျှင်းမပြသေးဘဲ ခေါင်းထဲတွင် ‘ကျပ်’ ဆိုသည့် စကားတစ်လုံး နှောင့်ယှက်နေခြင်းကို တိုက်ခိုက်ဖယ်ရှား နေပေတော့သည်။

ဆရာဝန်ကြီးမှာ အသက် ၅၀ ခန့် ရှိပေမည်။ အသားက နီသလို ဆံပင်များလည်း နီနေသည်။ ပြာနေသော မျက်လုံးများနှင့် စူးရှစွာ အမေ့ကို စိုက်ကြည့်နေသည်။ ရှုပ်ဖြူလက်တို့၊ ဘောင်းဘီအရှည်အဖြူ ဝတ်ထားကာ ကုလားထိုင် နောက်ကို မှီလျက် လက်ပိုက် ခြေချိတ်ပြီး ထိုင်နေသည်။ အမူအရာမှာ အသက်ကြီးသော်လည်း ကျန်းမာ နုပျို ဖျတ်လတ်နေသည်။ အဖေ ပြောပြနေသည်ကို နားထောင်ယင်း တစ်ချက် တစ်ချက် ခေါင်းကို ညိတ်သည်။

‘နိုင်ငံရေးလည်း အင်မတန် ဝါသနာ ပါတယ်။ ဒိုင်ယာကီ၊ ဟုမ္မရူးခေတ်၊ ဂျီစီဘီအေခေတ်ကစပြီး နောက်ဆုံး တွဲရေးခွဲရေး ခေတ်အထိ သူ့သဘောကျတဲ့ဘက်က စိတ်အားထက်သန် ဆောင်

ရွက်တယ်။ ဒီလို ဖြစ်တာကတော့ တောမှာ တွဲရေးဘက်က လူက ခွဲရေးဘက်က လူကို လှုံ့နဲ့ လိုက်ထိုးတယ်လို့ သတင်းကြား ကြား ချင်း ဒီသတင်းကြားတဲ့ အချိန်ကစပြီး မငြိမ်မသက် ဖြစ်လာ တယ်။ ကြောက်တတ် လန့်တတ် ဖြစ်လာတယ်။ သွေးလန့်ပြီး စိတ်ထိခိုက်သွားပါတယ်။ လှုံ့နဲ့လိုက်အထိုးခံရတဲ့ လူက သူ့အစ်ကို ပါပဲ’

ဆရာဝန်ကြီးအား အမေ၏ အတိတ်ရာဇဝင်ကို အဖေက ဇာတ်ကြောင်းပြန် ပြောပြနေသည်။ ဆရာဝန်ကြီးမှာ အဖေ ပြောနေသည်ကို နားစိုက်ထောင်နေယင်း တစ်ချက် တစ်ချက်တွင် လိုအပ်သည့် မေးခွန်းရှိလျှင် ဖြတ်မေးလိုက်ပြီး စိတ်ဝင်စားစွာ ငြိမ်စိုက် နားထောင်သည်။

‘သတိလဲ မလစ်ပါဘူး၊ အကုန် သိပါတယ်။ အမှားမှား အယွင်းယွင်း ဘာမှ မရှိပါဘူး။ အိပ်ရာထဲမှာ အမြဲပဲ အိပ်နေ ပါတယ်။ သူ့စိတ်ထဲမှာ အထင်မှား အမြင်မှားလဲ ဖြစ်နေတယ်။ တွေးပြီး ကြောက်လန့် စိုးရိမ် ပူပန်နေတယ်။ ပိုက်ဆံတွေရော၊ လက်ဝတ်လက်စားတွေရော ဘယ်ပစ္စည်းမဆို ပေးချင်တဲ့သူကို ပေးပစ်ပါတယ်။ စကားလဲ သိပ်မပြောတော့ပါဘူး။ အစာလဲ ကောင်းကောင်း မစားပါဘူး။ အိပ်ပျော်တယ်ရယ်လဲ မရှိပါဘူး။ အခုလည်း ငွေတစ်သောင်း ပေးရမယ် တောင်းလို့ ဒီဆေးရုံကိုလိုက်ယင် တစ်သောင်းပေးမယ်ဆိုပြီး ခေါ်ခဲ့ရပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ နယ် က လာရတာပါ။ အခု သင်္ဘောဆိပ်က တစ်ခါတည်း တန်းလာ တာပါ။ ဒီနေ့ည သင်္ဘောနဲ့ ပြန်ရပါမယ်။ ဒီဆေးရုံအကြောင်း စုံစမ်းနေဖို့လဲ အချိန်မရပါဘူး။ ချက်ချင်းပဲ လိုက်လာခဲ့ရတယ်။

လူမမာကို သနားပြီးတော့ ဒီနေ့ပဲ ခင်ဗျား စစ်ဆေးပြီး လက်ခံ နိုင်ယင် လက်ခံစေလိုပါတယ်’

ဆရာဝန်ကြီးမှာ စဉ်းစားကာ တွေ့နေသည်။ အမေသည် ဆရာဝန်ကို တစ်ချက်မှ မကြည့်ပဲ စိုက်မိစိုက်ရာ ငေးငိုင်နေသည်။ ဆရာဝန်ကြီးက အမေ့ကို စိုက်ကြည့်နေရာမှ မတ်တတ် ထရပ် လိုက်သည်။ ခြံဝင်းထဲမှ ဒရိုင်ဘာကိုခေါ်ကာ ကားထုတ်ခိုင်း လိုက်သည်။

‘ဆေးရုံကို သူလိုက်ခဲ့မယ်၊ သွားကြရအောင်’ ဆို၍ ဝမ်းသာ အားရ ဆရာဝန်ကြီးအိမ်မှ ထွက်လာကြသည်။ ဆေးရုံဝသို့ ရောက်လျှင် ပုလိပ်များက ပျာပျာသလဲ တံခါးကြီးကို ဖွင့်ပေး ကြသည်။ ကားများ အထဲဝင်မိလျှင် တံခါးကြီးကို ပြန်ပိတ် လိုက်သည်။

စိတ္တဇဆေးရုံ၊ အရူးထောင် ဟူ၍ ကြားဖူးခဲ့သည်။ အတွင်း သို့ ယခုမှပင် ဝင်ဖူး၍ ဘယ်ကို ကြည့်ရမှန်းပင် မသိအောင် ဖြစ် ကာ မြင်မြင်သရွေ့ အကုန်လုံးကို ကြည့်လိုက်ကြသည်။

တံတိုင်းတွင်း၌ များလှစွာသော တိုက်တာ အဆောက်အအုံ များ၊ နှစ်ထပ်တိုက်တန်းလျားကြီးများ၊ တစ်ထပ်တိုက် ပုပုများကို ဟိုနေရာ ဒီနေရာ တကွတပြားစီ တွေ့ရသည်။ အုတ်နီရောင် အဆောက်အအုံတွေမှာ ထူထည်ကြီးမားပြီး ဆေးရုံသဏ္ဍာန် ပေါ်သည်။ အဆောက်အအုံ တစ်ခုနှင့် တစ်ခု ကူးရန် လုပ်ထား သော မြေလမ်းကလေးများကို တန်းစီကာ ညီညီညာညာ စိုက် ထားသည်။ ကွက်လပ်မြက်ခင်းများတွင် လက်နက် မကိုင်သော

ပုလိပ်များ စောင့်ကြပ်လျက် မြေဆွမြေတူးကာ သစ်ပင် ပန်းပင် စိုက်နေကြသော အရူး အကျဉ်းသမားများ။ သူတို့မှာ ထောင် ဝတ်ထောင်စား ဝတ်ထားကြသည်။ လည်ဟိုက် ဂျာစီ အဖြူ ပေါ်တွင် အပြာစင်း ချည်ကြမ်း နံငယ်ပိုင်း၊ ခေါင်းတုံးရိပ်လျက် သန်သန်မာမာ ရှိသည်။ သူတို့ အနားက ပန်းပင်တွေမှာ ဝေဝေ ဆာဆာ ပွင့်လျက်။ အဆောက်အအုံများ နောက်တွင် အုတ် တံတိုင်းကြီး တစ်ခုကို ထပ်တွေ့ရသည်။ လူသူရှင်းကာ စိမ်းလန်း သော သစ်ပင်များပေါ်က ကျေးဇူးတင်များ၏ အသံသာ ကြားရ သည်။

ဆရာဝန်ကြီးက အဆောက်အအုံ တစ်ခုထဲသို့ ခေါ်သွားသည်။ တံခါးဝ၌ စောင့်နေသော ပုလိပ်က ပျာပျာသလဲ တံခါးဖွင့်ပေး သည်။

အခန်းထဲရှိ စားပွဲကြီးထိပ်တွင် ဆရာဝန်ကြီးက ထိုင်ကာ စားပွဲရှေ့ရှိ ကုလားထိုင်များတွင် ထိုင်ခိုင်း၍ ထိုင်ကြရသည်။ အခန်းထဲတွင် မှန်ဗီရိုများ ရှိသည်။ စားပွဲခုံသေးများကို နံရံနှင့် ကပ်ထားသည်။ စားပွဲခုံသေးများမှာ ဆေးရောင် မသုတ်။ ရေနှင့်နေ့စဉ် တိုက်ပွတ်ထား၍ ဖုန်မှုန့်မရှိဘဲ ခြောက်ခြောက်မွဲမွဲနှင့် ဖြူနေသည်။

ဆရာဝန်ကြီးက စာရွက်ပေါ်တွင် စာရေးကာ ခေါင်းလောင်း နှိပ်ပြီး အပေါက်ဝက ပုလိပ်ကို ခေါ်ပေးသည်။ မကြာမီ သက္ကလပ်အင်္ကျီအညို၊ ရေနံရောင် ဘန်ကောက်လုံချည်၊ ခေါင်း ပေါင်းပန်းရောင်နှင့် လူပုပုတစ်ယောက် ဝင်လာသည်။

ဆရာဝန်ကြီးသည် ကုလားထိုင်မှ ထလိုက်ပြီး မှန်ဗီရိုလေးထဲ က တုတ်တံနှစ်ချောင်း ထုတ်ယူလာကာ အမေ့အား ကုလားထိုင်မှ ထစေသည်။ အမေ၏ ဒူး၊ လက်၊ တံတောင်၊ လက်ပြင်ရိုး စသည် တို့ကို မနာမကျင် ခေါက်ကြည့်သည်။ တဖန် နားကျပ်နှင့် လည်း ရင်ညွှန်ကို ထောက်ပြီး စမ်းသပ်ကြည့်သည်။ ဆရာဝန် ကြီးက အမေ့အား သူမေးလိုသည့် မေးခွန်းများကို အခန်းထဲ သို့ ဝင်လာသော ဆရာဝန်ကလေးနှင့် တစ်ဆင့် ဘာသာပြန် ခိုင်း ပြီး စစ်မေးသည်။

‘ဆရာဝန်ကြီးက ဘယ်လိုဖြစ်သလဲလို့ မေးပါတယ်၊ အဒေါ် ပြောပြလိုက်ပါ’ ဟု သာယာညှင်းပျောင်း ချော့မော့ ပြောသည့် အသံမျိုးနှင့် ဆရာဝန်ကလေးက ပြောလေသည်။ အမေသည် အဖေနှင့်သမီးကို ကြည့်ကာ ငိုနေ၍ ပြောပြလိုက်ပါဟု တိုက် တွန်း ကြရသည်။

‘ကျွန်မ သိပ်တော့ နေမကောင်းဘူး။ လူသံ သူသံလဲ မကြား ချင်ဘူး။ ခုတစ်မျိုး ခုတစ်မျိုး စိတ်ထဲမှာ ဖြစ်တယ်။ တစ်ခါတစ်ခါ အသံတွေကို နားထောင်လို့ရတယ်၊ တစ်ခါတလေလဲ မရဘူး’

အမေသည် စကားကို တဆက်တည်း သွက်သွက်လက်လက် မပြောဘဲ ဖြည်းဖြည်းဆေးဆေး နားပြောသည်။ ပြောနေယင်း ပင် ဆက်ပြောရမှာ ဆွံ့နေသည်။ တစ်ချက် တစ်ချက် ခေါင်းတုန် သွားကာ မျက်တောင်များ တဖျပ်ဖျပ် ခတ်လျက် ဆုတ်ဆိုင်း သွားပြီးမှ ဆက်ပြောသည်။

ဆရာဝန်ကလေးက ဆရာဝန်ကြီးကို ဘာသာပြန်ပြောသည်။
ဆရာဝန်ကြီးလည်း နောက်ထပ်မေးရန် မေးခွန်းကို စဉ်းစားပြီး
မေးခိုင်းသည်။

‘စိတ်ထဲမှာ ဘယ်လိုဖြစ်နေသလဲလို့ မေးနေပါတယ် အဒေါ်၊
ပြောပါအုံး’

အမေသည် တစ်ကြိမ်က နှစ်ကြိမ် ထပ်ထပ် မေးနေသည်ကို
ချက်ချင်း မဖြေဘဲ ‘ပြောလိုက်ပါ’ ဟု ဝိုင်းပြောတော့မှ ဖြေသည်။

‘စိတ်ထဲမှာ အမြဲရွတ်နေရတယ်’

‘ဆရာဝန်ကြီးက ဘာတွေ ရွတ်နေရသလဲ၊ ဘာဖြစ်လို့ ရွတ်
သလဲလို့ မေးနေတယ်၊ ပြောလိုက်ပါ အဒေါ်’

အမေသည် တော်တော်နှင့် အဖြေမပေးပေ။ အတန်တန်
မေးမှပင် ဖြေလေသည်။ အမေ၏ ဖြေလိုက်သော အသံမှာ
ဆုတ်နစ်သော အသံ၊ ပင်ပန်း မောဟိုက်သော အသံမျိုး ဖြစ်
သည်။

‘ကျွန်မသားတွေ သမီးတွေ အားလုံး အားလုံး ကောင်း
အောင်၊ ချမ်းသာအောင် အမြဲပဲ ရွတ်နေရတယ်၊ ကျပ်တယ်လို့
ကြားလိုက်ယင် မကျပ်ဘူး၊ မကျပ်ဘူးလို့ ရွတ်နေရတယ်’ ဟု
တုန်တုန်ယင်ယင် ပြန်ပြောလိုက်ရာ ဆရာဝန်ကြီးက ဆက်မမေး
ရန် လက်ပြလိုက်သည်။

အမေအား ဆေးရုံတွင် ထားရန် ဆရာဝန်ကြီးက လက်ခံ
လိုက်သည်။ အမေ၏ ရောဂါမှာ ကုသ၍ မြန်မြန်ပျောက်နိုင်
စရာ ရှိသည်ဟု ထင်မြင်ချက်ပေးသည်။

ဘယ်အခန်းတွင် ထားမည်လဲမေး၍ ပထမခန်းတွင် ထားမည် ဟု ပြောရသည်။ ဆေးရုံ၏ စည်းကမ်းချက်၊ ကုသပုံများကို အနည်းအကျဉ်း ဆရာဝန်ကလေးက ပြောပြယင်းက ‘ရန်ကုန် ပုလိပ်မင်းကြီးလက်မှတ် ပါသလား’ ဟု ဖြတ်မေးလိုက်သည်။ အဖေက သင်္ဘောဆိပ်က တန်းလာကြောင်းနှင့် ပုလိပ်မင်းကြီး လက်မှတ်ကို ယူလာရမည် မသိကြောင်း၊ နယ်က လက်မှတ်များ ပါလာကြောင်း ပြောပြလေသည်။

‘ခက်တာက အမွေအမှုတွေ ဘာတွေအတွက်နဲ့ ရူးတယ်ဆို ပြီး ဒီအထဲမှာ လာပြီး ပိတ်လှောင်မထည့်နိုင်အောင် ပုလိပ်မင်း ကြီးရဲ့ လက်မှတ် ပါရတယ်။ ဆရာဝန်စစ်ရုံနဲ့ ဥပဒေက မပြီး ဘူး။ ပုလိပ်မင်းကြီးက သူယုံကြည်တယ်ဆိုတဲ့ ထောက်ခံချက် ရမှ ဆေးရုံက လက်ခံရတယ်။ အခုလိုဆိုတော့ လက်မခံနိုင်သေး ဘူး’

အဖေမှာ ခရီးတော်တော် ရောက်ခါမှ နောက်ဆုံးတွင် ထစ်နေသည်ကို အကြီးအကျယ် စိတ်ပျက်သွားသည်။ အချိန် မှာလည်း ညနေ လေးနာရီ ထိုးတော့မည်ဖြစ်၍ မကြံတတ်အောင် ဖြစ်နေသည်။

အကြောင်းကြောင်း အခြေအနေကို သက်ညှာသည့် သဘော နှင့် ဆရာဝန်ကြီးက အကြံဝင်ပေးသည်မှာ ‘လူနာကိုတော့ ဒီမှာပဲ ထားခဲ့ပါ။ သူနေရမယ့် နေရာကို ဒီဆရာဝန်က သွားပို့ ထားလိမ့်မယ်။ ခင်ဗျားက အခု မြို့ထဲကို ပြန်သွားပြီး ပုလိပ် မင်းကြီးလက်မှတ်ရအောင် သွားယူပါ။ လက်မှတ်ရအောင် ယူ ပြီး ပြန်လာပို့ပါ။ ပုလိပ်မင်းကြီးဆီကို လက်မှတ်ပေးလိုက်ဖို့

စာတစ်စောင် ရေးပေးလိုက်မယ်’ ဟု ပြောကာ စာတစ်စောင်ရေး၍ ပေးလေသည်။

ဆရာဝန်ကြီးလည်း စာကို ပေးပြီးနောက် နှုတ်ဆက်ကာ အခန်းထဲမှ ထွက်သွားသည်။ ‘ကျွန်တော့်သမီးကို ဒီမှာပဲ ထားခဲ့ပါရစေ။ ပုလိမ်မင်းကြီးကို ဒီစာသွားပေးပြီး ဟိုက လက်မှတ် ယူခဲ့ပါမယ်’ ဟု ပြောသောအခါ ဆရာဝန်ကလေးက ‘ထားခဲ့ပါ။ လက်မှတ်သာ ယူခဲ့ပါ’ ဟု ပြောကာ အဖေအား အချိန်မကုန်အောင် အမြန်သွားစေသည်။

‘သမီးနဲ့ အတူနေနော်’ ဟု အဖေသည် အမေ့ကို နှုတ်ဆက်ကာ အခန်းထဲက ကမန်းကတန်း ထွက်သွားလေသည်။

(ခြောက်)

ဆရာဝန်ခေါ်ရာနောက်သို့ အမေ့လက်ကိုတွဲကာ လိုက်သွားရသည်။ နောက်မှ အမေ့ ယူနီဖောင်း သေတ္တာကြီးကို ကုလားတစ်ယောက် ထမ်းယူလာသည်။ အဆောက်အအုံများကို ဖြတ်ကာ လူသွားလမ်းမှ ကွေ့ချိုးသွားရာ အုတ်တံတိုင်းကြီး ကာထားသော နေရာရှေ့သို့ ရောက်သွားသည်။ အုတ်တံတိုင်းမှာ ထောင်နှင့် ဘာမှမခြားနား။ ထောင်တံခါးအတိုင်း တံခါးရွက်ကြီးတွင် လူတစ်ယောက် ကုန်းဝင်နိုင်အောင် တံခါးပေါက် အသေးကလေး ရှိသည်။ ဆရာဝန်က တံခါးတွင် တပ်ထား

သော သံကွင်းနှင့် သစ်သားကို ခေါက်လိုက်သည်။ တံခါးရွက် တစ်ဘက် မှ တံခါးပေါက်ကလေးကို အထဲက ဖွင့်ပေးသည်။ ဆရာဝန်က နောက်ဆုံးမှ ကုန်းဝင်းပြီး အမေ့သေတ္တာကို ဧည့်ခန်းမှာ ခဏထားလိုက်အုံးဟု ကုလားကို လှည့်ပြောလိုက်သည်။

တစ်တိုင်းပြည်မှ တစ်တိုင်းပြည်ကို လျှောက်သကဲ့သို့ စိတ်ထဲတွင် တစ်မျိုးတစ်မည်ကြီး ဖြစ်သွားသည်။ သည်အထဲတွင်လည်း အဆောက်အအုံတွေ ရှိပြန်သည်။ အဆောက်အအုံတွေမှာ ဆေးရုံတန်းလျားပုံစံ၊ အိမ်ပုံစံများအပြင် သံစကားကြီးတွေနှင့် ပိတ်ကာထားသည့် တိုက်ရုံကြီးတွေလည်း ရှိသည်။ ဆရာဝန်က ‘ဒါကမိန်းမတွေထားတာ၊ အပြင်ဘက်က ယောက်ျားတွေ ထားတာ’ ဟု ပြောပြသည်။

စိမ်းလန်းသော မြက်ခင်း၊ သစ်ပင်၊ ပန်းပင်များကို အပြင်ဘက်က အတိုင်းပင် သာသာယာယာ ပြုလုပ်ထားသည်။ ပိတ်အင်္ကျီအဖြူ၊ ချည်ကြမ်းလုံချည်ကို ဆင်တူဝတ်ကာ သွားလာနေကြသော ကြီးကြီးငယ်ငယ် မိန်းမများကို တွေ့ရသည်။

သူတို့ဟာ လင်တွေသတ်၊ လူတွေသတ်ပြီး သွေးပျက် စိတ်နောက်သွားလို့ ဒီမှာကုဖို့ ပို့ပြီး ပျောက်တော့ ဒီမှာပြန်ပြီး ထောင်ချထားတဲ့ နှစ်ကြီးသမားတွေ ဖြစ်ကြောင်း ဆရာဝန်က ပြောပြ၍ သိရသည်။ အကျဉ်းသမားမတွေ၏ မျက်နှာများမှာ ကြမ်းတမ်းခတ်တရော်ကာ မထီမဲ့မြင် အမူအရာများ တွေ့ရသည်။ သူတို့ကား အပြင်လောကကြီးနှင့် အုတ်တံတိုင်းကြီး နှစ်တန်ခြားနေရသည်။ ထောင်အလုပ်ကြမ်းကို လုပ်ကာ ဒီအထဲတွင် ပိုက်ဆံပေး၍ လာရောက် ကုသနေသည့် အရူးများ၏ ဝတ်ကြီး

ဝတ်ငယ်ကိုလည်း ပြုနေရသည်။ ရူးသွပ်သော ဝေဒနာ ပျောက်ကင်းသည် ဆိုရသော်လည်း အပြင်သို့ မထွက်နိုင်ဘဲ နေ့ရှိသရွေ့ အရူးတွေနှင့် ဆက်ဆံကာ နေကြလေသဖြင့် သူတို့ စိတ်နေသဘောကို မှန်းဆကြည့်ကာ သနားကြင်နာမိသည်။ သူတို့မှာ ပျောက်ကင်းသည် ဆိုရသော်လည်း သူတို့ ကြည့်ပုံ သွားပုံ လာပုံမှာလူကောင်းနှင့် မတူ၍ နောက်တောက်တောက်တော့ ဖြစ်နေအံ့မှာပဲဟု တွေးမိသည်။

တိုက်ပူပူ သေးသေးကလေးရှေ့သို့ ရောက်သောအခါ မိန်းမရွယ်ရွယ်တစ်ယောက် ပြေးလာပြီး တံခါး ဖွင့်ပေးသည်။ ဆံပင်ကို နောက်တွဲထုံးကာ ထဘီကို တိုတိုဝတ်ထားသည်။ မျက်စိစွေစွေနှင့် အသားအရေမှာ ညိုမည်းသည်။ အသက် နှစ်ဆယ်ခန့်၊ ငယ်ငယ်ပင် ရှိသေးသည်။ စကားပြောလျှင် ပေါ့ပျက်ပျက် ပြောကာ ဣန္ဒြေ တစ်စက်မှ မရှိပေ။ ဆရာဝန်ကို ကြည့်ပြီး ပြုံးစိစိ ပြီတီတီ နှင့် ရယ်ဖြဲဖြဲဖြစ်နေ၍ ဆရာဝန်က မျက်နှာကြီး တည်တည်ထားလျက် ရှေ့က ဝင်သွားသည်။

တိုက်ကလေးမှာ သိပ်မကြီးလှ။ အိပ်ခန်း၊ ဧည့်ခန်း၊ ရေချိုးခန်း၊ ဒါပဲရှိသည်။ ဧည့်ခန်းတွင် ကြိမ်ကုလားထိုင်နှင့် စားပွဲရှိသည်။ အိပ်ခန်းတွင် ခုတင်၊ ခုံတစ်ခုနှင့် ဗီရိုတစ်လုံး ရှိသည်။

ဆရာဝန်က ‘စိန်ခင်၊ ဆရာမကို သွားပြောလိုက်’ ဟု အမိန့်ပေးသည်ကို စိန်ခင်က ဆရာဝန်အား မျက်စောင်းထိုးလျက် မဲ့ရွဲပြကာ ပြေးထွက်သွားသည်။

‘ဒီမှာ နေရမယ်၊ တော်တော်ကြာတော့ ဆရာမတွေ လာပြီး အိပ်ရာ၊ ခေါင်းအုံး အကုန်စီစဉ်ပေးလိမ့်မယ်။ အဒေါ်အတွက်

အစစအရာရာ ဘာမဆို စိန်ခင်က လုပ်ပေးလိမ့်မယ်။ ကျွန်တော် တို့ ဒီအထဲမှာ ကြာကြာနေလို့ မရဘူး၊ သွားမယ်’ ဟု ပြောကာ ဆရာဝန်မှာ နေရာချထားပြီး ထွက်သွားတော့သည်။

တိုက်အိမ်ကလေးတွင် လူသစ်ရောက်၍ အကျဉ်းသမားများ ဖြတ်လျှောက်လာလျှင် အပေါက်ဝက ပြုပြု ကြည့်ကြသည်။ အမေသည် နွမ်းနယ်ကာ ကုလားထိုင်တွင် ပန်းလျှော့ ထိုင်လျက် ညှိုးညှိုးမိုင်မိုင် ဖြစ်နေသည်။

‘အမေ ကောင်းတယ်နော်။ တိတ်ဆိတ်တယ်။ ကြိုက်ကဲ့လား အမေ’

အမေက ခေါင်းညိတ်ကာ ‘ဒီမှာ အမေတို့ ကြာကြာ မနေ ဘူးနော်၊ လေးငါးဆယ်ရက်ပဲ နေပြီး ပြန်ကြမယ်နော်’

အမေ့ကို ရုတ်တရက် ပြန်မပြောနိုင်အောင် တစ်ဆို့ နေ သည်။

‘မြန်မြန်ပြန်တာပေါ့၊ အကြာကြီး ဘယ်နေမလဲ’ ဟု နှစ်သိမ့် ရသော်လည်း ရင်ထဲ၌ကား မချမ်းသာ။

မျက်နှာဖြူဆရာမလေး တစ်ယောက်နှင့် စိန်ခင်တို့ ရောက်လာ ပြီး အခန်းကို ပြင်ဆင်ကြသည်။ အိပ်ရာများ ခင်းကျင်းပြီး နောက် အမေ့အား ခုတင်ပေါ်တွင် ထိုင်စေသည်။ ဆရာမလေးက အမေ့ခေါင်းကို ရှင်းပြီးကာ ကျစ်ဆံမြီး ကျစ်ပေးလေသည်။ စား ချိန် အိပ်ချိန် စသည့် အကြောင်းများ လျှောက်မေးကြည့်သည် ကို ဆရာမလေးက ခေါင်းဖြီးယင်း ပြန်ပြောပြသည်။ အမေ သည် မကြည်မသာနှင့် အိပ်ရာပေါ်တွင် လှဲချလိုက်ကာ မျက်စိ မှိတ်ထားသည်။

အလုပ်ကိစ္စများပြီးလျှင် ဆရာမလေး ထွက်သွား၍ စိန်ခင် သာ ကျန်ရစ်ခဲ့သည်။ အပြင်ဘက် ဧည့်ခန်းကို စိန်ခင်နှင့်အတူ ထွက်ခဲ့ကြသည်။

‘အမေ့ကို ဂရုစိုက်ပါနော်၊ ကျေးဇူးမမေ့ပါဘူး’

‘စိတ်ချပါ၊ ကြည့်ပါမယ်ရှင်။ အဝတ်သေတ္တာကော’

‘အပြင်မှာ ထားခဲ့ရသေးတယ်၊ ရှင်က အကျဉ်းသမားလား’

‘ဟုတ်တယ်၊ ကျွန်မလင်ကို ဓားနဲ့ထခုတ်လို့ စိတ်နောက်တာနဲ့ ဖမ်းလာပြီး ဒီအထဲ ထည့်ထားတာ။ ၁၀ နှစ် နေရမယ်။ ရွာ ပြန်ဖို့ အပုံကြီး လိုသေးတယ်’

စိန်ခင်သည် ကိုယ်ကို ယိမ်းထိုးကာ မျက်ခုံး မျက်စ ချိပြီး အသံစာစာနှင့် ပြောသည်။

‘ယောက်ျားကော’

‘ခုတ်လိုက်တော့ သေတာပေါ့’

စိန်ခင်အား ဆက်မမေးချင်တော့ပဲ ‘ဟိုဘက်က တိုက်က ဘာလဲ’ ဟု လွဲမေးလိုက်ရသည်။

‘အဲဒါ ဒုတိယခန်း၊ အရူးတွေထားတာ၊ သွားကြည့် ပါ လား၊ ကျွန်မ ဒီမှာ စောင့်နေမယ်’

စိန်ခင်၏ တိုက်တွန်း ညွှန်ပြချက်အရ တစ်ဘက်က အဆောက် အအုံရှိရာသို့ လျှောက်လာခဲ့သည်။ အခန်းများ သူ့အခန်းနှင့်သူ ခြားထားပြီး စိတ်နောက်သူများကို ထည့်ကာ တံခါးကိုသော့နှင့် အပြင်ဘက်က ခတ်ထားသည်။ အခန်းထဲတွင် သံခုတင် တစ်လုံး၊ ဗီရို တစ်လုံး၊ ကုလားထိုင် တစ်လုံးသာ ရှိသည်။ အရူးတွေမှာ ခုတင်

ပေါ်တွင် ထိုင်ကာ၊ လဲကာ၊ ငိုလိုငို၊ ရယ်လိုရယ်၊ အဝတ်အစား ကပ်သူကပ်၊ မကပ်သူ မကပ်နှင့် ဖြစ်ချင်တိုင်း ဖြစ်နေကြသည်။

လူလျှောက်လာသံ ကြား၍ လူနာမိန်းကလေး တစ်ဦး တံခါးဝ သို့ ထပြေးလာသည်။ သံတိုင်ကို လက်နှင့် ဆုပ်ကိုင်ပြီး မျက်နှာ နှင့်အပ်ကာ ‘ပြန်ခေါ်ပါ၊ လိုက်ပါရစေ၊ ပြန်ခေါ်ပါ’ နှင့် ဟစ် အော်ကာ ရှိုက်ကြီးတင် ငိုလေသည်။ အခန်းတစ်ခန်းတွင် မိန်းမ ရွယ်ရွယ်တစ်ယောက် အဝတ်မကပ်ဘဲ နတ်ဝင်သည်လို နတ်ဒိုးက နှင့် ကနေသည်။ အဆောက်အအုံ တစ်ခုလုံး ငိုသံ၊ ရယ်သံ၊ ရှိုက်သံ၊ ဆဲသံ၊ ဆိုသံ တို့ဖြင့် ဆူညံနေပေသည်။ တရုတ်မ၊ ဗိုလ်မ၊ မြန်မာမ လူမျိုးစုံရှိ၍ လူမျိုးစုံ စကားအသံနှင့် မသာမယာ ကျွတ်ကျွတ်ညံ နေသည်။

ထိုအဆောက်အအုံမှ ထွက်ခဲ့ကာ လူသွားလမ်းအတိုင်း အခြား အဆောက်အအုံ တစ်ခုသို့ ရောက်သွားပြန်သည်။ အခန်းထဲ၌ ကြမ်း ကြမ်းတမ်းတမ်း မဟုတ်သော ငြိမ်သက်သော စိတ်မကောင်း သူများကို သွားတွေ့သည်။ အခန်းကြီးက ကျယ်ဝန်းသည်။ စန္ဒရားလည်း ရှိသည်။ ကုလားထိုင်၊ စားပွဲ၊ ပန်းအိုး၊ စာအုပ် စသည့် အသုံးအဆောင်များထားကာ ကျကျနန ပြင်ဆင်ထား သည်။ အချို့က စန္ဒရား တီးနေသည်။ အချို့က စာဖတ်နေ သည်။ အချို့က ကမ္မဋ္ဌာန်း ထိုင်သလို ထိုင်နေသည်။ စိတ်ဝင် စားစရာ။ ကိုယ်လုပ်ချင်တာ အေးအေးဆေးဆေး လုပ်နေကြ သည်။ သူတို့မှာ ယဉ်ယဉ်ကလေး နောက်နေသူများဖြစ်၍ လွတ် လပ်စွာ နေထိုင်ခွင့်ရဟန် ရှိသည်။ ပိုက်ဆံခန်းများတွင် အကြမ်း နှင့် အနု ခွဲခြားထားသော်လည်း သံစကား လှောင်ထားသည့်

ကုသိုလ်ဖြစ် အလကားနေရသော အဆောက်အအုံများတွင်ကား အကြမ်း အနု သောကော ရောကာ စုထည့်ထားသည်။

ဆရာမများ၊ ဆရာဝန်များသာ အထဲ ဝင်နိုင်သည်။ ဤ တံတိုင်းထဲသို့ အပြင်ကလူများကို ဝင်ခွင့်မပေး။ ကိုယ့်လူမမာ တွေချင်လျှင် တံတိုင်းအပြင် အဆောက်အအုံ ဧည့်ခန်းဆောင် တွင် ထိုင်စောင့်ရသည်။ ဆရာမများက လူမမာကို အပြင်သို့ ထုတ်လာကြသည်။ (ဆေးရုံ ဆရာဝန်ကြီး၏ ကျေးဇူးကြောင့် ကြည့်ဖူး မြင်ဖူး၊ ရောက်ဖူး ပေါက်ဖူး ရသည်။) လွတ်လပ်စွာ အထဲ၌ လျှောက်ကြည့်နေယင်း စိတ်ထဲ၌ မချမ်းသာလှတာနှင့် အမေ့နေရာသို့ ပြန်လာခဲ့သည်။

အမေသည် မထဘဲ အိပ်နေသည်။ ‘အမေ ဆာသလား’ ဟု အသံပြုလိုက်မှ ထထိုင်သည်။ အမေသည် အပြင်ခန်းသို့ ထွက် ထိုင်သည်။ စိန်ခင်က အမေ့အား စကားစမြည် ပြောကြည့်သော် လည်း စိန်ခင်ကို မကြိုက်ဘဲ မျက်နှာချင်းပင် ပြန်မဆိုင်ပေ။ အမေ သည် အပေါက်ဝနှင့် တည့်နေသော ထောင်တံခါးကြီးကို မျက် နှာပြုကာ ငေးကြည့်နေသည်။

ဆရာမလေး ရောက်လာကာ အမေ့အား နို့တစ်ခွက် လာတိုက် သည်။ ထိုအချိန်၌ တဒေါင်ဒေါင် ခေါက်လိုက်သော သံချောင်း သံကို ကြားရသည်။ အချိန်မှာ ငါးနာရီ ထိုးလေပြီ။

‘ရှင်သွားတော့၊ အချိန်စေ့ပြီ၊ ဒီအထဲမှာ အပြင်လူ မနေ ရဘူး’

ဆရာမလေးက အချိန်စေ့၍ အပြင်ထွက်ရန် သတိပေးလိုက် သည်။

‘အဖေလည်း မလာသေးလို့ ခဏ နေပါရစေအုံး’

‘နေလို့မရဘူး၊ သံချောင်းခေါက်နေပြီ၊ အပြင်ကို ထွက်ပါတော့’

အမေ့ကို ထားခဲ့ကာ အပြင်ထွက်ရတော့မည်ဖြစ်၍ မချီတင်ကဲ ဖြစ်မိသည်။ အမေ့အား ဘယ်လို နှုတ်ဆက်ရမှန်း မသိပေ။ ‘သွားတော့မယ်’ ဟု နှုတ်ဆက်၍ကား မဖြစ်။ သို့ဖြင့် ‘အမေ့ သေတ္တာယူဖို့ အပြင်ခဏ သွားအုံးမယ်နော်’ ဟု လေသံပျော့ပျော့ကလေးနှင့် ပြောလိုက်ရသည်။ ဘာမှန်းမသိသော အမေက ခေါင်းညိတ်ကာ ခွင့်ပြုလေသည်။ အမေ့ကို မဆိုထားနှင့်၊ လူကောင်းပင် ဤတိုင်းပြည်၌ နေချင်စရာမကောင်း၍ အမေ့အား ထားခဲ့ရမည်ကို ငိုချင်သလိုလိုပင် ဖြစ်လာတော့သည်။

ဆရာမလေးက တနှင်တည်း နှင်နေသည်။ အမေ့အား အားရပါးရ စိုက်ကြည့်ပြီးနောက် တိုက်ကလေးထဲမှ လေးကန်စွာထွက်လာခဲ့သည်။ ထောင်တံခါးအဝသို့ ရောက်သည့်အခါ ‘သမီးရေ’ ဟု ခေါ်လိုက်သော အမေ၏အသံကို ကြားရ၍ နောက်ပြန် လှည့်ကြည့်လိုက်သည်။

‘အမေ့ကို ဒီမှာ ထားခဲ့တာဆို။ အမေပါ လိုက်ပါရစေ သမီးရဲ့၊ မထားခဲ့ပါနဲ့’

အမေသည် ငယ်သံပါအောင် လှိုက်လှိုက်လှဲလှဲ ဟစ်အော်ကာ အပေါက်ဝမှ ပြေးထွက်လိုက်ရန် ကြိုးစားနေသည်။ စိန်ခင်နှင့် ဆရာမလေးက အမေ့အား မထွက်နိုင်အောင် ဖမ်းချုပ်ထား ကြသည်။

‘သမီးရေ၊ အမေ့ကို ထောင်ချထားခဲ့တာလား၊ လုပ်ရက်
လေခြင်းနော်’

အမေ၏ အသံမှာ အသည်းနှလုံးက ပွင့်ထွက်လာသော အသံ
ဖြစ်သည်။ ဘယ်နည်းနှင့်မျှ ရပ်ကြည့်နေ၍ မဖြစ်နိုင်တော့ဘဲ
အမေ့ထံသို့ လှည့်ပြေးမည်အလုပ် တံခါးစောင့် ကုလားမကြီး
က လှမ်းဆွဲထားကာ တံခါးမှ ထွက်သွားရန် အတင်းတွန်းထုတ်
သည်။ တံခါးကြီးကို ဟကာ သူ့အားနှင့် တအား တွန်းထုတ်
လိုက်ပြီးနောက် တံခါးကို ဂျိုင်းကနဲ ပိတ်ကာ သော့ခတ်လိုက်
သည်။

အမေ၏ တစာစာ ဟစ်ခေါ် ငိုကြွေးနေသည့်အသံမှာ တံခါး
အပြင်ဘက်သို့ ပေါက်ထွက်လာသည်။ တံခါးကြီးကို ကျောနှင့်
ကပ်မှီကာ မျက်ရည်ဖြိုင်ဖြိုင်ကျလျက် အမေ့အသံကို နားစိုက်
ထားသည်။ တံခါးမှ ခွာသွားဖို့ရန် အားဆို၍ မရှိတော့ပဲ တံခါး
ကြီးကို နောက်ပြန်မှီပြီး ရပ်နေရသည်။

အမေနှင့်သမီးအား တံတိုင်းကြီး ခြားထားလိုက်ပေပြီ။

‘ထောင်ချထားခဲ့တာလား’ ဟူသော အမေ၏အသံမှာ နား
ထဲက မထွက်ပဲ ရှိတော့သည်။

အပေါက်ကလေးမှ မျက်နှာဖြူဆရာဝန်မတစ်ယောက် ကုန်း
ထွက်လာလေရာ တံခါးကို မှီကာရပ်လျက် ငိုယိုနေသည်ကို တွေ့
သည်နှင့် ချော့မော့ အားပေးလျက် ဆွဲဖက်ခေါ်လာသည်။
လမ်းကွေ့သို့ ရောက်လျှင် သူက တစ်ဘက်သို့ သွားစရာရှိခြင်း
ကြောင့် နှုတ်ဆက်ပြီး လမ်းခွဲသွားသည်။

လာလမ်းအတိုင်း ဖြည်းလေးစွာ လျှောက်လာခဲ့ရာ အဆောက်
အအုံကြီးထောင့်၌ စောစောက ဆရာဝန်နှင့် သွားဆုံသည်။

‘ကျွန်မအဖေ လာပြီလား ဆရာ’

‘မလာသေးဘူး၊ ငါးနာရီထိုးလို့ ဆေးရုံတောင် ပိတ်လိုက်
ပြီ’

‘အဖေ ပြန်လာတော့ အပေါက် ဖွင့်မပေးယင် အခက်ပဲ
ဆရာရယ်’

‘ကိစ္စမရှိဘူးလေ၊ အပေါက်ကို တယ်လီဖုန်းနဲ့ လှမ်းဆက်
ထားမယ်။ လာလာ၊ ကျွန်တော်နဲ့ လိုက်ခဲ့’

အဆောက်အအုံကြီး၏ အုတ်လှေကားကို နင်းတက်ပြီး
အခန်းကြီးထဲသို့ ခေါ်သွားသည်။ လူတရပ်မက မြင့်သော မှန်
တံခါးကြီးများ ဖောက်ထားသည်။ တံခါးဘောင်နှင့် အောက်
က သစ်သားကို ဆေးအနက် သုတ်ထားသည်။ တံခါးထက်ဝက်
ထည့်ထားသည့် မှန်များမှာ အစွန်းအစက်မရှိဘဲ ကြည်လင် နေ
သည်။ အခန်းထဲတွင် လူနှစ်ဆယ်လောက် ဝိုင်းထိုင်နိုင်သော
စားပွဲခုံကြီးတွင် ကုလားထိုင်များ ဝိုင်းချထားသည်။ အမေ၏
သေတ္တာကို အခန်းထောင့်၌ ချထားသည်။

အဲဒီမှာ ထိုင်စောင့်နေပါ ဆို၍ ကုလားထိုင် တစ်လုံးတွင်ဝင်
ထိုင်လိုက်သည်။ အခန်းထဲတွင် ဆရာဝန်မှတစ်ပါး မည်သူမျှ မရှိ။
ခေါင်းပေါ်လည်နေသော ပန်ကာ၏ အသံမှတစ်ပါး ဘာအသံမှ
မကြားရ။ ဆရာဝန်က ဖိုင်တွဲများလှန်ကာ ရေးမှတ်နေသည်။
မျက်ရည်စက်လက်နှင့် အမေ့အတွက် ရင်ထုမနာဖြစ်နေကာ တိတ်

ဆိတ်စွာ ထိုင်နေယင်း စိတ်များမှာ အမေ့ထံသို့ တစ်ချိန်လုံး ရောက်နေသည်။

‘ကျွန်တော်က ခြောက်နာရီထိုးယင် ကျွန်တော့်အလှည့်ပြီးလို့ ပြန်ရမယ်။ ဒါပေမယ့် မပူနဲ့လေ၊ ကျွန်တော့်နောက် ဝင်မယ့် ညဘက်ဆရာဝန်ကို အပ်ထားခဲ့မယ်။ ခင်ဗျား အဖေက ကြာ လိုက်တာဗျာ’

အမေ့ထံမှ အဖေ့ထံသို့ စိတ်ရောက်သွားပြန်သည်။ ဝန်စည် စလယ်တွေ၊ ငွေတွေနှင့် မြို့ဘက်သို့ ပြန်ထွက်သွားသော အဖေ့ အား လှမ်းပူလာသည်။ ခြောက်နာရီထိုးသွားသည်အထိ ‘လာခဲ့ လိုက်တာ’ ဟု တကြောင့်ကြကြ၊ တပူပင်ပင်နှင့် နေမထိ ထိုင်မထိ ဖြစ်နေသည်။ မှန်တံခါး အပြင်ဝရန်တာသို့ ထွက်ရပ်ကာ အဝေး က ထောင်တံတိုင်းကြီးကို မျှော်ကြည့်ကာ တလှည့်၊ အမေ ရှိ သော အတွင်းက ထောင်နံရံကြီးကို မျှော်ကြည့်ကာ တလှည့်။

အမှောင်မှာ တဖြည်းတဖြည်း ကျရောက်လာသည်။ အခန်း ထဲတွင် မီးပွင့်များ ထွန်းလင်းထားသည်။ ဆရာဝန်က မပြန်ခင် ညဘက် ဝင်လာသည့် ကုလားဆရာဝန်နှင့် အကျိုးအကြောင်း ပြောပြကာ အပ်ထားခဲ့သည်။ ကုလားဆရာဝန်မှာ အခန်းထဲက ထွက်သွားလိုက်၊ အကြာကြီးနေမှ ပြန်လာလိုက်၊ တစ်ခါ ပြန်ထွက် သွားလိုက်နှင့် အလုပ်ရှိရာ သွားလုပ်ရလေသည်။ ဆရာဝန်မရှိလျှင် အခန်းထဲတွင် တစ်ယောက်တည်း ကျန်ရစ်ခဲ့သည် မှောင်ကျလာ သည်နှင့် မယ်တယ် ကုလားတစ်ယောက် ပေါက်လာကာ အခန်း ထဲတွင် တံမြက်စည်းလှည်းပြီး တံခါးများကို လိုက်ပိတ်သည်။ လူဝင် လူထွက် တစ်ပေါက်သာ ဖွင့်ထားသည်။

အပြင်ဘက်သို့ လှမ်းကြည့်လိုက်ရာ လူရိပ်လူစ မမြင်ရ။ လူ သွားလမ်းများအတွက် သွယ်ထွန်းထားသော မီးလုံးလေးများ ရှိ၍သာ သစ်ပင်များကို ဝိုးတိုးဝါးတား မြင်ရသည်။ ခပ်လှမ်း လှမ်း ရှိနေသော အဆောက်အအုံတစ်ချို့က မီးရောင် မရှိဘဲ မှောင်ထဲတွင် မည်းမည်းကြီး ဖြစ်နေသည်။ အဝေးက ထောင် တံတိုင်းကြီးကိုကား တော်တော်ကြီး မှောင်မည်းလာ၍ သဲသဲ ကွဲကွဲ မမြင်ရတော့။

ဆရာဝန်ထွက်သွားလျှင် အခန်းထဲတွင် မနေချင်ဘဲ ဝရန်တာ သို့ ထွက်ကာ ဟိုဟိုဒီဒီ မျှော်ကြည့်နေသည်။ ညအချိန် ထောင် ဝင်းကြီးတစ်ခုလုံး တိတ်ဆိတ်နေသည်။ ဘယ်ကြည့်ကြည့် ခြောက် သွေပြီး ငြိမ်ဝပ်နေသည်။ လူရိပ်လူစကို တွေ့လိုက်ရလျှင် အားရှိ သွားကာ လူရိပ်လူစ ကွယ်ပျောက်သွားသောအခါ အားငယ် သွားပြန်သည်။

နက်ပြာရောင် အကျီဝတ်ထားသော မယ်တယ် ကုလားများမှာ တစ်နေရာမှ တစ်နေရာသို့ မှောင်ထဲတွင် ကုန်းကုန်း ကုန်းကုန်းနှင့် ရိုးရိုးရိပ်ရိပ် ကူးသန်းဖြတ်သွားကြသည်။ လူသဏ္ဍာန်မှန်း မပီသ၊ မသဲကွဲခင် အသည်း ထိတ်ထိတ်သွားသည်။ ဝရန်တာတွင် လေ တဟူးဟူး တိုက်နေသည်။ အေးမြသောလေကား အသားထဲ စူးသွားအောင် တိုက်ခတ်လျက် ရှိသည်။ ကောင်းကင်ပေါ်၌ မှိတ်တုတ်မှိတ်တုတ် ဖြစ်နေသော ကြယ်ကလေးများမှာ ညအခါ မြေကြီးပေါ်တွင် စိန်ကလေး တစ်ပွင့် နှစ်ပွင့် တင်နေသကဲ့သို့ ကြည့်နိုင်မှပင် မြင်ရသည်။ မှောင်သည်ထက် မှောင်လာလေရာ စိတ်ချောက်ချားလာ၍ အထဲသို့ ပြန်ဝင်ထိုင်ရသည်။

တစ်ခါမှ မရောက်ဖူးသော နေရာတွင် အဆောက်အအုံကြီးတစ်ခု လုံး၌ ညအခါ တစ်ယောက်တည်း ဖြစ်နေခြင်းကို အလိုလိုပင် လိပ်ပြာငယ်နေသည်။ အချိန်ကြာလေလေ စိတ်အိုက်ကာ နေမထိ ထိုင်မထိ ဖြစ်လေလေ။ နာရီကို ကြည့်လိုက်ရာ ကိုးနာရီခွဲတော့ ပေမည်။ ခေါင်းပေါ်က ပန်ကာသံကို အဖော်ပြုကာ တိတ်တိတ် ဆိတ်ဆိတ် ထိုင်နေယင်း အဖေ့အတွက် ပူပန်လာသည်။

‘ဘာကြောင့် ခုချိန်ထိအောင် မပေါ်လာပါလိမ့်’ ဟု တွေးပူ လာ၍ နေရထိုင်ရ ကျဉ်းမြောင်းလာကာ လှောင်ပိတ်ထားသလို မွမ်းကျပ်လာသည်။

‘အမယ်လေးခင်ဗျာ၊ ကယ်ကြပါအုံး၊ ကျ၊ ကျ၊ သေပါပြီဗျ’ အသံကုန် ကုန်းအော်လိုက်သည်။ အသံကြီးမှာ ညဉ့်ယံ၏ တိတ်ဆိတ်ခြင်းကို ဖောက်ခွင်းပစ်လိုက်ကာ အနားတဝိုက် ပျံ့နှံ့ ပြီး စူးဝါးသွားတော့သည်။

ဘယ်လိုများ ဖြစ်သွားမှန်းပင် မသိတော့။ ကိုယ်ထဲက သွေး များသည် ခဲသွားသလို ခေါင်းနားပန်းတွင်မက တစ်ကိုယ်လုံး အဆမတန် ကြီးသွားကာ စိမ့်ချမ်းသွားသည်။ တစ်ခါမှ မခံစားဖူး သော ဝေဒနာ တစ်မျိုးကို ခံစားလိုက်ရသည်။ မျက်လုံးများကို စုံမှိတ်ကာ ဆုပ်မိဆုပ်ရာ ကုလားထိုင်လက်ရန်းကို ဆုပ်ကိုင်ထား လိုက်သည်။

‘ဘယ်က ကျတာလဲဟေ့’

ခပ်ဝေးဝေးက အသံတစ်သံ နောက်ထပ် ထွက်လာပြန်သည်။ သည်အသံကြားတော့မှ အသက်ကို မှန်မှန် ပြန်ရှူသော်လည်း မျက်စိကိုကား မဖွင့်ဝံ့ပေ။ စူးစူးဝါးဝါး ကြောက်စရာအသံ

ကြီးတွေကို ‘ဘယ်နှယ့်ဟာတွေပါလိမ့်’ ဟု ရင်ထဲ၌ တဆက်ဆက် ခုန်နေသည်။

‘မြင့်မိုရ်တောင်ပေါ်က ဟေ့၊ မြင့်မိုရ်တောင်ကြီးပေါ်က ကျသွားတာ၊ အသည်းကို ယားသွားတာပဲ’

အရူးများ တစ်နေရာက တစ်နေရာကို လှမ်းအော်နေကြမှန်း တဖြည်းဖြည်း သိလာပေသော်လည်း ရင်ထဲတွင် တလှုပ်လှုပ် ဖြစ်နေကာ သည်နေရာမှ အုတ်တံတိုင်းကြီး အပြင်ဘက်သို့သာ ထွက်ပြေးချင်သည်။ ‘မပြေးနိုင်ပါကလား’ ဟု စိတ်ငယ်သည်ထက် ငယ်သွားသည်။

စောစောက တိတ်ဆိတ်သလောက် တဖြည်းဖြည်း ဆူညံလာသည်။

‘ဗုဒ္ဓံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ၊ ဓမ္မံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ’ စသည်ဖြင့် ဟစ်အော်နေသည့် အသံများလည်း ကြားရသည်။

‘စိန်ခြူးကြာညောင် ကြာညောင်’ ဟု အသံကြောင်၊ အသံပြာနှင့် အော်ဟစ်သီဆိုလိုက်လျှင် ခပ်ဝေးဝေး တစ်နေရာက ပါးစပ်ဆိုင်း လိုက်တီးပေးပုံကိုလည်း ကြားရသည်။ တစ်နေရာက တစ်နေရာသို့ ညစ်ပတ်စွာ မအေ၊ နှမ လှမ်းဆဲနေကြသည့် အသံတို့ မှာလည်း တစ်ခါတစ်ခါ မိုးမွန်သွားလေသည်။

နားမချမ်းသာစရာ၊ စိတ်မချမ်းသာစရာ ရှိရသည့် အထဲ တစ်ချက်တစ်ချက် လေတိုးလိုက်လျှင် သရက်ပင်၊ မရမ်းပင် အကိုင်း အခက်တို့၏ တရဲ့ရဲ့ အဖျားခတ်သွားသံများမှာ ကြက်သီးဖြန်းထ သွားလေသည်။

အပြင်ဘက်မှ ဂေါက်ဂေါက်ဂေါက် လျှောက်လာသော ဖိနပ်သံကြားရ၍ အားတက်ကာ လှည့်ကြည့်လိုက်ရာ ဆရာဝန် ကိုသာ တွေ့ရသည်။ အဖေ့ကို မတွေ့ရ၍ စိတ်ပူသည်ထက် ပူသွားသည်။

‘ဆရာရယ်၊ ကျွန်မအဖေ ခုထက်ထိ မလာသေးဘူး၊ ပုလိပ် မင်းကြီးအိမ်ကို တယ်လီဖုန်း ဆက်မေးပေးစမ်းပါ။ စိတ်ပူလွန်း လို့ပါ’

ဆရာဝန်က တယ်လီဖုန်း ကတ်တလောက်ကို လှန်ကြည့်ပြီး တယ်လီဖုန်း ကောက်ဆက်သည်။ ပုလိပ်မင်းကြီးအိမ်မှ ဘဏ္ဍာစိုး က ဘယ်သူမှ မလာကြောင်း၊ ပုလိပ်မင်းကြီးလည်း မလာသေး ကြောင်း ပြန်ပြောတယ်ဆိုကာ တယ်လီဖုန်းကို ချလိုက်သည်။ တယ်လီဖုန်းကို စိုက်ကြည့်နေရာမှ မူးလာသည်ဟု ထင်မိသည်။ အဖေ့နောက်သို့ ထလိုက်ချင်သည်။ ဘယ်ကိုသွား၍ ဘယ်လိုက် ရမှန်းမသိ။ ကားလည်းမရှိ။ အဖေမလာမချင်း ထောင်အပြင် ဘက်မထွက်နိုင်။ မျက်စိမျက်နှာ ပျက်လျက် စိုးရိမ်ကြောင့်ကြ ဖြစ်နေမှန်း ဆရာဝန်ကသိ၍ ‘ပုလိပ်မင်းကြီးကို လိုက်ရှာနေတယ် ထင်ပါရဲ့၊ လာမှာပေါ့’ ဟု အားပေးနှစ်သိမ့်သည်။

‘ကျုပ်အလှည့်စေ့လို့ သွားတော့မယ်၊ ဆရာဝန်တစ်ယောက် လာလိမ့်မယ်၊ စိတ်မပူနဲ့။ အကျိုးအကြောင်း ပြောပြီး အပ်ထားခဲ့မယ်’

အတန်ကြာပြီးလျှင် ဖိနပ်သံကြားရသည်။ အခန်းထဲသို့ ဆရာ ဝန် တစ်ယောက် ဝင်လာပြန်သည်။ အချိန်မတော် မိန်းမပျိုငယ် ဧည့်သည်ကို ပက်ပင်းတွေ့၍ အံ့အားသင့်သွားသဖြင့် ကုလား

ဆရာဝန်က အကျိုးအကြောင်း ပြောပြလေသည်။ အခန်းထဲသို့ ဝင်လာသော ဆရာဝန်မှာ ဗမာဖြစ်၍ အားရှိသွားသည်။ ဆရာဝန်မှာ အသက်အရွယ် ငယ်ငယ်ပင် ဖြစ်သည်။ ကုတ်အင်္ကျီအနက်၊ ဘောင်းဘီအနက် ဝတ်ထားပြီး နက်ခဲတိုင် အနီ တပ်ထားသည်။ သူ့တွင် ထူးခြားသော မျက်နှာရှိသည်။ နူးညံ့သော၊ သနားကြင်နာခြင်း ရှိသော လက္ခဏာများမှာ ဖြူစင်လှပသော မျက်နှာပေါ်တွင် ပေါ်နေသည်။

တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး အလုပ်ပြောင်းလက်မှတ် ရေးထိုးကြကာ သော့တွဲတစ်တွဲပေးအပ်ပြီး ကုလားဆရာဝန်လည်း နှုတ်ဆက်ကာ ထွက်သွားသည်။ ဆရာဝန်က အကျိုးအကြောင်း လျှောက်မေးမြန်းသည်။ နေ့လယ်က ဆေးရုံရောက်လာပုံကို အစအဆုံး ပြန်ပြောပြသည်။

‘ဒီအထဲကို အပြင်ကလူ ခုချိန်အထိ ဘယ်သူမှ နေရတာ မဟုတ်ဘူး၊ ဘယ်သူမှလည်း နေဖူးတာမရှိဘူး။ စိတ်နောက်တွဲလူတွေက ဒီလိုပဲ၊ တစ်ယောက်က စ ဖောက်အော်ယင် တစ်ယောက်နဲ့ တစ်ယောက် လှမ်းအော်နေကြတာပဲ။ သူတို့ကုရတာ တော်တော်ခက်တယ်၊ တချို့ ရှင်ဘုရင်စိတ် ပေါက်နေတဲ့ အရူးဆိုရင် ဆေးတိုက်တာ မသောက်လို့ ကျွန်တော်တို့မှာ ကျေးတော်မျိုး၊ ကျွန်တော်မျိုး၊ မှန်ပုံဘုရားလုပ်ပြီး အစားဝင်သလိုဝင် ဆေးတိုက်ရတယ်။ ဒီတော့မှ သောက်တယ်။ ကျွန်တော်တို့ ဒီဆေးရုံရောက်စက ကိုယ်ပါ နောက်ချင်ချင် ဖြစ်သွားသည်။ နောက်မှ ကျင့်သားရလာတယ်။ ကျွန်တော်ရှိသားပဲ၊ အားမငယ်ပါနဲ့၊ ခင်ဗျား အဖေလဲ ပြန်လာမှာပါပဲ’

“အမှန်တော့ ကျွန်မတို့ ဒီညပြန်ဖို့ပဲ၊ အခုတော့ အဖေလဲ ဘယ်ရောက်နေမှန်း မသိဘူး၊ ဟိုထဲမှာ အမေလည်း ဘယ်လို ဖြစ်နေ မလဲ မသိဘူး၊ ကျွန်မလဲ ဒီအခန်းထဲမယ်”

ဆရာဝန်က သနားကြင်နာစွာစိုက်ကြည့်ကာ ‘ဒါထက် ဘာမှ မစားရသေးဘူးပေါ့’ ဟု စကားမဆုံးခင် ဖြတ်မေးသည်။

‘နေပါစေ၊ ကျွန်မ ဆာလည်း မဆာပါဘူးရှင်’

‘ဒီမှာ နေရစ်ခဲ့အုံး၊ ခုအချိန် ပေါင်မုန့်နဲ့ နို့တော့ ရမလား မသိဘူး၊ ကျွန်တော် ရှာလိုက်အုံးမယ်’

တစ်ယောက်တည်း မနေဝံ့ဘူးဟု မပြောရဲသော်လည်း ဆရာ ဝန်က သိသွားသည်။ ခပ်သုတ်သုတ် ထွက်သွားပြီး ခပ်မြန်မြန် ပြန်လျှောက်လာသည်။ သူ့လက်ထဲတွင် ကြွေခွက်အဖြူ ကိုင်း ပြာနှင့် နို့တစ်ခွက်၊ ပေါင်မုန့်နှစ်ချပ် ယူလာသည်။ သောက်ရန် စားရန် အတင်း တိုက်တွန်းနေ၍ နို့ကို သောက်ချပြီး ပေါင်မုန့် များကို ခုံပေါ်သို့ တင်ထားလိုက်သည်။

‘ကျွန်မအဖေ အပေါက်ဝရောက်ပြီး ဖွင့်မပေးလို့ လှည့်များ ပြန်သွားရသလား မသိဘူး’

‘မရောက်သေးပါဘူး၊ ရောက်လာယင် ဖွင့်ပေးဖို့ ပြောထား ပြီးသားပဲ၊ ဖွင့်ပေးမှာပါပဲ’

ဆရာဝန်မှာ အခန်းထဲတွင် ကြာကြာထိုင်ပြီး မနေနိုင်။ ဝတ္တရားအတိုင်း ထွက်သွားလေသည်။ ခုပဲ ပြန်လာမယ်ဟု မှာ ကြားကာ ထ ထသွားပြီး မကြာမကြာ မျက်နှာလာပြသည်။

(ခုန့်စံ)

ည ၁၂ နာရီ ထိုးသွား၍ အဖေအတွက် ပူပန်လာသည်။ ဆရာ
 ဝန်က ပုလိပ်မင်းကြီးအိမ်သို့ တယ်လီဖုန်း ဆက်မေးသည်။ ပုလိပ်
 မင်းကြီးအိမ်သို့ တယ်လီဖုန်း ခေါ်မရ၍ အဖေအတွက် တိုးလို့
 သာ ပူပန်လာသည်။ ရန်ကုန်နှင့် တံတားလေးမှာ အလှမ်းဝေး
 ၍ အချိန်မတော် လမ်းတွင် လူသူပြတ်သော နေရာတွေ၌ အဖေ
 အား တစ်စုံတစ်ရာ ရန်ရှာလို့ သေပြီလားဟု တွေးပူကာ ပြောပြ၍
 ဆရာဝန်လည်း ပူပင်လာကာ ခဏခဏ တယ်လီဖုန်း ဆက်နေ
 သည်။

တဖြည်းဖြည်း စိတ်ရောလူရော ပန်းကျလာသောကြောင့်
 စားပွဲခုံပေါ်တွင် ခေါင်းကို မှောက်ကာ အရူးထောင်ထဲတွင်
 ယနေ့ည ဖြစ်ပျက်နေပုံကို တွေးတောယင်း နုံးခွေလာသည်။
 အမေကား ပြန်သွားပြီဟု အောက်မေ့ နေပေတော့မည်။
 ထောင်ထဲ၌ နေရသော်လည်း အမေနှင့်လည်း မတွေ့ရ၊
 အဖေကလည်း ပေါ်မလာ။ ခုလိုသာ ပူလောင်နေပါက စိတ်များပင်
 နောက်သွားတော့မလောက် ဂနာမငြိမ် ဖြစ်နေသည်။ ဆရာဝန်
 အနားရှိလျှင် တော်သေးသည်။ ဆရာဝန် ထွက်သွားလျှင် အခန်း

ထဲတွင် ကယောင်ချောက်ချား ဖြတ်လျက် ကျိတ်မှိတ် အောင့်အည်း နေရသည်။

ဆရာဝန် အခန်းထဲသို့ ပြန်ရောက်လာခါပင် ရှိသေးသည်။ ထိုအတွင်း ထောင်ဝင်းကြီးတစ်ခုလုံး ပျံ့နှံ့သွားအောင် ဟိုမှဒီမှ သံချောင်းတွေကို ပြိုင်တူ ခေါက်ကြသည့် အသံများ ထွက်ပေါ်လာကာ ဆူညံသွားသည်။ စားပွဲမှ ခေါင်းကိုထောင်ကာ ဘာများလဲဟု ဆရာဝန်ကို ကြည့်လိုက်သည်။ ရုတ်တရက် တွေးလည်း မတွေးတတ်၊ စကားလည်း မပြောနိုင်။ ပြူးကြောင်သော မျက်နှာဖြင့် ကြည့်ရုံမှတစ်ပါး ဘာမျှမလုပ်နိုင်။

‘ဟာ ဟဲ့’ ဆိုကာ ဆရာဝန်မှာ ထိတ်ထိတ်ပျာပျာ ကုလားထိုင်က ဆတ်ကနဲ ထလိုက်သဖြင့် ရင်ထဲ ဖိုသွားပြန်သည်။

‘မဖြစ်ဘူး မဖြစ်ဘူး’ ဟု ပြူးပြူးကြောင်ကြောင်နှင့် ပြောရင်း ပျာယီးပျာယာ အပေါက်ဆီသို့ ပြေးလွှားကာ ‘ဒီထဲမှာ နေ၊ ဒီထဲမှာ နေ။ အပြင်က သေ့ခတ်ခဲမယ်’ ဟု ပြောပြောဆိုဆို တံခါးနားရှိ မီးခလုတ်ကို ပိတ်ပစ်လိုက်သဖြင့် မှောင်ကြီးအတိကျသွားသည်။

ဂျိုင်းကနဲ တံခါးပိတ်သံ၊ သေ့ခတ်သံ၊ ပြေးလွှား ထွက်သွားသော ဖိနပ်သံတို့နှင့်အတူ ‘ဆရာ၊ ဆရာ’ ဟု ငယ်သံပါအောင် ဟစ်အော်ကာ တံခါးကို ပြေးထုလိုက်သော အသံများမှာ မိနစ်အနည်းငယ်အတွင်း လုံးထွေးသွားတော့သည်။

အပြင်ဘက်မှ ရုတ်ရုတ်ရက်ရက် ညာသံပေး၍ ပြေးကြ လွှားကြသော အသံများနှင့် အဆက်မပြတ် ခေါက်နေသော သံချောင်းသံတို့မှာ ထောင်ကြီးထဲတွင် ပွက်ပွက်ရိုက်လျက် ရှိလေသည်။

ပြေးလွှားနေကြသည့် လူသံများမှာ နီးလာလိုက်၊ ဝေးသွား
လိုက်နှင့် ရှိပြီး မှောင်မိုက်ကြီးထဲတွင် နေစရာ မရှိအောင်
တုန်လှုပ်ချောက်ချားလျက် ရှိလေသည်။

ဘာဖြစ်ဖြစ် အပြင်သို့သာ ထွက်ပြေးချင်သည်။ တံခါးကို
သေ့ခတ်သွား၍ မထွက်နိုင်သဖြင့် မှန်ချပ်များမှ အပြင်သို့
အားစိုက်ပြီး ကြည့်ရသည်။ အဆောက်အအုံ တစ်နေရာမှတစ်နေရာ
ကူးရန် သွပ်မိုး လူသွားလမ်းက မီးရောင်လေးမှတစ်ပါး တခြား
နေရာများတွင် မှောင်ပိတ်နေသည်။ ကျယ်ပြန့်သည့် ထောင်ဝင်း
ကြီး၌ အလင်းနှင့် အမှောင်မှာ ကွက်တိကွက်ကျား ဖြစ်နေသည်။
အသံဗလံများ ပျောက်သွားပြီး တစ်ချက်တစ်ချက် ဝေးဝေးက
စီကနဲ စီကနဲ ကြားရပြန်သည်။

မှောင်ထဲတွင် တစ်ကိုယ်လုံး တဆတ်ဆတ်တုန်ကာ ဇောချွေး
များ ပြန်လာသည်။ မျက်ရည်တို့မှာလည်း တစ်မျက်နှာလုံး စိုနေ
သည်။ အားရပါးရ ဟစ်အော်လိုသော ငိုလိုက်ချင်သည်။ သို့သော်
ရှိုက်ရုံမှတစ်ပါး အသံမထွက်ဝံ့။

ဝုန်းဝုန်း ဝုန်းဝုန်းနှင့် ဝရန်တာသို့ ပြေးလာကြသော အသံများ
ကြားရသောအခါ ငေါက်ကနဲ ထိုင်ချလိုက်ပြီး တံခါးခြေရင်း
တွင် ကျုံ့ကျုံ့ကလေး ပူနေရသည်။ ရင်မှာ တဒိတ်ဒိတ်
ခုန်လျက်အသက်ရှူလို့ မဖြောင့်အောင် မောကျပ်နေသည်။ မျက်စိ
များ မှိတ်လိုက်ပြီး ‘ဘုရား၊ ဘုရား’ ဟု တနေမိသည်။

ဝရန်တာမှ ဖြတ်ပြေးသွားကြသော အသံများ တော်တော်
ဝေးသွားသောအခါ တံခါးခြေရင်းမှ တဖြည်းဖြည်း ထ၍
မှန်ချပ်များမှ ပြုချောင်းကြည့်လိုက်သည်။ လှမ်းလှမ်းက

လက်နှိပ်ဓာတ်မီးနှင့် ထိုးလိုက်ကြသည့် မီးရောင်တွေမှာ အပြင်ဘက်က အမှောင်ထဲတွင် လက်ကနဲ၊ ဝင်းကနဲ ဖြစ်နေသည်။ လက်ကနဲ မြင်လျှင် မှန်ပေါက်က ကုန်းပြီး ကွယ်လိုက်ရသည်။ မီးရောင်များကိုနာရီဝက်လောက် ကုန်းလိုက်၊ ကွယ်လိုက်နှင့် ချောင်းကြည့် နေရသည်။ မီးရောင်များမှာ တဖြည်းဖြည်း ပေါ်မလာတော့ပဲ အသံဗလံများလည်း စဲသွားသည်။ အခန်းထဲက မီးကို ဖွင့်ချင်သော်လည်း ဘာဖြစ်တာမှန်း မသိ၍ ဆရာဝန် ပိတ်ခဲ့သည့်အတိုင်း မဖွင့်ဝံ့ပေ။ စိတ်ငယ်နေစဉ် မှောင်ကြီးထဲတွင်လည်း မနေဝံ့ချေ။ တံခါးပေါက်၌ ဆောင့်ကြောင့် ကလေး ထိုင်ပြီး မျက်နှာကို ဒူးပေါ်၌ မှောက်ထားရသည်။

ဤအတွေ့အကြုံမျိုး တွေ့ကြုံရန် ထောင်ထဲသို့ တမင်တကာ ရောက်လာသလို ထင်လာမိသည်။ မှောင်ကြီးထဲတွင် ပိတ်လှောင်ခံနေရခိုက် ကြောက်လိုက်၊ လန့်လိုက်၊ ဝမ်းနည်းလိုက်၊ ဒေါသဖြစ်လိုက်၊ အားငယ်လိုက်၊ ပူဆွေးလိုက်ဖြင့် စုံလောက်အောင် တထိုင်တည်း ဖြစ်နေလေသည်။

ဝရန်တာမှ ပြေးလာသော ဖိနပ်သံမှာ ဆရာဝန်ဖြစ်ရမည်ဟု အားတတ်ကာ တုန်လာသည်။ တံခါးဝက ဖယ်ပေးရန်ကို လုံးလုံးပင် သတိမရ။ တံခါးမှာ အတွင်းသို့ မတွန်းရဘဲ အပြင်ဘက်က လှုပ်ရသည့်တံခါး ဖြစ်သည်။ သော့ဖွင့်ပြီး တံခါးနှစ်ဘက်ကို လှုပ်လိုက်လျှင် နှုတ်က ‘ဆရာ’ ဟု ထွက်သွားသည်။

ဆရာဝန်မှာ ‘ဟင်’ ဟု ဒါပဲပြောပြီး တိုက်က ခလုတ်မီးကို လက်လျှိုကာ လှမ်းဖွင့်လိုက်သည်။ အပေါက်ဝ၌ ဆောင့်ကြောင့်

ထိုင်လျက်ပင် မီးရောင်တွင် ဆရာဝန်ကို မော့ကြည့်ပြီး ငိုနေမိ သည်။ ‘လာ၊ လာ’ ဟု ဆရာဝန်က လက်ကို ဆွဲခေါ်ကာ ကုလားထိုင်တွင် ထိုင်ခိုင်းမှ ဝင်ထိုင်သည်။

‘အရူးတစ်ယောက် အခန်းထဲက လွတ်ထွက်သွားလို့ ဘေးရန် ရှိတဲ့ အချက်ပေးသံချောင်း ခေါက်တာ၊ သူ့လက်ထဲမှာ လက်နက်တစ်ခုခု ရသွားမှာစိုးလို့ ကျွန်တော် တံခါးကို သော့ခတ်ခဲ့ရတာ။ ရှာလိုက်ရတာဗျာ၊ ဒေါင်ချာစိုင်းသွားတာပဲ၊ ကိုယ်တော် မြတ်က ရေမြောင်းထဲက ပိုက်လုံးကြီးထဲကို ကိုယ်ထက်ဝက် လေးဘက်ထောက်ပြီး ဝင်ဝပ်နေတယ်။ သူ့ကို သွားတွေ့တော့ ကလေးများ တူတူပုန်းတမ်း ကစားသလိုပဲ ‘ဝါး’ ဆိုပြီး လက်ခုပ် လက်ဝါးတီးပြီး ရယ်လို့ဗျာ။ ကျွန်တော်တို့မှာဖြင့် ဝင်းကြီးတစ်ဝင်းလုံး ရှာလိုက်ရတာ၊ ချွေးပြန်နေတာပဲ။ တစ်စုံတစ်ခု ဖြစ်သွားယင် ကျွန်တော်တို့ တာဝန်ခင်ဗျ။ ဒါကြောင့် အရူးတွေ ထိန်းရတာ လွယ်တာ မဟုတ်ဘူး’

ထိုသို့ ဆရာဝန်က ပြောပြနေစဉ် ဝရန်တာမှ လူလျှောက်လာသံများ ကြားရသည်။ ‘အဖေလား’ ဟု လှည့်ကြည့်လိုက်ရာ တစ်ကိုယ်လုံး အဖြူ ဝတ်ထားသော မျက်နှာဖြူ ဆရာမကြီး တစ်ယောက်နှင့် ဆရာဝန်မကြီး နောက်တွင် အမေ့ကို တွေ့ရသည်။

‘အမေ’ ဟု အော်လိုက်ကာ ထပြီး ပြေးဖက်လိုက်သည်။ အမေ၏ရင်ခွင်ကို ခေါင်းနှင့် ခွေကာ အမေ့ကို တအားဖက်

ထားသည်။ အမေသည် ပြန်၍ လှမ်းဖက်သည်။ အမေ၏မေတ္တာ ရေစင် ဖျန်းပတ်လိုက်၍ တဒင်္ဂအတွင်း ကြည်နူးအေးချမ်းသွား သည်။

‘အမေက ပြန်သွားတယ် မှတ်နေတာ၊ မပြန်ဘဲကိုး၊ ရှိသားပဲ’ အမေ့ကို ပြန်၍ကား မပြောနိုင်။ ဒီအချိန်ကြီးတွင် လာတွေ့ ၍ ထောင်ထဲ၌ပင် နေသည်ဟု ထင်မြင် ယုံကြည်သွားသည်။ အမေ့လက်ကို ဆွဲကာ ကုလားထိုင်တွင် ထိုင်ခိုင်းရသည်။

‘ဒီလူနာအတွက် ပုလိပ်မင်းကြီး လက်မှတ်နဲ့ လူနာပုံစံ ဘာမှမတွေ့ရဘူး၊ ဒါကြောင့် ကျွန်မတာဝန် မယူနိုင်လို့ ဒီလူနာ ကို ပြန်ထုတ်လာတယ်၊ အထဲမှာ လက်ခံမထားနိုင်ဘူး’

ဆရာဝန်ကို ဆရာဝန်မကြီးက မျက်နှာထား ဆိုးဆိုးနှင့် ပြောနေသည်။ ဆရာဝန်က ပုလိပ်မင်းကြီးလက်မှတ် သွားယူ နေတာပြန်မလာသေး၍ စောင့်နေရကြောင်း ရှင်းလင်းပြော ပြသည်။

‘ဒါဖြင့် ဒီအထဲမှာပဲ ထားချင်ထားပါ၊ လက်မှတ်လာတော့ အကြောင်းကြားပါ’

ဆရာဝန်မကြီးလည်း မိန်းမထောင်ဘက်သို့ ပြန်ကူးသွား သည်။ အမေသည် ဘာပြောနေကြမှန်းကို နားမလည်ပေ။ စိုက်မိစိုက်ရာ ငေးငိုင်ကာ စိတ်ထဲက ရွတ်ဖတ်နေသည်။

‘ဒီဆေးရုံအုပ်တဲ့ ဆရာဝန်ကြီးက ဘိလပ်ကလာတာ မကြာ သေးဘူး၊ ဆေးရုံက စည်းကမ်းဥပဒေတွေကိုလဲ သိပ် အရေး

စိုက်တာ မဟုတ်ဘူး။ အခုလာတာက မိန်းမဘက်က အကြီးဆုံး ဆရာဝန်မကြီးပဲ၊ သူကတော့ ဒီမှာ သမန်ရည်ပြီး သိပ်စနစ်ကြီး တဲ့ ဆရာဝန်မ’

အဖေ့ကို မျှော်နေရာမှ အမေ့ကို ပြန်တွေ့ရ၍ တစ်မျိုးတစ်ဖုံ ဝမ်းသာနေသည်။

‘အမေ ခဏ လွဲနေမလား၊ တော်တော်ကြာမှ ပြန်သွားတာ ပေါ့နော်’ ဟု ပြောလိုက်ရာ အမေသည် ခေါင်းညိတ်လိုက်သည်။

ဝရန်တာဘက်တွင် ရှိသော ခုံတန်းလျားကို ဆရာဝန်နှင့် နှစ်ယောက် အခန်းထဲသို့ သယ်ယူကြပြီး အမေ့ကို ခေတ္တလွဲနေ စေသည်။ အမေသည် ဘာဖြစ်လို့ ဖြစ်နေမှန်း မတွေးတောဘဲ ထိုင်ဆိုထိုင်၊ အိပ်ဆိုအိပ်လျက် ကလေးတစ်ယောက်နှင့် တူနေ သည်။

(ရှစ်)

နံနက်သုံးနာရီထိုးမှ ဆေးရုံထဲသို့ အဖေပြန်ရောက်လာသည်။ အဖေ့ကို မြင်မြင်ချင်း ဝရန်တာသို့ ပြေးထွက်ကာ ဆီးဖက် လျက် အသံထွက်အောင် ရှိုက်ငိုမိသည်။

‘ရှာလိုက်ရတာ သမီးရယ်၊ ရုံးဆင်းသွားလို့ အိမ်လိုက်တာ မတွေ့ဘူး။ ကလပ်မှာ ရှိမယ်ပြောလို့ ဂျင်မခါနာကလပ် လိုက်

သွားပြီး စနည်းနာတော့ဟိုမှာလည်း မရှိဘူး။ ကလပ်ကစောင့်နေ
တာ မလာတာနဲ့ အိမ်လိုက်သွားပြီး ခြံဝကပဲ ဘယ်နှယ်ပဲရှိရှိ
မတွေ့တွေ့အောင် စောင့်နေလိုက်တာ သန်းခေါင်ကျော်မှ
အရက်တွေမူးပြီး ပြန်လာတယ်။ အပေါက်ဝက ဆီးပြီး အကျိုး
အကြောင်း ပြောပြပြီး စာပေးတော့ အိမ်ထဲခေါ်သွားတယ်။
ဆရာဝန် စာဖတ်ပြီး လက်မှတ်ရေးပေးလိုက်တာပဲ’

‘အဖေရယ်၊ အမေ့ကို မထားခဲ့ပါနဲ့တော့။ ပြန်ခေါ်သွား
ကြပါစို့’

‘ဘယ်နှယ်၊ မဟုတ်တာသမီးရယ်။ ဒီအထဲ တမင်လာထား
တာမှ မဟုတ်ပဲ၊ ဆေးလာကုတာပဲ။ ခုလောက် အဆင်ပြေပြီးမှ
ကုဖို့ပဲ ရှိတယ်မဟုတ်လား’

ဆရာဝန်လည်း အခန်းထဲမှ ထွက်လာကာ အမေ့အား မထား
ခဲ့ရန် ဇွတ်ပြောနေသည်ကို ပြန်ခေါ်သွားဖို့ မသင့်ကြောင်း ဝင်
ရောက် ဖျောင်းဖျပြောသည်။

အဖေလာတာကို အမေမသိစေဘဲ အထဲသို့ အမှတ်တမဲ့ ပြန်ပြီး
ခေါ်သွားဖို့ရန် ဆရာဝန်က အကြံပေးသည်။

မိန်းမထောင်ဘက်သို့ ဆရာဝန်က အကြောင်းကြားလိုက်
လျှင် စောစောကလာသော ဆရာဝန်မကြီးပင် ပြန်ပေါက်လာ
သည်။ အမေသည် တန်းလျားပေါ်တွင် တစောင်းလဲ့ကာ အိပ်

နေသည်။ ‘အမေ၊ ထပါ’ ဟု အသာလှုပ်ပြောလိုက်ရာ ချက်ချင်း ပင် ထထိုင်သည်။ အဖေမှာ ဝရန်တာဘက်၌ ကွယ်နေရသည်။

ဆရာဝန်မကြီးက အမေ၏အရပ်အမောင်းကို ပေနှင့် ဆွဲတိုင်း ရေးမှတ်သည်။ မွဲ၊ အမာရွတ်၊ လက်ပုံစံများကို တစ်ခုစီ စစ်ယူ နေသည်။ ဆရာဝန်က ‘သူ့သမီးပါ ခဏ အထဲသို့ လိုက်ပို့ခွင့် ပြုပါ’ ဟု ခွင့်တောင်းပေးသောအခါ ဗိုလ်မကြီးက လိုက်ခွင့် ပြုသည်။

‘အမေ၊ လာ၊ အထဲသွားကြစို့’ ဟု ပြောလျှင် အမေသည် အလွယ်တကူ ထလိုက်လာသည်။ ဆရာဝန်မကြီး နောက်မှ အမေ နှင့်အတူ ထောင်ထဲသို့ ပြန်ရောက်သွားပြန်သည်။

အမေအား ခုတင်ပေါ်တွင် စောင်များကို ကိုယ်တိုင်ခြုံ ပေးသည်။

‘အမေ၊ ပျော်ပျော်အိပ်နော်၊ မတွေးနဲ့နော်၊ မပူနဲ့၊ အိပ် နော်’ဟု တတွတ်တွတ် ပြောကာ ခုတင်အောက်က ထိုင်လျက် အမေ့ကို ဦးချလိုက်သည်။

‘သာဓု၊ သာဓု။ ဘုန်းကြီးပါစေ၊ သက်ရှည်ပါစေ။ သွား သွား သမီး အိပ်ချေတော့’

အမေ့ထံမှ ထောင်ဝသို့ ဘယ်လိုဘယ်လို ရောက်သွားသည် ပင် သတိမထားမိ။ မိန်းမထောင်ဝင်းကြီးမှာ တစ်ဝင်းလုံး မှောင်မည်း ဆိတ်ငြိမ်နေသည်။ တံခါးပေါက်သို့ မှန်းပြေးခဲ့ပြီး နောက် ထောင်တံခါး အပေါက်ကလေးကို ကုန်းထွက်လိုက်သော

အခါ ခြေထောက်များမှာ တဆတ်ဆတ် တုန်နေသည်။ တံတိုင်းကြီးကို တစ်ချက်မှ လှည့်မကြည့်တော့ပဲ အဖေ စောင့်နေရာသို့ သုတ်သုတ် ပြန်ပြေးလာခဲ့သည်။

(ကိုး)

ဆရာဝန်အား နှုတ်ဆက်ကြပြီး ထောင်ဝသို့ ထွက်လာကြသည်။ ကားမှာ ထောင်ဝက စောင့်နေသည်။ အရုဏ်တတ်လူနီး၍ ကောင်းကင်၌ မှောင်ပိန်းနေသည်။ သို့သော် ကြယ်တို့၏ မှိန်ဖျော့ဖျော့ အရောင်ကလေး သမ်းနေလေသည်။

အဆောက်အအုံကြီးများ ဘေးမှ ကပ်လျှောက်သွားကြသည်။ အဆောက်အအုံကြီးများမှာ မည်းမည်းမားမားကြီးမိုးကာ ဆိတ်သုဉ်းနေပေသည်။ မှောင်ရိပ်များကို ဖြတ်ကာ မရမ်းပင်၊ သရက်ပင်ကြီးများ အောက်က ခပ်သုတ်သုတ် လျှောက်လာခဲ့ကြသည်။ စကားကို တစ်ခွန်းမှ မပြောနိုင်ကြ။ တိတ်ဆိတ်လွန်း အားကြီး၍ ဖိနပ်သံများမှာ မှောင်ထဲတွင် ကျယ်လောင်နေလေသည်။

မျက်နှာပေါ်သို့ နှင်းစက်၊ နှင်းမှုန်များ တဖွဲဖွဲ လာစဉ်နေ၍ စွတ်စို အေးမြသွားသည်။ ဆောင်းလေမှာ တသုန်သုန် သုတ်ဖြူးတိုက်ခတ်လျက် ရှိသည်။

‘အစိန္တေယျ အစိန္တေယျ၊ အပ္ပမေယျ အပ္ပမေယျ’
 အရုဏ်တက် ကြည်နူးစရာ ကောင်းလောက်အောင် ဆွဲဆွဲငင်ငင်
 သံနေသံထားနှင့် ထအော်နေသည့် အရူးတစ်ယောက်၏ အသံကို
 နားထဲတွင် ကြားလိုက်ကာ တံခါးပေါက်ကလေးက ကုန်းထွက်
 ခဲ့ပြီး အပြင်လောကသို့ ပြန်ရောက်သွားသည်။

ဂျာနယ်ကျော် မမလေး

ဆိတ်ဖလူးရနံ့၌ မိမိကိုယ်ကို တွေ့ရှိခြင်း

ဒဂုန်တာရာ

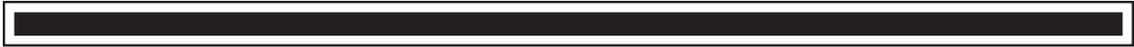

ဒဂုန်တာရာ
(၁၉၁၉-)

ကျိုက်လတ်မြို့နယ် ထိုင်ကုမြစ်တန်းကျေးရွာ၌ မွေးဖွားသည်။
ငယ်စဉ်က ပန်းချီ၊ ဂီတ၊ ကဗျာ၊ လင်္ကာတို့၌ ဝါသနာပါသည်။ ၁၄
နှစ်သားအရွယ်က ရတု၊ လူးတား၊ ဧချင်း၊ တေးထပ် စသော ရှေး
ရေးကဗျာများကို ဒဂုန်မဂ္ဂဇင်း၌ စတင် ရေးသားသည်။

၁၉၃၈ ခုနှစ်တွင် တက္ကသိုလ်ရောက်သည်။ ၁၉၃၆ ကျောင်းသား
သပိတ်မှစ၍ ကျောင်းသားလှုပ်ရှားမှုများ၌ ပါဝင်လှုပ်ရှားခဲ့သည်။
တက္ကသိုလ်သမဂ္ဂအမှုဆောင်၊ အိုးဝေမဂ္ဂဇင်း အယ်ဒီတာ၊ စစ်ပြီးခေတ်
၌ ‘စာပေသစ်’ ဟူသော ကြွေးကြော်သံဖြင့် တာရာ မဂ္ဂဇင်း (၁၉၄၆-
၅၀) ကို ဦးစီးထုတ်ဝေခဲ့သည်။ ၁၉၅၀ ခုနှစ် စာရေးဆရာအသင်း
ဥက္ကဋ္ဌနှင့် ၁၉၅၂မှစ၍ ဆရာကြီး သခင်ကိုယ်တော်မှိုင်း ကြီးမှူးသော
‘ကမ္ဘာ့ငြိမ်းချမ်းရေး ကွန်ဂရက် (မြန်မာနိုင်ငံ)’ ၏ ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌအဖြစ်
ဆောင်ရွက်လာခဲ့သူ၊ စာရေး ဆရာ စာပေကလပ်၏ စာရေးဆရာ
သမဂ္ဂ၊ ကဗျာဆရာသမဂ္ဂ စသော အဖွဲ့အစည်းများကို တည်ထောင်
လာခဲ့သူ။ ဝတ္ထု၊ ကဗျာ၊ ပန်းချီ၊ ဂီတ၊ အနုပညာနှင့် စာပေဝေဖန်ရေး၊
လူ့ကို လေ့လာခြင်း၊ အတ္ထုပ္ပတ္တိ၊ ခရီးသွားမှတ်တမ်းများအပြင် နိုင်ငံ
ရေး ဝေဖန်စာများ၊ အကဲခတ်စာတမ်းများလည်း ရေးသားခဲ့သည်။

ဆိတ်ဖလူးရနံ့၌ မိမိကိုယ်ကို တွေ့ရှိခြင်း

ဒဂုန်တာရာ

(တစ်)

ဆိတ်ဖလူးရနံ့သည် အောက်ထပ်မှ တက်လာပေသည်။

ကျွန်တော်နေတာက အဆောင်၏အစွန်ဆုံး အခန်းထောင့်။
ကျွန်တော်၏ ခေါင်းရင်းက ပြတင်းပေါက်။ ပြတင်းပေါက်
ဆိုသော်လည်း တံခါးတပ်ထားခြင်း မရှိ။ သံတိုင်များဖြင့်သာ
တံခါးပေါက်ကို ကာထားသည်။ တံခါးမရှိသဖြင့် ဖွင့်၍ မရ။
ပိတ်၍ မရ။ မိုးပက်လျှင် ကျူဖျာများ ကာရသည်။ သို့သော်
လေကောင်းကောင်းတော့ ရသည်။ နေရောင်၊ လရောင်၊ ကြယ်

ရောင်များ ဖြာကျစီးဆင်းရာ။ စိမ်းမြသောညနှင့် ဆိတ်ဖလူးရနံ့
မှာ ဘယ်လို လိုက်မှန်းမသိ။

ဆိတ်ဖလူးရနံ့သည် သရက်ပင်များအကြား ဘုရားပရိဝုဏ်
အတွင်းရှိ ဂူထွက်၊ စေတီ၊ ရုပ်ပွားတော်များကို ဖြတ်သန်းကာ
ကျွန်တော့်ထံ ရောက်လာပေသည်။ ပြတင်းပေါက်မှ ကြည့်လိုက်
လျှင် ညအခါ လရောင်ထဲ၌ ဘုရားပျက်၊ ဂူပျက်များမှာ တူးဖော်
တွေ့ရှိထားသော ရှေးဟောင်းမြို့တော်ပုံ အသေးကလေးနှင့် တူနေ
သေးတော့။ အတိတ်၏ စည်ပင်သာယာ ခမ်းနားထည်ဝါခဲ့
သော မြို့တော်ကြီးမှာ မျက်မှောက်၌ အပျက်အစီး မျှသာ။
ဆိတ်ဖလူး ပင်မှာ မြို့တော်ဟောင်း၏ နယ်ခြား၌ ရှိနေပေသည်။
နေရောင်၌ ဘုရားပရိဝုဏ်မှာ သူ့နဂိုပုံပန်းအတိုင်း ရာသီဒဏ်
ကြောင့် ပျက်နေသော၊ ရေညှိတက်နေသော ထုံးဖြူညို ကွက်
ကျားအဖြစ် မြင်နေရပေသည်။

ဤနေရာကား ကျွန်တော့်အဖို့ ကမ္ဘာသစ်၊ ကျောင်းသစ်၊
အချိန်ကာလအားဖြင့် ပိုင်းခြားလျှင် ဤနေရာ မရောက်ခင်က
ကမ္ဘာဟောင်း၊ ကျောင်းဟောင်း။ ဤ ကမ္ဘာဟောင်း၊
ကျောင်း ဟောင်းကား ကုန်လွန်ခဲ့ပေပြီ။ ယင်းကမ္ဘာတွင်ကား
စာအုပ်ပုံကြားထဲ၊ စန္ဒရားဘေးနေခဲ့သော ကျွန်တော်။ တကယ်
ကလည်း ကျွန်တော့် အိပ်ခန်းမှာ စာအုပ်များဖြင့် ခြံရံလျက်
ရှိခဲ့သည်။ အမြဲတမ်း ကျွန်တော်၏ ခုတင်ဘေး၌ စာရေးစားပွဲ
ထားလေ့ရှိသည်။ စာရေးစားပွဲကို ပြတင်းပေါက်ဘေးတွင်
ထားသည်။ အလင်းရောင်ရရန်၊ လေရရန် ဖြစ်သည်။ ခုတင်လည်း

ပြတင်းပေါက်နှင့် ကပ်လျက်ထားမြဲ။ ကျွန်တော် စာဖတ်လျှင် ခုတင်ပေါ်၌ လှဲကာ ဖတ်လေ့ရှိပေသည်။

တစ်ခါတစ်ရံ ကုလားထိုင်၌ ထိုင်ဖတ်သည်။ ထို့ကြောင့် ပြတင်းပေါက်နှင့် စာရေး စားပွဲမှာ ကပ်ထားမှဖြစ်မည်။ စာအုပ်များမှာ လက်လှမ်းမီအောင် အိပ်ရာနှင့်ကပ်လျက် အနီး၌ထားရသည်။ ထိုအခါ စာအုပ်များကို စာအုပ်စင် မဆံ့လျှင် နံရံ၌ ကပ်ကာ တန်းရိုက်ရသည်။ နံရံကို စာအုပ်များဖြင့် ဆင်သထားသည်။ ကြမ်းပေါ်၌လည်း ပုံထားရသေးသည်။ ဤကား ကျွန်တော်၏ ကမ္ဘာဟောင်း။ ယခု ကမ္ဘာသစ် ဆိုတာကတော့ ပတ်ဝန်းကျင် ခြားနားသွားပြီကော။ ကမ္ဘာဟောင်းကလို စာအုပ်တွေ မရှိတော့။ အုတ်နံရံ၊ သံတိုင်၊ သော့ခလောက်၊ နေရောင်၊ လရောင်၊ ကြယ်ရောင်၊ အလင်းနှင့် အမှောင်၊ နေ့နှင့်ညတို့က အချိန်ကာလကို တိုင်းတာပေးနေကြသည်။

ငယ်ငယ်ကတည်းက ကျွန်တော်သည် စာဖတ် ဝါသနာ ပါသည်။ ကမ္ဘာလောကကြီးနှင့် ပတ်သက်၍ သိစရာတွေကို စာအုပ်ထဲ၌ ရှာဖွေရသည်။ ရသစာပေကိုဖတ်၍ အာရုံခံစားရသည်။ ယဉ်ကျေးမှု၊ စာပေ၊ ငြိမ်းချမ်းရေး အဖွဲ့အစည်းများတွင် ဆောင်ရွက်သောအခါ စာအုပ်ထဲမှ ရရှိသော သဘောတရားနှင့် ကိုယ်တိုင်ကြုံရသော အတွေ့အကြုံကို ညှိကြည့်ရသည်။ သဘောတရားဆိုသည်မှာ လက်တွေ့ထဲမှ ထုတ်ယူရသော အမှန်တရားဓမ္မများ မဟုတ်လား။ ရွှေ့လျားနေသော အမှန်တရားလည်း အပါ။ ယခုကား ဘာစာအုပ်မှ မဖတ်ရတော့။ သည်တော့ လူတွေကိုသာ ထိတွေ့နေရပေသည်။ ကျွန်တော့်ဘေး၌ စာအုပ်ပုံမရှိ။ လူတွေ

သာ ရှိသည်။ သုံးနှစ်ကျော် ကာလပတ်လုံး လူတွေကြားထဲ၌သာ နေခဲ့ရသည်။ အခန်းရှည်ကြီးထဲ ၌ စုနေ၊ စုအိပ်ရသည်။ ရှောင် ပြေး၍ မရ။ သည်လူတွေနှင့် ဆက်ဆံ ရင်းနှီးရသည်။ အားကောင်း သူနှင့်လည်း တွေ့ဆုံရသည်။ အားနည်းသူနှင့်လည်း တွေ့ဆုံရ သည်။ တကယ်ကတော့ ကမ္ဘာလောကကြီး၏ ပုံသေးကလေး တစ်ခု။ ဤကား ကျောင်းသစ်။

အပြင်ဘက်တုန်းကတော့ သီးခြားနေလိုက်၍ ရသည်။ ချစ်သူ ကို တွေ့နိုင်၍၊ မုန်းသူကို ရှောင်၍ရသည်။ ယခုကား ထားရာနေ၊ ကျွေးတာစားဟူသော နေရာ။ မိမိအခန်းသို့ ရောက်လာသူ မည်သူ နှင့်မဆို ခင်မင်ရင်းနှီးရသည်။ သူတို့နှင့် နေ့တိုင်း မြင်နေရသည်။

ထူးခြားသည်ကား အပြင်မှာက တစ်နေ့တစ်နေ့ ကိုယ်ရေး ကိုယ်တာ လုပ်ငန်း (စားဝတ်နေရေးအတွက်) နှင့် အများနှင့် ဆိုင်သောလုပ်ငန်း (အဖွဲ့အစည်း၊ လူထု လှုပ်ရှားမှု လုပ်ငန်း) များ၌ ရုန်းကန်နေကြရ၍ ညဘက်ကျလျှင် မောပန်းကာ အိပ် သွားတတ်ကြသည်။ သည်နေရာသစ်ရောက်တော့ တစ်နေ့ တစ်နေ့ ဘာမှလုပ်စရာမရှိ။ လှုပ်ရှားမှု မရှိတော့။ စားဝတ်နေရေးက မပူရတော့။ အဖွဲ့အစည်းရေးရာ လူထု လှုပ်ရှားမှုလည်း မရှိ တော့။ သည်တော့ ကျွန်တော်တို့သည် ညဘက် အိပ်ရာဝင်လျှင် ကြည်ကြည်လင်လင် တွေးတောနိုင်တော့သည်။ အပြင်ဘက် လူ့လောကကြီးနှင့် အဆက်ပြတ်နေသဖြင့် အာရုံထွေပြားစရာ မရှိတော့ဘဲ ပြန်လည် သုံးသပ်ခွင့် ရတော့သည်။ တစ်နေ့ တစ်နေ့ တွေ့မြင်ကြားသိနေရသော လူတွေ၏ သဘာဝတ္ထများသည်သာ ပတ်ဝန်းကျင်၌ ရှိနေသည်။

ဆိတ်ဖလူးရနံ့လေးက သင်းမြလာသည်။ ကျွန်တော်သည် စောစောအိပ်ရာဝင်ကာ ခြင်ထောင်ချထားလိုက်သည်။

‘ကိုခင်မြိုင်ကတော့ အစောကြီး အိပ်ရာဝင်ပြီဗျာ’ ဟု ကျွန်တော်အပါး အိပ်ရာဘေးချင်းယှဉ်က မန်းဒေးဗစ်က ပြောသည်။ မန်းသည် ရိုးသားသော ကရင်အမျိုးသား။ ပြည်တွင်းစစ်ကာလ အတွင်းကြီးပြင်းလာသူဖြစ်၍ ငြိမ်းချမ်းရေး ခံစားမြတ်နိုးသည်။

တကယ်က ကျွန်တော်သည် တွေးနေခြင်း ဖြစ်သည်။ အိပ်ပျော်ခြင်းကား မဟုတ်။ ရသေ့ဘဝကို တစ်ညဉ့်ဦးရယူနေခြင်း ဖြစ်သည်။ ကိုမန်းသည် သိမှ သိပါလေစ။ ခြင်ထောင် ချလိုက်သော အခါကျွန်တော့်မှာ တောကြီးအလယ် လူသူဝေးရာ ဟိမဝန္တာကျောင်းသင်္ခမ်းတစ်ခုသို့ ရောက်သွားတော့သည်။ အတွေးဝင်လာသည့်အခါ လူသံသူသံ အသံဗလံများကို မကြားရတော့။ ရဂုံမြိုင် အတိတ်မြူထဲသို့ ဝင်ရောက်လာမိတော့သည်။ ပရိဝုဏ်ရနံ့ ရလာလေပြီ။ စက်ဝိုင်းသည် စု၍လာပေပြီ။ ဧကစာသည် အားကောင်းလာပေသည်။

(နှစ်)

အချိန်ဆိုတာ ရှိသလား။ အချိန်ကာလဆိုတာ အမိပ္ပယ်ရိရဲ့လား။ စိတ် စက်ဝန်းသည် အဝိုင်းကျဉ်း၍ စုလာလေ၊ အတွေးသည် အတွင်းသို့ ဝင်လာလေ။ ကြားနေကျ တောက်တဲ့ အော်သံပင်

မကြားရတော့။ ဘုရားပြု ရုပ်တုပျက်များ အနီးရှိ သစ်ပင်အို ထက်မှ ဇီးကွက်အော်သံပင် မကြားရတော့။ ကြမ်းပြင်ပေါ်၌ လမ်းလျှောက်နေကြသော ခြေသံများပင် ပေါ့ကာ ရွရွနုညံ့စ ပြုလေပြီ။ ဆိတ်ဖလူးရနံ့သည်ပင် မမွှေးမြတော့ပြီ။ မိမိ၏အသက်ရှူသံ၊ ထုတ်သံတို့ကိုသာ သတိရနေရပေသည်။

အချိန်ဆိုတာကော ရှိလို့လား။ ကျွန်တော့်အဖို့ရာ အချိန်ကို မသိတော့။ ကျွန်တော့်တွင် နာရီမရှိ။ ဗူးဝကတည်းက သိမ်းထားလိုက်ပြီ။ စက္ကန့်သံ မကြားရ။ ဒိုင်ခွက်မှ လက်တံရွေ့တာ မမြင်ရ။ အမှတ်အသား မရှိသဖြင့် ညဉ့်နက်တာလည်းမသိ။ မသိကောဘာဖြစ်သလဲ။ ဘာမှမဖြစ်။ အိပ်ရာဝင်နောက်ကျကျ။ စောစော။ နောက်တစ်နေ့ နံနက် လက်ဖက်ရည် သောက်ချိန် ရောက်လျှင် တန်းလာဖွင့်မည်သာ။ ဘာမှ ကြောင့်ကြစရာ မလို။ သည်တော့ အချိန်သည် ဘာအဓိပ္ပာယ် ရှိတော့မှာလဲ။ အပြင်တွင် တုန်းကတော့ အစည်းအဝေး ဘယ်အချိန်စမည်၊ ရုပ်ရှင်ဘယ်ပွဲက ဘယ်အချိန်စမည်၊ ဘယ်သူနဲ့ ဘယ်အချိန် ဘယ်သွားရမည် ဆိုတာတွေကို တွက်ချက်နေရသည်။ ဒါကြောင့် နာရီ ဒိုင်ခွက်ကို ကြည့်နေရသည်။ မှတ်သားရသည်။ သည်တော့ အဓိပ္ပာယ် ရှိခဲ့သည်။ ယခု အနေကား အဓိပ္ပာယ် မရှိ။ နာရီမှတ်သားရန် အကြောင်း မရှိ။ အချိန်မှတ်သားရန် အလုပ် မရှိလျှင် နာရီမှာ လက်တွင် အလှအပ အဖြစ် ဆင်ယင်ရန် လက်ဝတ်တန်ဆာမျှသာ အဓိပ္ပာယ်ရှိနေမည်။

ကျွန်တော် အိမ်က အဝတ်အစား များများပါမလာ။ အတွေ့အကြုံမရှိ၍ အပိုအမို ထည့်မလာမိ။ ဆောင်းတွင်းဖြစ်၍ ပင်နီ

ဖျင်ကြမ်း အပေါ်ဖုံးကို ထပ်ဝတ်လိုက်သည်။ တူမလေးက ထည့်ပေးလိုက်၍ ဆွယ်တာလက်ရှည် တစ်ထည်၊ ရှပ်အင်္ကျီ အပို တစ်ထည်၊ ချည်လုံချည် တစ်ထည်။ ဒါပဲ။ ချည်လုံချည်က အဟောင်း။ ထိုအခါက ကျွန်တော့်တွင် ချည်လုံချည် ကောင်းကောင်း မရှိ။ ပိုးလုံချည် အဝတ်များ၍။ ညအိပ်ဝတ်တာ၊ ရေလဲတာပဲ ချည်လုံချည် ရှိသည်။ သို့သော် ကိစ္စမရှိ။ ဝတ်၍ ဖြစ်နေသည်။ အကောင်း စား ဟုတ်တာ မဟုတ်တာ အရေးမကြီး။ အပြင်တုန်းကတော့ အဆင် အသွေး ရွေးသူ။ အမျိုးအစားရွေးသူ။ ယခုတော့ ဒါ တွေ ဘာမှ အရေးမကြီးတော့။ လူလုံရင်ပြီးတာပဲ။ တစ်ခုရှိသည်။ အဝတ်အစားတော့ မကြာခဏ လျှော်ဖွပ်ချင်သည်။ ဝေပုံကျ ဆပ်ပြာကို လောက်အောင် သုံးရပေသည်။ အိမ်ကပါလာသော အင်္ကျီများကုန်တော့ ထောင်က ဖျင်ကြမ်းအင်္ကျီ၊ လုံချည် ထုတ် ပေးသည်။ လုံချည်က ခရမ်းရောင်နု။ ကျွန်တော် အင်မတန် ကြိုက်သော အရောင်ဖြစ်၍ သဘောကျမိသည်။ သို့သော် ခရမ်း ရောင်နု မဟုတ်ဘဲ အခြား ဘာအရောင်ပေးပေး ကျွန်တော်က ဝတ်မည်သာ။ ကျွန်တော်က အလှကြိုက်သူ။ သို့သော် ကိစ္စ မရှိတော့။ အဆင်သင့်ချင်တော့ ဝမ်းစောင် ထုတ်ပေးသောအခါ ကျွန်တော်က အနီရောင်ရသည်။

(သုံး)

ကမ္ဘာဟောင်းတွင် နေစဉ်က ကျွန်တော်သည် အနေအထိုင်၊ အစားအသောက် ရွေးချယ်သည်။ ချေးများသည်။ ယခု ကမ္ဘာ

သစ်တွင်ကား ရွေးချယ်ခြင်း၊ ချေးများခြင်းများ မရှိတော့ပြီ။
နေတတ် ထိုင်တတ်သွားပြီ။ စားတတ် သောက်တတ်သွားပြီ။

မိမိဘာသာ မိမိ အဝတ်လျှော်တတ်ပြီ။ အစကမူ မဖြူရကောင်း
လား၊ မဲနယ် မများလွန်းဘူးလား၊ လည်ပင်းက ချေးတွေ မစင်
ပါကလားဟု အဝတ်လျှော်ပေးသူ ညီမဝမ်းကွဲများအား ချေး
ထူ တတ်သည်။ ယခု မိမိဘာသာ လျှော်ဖွပ်သောအခါ ဘာ
ပြဿနာမှ မရှိတော့ပြီ။

အစားအသောက်လည်း ဘာမှပြဿနာမရှိ။ အချိန်တန်လျှင်
စားစရာ သောက်စရာက ရောက်လာသည်။ ကြိုက်သည် မကြိုက်
သည် မရှိ။ ဝမ်းဝလျှင် ပြီးရော။ ကမ္ဘာဟောင်းတုန်းကမူ ပန်း
ကန်လှလှမှ။ အပေါ့အငန် မျှတမှ။ ငါးကြော်၊ ဟင်းသီးဟင်း
ရွက်ကြော် ဆိုလျှင် အိုးပေါ်မှ ချစ၊ ပူပူနွေးနွေးမှ။ ဒါတွေ မရှိ
တော့ပြီ။ အသန့်အရှင်း ကြိုက်သူမို့ ကိုယ့်ပန်းကန် ကိုယ်ဆေး
ရ၍ ဘာမှ ပြောစရာ မလိုတော့ပြီ။

အနေအထိုင် ဘက်ကလည်း နေတတ် ထိုင်တတ်ပြီ။ ရောက်စက
ဝါးဖျာကြမ်း။ နောက် လေးငါး ခြောက်လ ကြာသောအခါ
အုန်းဆံမွေရာ၊ ခြင်ထောင် စသည်ဖြင့် ဖြစ်လာသည်။ ဖျာကြမ်း
တုန်းကလည်း နေလို့ရသည်။ ကျင့်သားရသွားဟန် ရှိသည်။

သို့ဖြစ်ရာ အနေအထိုင်၊ အစားအသောက် နေသား စား
သား ကျသွားပြီ။ ကျွန်တော် တစ်ယောက်တည်း နေရသည်
မဟုတ်။ ရောက်စက တစ်ခန်းလုံး သုံးယောက်မျှသာ။ ထို့နောက်
များလာသည်။ စုံလာသည်။ အယူအဆ မတူသူရော တူသူရော။
အသက်အရွယ် အကြီးအငယ်လည်း မတူကြ။ သို့သော် ကြမ်း

တပြေးတည်းပေါ်မှာ နေကြတာ တူသည်။ အစားအသောက် ကလည်း အတူတူ။ လူတန်းစား ခွဲခြားခြင်း မရှိတော့။ အနိမ့် အမြင့် မရှိတော့။ ထိုအခါ ဂုဏ်တုဂုဏ်ပြိုင် မရှိ။ ပကာသန မရှိ။ ကမ္ဘာဟောင်းနှင့်ကတော့ ခြားနားသွားပြီ။

လူ့လောက၏ အခြေခံဖြစ်သော အစားအသောက်၊ အဝတ်၊ နေစရာ စသည်တို့အတွက် မပူရပြီဆိုတော့ ဘာရှိတော့သနည်း။ ဘာလုပ်စရာ ကျန်တော့သနည်း။

လူတို့၏ ဗီဇသဘာဝများ ပေါ်လာကြသည်။ ဖုံးကွယ်ခြင်း မရှိတော့။ ကြာရှည် ဖုံးကွယ်၍လည်း ရမည်မဟုတ်။ နှစ်နှင့်ချီ၍ နေလာရသောအခါ သူတို့၏ လူ့သဘာဝတို့ကို မရှောင်မလွှဲ တွေ့မြင်လာရတော့သည်။ ကမ္ဘာဟောင်းတုန်းက အရာရှိ၊ နိုင်ငံ ရေး ခေါင်းဆောင်၊ ဗဟိုအမှုဆောင်အဖွဲ့ဝင်၊ စည်းရုံးရေးမှူး၊ ကုန်သည်၊ လုပ်ငန်းပိုင်ရှင်၊ အယ်ဒီတာ စသည်ဖြင့် ဝိသေသ များ ရှိခဲ့ကြသည်။ ယခုကား ကြမ်းတပြေးတည်းတွင် နေနေ ရပြီ။ ဂုဏ်ထူး ဝိသေသများဖြင့် နေထိုင်စားသောက်ခြင်းမျိုး မရှိတော့ပြီ။ ထိုအခါ မိမိတို့၏ ဗီဇ လူ့သဘာဝများ ပေါ်လာ ရခြင်း ဖြစ်သည်။

ကျွန်တော်သည် လူ့လောကရုပ်ပုံ အသေးစားအဖြစ် မြင် ကာ စိတ်ဝင်စားမိသည်။

တိုက်နယ်အဆင့်ရှိသူ တစ်ဦးမှာ ဗဟိုအမှုဆောင် အဖွဲ့ဝင်။ စည်းရုံးရေးမှူး ဆိုသူထက် တည်ကြည်ခိုင်မာသည်ကို တွေ့နေရ

သည်။ အများအကျိုးအတွက် ဆောင်ရွက်ချင်သောစိတ် လေးနက်သည်ကို တွေ့ရသည်။ ယင်းဗဟိုအမှုဆောင်အဖွဲ့ဝင်မှာ အခွင့်အရေးရဖို့သာ လုံးပန်းနေသည်။ အားလျှင် စစ်တုရင် ကစားသည်။ နိုင်ချင်နေသူဖြစ်၍ ရသည့်နည်းဖြင့် ကျားကွက်ကို ရွှေ့သည်။ တဖက်လူလစ် လစ်သလို အနိုင်ရအောင် လုပ်သည်။ သူကား ဉာဏ်ကောင်းသူဟု ဆိုရလေမလား၊ သို့မဟုတ် ကစားသမားကောင်းဟု ခေါ်ရလေမလား။

တစ်ယောက်ကတော့ မြို့နယ်အဆင့်လောက်ပင် ရှိသည်။ လူအားလုံးနှင့် တည့်သည်။ အများအတွက်ဆိုလျှင် မနေတတ်။ အများနှင့် သက်ဆိုင်သော ပြဿနာပေါ်လာလျှင် မနေတတ်။ ဝင်ရောက် ဖြေရှင်းပေးသည်။ စိတ်ရှည်လက်ရှည် သည်းခံကာ လုပ်ကိုင်ပေးသည်။ သူသည် ရိုးသားပြီး ဗဟိုအမှုဆောင် အဖွဲ့ဝင် သူ့အထက်က ‘ခေါင်းဆောင်’ ဆိုသူကို ရိုသေစွာ ဆက်ဆံလျက်ပင် ရှိနေသည်။ ကမ္ဘာဟောင်းတုန်းကကဲ့သို့ပင် သဘောထားပုံ ရသည်။

အရာရှိတစ်ယောက်။ ကမ္ဘာဟောင်းကတည်းက သူ့ကို သိခဲ့သည်။ မျက်နှာနှစ်မျိုး ထားတတ်သည်။ အထက်ကို ချို၍ အောက်ကို တင်းမာခက်ထန်သည်။ မိမိရာထူးတက်လမ်းကိုသာ ကြည့်နေသူဖြစ် သည်။ သူ့ကို မှန်ကားထဲမှာသာ တွေ့နိုင်သည်။ လမ်းဘေးတွင် တွေ့ရမည်မဟုတ်။ ဘတ်စ်ကား ဘယ်တော့မှ မစီး။ ‘ချွေးစော် နံလွန်းလို့ဗျာ’ ဟု ပြောတတ်သည်။ ယခုကား

ဘုရားပရိဝုဏ်တွင် ထိုင်ကာ ပုတီးစိပ်နေသည်ကို တွေ့ရသည်။
ဘယ်သူနှင့်မှလည်း စကားသိပ်မပြော။ မျက်နှာကတော့ ခပ်
တည်တည် ခပ်တင်းတင်း။ ယခင်အရာရှိတုန်းက ဆင်ယင်ထားရှိ
သော ဟန်ပန်အမှုအရာသည် သေသွားဟန် တူသည်။

စာရေးဆရာ တစ်ယောက်။ ကျွန်တော်နှင့် အိပ်ရာချင်း
ကပ်လျက်နေ၍ သူ့ကို အမြဲမြင်နေရသည်။ သူ့စာများကို ဖတ်
ဖူးသည်။ သူ့ကဗျာ၊ ဝတ္ထုအချို့ကို ဖတ်ဖူးသည်။ သူ့ကဗျာ
များမှာ နုသည်။ ခံစားမှုကို ဖွဲ့နွဲ့သည်။ သူ့ဝတ္ထုများကတော့
လူ့ဘဝအကြောင်း သရုပ်ဖော်ထားသည်ဟု ထင်မိသည်။ သူ
သည် စကားများများ မပြော။ အမြဲတမ်း တွေးနေဟန်ရှိသည်။
အပြင်ဘက်ကို ငေးနေတတ်သည်။ စကား နည်းသော်လည်း
သူ့ကို လာမေးယင်တော့ ဂယနဏ ပြောပြတတ်သည်။ သူ့သိတာ
ကို စိတ်ရှည်ရှည်နှင့် ရှင်းပြတတ်သည်။ မမေးလျှင်တော့ ဘာမှ
မပြော။ ကျွန်တော်က သူသည် အမှန်တရားကို ရှာဖွေနေသူဟု
ထင်မိသည်။

ဆေးဆရာ တစ်ယောက်။ သူသည် မြန်မာတိုင်းရင်းဆေး ဆရာ
ဖြစ်သည်။ သစ်ပင်၊ ပန်းပင်များကို လေ့လာသည်။ အအား မနေ။
ဆေးစာ လင်္ကာများကို အသံထွက်ကာ ရွတ်ဖတ်သည်။ ကြွေကျ
လျက် ရှိသော ဆိတ်ဖလူးပွင့်များကို ကောက်ကာ သိမ်းဆည်း
စုဆောင်းသည်။ အခြောက်လှန်းကာ ပလတ်စတစ်အိတ်ထဲ
ထည့်သည်။ အပွင့်အခြောက်များကို ရေနွေးကြမ်းခတ်၍

သောက်သည်။ ကုန်သည်နှင့် လုပ်ငန်းရှင်တို့ကား အေးအေး
 ဆေးဆေး နေကြသည်။ အားလုံးနှင့် သင့်မြတ်သည်။ အငြင်း
 အခုံ ဖြစ်လျှင် ဘယ်ဘက်မှ မပါ။ လူ၏ သဘာဝမျိုးစုံတို့သည်
 ပေါ်လာကြကုန်သည်။ နှစ်ကာလ ကြာလေ၊ ပို၍ ရုပ်လုံးပေါ်လာလေ။

အခြားသူများ၏ ရုပ်လုံးကိုတော့ မြင်ရပြီ။ မိမိကိုယ်ကိုကော
 မြင်ရပြီလား။

ကျွန်တော်သည် ဘာလဲ။

လူတို့သည် မွေးလာကတည်းက လူ့အလိုကို ပြည့်အောင်
 ဖြည့်စွမ်းနေကြခြင်း ဖြစ်သည်။ ရုပ်အလို၊ စိတ်အလို မပြည့်
 လျှင် တိုက်ပွဲဆင်ကြသည်။ ကလေးငယ်သည် နို့ဆာလျှင် အော်
 ငို၍ တောင်းသည်။ ကြီးလာတော့ လူ့အလိုများကလည်း
 ထွေပြားစုံလင် ကျယ်ဝန်းလာသည်။ အလို၏ ပမာဏအလိုက်
 တိုက်ပွဲဆင်ကြသည်။ အပြင်းထန်ဆုံးက လက်နက်ဖြင့် အလိုပြည့်
 အောင် လုပ်ကြခြင်းဖြစ်သည်။ စိတ်အလို၊ ရုပ်အလိုများကတော့
 တစ်ယောက်နှင့်တစ်ယောက် သဘာဝချင်း၊ ပမာဏချင်း တူကြမည်
 မဟုတ်။ အလိုပြည့်အောင် ဖြည့်ပုံချင်း တူကြမည်မဟုတ်။ ထို့
 ကြောင့်လည်း လူတို့၏ ဘဝပုံသဏ္ဍာန်များ မတူခြားနားကြခြင်း
 ဖြစ်မည်။ ကျွန်တော့် ကြည့်။ ကျွန်တော်သည် ငယ်စဉ်ကတည်းက
 ဂီတဝါသနာ ပါခဲ့သည်။ ကျောင်းမှ တစ်ဝက်တစ်ပျက်နှင့် ထွက်ရ
 ပြီး စန္ဒရားဆရာ လုပ်သည်။ အိမ်ထောင် ကျသွားသောအခါ

ဂီတအနုပညာဖြင့် အသက်မွေးရသည်။ တီးဝိုင်းလိုက်သည်။ သီချင်းစပ်သည်။ ကလေးတစ်ယောက် ရလာသောအခါ ပို၍ အလုပ်လုပ်ရသည်။ ထိုစဉ် အဖွဲ့အစည်းတစ်ခုတွင် ပါဝင်မိ၍ သည်နေရာသို့ ရောက်လာခြင်း ဖြစ်သည်။ သည်နေရာတွင် စားဝတ်နေရေး မပူရတော့။ ရုပ်အလိုများ ဖြစ်ရုံ ပြည့်စုံပြီ။ စိတ်အလိုကကော။ တကယ့်ဗီဇ ပေါ်လာပြီ။ အခြားသော ဘဝ ရုပ်ပုံခွဲများ လွင့်စဉ်သွားပြီ။

ကျွန်တော်သည် စက္ကူအဖြူနှင့် အနက် ရှာသည်။ ထမင်းလုံး နှင့် ကပ်ကာ စန္ဒရားခလုတ်ပုံစံငယ် လုပ်သည်။ သိပ် အခက်အခဲ မရှိလှပါ။ ရင်ထဲက ကလိလိ ဖြစ်လာသည်။ အူထဲက ယားလာ သည်။ တီးလိုက်ချင်သည်။ ခရစ္စမတ် နာတာလူးပွဲတော်ရက်တွင် အင်းစိန်ရွာမဘက်ဆီက ဘုရားရှိခိုးကျောင်းများမှ ခေါင်းလောင်း ထိုးသံများ ကြားရ၍ ဂီတလို ခံစားရသည်။ ခေါင်းလောင်း ထိုးသံ၊ သီချင်း၊ တိတ်ဆိတ်ည၊ သန့်ရှင်းည စသော ဓမ္မ တေးသံများ ကြားရလျှင် ဝမ်းသာ ကြည်မောရသည်။ ရင်ခုန် ရသည်။ ဒါက တစ်နှစ်မှ တစ်ခါ။ သည်တော့ မနေနိုင်သဖြင့် စန္ဒရားခလုတ်ပုံလေး လုပ်ခြင်း ဖြစ်သည်။

စန္ဒရားခလုတ်ပုံကို ကြည့်ကာ စိတ်ထဲက တီးခတ်ကြည့်သည်။ စိတ်ကူးနားထဲတွင် အသံများ ပေါ်လာကြသည်။ တေးသံများ ကြားလာရသည်။ ကျွန်တော်သည် ငယ်ငယ်ကတည်းက ခလုတ် အနက်နှစ်ခုရှေ့က စီသံ၊ ခလုတ်အနက်သုံးခုရှေ့က အက်ဖ်သံ

ဟူ၍ အမြင်နှင့် အသံ၊ အကြား မှတ်မိနေရာ ခလုတ်များကို
ကြည့်ကာ တေးသံစိတ်ကူး၍ ရသည်။

ကျွန်တော် ပျော်သွားသည်။ အလိုပြည့်သွားသည်။ ကျွန်တော့်
ကိုယ်ကို ကျွန်တော် တွေ့ရှိသွားပြီ။

ဒဂုန်တာရာ

အမာရွတ်နှင့် ပတ်တီး

ပါရဂူ

ပါရဂူ
(-)

အမည်ရင်း ဦးလှကြိုင်။ ဟင်္သာတခရိုင်၊ သန္တသနော့ရွာ ဇာတိ၊ ဒုတိယ ကမ္ဘာစစ် မဖြစ်ခင်က မြန်မာပြည် ဘုန်းကြီးကျောင်း၌ ပညာသင်သည်။ စစ်အပြီးတွင် အိန္ဒိယပြည် ဗာရာဏသီ ဟိန္ဒူတက္ကသိုလ်၌ ပညာသင်သည်။ စစ်မဖြစ်မီကာလကစ၍ တိုးတက်ရေးနှင့် ဒဂုန်မဂ္ဂဇင်းတွင် စာရေးသည်။ ၁၉၅၆ ခုနှစ် အိန္ဒိယပြည် နယူးဒေလီမြို့၊ အာရှစာရေးဆရာများညီလာခံ အတွင်းရေးမှူးများအဖွဲ့၏ မြန်မာနိုင်ငံ ကိုယ်စားလှယ်၊ မြန်မာပြည် တဂိုးအသင်း၏ အမှုဆောင်၊ မြန်မာပြည် ဟိန္ဒူစာပေအသင်း၏ ဒု ဥက္ကဋ္ဌ၊ မြန်မာစာ အဖွဲ့ဝင်၊ ပြည်ထောင်စု ဆိုရှယ်လစ် သမ္မတမြန်မာနိုင်ငံ ပညာရေးဝန်ကြီးဌာန တက္ကသိုလ်များ၏ အရှေ့တိုင်း စာပေဌာန သင်ကြားမှုအဖွဲ့ဝင် လူကြီး။

အမာရွတ်နှင့် ပတ်တီး

ပါရဂူ

(တစ်)

မိုးဥတု၏ နံနက်ခင်းတစ်ခု ဖြစ်သော်လည်း ရာသီဥတုမှာ သာတောင့် သာယာ ဖြစ်နေသည်။ နံနက် ငါးနာရီလောက်ကပင် စတင် ပြေးဆွဲနေပြီဖြစ်သည့် ခရီးသည်တင် ဘတ်စ်ကားများသည် တစ်နာရီထက် တစ်နာရီ အရေအတွက် ပိုမိုများပြားလာသည်။

အချိန်မှာ နံနက်ရှစ်နာရီလောက် ရှိပြီ။ ဖဆပလ မှတ်တိုင် တွင် ရပ်လိုက်သော တောင်ဥက္ကလာပဘက်မှလာသည့် ၇ နံပါတ် ဘတ်စ်ကားပေါ်မှာ ဆင်းသည့် ခရီးသည်များထဲက အမျိုးသမီး တစ်ယောက်သည် မျက်စိ၊ နား၊ နှာခေါင်း၊ လည်ချောင်း ဆေးရုံ

အရက်ငှက်

ဘက်သို့ ခပ်သုတ်သုတ် လျှောက်လာသည်။ လက်ထဲတွင် ဆွဲခြင်း တစ်ခု ပါလာသည်။ အမျိုးသမီးသည် ဆေးရုံဝင်းထဲသို့ ဝင်သွား ပြီး ဆေးရုံသံတံခါးအတွင်း အဆီးအတားမရှိ တန်းဝင်သွားသည်။ ဆေးရုံတွင်းရောက်သောအခါ ဆေးရုံ၏ အပေါ်ဆုံး အထပ်ဖြစ် သည့် ဒုတိယထပ်သို့ တောက်လျှောက်တက်သွားသည်။ ဒုတိယထပ် ရောက်သောအခါ အခန်းတစ်ခုအတွင်း ဝင်သွားပြီး ထိုအခန်းတွင်း ရှိ ရေချိုးခန်းနှင့် ကပ်လျက်ရှိသည့် အခန်းငယ်ကလေး တစ်ခုထဲ တံခါးဖွင့်ဝင်သွားပြန်သည်။ အမျိုးသမီးသည် အခန်းတွင်း၌ သူဝတ် လာသည့် ပွင့်ရိုက်လုံချည်နှင့် လုံချည်အနီပိန်းကို လဲဝတ်လိုက်သည်။ ဦးခေါင်းပေါ်တွင် ခေါင်းဆောင်းကို ဆောင်းလိုက်သည်။ အင်္ကျီမှာမူ အဖြူရောင် ဖြစ်သဖြင့် လဲစရာမလို။ အခန်းတွင်းမှ ပြန်ထွက်လာ သောအခါ အခန်းထဲ ဝင်သွားသော အမျိုးသမီးနှင့် အပြင်ပြန်ထွက် လာသော အမျိုးသမီး တစ်ဦးတည်းပင် ဖြစ်သော်လည်း တခြားစီ ဖြစ်သွားသည်။ အခန်းထဲ ဝင်သွားသော အမျိုးသမီးမှာ သာမန် အရပ်သူ အသွင်သဏ္ဍာန် ဆောင်နေသော်လည်း အခန်းထဲက ပြန်ထွက်လာသော အမျိုးသမီးမှာ သူနာပြုဆရာမတစ်ဦး ဖြစ်နေ သည်။ နှစ်မိနစ်၊ သုံးမိနစ် အတောအတွင်းမှာပင် သူနာပြု ခေါင်းဆောင်းနှင့် လုံချည်နီသည် ထိုအမျိုးသမီးအား သာမန် အရပ်သူအဖြစ်မှ သူနာပြုဆရာမတစ်ဦးအဖြစ် ဖန်တီးပေးလိုက်၏။

ယနေ့ ဗုဒ္ဓဟူးနေ့။ မျက်စိခွဲသည့်နေ့ ဖြစ်သည်။ မျက်စိ၊ နား၊ နှာခေါင်း၊ လည်ချောင်း အထူးကုဆေးရုံတွင် မျက်စိလူနာနှင့် နား၊ နှာခေါင်း၊ လည်ချောင်း လူနာများကို သူ့နေ့နှင့် သူ့ခွဲသည်။

ဗုဒ္ဓဟူးနေ့သည် တစ်ပတ်အတွင်း အတွင်းတိမ်၊ ရေတိမ် စသော အရေးကြီးသည့် မျက်စိ ဝေဒနာများကို ခွဲသည့် နေ့တစ်နေ့ ဖြစ်သည်။

အော်ပရေးရှင်းနေ့ ဖြစ်သဖြင့် ဆေးရုံတွင် ရိုးရိုးနေနှင့် မတူဘဲ ဆရာဝန်များ၊ သူနာပြုများ၊ လူနာများ လှုပ်ရှားနေကြသည်။ ဆရာဝန်များသည် ခုနစ်နာရီ မထိုးမီကပင် အော်ပရေးရှင်းခန်း ထဲတွင် အဆင်သင့် ဖြစ်နေကြပြီ။ သူနာပြုများနှင့် ဆေးရုံ ဝန်ထမ်း များသည် အလှည့်ကျသည့် လူနာများကို လူနာခန်းထဲမှ အော်ပရေးရှင်းခန်းထဲသို့ ခေါ်သွားကြသည်။ နံနက် ခုနစ်နာရီ လောက်ကစပြီး မျက်စိဝေဒနာရှင်များကို တစ်ဦးပြီးတစ်ဦး ခွဲသည်။ ဆေးရုံပထမ ထပ်နှင့် ဒုတိယထပ်ရှိ ဘေးနှစ်ဘက် လူနာခန်းများ၏ အလယ်အူ ကြောင်း လူသွားလမ်းသည် အော်ပရေးရှင်းခန်းထဲသို့ သွားသည့် လူနာများဖြင့်လည်းကောင်း၊ ခွဲပြီး၍ ပြန်လာသည့် လူနာများဖြင့် လည်းကောင်း၊ လူနာများကို အခေါ်အပို့ လုပ်ကြသည့် သူနာပြု များဖြင့်လည်းကောင်း၊ ခွဲပြီးလူနာကို တင်ဆောင်လာသည့် လူနာတင် လက်တွန်းလှည်းဘီး မြည်သံဖြင့် လည်းကောင်း သက်ဝင်လှုပ်ရှား နေလေသည်။ ခွဲပြီးသည့် လူနာများသည် လူနာ တင်လှည်းပေါ်၌ မလှုပ်မယှက် လူသေအလောင်းများပမာ အစနဲ့ သား ပါလာကြသည်။

‘မခင်မေ၊ ဒီနေ့ ဂျူတီမရှိဘဲနဲ့ ဘာလုပ်လာလဲ’

လုံချည်လဲပြီး ခေါင်းဆောင်းဆောင်း ထွက်လာသည့် သူနာပြု ဆရာမ မခင်မေအား အခန်းအပြင်ဘက် လူသွားလမ်းပေါ်၌ အခြား သူနာပြုဆရာမ တစ်ယောက်က လှမ်းမေးလိုက်သည်။

‘ကျွန်မ ဒီနေ့ လူနာတစ်ယောက်ကို စောင့်ရမယ်လေ။ မနေ့က စစ္စတာက ပြောထားတယ်’

သူနာပြုဆရာမ မခင်မေသည် ပြောပြောဆိုဆို အော်ပရေးရှင်းခန်းရှိရာ ပထမထပ်သို့ ဆင်းလာခဲ့သည်။

နံပါတ် ၆ နှစ်ယောက်ခန်း ခုတင် ၂ က လူနာသည် သူ မျက်စိခွဲမည့်နေ့တွင် စပယ်ရှယ်နာ့စ်တစ်ယောက် ထားပေးပါဟု စစ္စတာအား တင်ကြို ပြောထားသဖြင့် စစ္စတာက နေ့ဂျူတီမရှိသည့် မခင်မေအား အခန်း ၆၊ ခုတင် ၂ က လူနာကို ခွဲသည့်နေ့တွင် စောင့်ပေးရန် တင်ကြို ပြောထားသည်။

မခင်မေသည် သူစောင့်ရမည့် အခန်း ၆၊ ခုတင် ၂ က လူနာခွဲများပြီးသွားပြီလားဟု စိတ်တထင့်ထင့်နှင့် အောက်ထပ် ဆင်းလာခဲ့သည်။ သူ့လူနာမှာ ယနေ့ ခွဲရမည့် လူနာများစာရင်းတွင် နံပါတ် ၃ ၌ ရှိနေသည်ကို သူ မဆွဲကပင် သိနှင့်ထားသည်။ သူ အော်ပရေးရှင်း အခန်း၀ ရောက်သွားချိန်၌ သူ့လူနာမှာ အော်ပရေးရှင်းခန်းထဲ၌ ခွဲနေဆဲ ဖြစ်၍ မခင်မေ စိတ်အေးသွားသည်။

‘စပယ်ရှယ်နာ့စ်’

အော်ပရေးရှင်းခန်းထဲက ခေါ်လိုက်သော ဆရာဝန်ကြီး၏ အသံဖြစ်သည်။ မခင်မေ အခန်းထဲ ဝင်သွားသည်။ ခွဲသည့်ကိစ္စပြီးစီးသွားပြီဖြစ်၍ လူနာကို မီးဖွင့်ထားသည့် တစ်ရာအား မီးလုံးကြီး အောက်ဘက်ရှိ ခွဲစိတ်ခုံပေါ်မှ လူနာတင်လှည်းပေါ်ပြောင်းရွှေ့ တင်ပေးလိုက်သည်။ လူနာကို အခန်းအပြင်ဘက် ထုတ်လာသည်။ အပြင်ဘက်တွင် လူနာပေါ်၌ လွှမ်းထားသည့်

အဝတ်ဖြူကို ဖယ်ပေးလိုက်သည်။ လူနာမှာ ညာဘက်မျက်လုံးက အတွင်းတိမ်ကို ခွဲကုရသည့် လူနာ ဖြစ်သည်။ ခွဲထားသည့် ညာဘက် မျက်လုံးတွင် ပတ်တီးစည်းထားသည်။

သူနာပြုမခင်မေသည် အခြားဆရာမတစ်ဦး၏ အကူအညီဖြင့် လူနာတင်လှည်းကို ဓာတ်လှေကားရှိရာသို့ တွန်းလာပြီး ဓာတ်လှေကားနှင့် အပေါ်ထပ် တက်လာ၏။ အပေါ်ထပ် ရောက်သောအခါ အခန်း ၆ သို့ လှည်းကို တွန်းလာသည်။ အခန်း ၆ ရောက်သည်တွင် လှည်းကို နံပါတ် ၂ ခုတင်နှင့် ဘေးချင်းယှဉ်ကပ်လိုက်ပြီး လှည်းပေါ်တွင် ပက်လက် လဲလျောင်းနေသည့် လူနာကို အခြား ဆရာမတစ်ဦး၏ အကူအညီဖြင့် ခုတင်ပေါ်ဖေးဖေးမမ ပြောင်းရွှေ့ပေးလိုက်သည်။ ပက်လက်လဲလျောင်းနေသည့် လူနာ၏ နားသယ်ကို ဘေးနှစ်ဘက် ကပ်ပြီး လူနာဦးခေါင်း မလှုပ်နိုင်အောင် သဲအိတ်တစ်အိတ်စီကိုလည်း ချပေးထားလိုက်သည်။ အခြား ဆရာမတစ်ဦးသည် ခုတင်ပေါ် လူနာရောက်သွားပြီဖြစ်၍ အခြား လူနာများကို အကူအညီပေးရန် လှည်းကိုတွန်းပြီး အောက်ထပ် ပြန်ဆင်းသွားသည်။ လူနာအနီး၌ မခင်မေတစ်ဦးသာ ကျန်ခဲ့သည်။

မခင်မေသည် သူ့လူနာ၏ ခုတင်ဘေးတွင် ရပ်နေသည်။ ယခုမှ သူ့လူနာကို သေသေချာချာ ကြည့်မိသည်။ လူနာ၏ ဝဲဘက် ပါးပြင်ပေါ်မှာ အမာရွတ်ကြီးနှင့် ပါကလား။ လူနာကို အော်ပရေးရှင်း ခန်းထဲက ထုတ်ပြီး ခုတင်ရှိရာသို့ သယ်ယူလာစဉ်ကမူ ရေးကြီးသုတ်ပျာ ဖြစ်နေသဖြင့် လူနာကို စေ့စေ့စပ်စပ် မကြည့်မိခဲ့။ ယခု ခုတင်ပေါ်တွင် မလှုပ်မယှက် ပက်လက်လဲနေ

သော သူ့လူနာကို နေသားတကျဖြစ်အောင် လုပ်ပေးရင်းက သေသေချာချာ ကြည့်လိုက်သောအခါ လူနာ၏ ဝဲဘက်ပါးတွင် ထင်းထင်းကြီး ထင်နေသည့် အမာရွတ်ကြီးကို သွားတွေ့သည်။ မခင်မေ စိတ်စနောင့်စနင်း ဖြစ်သွားသည်။ လူနာ၏ ပုံပန်း သဏ္ဍာန် ကိုယ်ဟန်အနေအထားကို ထပ်မံ စူးစိုက်ကြည့်လိုက် ပြန်သည်။ မခင်မေ၏ မျက်လုံးတွင် သံသယအရိပ်အရောင် လွှမ်းလာသည်။ လူနာမှာမူ ခွဲထားသည့် ယာဘက်မျက်လုံးကို ပတ်တီး စည်းထားသည့် အပြင် ဝဲဘက်မျက်လုံးကိုလည်း မှိတ်ထားသည်ဖြစ်၍ မခင်မေ၏ အမူအရာကို မမြင်ပေ။

မခင်မေ သင်္ကာမကင်း ဖြစ်လာသည်။ သူ့ရုပ်နှင့် တော်တော် တူပါကလား။ ခုတင်ခြေရင်းဘတ်တွင် ချိတ်ထားသည့် လူနာကတ်ပြားကို မခင်မေ အသာဖြုတ်ကြည့်လိုက်သည်။ ‘ဦးဖိုးထင်၊ အသက် ၆၂နှစ်၊ အတွင်းတိမ်’။ လူနာကတ်ပြားက ပါးက အမာ ရွတ်ကို ခိုင်မာအောင် လုပ်ပေးလိုက်သည်။ ပါးက အမာရွတ်နှင့် လူနာကတ်ပြားသည် မခင်မေ၏ စိတ်ကို တမုဟုတ်ချင်း ပြောင်းလဲသွားအောင် လုပ်လိုက်လေ သည်။ ကြည့်စမ်း။ သူ့မှ သူ့အစစ်။ သူနှင့်မှ လာဆုံနေရပါကလား။ မခင်မေ၏ သံသယရိပ် လွှမ်းနေသည့် မျက်နှာတွင် ဒေါသရိပ် ထပ်ဆင့် တက်လာသည်။ မိုးပြာပြာတွင် ရုတ်ခြည်း တိမ်မည်း လွှမ်းလာသည်။ မျက်လုံးတောက်လာသည်။ မျက်နှာညိုလာသည်။

မခင်မေသည် မှန်တရုတ်ကတ် ကြားထဲက ဆေးရုံ ရှေ့ဘက် လှမ်းမျှော်ကြည့်လိုက်သည်။

ဆေးရုံမျက်နှာစာရှိ မြက်ခင်းပြင်နှစ်ခုမှာ စိမ်းလန်းစိုပြည်
 နေသည်။ မြက်ခင်းအစပ်ရှိ ပွင့်လန်း ဝေဆာနေသော မေမြို့
 ပန်း၊ ဂန္ဓမာပန်းတို့သည် မြသားကမ္မလာကို ပန်းပြောက် ပန်း
 နွယ်တို့ဖြင့် အနားကွပ်ပေးထားသကဲ့သို့ ရှိနေသည်။ လူနာ
 ထမင်းပို့နေချိန် ဖြစ်၍ အပြင်လူများ ထမင်းချိုင့်ကိုယ်စီနှင့် ဆေးရုံ
 ဝင်းထဲ အဝင် အထွက် လုပ်နေကြသည်။ ကား လေးငါး
 ခြောက်စီးလောက်လည်း ဆေးရုံဝင်းထဲ ရပ်ထားသည်။ ဆေးရုံ
 ဝင်းအပြင် မြောက်ဘက် စစ်ရုံးဂိတ်ဝ၌ အစောင့်စစ်သားသည်
 အဝင်အထွက် လုပ်နေကြသည့် မြင်းချေးရောင် ကားများပေါ်မှ
 စစ်အရာရှိများအား အရိုအသေ ပေးနေရသည်မှာ လက်မအား
 အောင် ဖြစ်နေသည်။ ကားလမ်းမကြီးပေါ်၌ မြို့ပြင်မှ မြို့တွင်း
 သို့ လည်းကောင်း၊ မြို့တွင်းမှ မြို့ပြင်သို့ လည်းကောင်း ဘတ်စ်
 ကားများ ဥဒဟို ပြေးသွားနေကြသည်။ ပတ်ဝန်းကျင်တဝိုက်၌
 ကားသံများ တဝီဝီ မြည်နေသည်။

သို့သော်

မခင်မေသည် သူ့ရှေ့တွင်ရှိသည့် မြင်ကွင်းများကိုလည်း
 မမြင်။ သူ့ပတ်ဝန်းကျင်တွင် ရှိနေသည့် အသံများကိုလည်း
 မကြား။ မှန်တရုတ် ကတ်ကြားထဲက အဝေးသို့ ငေးမျှော်ကြည့်
 နေယင်းက သူ့အာရုံသည် လွန်ခဲ့သည် ၃၆ နှစ် အတိတ်ကာလ
 ဆီသို့ ရောက်နေသည်။

(နှစ်)

‘ကျွန်မအဖေကို ချမ်းသာပေးကြပါရှင်’

သူ့အဖေ၏ ဦးခေါင်းကို ရဲတင်းနှင့် ထူသတ်နေသံ ကြားရ သဖြင့် အသက် ၁၃ နှစ်လောက်သာ ရှိသေးသည့် ဆံရစ်ဝိုင်း ကလေးနှင့် ခင်မေသည် ပုန်းကွယ်နေရာက မနေသာတော့ဘဲ ထွက်လာပြီး ဓားပြများကို ငိုယိုကာ ရှိခိုးဦးတင် တောင်းပန်နေ ရှာသည်။

‘ဘာဖြစ်လို့ ချမ်းသာပေးရမှာလဲ။ နင်ပါ သေသွားချင်လား။ နင်တို့ တစ်အိမ်ထောင်လုံးကို ကိစ္စတုံးပစ်မယ်။ ချွတ် နင့်နားကပ်’

ဓားပြတစ်ယောက်က ဟိန်းဟောက်လိုက်သည်။ ခင်မေသည် တုန်တုန်ယင်ယင်နှင့် သူ့ကျောက်တစ်လုံး နားကပ်ကလေးကို ချွတ် ပေးလိုက်လေသည်။ သူ့အဖေ၏ ဦးခေါင်းမှ စီးကျလာသည့် သွေးစိမ်းရှင်ရှင်များကို မကြည့်ရက်သဖြင့် ခင်မေသည် မျက်နှာ ကို လက်ဝါးဖြင့် အုပ်ထားလိုက်သည်။

အချိန်မှာ ၁၉၄၅ ခုနှစ်၊ ဂျပန်ကို တော်လှန်ပြီးစ။ ဂျပန် အသွား၊ အင်္ဂလိပ်ပြန်အလာ စပ်ကူးမပ်ကူး ကာလ။ စပ်ကူးမပ်ကူး မင်းမဲ့ အခြေအနေ ဖြစ်နေ၍ ဓားပြများ၊ လူဆိုးများက တစ်ခန်းထဲကြချိန်။ သေနတ်ကျည်ဆန်ကို ရေလိုဖြုန်းပြီး ဓားပြတိုက်

ကြသည်။ မင်းမဲ့အခြေအနေကို အခွင့်ကောင်းယူပြီး မိမိရန်ငြိုး ထားသူကို ကိစ္စ တုံးပစ်ကြသည်။

သန်လျင်မြို့နယ်ရှိ သပြေကုန်းရွာနှင့် ဥသျှစ်ကုန်းရွာသည် လူကြီးတပိုင် နှစ်ရွာတစ်ရွာ ဖြစ်သည်။ ရွာချင်းဆက်နေသည်။ ဥသျှစ် ကုန်းရွာသူကြီးသည် နှစ်ရွာလုံးကို အုပ်ချုပ်၏။ အင်္ဂလိပ် ခေတ်က သူကြီးဆိုးများ၏ အကျင့်ဆိုးအတိုင်း ဥသျှစ်ကုန်းရွာ သူကြီးသည် သူပိုင်နက်တွင် ဘုရင်တစ်ဆူကဲ့သို့ မင်းမူချင်တိုင်း မင်းမူပြီး ရွာသူ ရွာသားများကို မတရား နှိပ်စက် ညှဉ်းပန်းသည်။ အထူးအားဖြင့် သပြေကုန်းရွာသူ ရွာသားများသည် သူ့ ဖနောင့်အောက်တွင် ပြားပြား ဝပ်နေကြရ၏။

ဘီအိုင်အေခေတ်တွင် အင်္ဂလိပ်ခေတ်က မတရား ဗိုလ်ကျနေ သူများ ရာထူးလက်မဲ့၊ အာဏာလက်မဲ့ ဖြစ်ကုန်ကြသည်။ ဥသျှစ် ကုန်း ရွာသူကြီး ပြုတ်သွားသည်။ သူ့နေရာတွင် သပြေကုန်း ရွာသား ဦးသူတော် သူကြီးဖြစ်လာသည်။ ထိုအချိန်မှ စပြီး သူကြီးဟောင်းက သူကြီးသစ်အပေါ် ရန်ငြိုးထားတော့သည်။

ဖိုးထင်သည် သပြေကုန်းရွာသား ဖြစ်သော်လည်း ဥသျှစ် ကုန်း သူကြီးဟောင်းဘက်သား ဖြစ်သည်။ သူကြီးသစ် ဦးသူ တော် ပျက်စီးရာ ပျက်စီးကြောင်းကို အမြဲ စက်ပုန်းခုတ်နေသူ ဖြစ်သည်။ ဂျပန်အပြေး အင်္ဂလိပ်ပြန်အဝင် စပ်ကူးမပ်ကူးကာလ ရောက်လာသောအခါ သူကြီးဟောင်းသည် ဓားပြဗိုလ် တုတ် ကြီးအား ဦးသူတော်အိမ် ဓားပြတိုက် ခိုင်းသည်။ သူကြီးဟောင်း က ငွေဆိုထားသဖြင့် ဓားပြဗိုလ်သည် ဦးသူတော်အိမ်မှ ပစ္စည်း ယူရုံသာမက လူကိုပါ သတ်သွားသည်။ ဦးသူတော်၏ ဇနီး

ဒေါ်အေးမှာမူ ထွက်ပြေးလွတ်မြောက်သွား၏။ ဓားပြများထဲတွင် ရွာခံ ဓားပြလက်ထောက်ချ ဖိုးထင်လည်း ပါလာသည်။ ဖိုးထင် ရုပ်ဖျက်ထားသည်။ သို့သော် သူ၏ ရုပ်ပြောင်းရုပ်လွဲသည် သူ့ ပါးက အမာရွတ်ကို ဖုံးဖိမထားနိုင်ပေ။ ဖိုးထင်ပါးပေါ်က အမာ ရွတ်က ဖော်ကောင်လုပ်သဖြင့် ဓားပြများ ဖမ်းမိသွားကြသည်။ တော်လှန်ရေး တပ်သားများသည် ဦးသူတော်ကို သတ်သည့် ဓားပြဗိုလ် တုတ်ကြီးအား အပြစ်အလျောက် အပြစ်ဒဏ် ပေးလိုက်လေ သည်။

တစ်နှစ်ပြီးတစ်နှစ် ကုန်ဆုံးကျော်လွန်လာခဲ့၏။ လွတ်လပ်ရေး ရပြီး သည်ဘက်ခေတ်၌ ခင်မေတို့ မိသားစု သပြေကုန်းမှာ မနေ တော့ဘဲ ရန်ကုန် ပြောင်းလာကြသည်။ ရန်ကုန်တွင် ခင်မေ ကျောင်းတက်သည်။ သို့သော် ဆယ်တန်း တစ်နှစ်ပြီးတစ်နှစ် ကျနေ သဖြင့် ကျောင်းဆက်မနေတော့ဘဲ သူနာပြုသင်တန်း တက်သည်။ သူနာပြုဆရာမ ဖြစ်လာသည်။

ဖိုးထင်တို့လည်း ရန်ကုန် ပြောင်းရွှေ့နေပြီး အလုပ်အကိုင် အဆင်ပြေနေသည် ကြားရ၏။ သည်ကြားထဲတွင် တစ်ကြိမ် နှစ် ကြိမ်လောက်သာ လူချင်းဆုံသည်။ သို့ရာတွင် ဖိုးထင်က ခင်မေ ကို မမှတ်မိတော့။ ခင်မေကသာ ဖိုးထင်ကို သိသည်။ ခင်မေ သည် ဖိုးထင်ကို တစ်သက် ကျေနိုင်ပါမည်လား။

(သုံး)

မခင်မေ၏ စိတ်အာရုံသည် ဆေးရုံတွင်း ပြန်ဝင်လာသည်။

သည်လူနှင့်မှ လာကြုံရတတ်ပလေ။ ငါ့အဖေကို သတ်တဲ့ အထဲမှာ ပါတဲ့လူကို ငါကလာပြီး ပြုစုနေလို့ ဖြစ်ပါ့မလား။ သူတို့တစ်တွေကြောင့် ငါ့အဖေ သေရတယ်။ ငါတို့အိမ်ထောင်လဲ ပြိုကွဲပျက်စီးခဲ့ရတယ်။ ငါ သူ့ကို ဘယ်နည်းနှင့်မှ စိတ်ကောင်း မထားနိုင်ဘူး။ သူ့ဆီက စောင့်ခရမယ့် အခကြေးငွေဟာ ငါ့ အတွက် အဆိပ်အပင်းသာ ဖြစ်ဖို့ရှိတယ်။ မဖြစ်ဘူး မဖြစ်ဘူး။ ငါ သူ့ကို မစောင့်ဘူး၊ မစောင့်နိုင်ဘူး။ လူချင်းလဲပေးပါလို့ စစ္စတာကို သွားပြောမယ်။

မခင်မေသည် လူနာခန်းထဲက ထွက်လာသည်။ သို့သော် အခန်းပြင် ရောက်သွားသည်နှင့် အတွေးတစ်မျိုး ပေါ်လာ သည်ဖြစ်၍ အခန်းထဲ ပြန်ဝင်လာပြန်သည်။ မခင်မေ ဂနာ မငြိမ် ဖြစ်နေသည်ကို ခုတင်မှ လူနာက လှမ်းကြည့်လိုက်သည်။ သူ့လူနာကမူ မျက်စိမှိတ်မြဲ မှိတ်ထားသည်။

မခင်မေသည် သူ့လူနာဘေးတွင် ရပ်လိုက်ပြန်သည်။ သူ့ မျက်နှာတွင် တစုံတခု ဆုံးဖြတ်ချက် ကျသွားသဖြင့် ကျေနပ်နေ သည့် အမှုအရာ ပေါ်လာသည်။

နတ်တို့ဖန် ရေကန်အသင့် ကြာအသင့် ဆိုတာ ဒါပဲဖြစ်မယ်။ သူ့ကို ကလဲ့စားပြန်ချေဖို့ အခွင့်အရေးကြီး သူ့အလိုလို လက်ထဲ ရောက်လာတာကို ညည်းက ပြန်ပြီး ပုတ်ခါ ထုတ်ပစ်မလို့လား။ ပိုက်ထဲ ဝင်တိုးတဲ့ ယုန်ကို ပိုက်တွင်းက လွှတ်ပစ်လိုက်ယင် အဲဒီ မုဆိုးထက် မိုက်တဲ့မုဆိုး ဘယ်မှာရှိအုံးမလဲ။ ရှေ့ရောက်လာတဲ့ သားကောင်ကို ရှောင်ကွင်းသွားယင် ကျားမဟုတ်ဘဲ နွားဖြစ်နေမှာပေါ့။ ငါ့သူ့ကို လှလှကလေး လက်စားပြန်ချေပြမယ်။ သူ့ငါ့လက်ခုပ်ထဲကရေ ဖြစ်နေပြီ။ သူ့ကို ကလဲ့စား ပြန်ချေဖို့ နည်းပရိယာယ်တွေ ငါ့မှာ တပုံကြီး။ ခွဲထားတဲ့ သူ့မျက်စိ ကောင်းမလာအောင် ငါကြံ့မယ်။ သူ့မျက်စိ ကန်းသွားအောင် ပညာသားပါပါနဲ့ ငါလုပ်ပြမယ်။ သူ့ခေါင်းကို ဟိုရွှေ့ သည်ရွှေ့ လုပ်ပေး မယ်။ သူ ပျို့အန်လာအောင် ရေတိုက်မယ်။ ခွဲထားတဲ့ မျက်စိကို တစ်စုံတစ်ခုနဲ့ ထိခိုက်သွားအောင် ငါ ဉာဏ်ဆင်မယ်။ ခုလိုအချိန်မှာ သူ လိုက်နာ စောင့်စည်းရမယ့် အချက်တွေ အများကြီး ရှိတယ်။ အဲဒီအချက်တွေ ပျက်ကွက်အောင် လူအလစ်မှာ ငါ့သူ့ကို ရေလာမြောင်းပေး လုပ်မယ်။ လုပ်ရမယ့် အလုပ်တွေကို မလုပ်ဘဲ မလုပ်ရမယ့် အလုပ်တွေကို လုပ်အောင် ငါ့သူ့ကို ဖြားယောင်းမယ်။ သူ မိကျောင်းမင်း မဟုတ်ဘူး။ ငါပြမယ့် ရေကင်းကို သူနားလည်မှာ မဟုတ်ဘူး။ သူက သာမန်လူနာ တစ်ဦး။ ဘာသိတာမှတ်လို့လဲ။ အဲဒီ နည်းပရိယာယ်တွေ သုံးရင် သူ့ မျက်စိကောင်းလာဖို့ ခဲယဉ်းတယ်။ အဲဒါထက် ပိုင်တဲ့ ကလဲ့စားချေနည်း တခြား ရှိအုံးမလား။

မခင်မေသည် သူ့အကြံအစည်ကို အကျေနပ်ကြီး ကျေနပ်
နေသည်။

သို့သော် အချိန် သိပ်မကြာလိုက်ပါ။ မခင်မေ တစ်ယောက်
စိတ်ပြောင်းသွားပြန်သည်။

ယခုတစ်ကြိမ် မခင်မေ စိတ်ပြောင်းသွားအောင် လုပ်သည့်
အရာမှာ လူနာ၏ ဝဲဘက်ပါးပေါ်က အမာရွတ် မဟုတ်တော့ဘဲ
လူနာ၏ ညာဘက်မျက်စိတွင် စည်းထားသည့် ပတ်တီး ဖြစ်လေ
သည်။ မခင်မေသည် လူနာကို စူးစိုက်ကြည့်လိုက်သည်။ သူ့
မျက်လုံးသည် လူနာ၏ ညာဘက်မျက်လုံးတွင် စည်းထားသည့်
ပတ်တီးဆီ ရောက်သွားသည်။ ဝဲဘက်ပါးပေါ်က အမာရွတ်နှင့်
ညာဘက်မျက်လုံးပေါ်မှ ပတ်တီးသည် အကွာအဝေး လက်
တသစ်၊ နှစ်သစ် လောက်သာ ရှိမည်။ သို့ရာတွင် မခင်မေ၏
ဘဝသက်တမ်း၌မူ အမာရွတ်နှင့် ပတ်တီးသည် ၃၆ နှစ် လောက်
ခြားနေသည်။ အမာရွတ်က သပြေကုန်းရွာသား ဖိုးထင်ကို
ကိုယ်စားပြုပြီး ပတ်တီးက လူနာဦးဖိုးထင်ကို ကိုယ်စားပြုနေ
သည်။ လွန်ခဲ့သည့် ၃၆နှစ် အတိတ်ကာလဆီ ခရီးလွန်နေ
သည်။ အမာရွတ်ပေါ်တွင် ရပ်နေသည့် မခင်မေအား ပစ္စုပ္ပန်
သို့ ပတ်တီးက ပြန်ခေါ်လိုက်သည်။ ပတ်တီးသည် မခင်မေ
အား သူ့ဘဝမှန်ကို သတိပြန်ရစေသည်။ မခင်မေသည် လုံချည်
နီကို ငုံ့ကြည့်လိုက်သည်။ သူ့ခေါင်းပေါ်က ခေါင်းဆောင်းကို
လက်ဖြင့် စမ်းကြည့်လိုက်သည်။

ထိုခဏ၌ မခင်မေသည် ၃၆ နှစ်ခန့်က အဖေအသတ်ခံရသည့်
နားကပ် ဓားပြတိုက်ခံရသည့် ခင်မေ မဟုတ်တော့ဘဲ သူနာပြုဆရာမ

ဒေါ်ခင်မေ ဖြစ်လာသည်။ ဦးဖိုးထင်သည်လည်း လွန်ခဲ့သည့် ၃၆ နှစ်ခန့်က ခင်မေတို့၏ ရန်သူ ဖိုးထင် မဟုတ်တော့ဘဲ သူနာပြု ဆရာမ ဒေါ်ခင်မေ၏ လူနာ ဦးဖိုးထင် ဖြစ်လာသည်။

ထိုခဏ၌ ဖိုးထင်အပေါ် ရန်ငြိုးအပြည့်နှင့် ရှိနေသော သပြေကုန်းရွာသူကလေး ခင်မေ၏ နေရာတွင် လူသားတစ်ဦး ဖြစ်သည့် ဒေါ်ခင်မေ၊ သူနာပြုဆရာမတစ်ဦးဖြစ်သည့် ဒေါ်ခင်မေ ရောက်လာသည်။ ဦးသူတော်မိသားစုကို မကောင်းကြံခဲ့သည့် ဖိုးထင်၏ နေရာတွင်လည်း လူသားတစ်ဦးဖြစ်သည့် ဦးဖိုးထင်၊ လူနာတစ်ဦး ဖြစ်သည့် ဦးဖိုးထင် ရောက်လာသည်။

လူသားတစ်ဦးသည် အခြား လူသားတစ်ဦးအား ရိုင်းပင်း ကူညီရမည်။ သူနာပြုသည် လူနာကို ပြုစုစောင့်ရှောက်ရမည်။ ထက်သန် အားကောင်းလှသည့် ယင်းအတွေး၊ ယင်းအသိသည် တခြားအသိ၊ တခြား အတွေးများကို မခင်မေ၏ ဦးနှောက်ထဲက ဖယ်ထုတ်ပစ်လိုက်လေသည်။

‘ဦးလေး၊ လက်ကို အဲဒီလို နဖူးပေါ် တင်မထားရဘူး။ မတော်တဆ ခွဲထားတဲ့ မျက်စိပေါ် လွတ်ကျလာပြီး မျက်စိ ထိသွားရင် ဒုက္ခ ဖြစ်လိမ့်မယ်’

သူနာပြုဆရာမ မခင်မေသည် သူ့လူနာ ဦးဖိုးထင်၏ နဖူး ပေါ်မှ လက်ကို ယုယကြင်နာစွာ မ ယူပြီး ဘေးတွင် အသာ ချပေး လိုက်လေသည်။

စနေနေ့ည အဖျား

မြသန်းတင့်

မြသန်းတင့်

(၁၉၂၉ -)

အမည်ရင်းမှာ ဦးမြသန်း ဖြစ်သည်။ ပခုက္ကူခရိုင်၊ မြိုင်မြို့၌ အဖ အမိန့်တော်ရ ရှေ့နေ ဦးပေါ်တင့်၊ အမိ ဒေါ်လှိုင်မြစ်တို့မှ မွေးဖွားသည်။ ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်မှ ဥပဒေဝိဇ္ဇာဘွဲ့ရသည်။ ကျောင်းသားဘဝမှစ၍ စာပေများကို ရေးသားသည်။ ပထမဆုံး တာရာမဂ္ဂဇင်းတွင် ရေးသားခဲ့သည်။ တိုးတက်ရေး သတင်းစာ၊ ပြည်တော်သစ်ဂျာနယ်၊ စာပေသစ် မဂ္ဂဇင်းတို့တွင် အယ်ဒီတာအဖြစ် ဆောင်ရွက်ခဲ့ဖူးသည်။

ဝတ္ထု၊ ဆောင်းပါး၊ ပြဇာတ်၊ ဝေဖန်ရေး၊ ဘာသာပြန်၊ ကဗျာ၊ ခရီးသွားမှတ်တမ်း၊ နိုင်ငံရေးကျမ်းများကို ရေးသားခဲ့သည်။

အမျိုးသားစာပေ ဘာသာပြန် ရသစာပေဆုကို စစ်နှင့် ငြိမ်းချမ်းရေးနှင့် လေ့ရှုသုန်သုန် ဝတ္ထုများဖြင့် ရရှိခဲ့သည်။

စနေနေ့ည အဖျား

မြသန်းတင့်

(တစ်)

သည် စနေနေ့ညတွင်လည်း ကျွန်တော် ဖျားသည်။

နေ့လယ်တုန်းက အကောင်း ပကတိ။ ဘာမျှ မဖြစ်။ လူတစ်ကိုယ်လုံး ပေါ့ပေါ့ပါးပါး၊ ဖျတ်ဖျတ်လတ်လတ်။ ချွေးသံ အရွဲသား။ မနက်က ရေမိုးချိုးပြီး မြို့ထဲသို့ ထွက်ခဲ့သည်။ မဂ္ဂဇင်းတိုက်တွေ၊ စာအုပ်တိုက်တွေ၊ စာအုပ်ဆိုင်တွေကို လျှောက်သွားသည်။ ပန်းဆိုးတန်းနှင့် ဗိုလ်ချုပ်လမ်း စာအုပ်အဟောင်းဆိုင်များသို့လည်း ရောက်သည်။ ကော်ပိုရေးရှင်း (၉)က စာအုပ်ဆိုင် သုံးဆိုင်စလုံးသို့လည်း ရောက်သည်။။ ၃၃ လမ်းက စာအုပ်

ဆိုင်များသို့လည်း ရောက်သည်။ ရွှေကြည်အေး၊ ပွင့်ဦး၊ ဝါဇီ စသည့် စာရေးဆရာတွေ ထိုင်နေကျ လက်ဖက်ရည်ဆိုင်များတွင် တလှည့်စီဝင်ပြီး လက်ဖက်ရည် တစ်ခွက်ပြီး တစ်ခွက် သောက်ခဲ့သေးသည်။ ဘာမျှမဖြစ်။ အပူချိန်ပုံမှန်၊ သွေးခုန်နှုန်း ပုံမှန်။ တိုင်းကြည့်၍ သိခြင်းမဟုတ်။ နေကောင်း မကောင်း၊ ခန္ဓာကိုယ်ကြီး ပုံမှန် အလုပ် လုပ်မလုပ် အလိုလိုသိခြင်း ဖြစ်သည်။

အိမ်ပြန်ရောက်၍ ညစာ စားပြီး စာရေးရန် ပြင်သည်။ လက်နှိပ်စက်ကို သေတ္တာထဲမှ ထုတ်ကာ စားပွဲတွင် တင်သည်။ အရေးတကြီး စာရေးစရာ မရှိသည့်အခါမျိုးတွင် ကျွန်တော်သည် တစ်နေ့ကို စာ လေးငါး ဆယ်မျက်နှာလောက်ကိုတော့ ရေးဖြစ်အောင် အကျင့်လုပ်ထားသည်။

လက်နှိပ်စက်ကို စားပွဲတွင် တင်ပြီးနောက် စာရေးရန် စာရွက်ကို ထည့်သည်။ စောစောကလောက် ခေါင်းကြည်လင်ခြင်းမရှိ။ ကုပ်ကြောက တောင့်သလိုလို၊ ခန္ဓာကိုယ်က ဖိန်းတိန်းတိန်း ဖြစ်သလိုလို ခံစားရ၏။ မျက်လုံးက လေးလာသည်။ ပေါင်တွေက ကိုက်ခဲစ ပြုလာသည်။

တကယ်ပင် ဖျားသလော။ စိတ်က ထင်ခြင်းလော။ ကျွန်တော် ဝေခွဲမရ။ တနေကုန် နေပူမိုးရွာထဲတွင် လျှောက်သွားခဲ့သဖြင့် ပင်ပန်းသွားခြင်း ဖြစ်ကောင်း ဖြစ်နိုင်သည်။ နေ့လယ်က မိုးဖွဲကလေး နည်းနည်း မိခဲ့သည်။ ဆူးလေဘုရားလမ်း ဟိုဘက်ကမ်းနှင့် သည်ဘက်ကမ်းကို ဖြတ်ကူးစဉ် မိခြင်းဖြစ်၍ ခိုစရာမရှိ။ ကျွန်တော့်တွင်လည်း ထီးမပါလား။ ပြည်သူ့မုန့်တိုက်အောက် ရောက်တော့ ခဏမိုးခိုသည်။ မိုးတိတ်၍ နေပျပျပွင့်

လာတော့မှ လိုရာခရီးသို့ ဆက်ခဲ့သည်။ မစို့တစို့ ဖြစ်နေသည့် အဝတ်အစားကို ကိုယ်ပေါ်မှာပင် ခြောက်စေရင်း သွားစရာ ရှိသည်တို့ကို ဆက်သွားရသည်။ လုပ်စရာ အလုပ်တို့ကို ဆက်လုပ် ရသည်။ ခဏကြာတော့ မိုးဖွဲကလေးတွေ ကျလာပြန်သည်။ မတတ်နိုင်။ ရန်ကုန်တွင် မိုးကိုရွှောင်၍ အလုပ် လုပ်နေရလျှင် ဘာကိုမျှ လုပ်နိုင်တော့မည် မဟုတ်။

သို့ဖြင့် မိုးတဖွဲတွင် စိုလိုက်ခြောက်လိုက်ဖြင့် တနေကုန်ခဲ့ရ သည်။ ထိုစဉ်က ဘာမျှမဖြစ်။ အိမ်ရောက်၍ နွေးနွေး ထွေး ထွေး နေလိုက်တော့သည့် အခါကျမှ ဖျားချင်သလို ဖြစ်လာ သည်။

ခြံဝင်းထဲသို့ ကျွန်တော်ဆင်းခဲ့သည်။ လေကို အားရပါးရ ရှူ၏။ လေက မွှေးနေသည်။ ခြံထဲတွင် စိုက်ထားသည့် ဘလူး ဗင်ဒါ သစ်ခွများက ပွင့်စပြုကြပြီ။ စံပယ်နံ့က သင်းနေသည်။

ကျွန်တော်သည် ခြံထဲတွင် ခေါက်တုံ့ခေါက်ပြန် လမ်း လျှောက်သည်။ ခါတိုင်း လေးလံ ထိုင်းမှိုင်းနေလျှင် လေရှူ၍ လမ်းလျှောက်လိုက်သည်နှင့် လန်းဆန်းလာသည်။ ယခု ခြံထဲတွင် ကျွန်တော် လမ်းလျှောက် နေသည်မှာ နာရီဝက်လောက် ရှိပြီ။ သို့ရာတွင် ခန္ဓာကိုယ်က လေးလံမြဲ။ ခေါင်းက နောက်ကျိမြဲ။

ခေါင်းကိုက်လာသဖြင့် အိမ်ပေါ်သို့ တက်ခဲ့သည်။ ပြဒါး တိုင်ကို ယူ၍ တိုင်းကြည့်၏။ အပူချိန် တစ်ရာနီးပါး။ ဖျားသည် ကမူ သေချာပြီ။ ကျွန်တော့်စိတ်က ထင်ခြင်းမဟုတ်။

(နှစ်)

ကျွန်တော် ဖျားသည်မှာ တာရှည်လှပြီ။

ထူးတော့ထူးဆန်းသည်။ စနေနေ့ညဆိုလျှင် ကျွန်တော် ဖျားတတ်သည်။ မိုးဦးကျစကတည်းက အပတ်တိုင်း ဖျားသည်။ မဖျားသည့်အပတ်ဆို၍ တစ်ပတ်မျှ မရှိသေး။ တစ်မိုးတွင်းလုံး စနေနေ့ ညဆိုလျှင် ဖျားတတ်သည်။ တနင်္ဂနွေနေ့ဆိုလျှင် ကျွန်တော် အစာ မစား။ ကော်ဖီ ခါးခါးကိုသာ သောက်သည်။

အေပီစီ၊ ဘတ်စပရို၊ ကိုရီစီဒင် စသည့် အကိုက်အခဲ ပျောက်ဆေး၊ အပူကျဆေးတို့ကို စားသည်။ နည်းနည်း တာရှည်လျှင် အိမ်ဘေးက ဒေါက်တာညီညီလွင်ဆီ သွားပြသည်။ ဒေါက်တာညီညီလွင်က အလွန် စေ့စပ်သေချာသည့် ဆရာဝန်။ စိတ်ရှည်သည့် ဆရာဝန် အတွေ့အကြုံရှိသည့် ဆရာဝန်။ ရောဂါတစ်ခုကို အလွယ်တကူ နာမည်မတပ်။ သေချာလောက်မှ ရောဂါအမျိုးအမည်ကို ညွှန်းကာ သင့်နှိုးရာရာဆေးကို ပေးတတ်သည်။

သည်နှစ် မိုးတွင်းတစ်တွင်းလုံး ကျွန်တော်ဖျားတိုင်း ဒေါက်တာ ညီညီလွင်ကို သွားပြမြဲ။ ဒေါက်တာသည် ကျွန်တော့်ကို သေချာစွာ စစ်ဆေးသည်။ အားလုံးကောင်းသည်။ အဆုတ်မှ ထူးထူးထွေထွေ အသံမကြားရ။ နှလုံးခုန်ချက် မှန်သည်။ နှလုံးအရွယ်အစားလည်း နဂိုအတိုင်း။

‘ဘာမှ မဖြစ်ပါဘူး၊ သာမန် အအေးမိတာပါ’

ဒေါက်တာက ကျွန်တော့်ကို ဆေးထိုးပေးသည်။ စားရန် လည်း ဆေးပေးလိုက်သည်။ သူပြောသည့်အတိုင်း တနင်္ဂနွေ နေ့ တစ်ရက် ဖျားပြီးနောက် တနင်္လာနေ့ကျတော့ အဖျားကျ သွားသည်။ အပူချိန် မရှိတော့။ အင်္ဂါနေ့ တစ်ရက်ခြားပြီး ဗုဒ္ဓဟူးနေ့တွင် ရေချိုးသည်။ ဘာမျှမဖြစ်။ စား၍လည်း ကောင်းသည်။ နေ၍ ထိုင်၍လည်း ကောင်းသည်။ အိုကေ။

ထုံးစံအတိုင်း ကျွန်တော် မြို့ထဲသွားသည်။ လည်စရာရှိသည် တို့ကို လည်သည်။ သွားစရာရှိသည်တို့ကို သွားသည်။ စကား လျှောက် ပြောမြဲ ပြောသည်။ လက်ဖက်ရည် တစ်ခွက်ပြီးတစ်ခွက် သောက်သည်။ ဘာမျှမဖြစ်။

စနေနေ့သို့ ရောက်လာသည်။ သွားနေကျ ဗိုလ်ချုပ်ဈေးက အသိတစ်ယောက်ဆိုင် သွားထိုင်သည်။ စနေနေ့ ဗိုလ်ချုပ်ဈေး ရှုခင်းကို ကြည့်ရသည်မှာ ဝတ္ထုများစွာကို တထိုင်တည်း ဖတ်ရ သည်နှင့် တူသည်။

အသိဆိုင်တွင် မထိုင်မီ ဗိုလ်ချုပ်ဈေးကို လက်ယာရစ်၍ တပတ် လျှောက်ကြည့်သည်။ မိန်းကလေးလှလှကလေးတွေ။ မျက်ဝန်း ကပြာပြာ။ အသားဖြူဖြူနုနုပေါ်တွင် ပန်ကရိုမိတ်ကပ်မှ ပန်း ရောင်က လဲ့လဲ့ပြေးလျက်။ မက္ကစ်ဖက်တာ နှုတ်ခမ်းဆိုးဆေး တောင့် ပတ်ချာလှည့်ပြေးသည့် ခြေရာသည် နှုတ်ခမ်းပေါ်တွင် တင်ကျန်ရစ်ခဲ့သည်။ ရှေ့နယ်နံပါတ် ၅ ရေမွှေးနံ့နှင့် ကိုယ်သင်းနံ့ က မွှေးနေသည်။ နက်မှောင်သည့် ဆံပင်တို့က ပခုံးပေါ်၊ နားရွက်ပေါ်၊ လည်ကုပ်ပေါ်၊ ကျောပေါ်၊ ပါးပြင်ပေါ်၊

ရင်ညွှန်ပေါ်သို့ ဝဲကျလျက်။ ခြေတံလှလှတို့က လှုပ်လဲ့ လှုပ်လီ။
 သူတို့ စီးထားသည့် သုံးရာကျော်တန် ရွှေအိုရောင် မနီလာဖိနပ်က
 သူတို့ ခြေထောက်လှလှများနှင့် အလှချင်း ပြိုင်နေကြသည်။
 သူတို့ကိုယ်ပေါ်တွင် ကျွန်တော် မခေါ်တတ်သော နိုင်ငံခြားဖြစ်
 အကျိုး၊ ထဘီတို့ကို ဝတ်လျက်။

အစတုန်းကတော့ ကျွန်တော်သည် စာရေးဆရာပီပီ အသုံး
 ဝင်လိုဝင်ငြား သူတို့ဝတ်သည့် အဝတ်အစားများကို လိုက်မှတ်
 သည်။ ခရစ်တဲ့။ ခရစ်ဇာတဲ့။ လှိုင်းကြီးတဲ့။ လှိုင်းလက်တဲ့။
 အဏ္ဏဝါလှိုင်းတဲ့။ ဖော့တဲ့။ ဖော့ရှန်တဲ့။ ကီမိုနိုတဲ့။ ဆဲဗင်း
 ဒေး(စ်)တဲ့။ အလဲဗင်းဒေး(စ်) တဲ့။ မောင့်တစ်လစာတဲ့။

နောက်တော့ ကျွန်တော် မမှတ်နိုင်တော့။ သူတို့ပစ္စည်းတွေက
 မော်လမြိုင်ရထားဆိုက်တိုင်း တစ်နေ့ တစ်မျိုး အသစ်ပေါ်နေသည်။

ကျွန်တော်သည် ဗိုလ်ချုပ်ဈေး အနောက်ဘက်တန်းတွင်
 လျှောက်လာရင်း အမျိုးမျိုးသော နိုင်ငံခြားဖြစ် အဝတ်အထည်
 တို့ကို ဝတ်ဆင်လာကြပြီး အမျိုးမျိုးသော နိုင်ငံခြားဖြစ် အလှ
 ပစ္စည်းတို့ကို ခြယ်သလာကြသည့် မိန်းမပျို၊ မိန်းမလတ်၊ မိန်းမအို
 တို့ကို ငေးကြည့်ရင်း လျှောက်လာသည်။ အမေရိကန်ပြည်တွင်
 အမျိုးသမီးတို့၏ အလှပစ္စည်း စက်မှုလုပ်ငန်းများသည် နှစ်စဉ်
 သန်းထောင်ပေါင်းများစွာသောအမြတ်များကို ရကြသည်။
 အမေရိကန် အမျိုးသမီးတို့ အသုံးပြုသော အလှ ပစ္စည်း တန်ဖိုး
 သည် တစ်နှစ်တစ်နှစ်လျှင် နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံ၏ လက်နက် တပ်ဆင်စရိတ်
 လောက် ကြီးနေသည်ဟု တိုင်းမဂ္ဂဇင်းက ညည်းတွားသည်ကို
 ဖတ်လိုက်ရဖူးသည်။

တိုင်းမဂ္ဂဇင်း၏အဆိုကို ဘာမျှ သံသယဖြစ်နေဖွယ်မရှိ။ စနေ
နေ့ နေ့လယ် ဗိုလ်ချုပ်ဈေးကို တစ်ပတ်လျှောက်ကြည့်လိုက်လျှင်
ပင် ထိုအဆို မှန်မမှန်ကို အလွယ် ခန့်မှန်းနိုင်သည်။

မိန်းမငယ်များသာမကပါ။ လူငယ်များကလည်း ထို့အတူ။
သူတို့ကိုယ်ပေါ်တွင် နိုင်ငံခြားဖြစ်တွေကို ဝတ်ထားကြသည်။
သူတို့ကလည်း အုပ်လိုက်လျှောက်သူ၊ တစ်ယောက်တည်း လျှောက်
သူ၊ အတွဲလိုက်လျှောက်သူ စသည်ဖြင့် ရှောင်၍မလွတ်။

တစ်နေရာတွင် အတွဲသုံး လေးတွဲကို ကျွန်တော် လှမ်းမြင်
လိုက်ရသည်။ ဘာမျှ အသက်မကြီးကြသေး။ နှစ်ယောက်စလုံး
အသက် ၁၆ နှစ် ၁၇ နှစ် အရွယ်လောက်မျှသာ ရှိကြဦးမည်။
ကောင်လေးက ဆိုင်တစ်ဆိုင်မှ ဆီးငန်ပြားထုပ်ကလေး သုံးလေး
ထုပ်ကို ဝယ်ပေးပြီး ကောင်မလေးလက်ထဲသို့ ထည့်လိုက်သည်။

ကောင်မလေးက နှုတ်ခမ်းဆိုးဆေး မပျက်အောင် ဆီးပြား
ထုပ်ကို ခပ်ဖွဖွ ဝါးယင်း သီချင်းတစ်ပုဒ်ကို ညည်းသည်။

‘ရည်းစားကလေး ထားရတာလဲ ဆီးပြားကလေး စားရ
သလိုပဲ’

‘ဆီးပြားကလေး စားရတာလဲ ရည်းစားကလေး ထားရ
သလိုပဲ’

သူတို့နှစ်ယောက် တစ်ယောက်မျက်နှာ တစ်ယောက်ကြည့်၍
ရယ်ကြသည်။ ထို့နောက် တစ်ယောက်ခါးကို တစ်ယောက်ဖက်၍
ထွက်သွားကြသည်။

ကျွန်တော်သည် သူတို့ကိုကြည့်၍ မောနေလေသည်။

(သုံး)

အနောက်ဘက်တန်းမှနေ၍ အလယ်ရုံထဲသို့ ဝင်ခဲ့သည်။

ရုံနှစ်ရုံကြားတွင် လေယာဉ်အိတ်တွေ ကိုယ်စီလွယ်ထားသည့် လူတွေက တရုန်းရုန်း ဖြစ်နေကြသည်။ သူတို့ကို ကြည့်ရသည်က ဈေးဝယ်သူများ ဟုတ်ဟန်မတူ။ ဈေးရောင်းသူဆိုလျှင်လည်း ဆိုင်နှင့် ကနားနှင့် ရှိရမည်။ သို့ရာတွင် ဆိုင်ကနားမရှိ။ လမ်းဘေး ပလက်ဖောင်းတွင် ထိုင်နေကြသည်။ အချို့က မတ်တတ်ရပ်လျက် တဘက်နှင့်တဘက် လှမ်း၍ စကားပြောနေကြသည်။

‘ဟေ့၊ ဟိုနေ့ကကျောက် စွံသွားပလား’

‘မစွံသေးဘူး။ နှစ်ခုပဲပေးတယ်။ နှစ်ခုနဲ့တော့ မစား သာဘူး’

‘ငါ့ဟာကတော့ လွတ်လိုက်ပြီ’

‘ဒါဖြင့် အဆင်ချောနေတာပေါ့’

‘မချောဘူး၊ ဒီကောင်ကြီးက သိပ်ဖျံကျတာပဲ’

‘မင်းဟာက ရောင်းချင်ရင်လဲ အသည်းအသန်ကြီး’

‘တို့ကတော့ ပြောင်ပဲ။ အိုက်တင်တွေ ဘာတွေ သိပ်လုပ်နေ တာ မဟုတ်ဘူး’

ကျွန်တော်သည် ဈေးရုံနှစ်ရုံကြားက ကျောက်သမားတို့ အနီးမှ ဖြတ်လာခဲ့သည်။ ရှေ့နားအရောက်တွင် နောက်ဆုံးပေါ်

ကားသစ်ကြီး ပေါ်က ဆင်းလာသည့် မိန်းမရွယ်ရွယ်တစ်ယောက်ကို လှမ်းမြင်လိုက်ရသည်။ အသက် သိပ်မကြီးသေး။ သုံးဆယ်ကျော် လောက်မျှသာ ရှိဦးမည်။ အသားဖြူဖြူ ကိုယ်လုံးကိုယ်ပေါက် တောင့်တောင့်။ လှည်းဘီးမျက်မှန်အနက်ကို တပ်ထားသည်။ ပြင်ဆင်ဝတ်စားထားလိုက်သည်ကလည်း အယုံစား။

အိမ်ဖော်နှင့်တူသူ သူငယ်မလေး တစ်ယောက်က ပလတ်စတစ် ခြင်း လှလှကလေးကို ကိုင်၍ နောက်က လိုက်လာသည်။ ခြင်းထဲ တွင် ရွှေရောင်ဘူးကြီးများဖြင့် ထည့်ထားသည့် ရက်လေ ဘယ်လ် ဝီစကီ အရက် နှစ်လုံး၊ ငါးသုံးလုံး အင်တာနေရှင်နယ် စီးကရက် သုံးလေး ကာတွန်းနှင့် နိုင်ငံခြား အဝတ်အထည်များကို မြင်လိုက် ရသည်။

သံရုံးက လက်ဆောင်ရသည့် ပစ္စည်းလော။ ယောက်ျား နိုင်ငံ ခြားသွားစဉ် ဝယ်လာသည့် ပစ္စည်းတွေလော။

‘ဒီတစ်ခါတော့ တစ်လုံးကို တစ်ရာပေးကွယ်’

အမျိုးသမီးက ဈေးတောင်းသည်။

‘အရင် ဈေးပဲလုပ်ပါ မမရယ်။ တစ်လုံး တစ်လုံး ရောင်းရဖို့ အကြာကြီး စောင့်ရတော့ ငွေအိပ်လို့ပါ’

‘အရင်ဈေးတော့ မလုပ်နဲ့ကွယ်။ ဒီတစ်ခါခါ ညည်းတို့အစ်ကို နိုင်ငံခြားသွားတာ ခဏလေးရယ်။ ဘာမှ မဝယ်နိုင်ခဲ့ဘူး။ ခု ဝီစကီကလဲ နိုင်ငံခြားက ပါတာ မဟုတ်ဘူး။ သံရုံးက လက် ဆောင်ရလို့။ ဒီတခါတော့ တစ်ရာပေးကွယ်။ မမ သိပ်အသုံးလို နေတယ်’

နောက်ဆက်တွဲ စကားများကို ကျွန်တော် မကြားရတော့။

အလယ်ပေါက်မှနေ၍ အလယ်ရုံကြီးထဲသို့ ဝင်ခဲ့သည်။ အူ
ကြောင်း လမ်းမ တစ်လျှောက်တွင် လူတွေ ကြိတ်ကြိတ် တိုးနေ
သည်။ မိန်းမငယ်တွေ၊ မိန်းမလတ်တွေ။ လူငယ်တွေ၊ အတွဲတွေ။

ကျွန်တော်ထိုင်နေကျ အသိဆိုင်တွင် ဝင်ထိုင်သည်။ ကျွန်
တော် ရောက်လာသည်ကို မြင်ဟန်မတူ။ တဘက်သို့ လှည့်၍
ငေးနေ၏။

‘ဘာတွေ ငေးနေတာလဲဗျ’

ကျွန်တော်က လှမ်းမေးသည်။ သည်တော့မှ ဆိုင်ရှင် အသိ
သည် ကျွန်တော့်ဘက်ကို လှည့်ကြည့်လိုက်ယင်း

‘ဟဲ ဟဲ၊ ဘိုင်စကုတ်ကြည့်နေတာ ဆရာရေ။ လာ လာ
ကြည့်ချင်ရင်’

သူလှမ်းပြရာသို့ ကြည့်လိုက်သည့် အခါတွင် အတွဲ တစ်တွဲ။
မျက်နှာချင်းဆိုင် ထိုင်၍ စကားပြောနေကြသည်။ ဘာမျှ ထူး
ခြားဟန် မရှိ။ စောစောက ကျွန်တော် တွေ့ခဲ့သည့် အတွဲကမှ
ဆီးပြားစားနေကြ သေးသည်။ သူတို့ အတွဲက ဆီးပြားပင်
မစား။

ကောင်လေးက အသက်နှစ်ဆယ်လောက်။ ကောင်မလေး
ကတော့ တော်တော် ငယ်သည်။ ရှစ်တန်း ကျောင်းသူလေး
လောက်သာ ရှိဦးမည်။ လွယ်အိတ် ကလေးကို လွယ်ထားသည်။
အင်္ကျီက တက်ထရွက် လက်စက။ လုံချည်က လေယာဉ်မောင်
အစိမ်း။ ဂျပန် ဖိနပ် ခုံမြင့်အဖြူကို စီးထားသည်။ သဲကြိုးက
စိမ်းစိမ်း ပြာပြာ ကလေး။ ဆံပင်တို့က ကုပ်၊ ပခုံးပေါ်တွင် ခပ်
ရိုင်းရိုင်း ဖွာကျနေသည်။

ရုပ်အချောကြီး မဟုတ်တိုင် အရွယ်ကြောင့် ရွှန်းစို လှပနေ
သည်။ မျက်လုံးက ရီရီ။ မျက်နှာက ကြည်ကြည်။

‘အတွဲလေး တစ်တွဲလားဗျ’
ကျွန်တော်က မေး၏။

‘အတွဲ ကလေး မဖြစ်သေးဘူး။ အတွဲ ကလေး ဖြစ်တော့
မလို့’

သူ့စကားက ခပ်ဆန်းဆန်း။ ထို့ကြောင့် ကျွန်တော် သူ့ကို
လှည့်ကြည့်လိုက်သည်။ သူ့မျက်နှာက ပြုံးယောင်သမ်းလျက်။

‘ဖြစ်တော့မလို့လို့ ဘာကြောင့် ပြောနိုင်ရတာလဲ’

‘ဆရာ သူ့လက်ကောက်ဝတ်ကို သေသေချာချာ ကြည့်စမ်း၊
ဘာမြင်ရသလဲ’

ကျွန်တော် သေသေချာချာကြည့်သည်။ ဘာကိုမျှ သဲကွဲစွာ
မမြင်ရ။ လက်ကောက်မပါ။ လက်ပတ်နာရီမရှိ။ လက်မောင်း
ဖြူဖြူကလေးက ဟာလာဟင်းလင်း။

‘ဟင့်အင်း၊ ဘာမှ မမြင်ရဘူး’

‘စာရေးဆရာလုပ်နေပြီး တယ်ညွှတ်တာကိုး။ ဘယ်ဘက် လက်
ကောက်ဝတ်မှာ သားရေကွင်း ကလေး နှစ်ကွင်း ပတ်ထား
တယ်’

ဟုတ်ပါ၏။ သူပြောတော့မှ သေသေချာချာ ကြည့်မိသည်။
ဘယ်ဘက် လက်ကောက်ဝတ်တွင် သားရေကွင်းနှစ်ကွင်းကို ခပ်
ချောင်ချောင် ဝတ်ထားသည်။

‘အဲဒါ ဘာဖြစ်သလဲ’

ကျွန်တော့် မိတ်ဆွေက တဟားဟား ရယ်သည်။

‘စနေနေ့တိုင်း ဗိုလ်ချုပ်ဈေးကို ရောက်တယ်လည်း ဆိုသေးရဲ့။ ဗိုလ်ချုပ်ဈေးအကြောင်းကိုလဲ ဆရာ ကောင်းကောင်းမသိသေးဘူး ထင်တယ်’

‘ပြောသမျှ ခံရတော့မှာပဲဗျ’

‘စနေနေ့ နေ့လယ်ဆိုယင် ကောင်မလေးတွေ တော်တော် များများ ဗိုလ်ချုပ်ဈေးကို လာကြတယ်။ ကောင်မလေးတွေ တော်တော်များများလဲ ဗိုလ်ချုပ်ဈေးကို လာကြတယ်။ သူတို့ အားလုံးဟာ ဈေးဝယ်လာကြတာ မဟုတ်ဘူး ဆရာရဲ့။ တချို့လဲ အပျင်းပြေ လာကြတာ။ တချို့လဲ အလုပ်ကလေး ဘာလေး ဖြစ်မလားလို့ လာကြတာ’

‘အလုပ်’

‘ဟုတ်တယ်၊ ခုခေတ်မှာ အဝတ်အစား အသစ်အဆန်းတွေ က သိပ်ပေါ့။ အလှပစွန်းတွေက သိပ်များ။ ဒီတော့ လှချင်ပချင် တဲ့ ကောင်မလေးတွေဟာ မတတ်နိုင်ရှာကြဘူး။ ဒီတော့ အလုပ်ကလေး ဘာလေး လာရှာကြတယ်။ အကြံအဖန်ကလေး ဘာလေး လာလုပ်ကြတယ်’

‘အင်း’

‘အများအားဖြင့် မိန်းမငယ်လေးတွေဆိုပါတော့။ ဒီထက် ကြီးတာလဲ နည်းနည်းပါးပါးတော့ ရှိသပေါ့လေ။ ဒါပေမဲ့ အများအားဖြင့်တော့ နှစ်ဆယ်အောက်တွေ များတယ်။ ဆရာ လျှောက်ကြည့်ရင် တချို့ ကောင်မလေးတွေရဲ့ လက်ကောက် ဝတ်မှာ သားရေကြိုးကလေးတွေ ပတ်ထားတာ တွေ့ရလိမ့် မယ်’

‘အဲဒါ ဘာဖြစ်သလဲ’

ကျွန်တော့်မိတ်ဆွေက ကျွန်တော့်ကို ကြည့်၍ ရယ်ပြန်သည်။

‘ဘာဖြစ်ရမလဲ ဆရာရဲ့။ အထိမ်းအမှတ်ပေါ့။ အဲဒီ သားရေ ကွင်းကလေး ပတ်ထားရင်’

ဘုရားဘုရား။ ကျွန်တော့်စိတ်ထဲမှ ရွတ်ဆိုမိသည်။ မဖြစ် နိုင်။ အသက် ၁၆နှစ် ၁၇နှစ်ရွယ် အရွယ်ကောင်း ကလေးတွေ။ သူတို့ကို ကြည့်တော့ တကယ့်ကျောင်းသူကလေးတွေ အသွင်။ အသွင်အပြင်က တကယ့် ရိုးသားအပြစ်ကင်းသူကလေးတွေ။ ကျွန်တော့်သမီးအရွယ်။ တူမအရွယ်။

မဖြစ်နိုင်။ ဤအရွယ်ကလေးတွေက ဒီလိုဖြစ်သည်ဆိုခြင်း မှာ မဖြစ်နိုင်။ ကျွန်တော် မယုံနိုင်။ ကျွန်တော်တို့ ပြောနေကြစဉ် သူတို့ နှစ်ယောက် ပြုံးပြုံးရွှင်ရွှင်ဖြင့် လက်တွဲ၍ ထွက်သွားကြ သည်။

‘ခု သူတို့ ဗိုလ်ချုပ်ဈေးကို လက်ချင်းတွဲပြီး တစ်ပတ်လျှောက် လိမ့်မယ်။ လက်တွဲပြီး တစ်ပတ်လျှောက်ရင် ဘယ်လောက်ဆိုပြီး ဈေးရှိတယ်။ တချို့လဲ ဒီလောက်နဲ့ ပြီးသွားကြတယ်။ အဲဒီ တုန်းမှာတော့ သမီး ရည်းစားတွေပေါ့။ ပြီးတော့ လမ်းခွဲကြ ရော။ ကိုယ့်လမ်း ကိုယ်သွားပေါ့။ တကယ်လို့ အဲဒီမှာ စကား ပြောလို့ အဆင်ပြေသွားရင် (ဈေးတည့်သွားရင် ဆိုပါစို့) အလုပ် ဖြစ်သွား ကြတာပဲ’

ကျွန်တော့်ရင်သည် မောသွား၏

ခါတိုင်းဆိုလျှင် သူ့ဆိုင်တွင်ထိုင်ပြီး ဗိုလ်ချုပ်ဈေး အရှေ့ ဘက်တန်းကို လျှောက်သည်။ ထို့နောက် မျက်နှာစာတန်းကို

လျှောက်သည်။ မျက်နှာစာတန်း တက္ကစီစတင်းတွင်လည်း ရှုခင်း
 တွေ တပုံကြီး။ ကားတွေက နံပါတ်အနက် တပ်ထားသည့်
 ကားသစ် ကားဟောင်းကြီးတွေ။ သို့ရာတွင် အများအားဖြင့်
 တိတ်တိတ်ပုန်းလိုက်သည့် တက္ကစီများ ဖြစ်ကြ၏။ အတွဲကလေး
 တွေ လာလျှင် နေရာလည်း ရှာပေးကြသည်ဟု အဆိုရှိသည်။

ကျွန်တော်သည် ထိုနေ့က ခါတိုင်းလို မျက်နှာစာတန်းသို့ပင်
 မလျှောက်တော့။

စိတ်မောလူမောဖြင့် ရှုမဝတိုက်သို့ လာခဲ့သည်။ တိုက်တွင်
 မိတ်ဆွေတွေနှင့် စကားပြောသည့်တိုင် သူတို့ပြောသည့် စကား
 များကို စိတ်မဝင်စားနိုင်။ ကျွန်တော့်သမီးအရွယ်၊ တူမအရွယ်
 အစိမ်းရောင် လုံချည်ကလေးနှင့် သူငယ်မကလေးကို မြင်ယောင်
 နေသည်။

သူ့ကို မြင်ယောင်ရင်း စိတ်မောလူမော ဖြစ်နေသည်။

(လေး)

ကျွန်တော့်အဖျားသည် တနင်္လာနေ့တွင် ပျောက်သွားသည်။
 အင်္ဂါနေ့တွင် ရေမိုးချိုးပြီး မြို့ထဲသို့ ထွက်ခဲ့သည်။

သည်အဖျားကို အမြစ်ပြတ်အောင် လုပ်မှ ဖြစ်မည်။ သမား
 တော်ကြီး ဒေါက်တာ လှမြင့်၊ သမားတော်ကြီး ဒေါက်တာ

ရယ်ဂျီဘဖေ၊ သမားတော်ကြီး ဒေါက်တာ ညွန့်တင် စသည့် သူတို့ကို ပြသည်။ သူတို့သည် ကျွန်တော့်ကို စစ်ဆေး ကြသည်။ သွေးကို ဖောက်ကြည့်သည်။ ဆီးစစ်သည်။ ဝမ်းစစ်သည်။ သလိပ်ကို စစ်သည်။ ဓာတ်မှန် ပါရဂူ ဒေါက်တာ ကျော်အောင်က ဓာတ်မှန် ရိုက်ကြည့်သည်။ ရောဂါဗေဒ ပါရဂူ ဒေါက်တာ ဒေါ်ခင်မာမာက သွေးကို ဖောက်၍ ရောဂါ ရှာကြည့်သည်။ ဆေးရုံသို့ တင်ပြီး နှစ်ရက် သုံးရက်ခန့် စောင့်ကြည့်ကြသည်။ သို့ရာတွင် ရောဂါရှာမတွေ့။

ဆေးရုံကြီးတွင် ရောဂါရှာမတွေ့သည့်အခါ သူတို့သည် ကျွန်တော့်ကို မျက်စိ၊ နား၊ နှာခေါင်း နှင့် လည်ချောင်း ဆေးရုံကြီးသို့ ပို့လိုက်ကြသည်။ ဒေါက်တာသာလှိုင်နှင့် သူ့ဆရာဝန်များသည် ကျွန်တော့် လည်ချောင်းနှင့် နှာခေါင်းတွင် ရောဂါ ရှာကြည့် ကြ၏။ သို့ရာတွင် ဘာမျှ ရှာမတွေ့။ အားလုံး ကောင်းနေသည်။

သို့ဖြင့် နောက်ဆုံးတွင် သမားတော်ကြီးများသည် ကျွန်တော့် ရောဂါကို ရှာမတွေ့ဘဲ ဆေးရုံမှ ပြန်လွတ်လိုက်ကြသည်။

ဘာကြောင့် မကြာခဏ ဖျားနေရသည်ကို သူတို့ကိုယ်တိုင်လည်း အကြောင်းရှာမရကြ။ ဆေးစာရွက်ထဲတွင် ပီ၊ ယူ၊ အို (ပိုက်ရက် ဇီးယား အော့ဖ်အန်နုန်း အော်ရီဂျင်း) ‘အမည်မသိ အဖျားရောဂါ တစ်မျိုး’ ဟု ရေးပေးလိုက်ကြသည်။

‘အစားအသောက် ကောင်းကောင်းစားပါ။ အားဆေးစားပါ။ အနားယူပါ’ ဟု ပြောလိုက်ကြသည်။

ကျွန်တော်တတ်နိုင်သမျှ ဖွယ်ဖွယ်ရာရာကလေးတွေ စား
သည်။ တစ်ဘူးလျှင် မှောင်ခိုဈေးတွင် လေးငါးဆယ်ပေး၍ ဝယ်
ရသော နို့မှုန့်ကို ဝယ်၍ သောက်သည်။ သို့ရာတွင် ဘာမျှမထူး။

ကျွန်တော့်အဖျားသည် စနေနေ့ ညတွင်စပြီး တနင်္ဂနွေနေ့တွင်
တစ်နေ့လုံး ဖျားသည်။ တနင်္လာနေ့ အရောက်တွင် ကောင်း
သွားသည်။

သည်စနေနေ့တွင် ထုံးစံအတိုင်း ရေမိုးချိုးပြီးနောက် ဗိုလ်
ချုပ်ဈေးသို့ ထွက်ခဲ့သည်။ အချိန်သိပ်မရသဖြင့် ခါတိုင်းလို
အသိဆိုင်တွင် ဝင်မထိုင်တော့။ ဗိုလ်ချုပ်ဈေးကို တစ်ပတ်ပတ်
မည်။ အိမ်က သမီး နှစ်ကောင်က သူတို့ စုဗူးကလေးတွေကို
ဖောက်ပြီး နောက်ဆုံးပေါ်သည့် အလဲဗင်းဒေးစ် နှစ်ဝတ်စာ
ဝယ်ပေးရန် မှာလိုက်သည်။ ထို့ကြောင့် သူတို့အတွက်လည်း
ဝယ်ရဦးမည်။ ရှုမဝသို့လည်း ဝင်ရဦးမည်။ စနေနေ့ ဆိုလျှင်
ရှုမဝသို့ဝင်၍ မောင်မြင့်မြတ်တို့အသိုက်နှင့် စကားပြောနေကျ။
သူတို့နှင့်အတူ 'ဇေ' သို့သွား၍ လက်ဖက်ရည် သောက်နေကျ။

ကျွန်တော်သည် အလယ်ပေါက်ကြီးမှနေ၍ ရုံကြီးထဲသို့ ဝင်
ခဲ့သည်။

စနေနေ့ နေ့လယ် ထုံးစံအတိုင်း လူတွေ၊ မိန်းမငယ်တွေ၊
လူငယ်တွေ။ ရောင်းကြ၊ ဝယ်ကြ၊ သွားကြ၊ လာကြ၊ ကြည့်ကြ၊
ငေးကြ။

လှမ်းကြည့်လိုက်သည် အတွဲအတွဲကလေးတွေ။ တစ်တွဲ၊ နှစ်
တွဲ၊ သုံးတွဲ၊ လေးတွဲ၊ ငါးတွဲ။ အမယ်လေးလေး၊ လက်ဆယ်ချောင်း
ကုန်သွားပြီ။ ကျွန်တော် မရေနိုင်တော့။

အတွဲတစ်တွဲကို မြင်သည်၌ ကျွန်တော့်မျက်လုံးများသည် ပြူးကျယ်သွားကြသည်။ မျက်မှန်ကိုပွတ်၍ သေချာစွာကြည့်သည်။ ကျွန်တော့်မျက်စိ မမှား။

ကျွန်တော့် မိတ်ဆွေရင်းတစ်ယောက်၏ သမီးငယ် တစ်ယောက်။ ကျွန်တော့်သမီးရင်းနှင့်မခြား။ ကျွန်တော့် တူမရင်းနှင့် မခြား။ ကျွန်တော်ချစ်သည့် ကလေးမလေး။ ကောင်လေး တစ်ယောက်နှင့် တစ်ယောက်ခါးကို တစ်ယောက်ဖက်လျက်။

ကျွန်တော့် မျက်လုံးများသည် အလိုလို သူ့လက်ကောက်ဝတ် ဆီသို့ ရောက်သွားကြသည်။ ဖြူဝင်းသည့် ဘယ်လက်ကောက်ဝတ်တွင် သားရေကွင်းကလေး နှစ်ကွင်း။

ကျွန်တော့် မျက်လုံးများ ပြာဝေသွားသည်။ သမီးတွေ ဖို့ အလဲဗင်းဒေးစ်လည်း မဝယ်ချင်တော့၊ ရှုမဝသို့ သွားကာ မောင်မြင့်မြတ်တို့နှင့်လည်း စကားမပြောချင်တော့။

အိမ်သို့ တန်း၍ ပြန်ခဲ့သည်။

(ငါး)

ထိုစနေနေ့ညကလည်း ကျွန်တော် အကြီးအကျယ် ဖျားပြန်သည်။

သူတို့ဆီတွင် နာမည်ကြီးနေသည့် ဂျွန်ထရာဗိုလ်တာ၏ ‘စနေနေ့ညအဖျား’ ဆိုသည့် ရုပ်ရှင်ကိုလည်း ကျွန်တော် မကြည့်ဖူး

သေး။ သူတို့ဆီတွင် ခေတ်စားနေသည့် ‘စနေနေ့ညအဖျား’ ဆိုသည် ဒစ်စကို ဂီတကိုလည်း ကျွန်တော် နားမထောင်ဘူး သေး။

သမားတော်ကြီးများကို သွား၍ပြုလျှင် သူတို့သည် ဆေးလက်မှတ်ပေါ်တွင် ပီ၊ ယူ၊ အို (ပိုင်ရက်ဇီးယား အော့ဖ်အန် နုန်း အော်ရီဂျင်) ‘အမည်မသိ အဖျားရောဂါတစ်မျိုး’ ဟု ရေးပေးကြလိမ့်ဦးမည်။

မြသန်းတင့်

ကြောက်ဖို့ကောင်းတယ်

ခင်ဆွေဦး

ခင်ဆွေဦး

(၁၉၃၃-)

၁၉၄၆ ခုနှစ်၌ သံတော်ဆင့် သတင်းစာ ကလေးစာပေကဏ္ဍတွင် စာစဉ်ရေးသားခဲ့သည်။ ၁၉၅၀ ခုနှစ်တွင် ရှုမဝ၊ ကလေးတို့စာပေ၊ ဆောင်းပါးနှင့် ယနေ့မဂ္ဂဇင်း (မိုးဝေ စာပေမဂ္ဂဇင်း၊ ရှုမဝ၊ ငွေတာရီ၊ မြဝတီ၊ သွေးသောက်၊ ရုပ်ရှင်၊ ပေဖူးလွှာ၊ စစ်ပြန်) များထိ ဝတ္ထုတိုပေါင်း ၂၀၀ ကျော်၊ ဆောင်းပါးပေါင်း ၃၀ ကျော်နှင့် လုံးချင်းဝတ္ထုရှည် အပုဒ်ပေါင်း ၅၀ ကျော် ရေးသားခဲ့သည်။

‘တို့တိုင်းဌာနီ’ မှာ ပထမဦးဆုံး လုံးချင်းဝတ္ထုဖြစ်သည်။

ကြောက်ဖို့ကောင်းတယ်

ခင်ဆွေဦး

(တစ်)

ဒါဟာ ကမ္ဘာစစ်လို့ ကြောက်စရာကောင်းတယ်လို့ ပြောလို့
မရပေမယ့် ကြောက်ဖို့ကောင်းတာကတော့ အမှန်ပါပဲ။

ဘယ်လို ကြောက်ဖို့ကောင်းတယ်ဆိုတာ အေးအေး နောက်
မှ ရှင်းပြပါမယ်။

ခုဟာ ဆောင်းတွင်းအိပ်မက်လို့ ပြုန်းစားကြီး ဖြစ်လာတဲ့
ကမောက်ကမ အဖြစ်လေးတစ်ခုပါ။

ခပ်စောစောတည်းက အိမ်ရှေ့မှာ အသံတစ်ခုခု ကြားတယ်လို့
အေးအေး ထင်မိတယ်။

‘ဟေ့၊ အေး။ ရှေ့က ဘာသံလဲ’
 ‘မောင်ကလဲ ကြွက် နေမှာပေါ့’
 အမှန်ကတော့ ပြီးလွယ်စီးလွယ် စိတ်အေးချင်လို့ ပြောလိုက်
 တာပါ။

ခုတင်ပေါ်မှာ အိပ်နေတာက ကိုအောင်ရယ်၊ အေးအေးရယ်၊
 သမီးအထွေးဆုံး ငယ်လေးရယ်။ အိပ်တယ်ဆိုရပေမယ့် ငယ်လေး
 က ကျွဲကော်ရုပ်တစ်ခုကို အကျီဝတ်လိုက်၊ ချွတ်လိုက်နဲ့ ဆော့လို့။
 အေးအေးက ခြင်ထောင် အပေါက်တွေကို အပ်ချည်နဲ့၊ အပ်
 တစ်ချောင်းနဲ့ လိုက်ဖာထေးချုပ်လို့။

ကိုအောင် ကတော့ ခေါင်းရင်း မီးတိုင်နဲ့ နိုင်ငံခြား
 စာအုပ်တစ်အုပ်ကို သဲသဲမဲမဲ ဖတ်နေတယ်။ ကင်ဖော်လေး ရဲ့
 အလှည့်အပတ်၊ အကွေ့အကောက်၊ အညှစ်အသတ်တွေ များ
 လှတဲ့ လျှို့ဝှက်သည်းဖို စစ်စုံထောက်ဝတ္ထု တစ်ပုဒ်ပါပဲ။

အေးအေးက ဒါမျိုးတွေဖတ်ရတာ မိုးမိုး(အင်းလျား)တို့၊
 မင်းလူတို့ ဝတ္ထုလောက် မစွဲပေါင်။ ကိုအောင် ပြောပြရင်တော့
 စိတ်ရှည် လက်ရှည် နားထောင်ပါတယ်။

အိပ်ရာက မထကြသေးပေမယ့် အချိန်ကတော့ သိပ်မစောလှ
 တော့ဘူး။ ခြောက်နာရီခွဲလောက် ရှိနေပြီ။ ဗမာစော ရှမ်း
 တောကပြန် မဟုတ်လား။

‘သမီးငယ်လေး၊ အိမ်ရှေ့နား ဒီတံခါးဝက တိတ်တိတ်လေး
 သွားချောင်းစမ်း။ ခြေသံ မကြားရစေနဲ့’

ဖအော့ရင်ခွင်ထဲ မှီလိုက်၊ လှဲလိုက်၊ စပြုလိုက်တဲ့ သမီးငယ်လေး
 ကို အေးအေးက အသာ ပခုံးကပုတ်ပြီး တွန်းလွှတ်နေတယ်။

‘အေးကလဲကွာ၊ ကလေးက ဘာသိမှာလဲ’
ဒီတော့ ငါးနှစ်သမီးငယ်လေးက ဆတ်ကနဲ ထထိုင်တယ်။

‘ဖေဖေကလဲ၊ သမီးသိပါတယ်’

‘သမီးက ဘာသိလို့လဲ’

သူ့အဖေကမေးတော့ ငယ်လေးက သူ့အဖေနား အသာ
တိုးကပ်သွားပြီး သူ့ပါးစပ်ကို လက်ဝါးလေး နှစ်ဘက်နဲ့ အသာ
အုပ်လို့

‘အိမ်ရှေ့မှာ လူ လူ’
ကိုအောင်က ရယ်တယ်။

‘ဟုတ်တယ်၊ သမီးက ပညာရှိတယ်။ အသာလေး သွား
ချောင်း။ ဒီတံခါးဝက မကျော်နဲ့’

‘ကိုအောင်ကလဲ အပျင်း ကြီးတာ။ ကိုယ်တိုင်ပဲ ထကြည့်
ပါတော့’

ကိုအောင်က သူ့ကိုယ်ကြီးကို ခုတင်ပေါ် ကျောက်ချထား
သလို မလှုပ်ပဲ အစန့်သားအိပ်နေတာကို အေးအေးက တချက်
လှမ်းလှုပ် လိုက်တယ်။

‘နေ၊ နေ။ သမီး သွားကြည့်လိုက်မယ်’

ငယ်လေးက လူကြီးသူမလို အရေးပါရင်း သူ့ရင်ဘက်ကို
လက်မနှင့် အသာထောက် ပြောရင်း ခုတင်ပေါ်က လျှော
ဆင်းလိုက်တယ်။

‘သမီးက သွားကြည့်ရဲလို့လား’

‘ရှား၊ ကြည့်ရဲပါတယ်’

အေးအေး စကားပြောတာ လေသံလောက်သာ ဖြစ်ပေမယ့်
 ငယ်လေးက အေးအေးထက် တစ်လကြီးနေပြန်ပါတယ်။
 ကိုအောင်ရော၊ အေးအေးရော ပြုံးလို့။ သိပ်ပြီး မစိုးရိမ်၊ မပူ
 ပန်တာကတော့ အမှန်ပါပဲ။ ဆောင်းရာသီ နှင်းတွေ ပိတ်နေ
 တာမို့ကိုး။ အချိန်က နည်းမှ မနည်း တော့တာ။

အရေးထဲ ငယ်လေးက သူ့ခြေလှမ်းကို ရှေ့တူရူသွားနေရာ
 က ဖအေနှင့် မအေရှိရာနောက် လှည့်ကြည့်လှည့်ကြည့် လှုပ်ပြီး
 သံယောဇဉ် မကုန်နိုင်တော့သလို။

‘ဘာမှ မလုပ်ကြနဲ့အုံးနော်’

ငိုအားထက် ရယ်အားသန်။ အေးအေးက ဘာမပြော
 ညာမပြောနှင့် ကိုအောင် ကျောပြင်ကို ဖြန်းကနဲရိုက်လိုက်ပြီး

‘တွေ့တယ် မဟုတ်လား ကလေးပြောတာ’

ကိုအောင်က တသောသော ရယ်လို့မဆုံးနိုင်ဘူး။ ကလေးက
 သူ့အမှောင့်ပယောဂတွေကို ချက်ကျလက်ချ စွဲချက်တင်သလို
 သတိပေး သွားတာကို သူ သဘောမကျဘဲ ရှိမလား။

(နှစ်)

‘မောင်က စိတ်ပူမယ့်သာ ပူတာပါ။ အေးတို့အိမ်မှာ ခိုးစရာ
 ဘာရှိလို့လဲ။ လူပဲရှိတယ်’

‘အပြင်ကလူက သိမလားအေးရဲ့၊ ခု လဆန်းရက်ကြီးဟာ’

အမှန်က ကိုအောင်ရဲ့ (. . . .) သင်တန်း ကျောင်းအုပ်ဘဝ လခနဲ့ အေးအေးရဲ့ သူတေသနရုံးအုပ်လစာ၊ နှစ်လခပေါင်း နည်းတာ မဟုတ်ဘူး။ ဒါပေမဲ့ သမီး ငါးယောက်၊ သား တစ်ယောက် စုစုပေါင်း သားသမီး ခြောက်ယောက်။ ကိုအောင် ရဲ့ အမေနဲ့ အိမ်သား ကိုးယောက် ရှိတဲ့ မိသားစုဟာ ဘယ် လောက်ပါ့မလဲ။ အကြွေးဒီရေဟာ မြင့်သည်ထက် မြင့်မားလာ တာတော့ အမှန်ပဲ။

ဒါတောင် အေးအေးက ငွေအသုံး အင်မတန် စေ့စပ်တယ် လို့ ကိုအောင်ရော အမေရော အေးအေးကွယ်ရာမှာ ချီးမွမ်း ကြပါတယ်။ သူ့ကိုယ်တိုင် ငွေရှာရုံမက စီးတဲ့ရေ ဆယ်တဲ့ ကန်သင်းတဲ့။ အိမ်ထောင်ကျစကတည်းက အိမ်ရဲ့ ဘတ်ဂျက်ကို အနုတ်ဂဏန်းနဲ့ စခဲ့ရတာကိုး။ အေးအေး အသုံးတတ်လို့လဲ ကလေးတွေ လူစေ့ ပညာသင်နိုင်တာပေါ့။

ကလေးတွေကိုလဲ ချွေတာတဲ့ကြားထဲ ၀၀လင်လင် ကျွေး ပါတယ်။ စားကောင်းသောက်မွန် မကျွေးနိုင်တောင်မှ ဆိတ်ရိုး ချည်း တစ်ကျပ်ဖိုး၊ ကုလားပဲ၊ အာလူးနဲ့ ငွေကြေးကုန် သက် သာတဲ့ဟင်းလို ကုလားဟိုတယ်ဟင်းကိုတုပြီး ချက်တတ်သေး တယ်တဲ့။ ကိုအောင် ပြောတာလေ။ မြောက်ပြောတာ ဖြစ်အုံး။ အေးအေးက ကျေနပ်ရတာပါပဲ။

လင်မယားနှစ်ယောက် ဆိတ်ရိုးအဝယ်များလွန်းလို့ ဆိတ် သားသည် ကုလားနဲ့ ဖောက်သည် ဖြစ်လို့။

‘အန်ကယ်တို့ အန်တီတို့ သူဌေးနော်၊ ခွေးကို ခဏခဏ ဆိတ် ရိုး ကျွေးနိုင်တယ်’

ကုလားက ချီးကျူးထောပနာ ပြုလို့။ ကိုအောင်က ‘ဟတ်ကနဲ’ တချက်ရယ်ပြီး

‘အေး၊ ငါတို့အိမ်က ခွေးမက လူလိုပဲ။ မျက်နှာမှာ မှဲ့ခြောက်တွေနဲ့’

အေးအေးရဲ့ မျက်နှာမှာ မှဲ့ခြောက်တွေ ပြည့်နေတာပဲ။ နေပူမရွှောင် မိုးရွာမရွှောင် အပြင်ထွက် သွားလာရလွန်းတဲ့ ဘဝက တံဆိပ် ခတ်နှိပ်လိုက်တဲ့ ဒဏ်ရာဒဏ်ချက်ပါပဲ။ အေးအေးက ကိုအောင်ကို မျက်စောင်းခဲလိုက်တယ်။ ကုလားကတော့ စကားအနက်ကို ဂဃနုဏ မသိရွာပါဘူး။ အလိုက်သင့် တစ်စုံတစ်ရာကို နားလည်သလို ပြောလိုတာနဲ့ပဲ

‘ဟာ၊ ကောင်းတာပေ့ အန်ကယ်။ အဲဒီ ခွေးမ လာဘ်ကောင်းတယ်။ အိမ်မှာ မွေးထားပါ’

ကိုအောင် တလမ်းလုံး တဟားဟားရယ်ပြီး ပြန်လာတယ်။ အေးအေးကတော့ လမ်းမကြီးမှာဖြစ်လဲ ကိုအောင် ကျောပြင်ကို တအုန်းအုန်းနဲ့ ထုလို့ရိုက်လို့ မဆုံးဘူး။

ကိုအောင်က နောက်ဆုံးတော့လဲ လေပြည်ထိုးပြီး ဖျောင်းဖျပါတယ်။

လောကမှာ အခက်အခဲ အမျိုးမျိုးကြားထဲ အသက်ရှင်နေထိုင်တဲ့ လူသားတစ်ယောက်အနေနဲ့ သတ္တိရယ်၊ ဇွဲရယ်၊ လုံ့လရယ်၊ ခံနိုင်ရည်ရယ် အင်မတန် လိုသတဲ့။ အေးအေးကတော့ အဲဒီ အကြောင်းသုံးပါး စလုံး ပြည့်စုံတဲ့ မိန်းမပါတဲ့လေ။

(သုံး)

အေးအေးလက်တွေက အဆက်မပြတ် အလုပ်လုပ်နေပေမယ့် အတွေး ဝက်ပါထဲက ရုတ်တရက် မထွက်နိုင်ခဲ့ဘူး။ ဆောင်း ညတာ ရှည်သလိုပဲ၊ အေးအေးအတွေးတွေဟာ ရှည်ချင်တိုင်း ရှည်နေတယ်။

ကိုအောင်နဲ့ ခိုးရာလိုက်ခဲ့တဲ့ည။ သမီးကြီး မိမိ မွေးပြီးမှ အမေ့အိမ်ကို ပထမဦးဆုံး သွားကန်တော့တဲ့နေ့။ ကိုအောင် ထားဝယ်ကို တာဝန်ကျနေတုန်း အဖတ်မတင်တဲ့ ကလေး အသေလေး တစ်ထွာလောက်ကို ရေချိုးခန်းထဲ မွေးချပြီး ကိုယ့် ကိုယ်ကို ဒယီးဒယိုင်နဲ့ ဆေးခန်းသွားအပ်တဲ့ တစ်ညနေ။ ကိုအောင် မော်လမြိုင်မှာ ရှိတုန်း သုံးဘီးကားပေါ်မှာ နို့ညှာလေး မမျိုးကို မွေးခဲ့ရတဲ့ တစ်နံနက်ခင်း။ မူးမေ့ချင်နေတဲ့ ယောက္ခမဖြစ်သူကို ပြန်တွဲပေးခဲ့ရသေးတာတွေ။

အဲဒီတုန်းက ရာသီတွေပြောင်းတာ၊ ပန်းတွေပွင့်တာ၊ နှင်း တွေ ဝေပြီး မြူတွေဆိုင်းတာ၊ လဆုတ်တာ၊ လဆန်းတာ၊ ကြယ် တွေစုံတာ၊ ငှက်တွေ တေးသီတာ၊ လိပ်ပြာလေးတွေ ဝဲပျံတာ။ ဘာကိုမှ သတိမထားနိုင်တာ အမှန်ပါပဲ။

ကလေးငိုသံ၊ ရယ်သံ၊ လက်ခြေလေးတွေ လှုပ်တာ၊ ဝမ်း လျား ထိုးမှောက်တာ၊ သွားငုတ်တုတ်ပေါ်တာ၊ ထိုင်တာ၊

မတ်တတ်ရပ်တာ၊ ပြေးတာ၊ ဝမ်းစိမ်းပါတာ၊ နို့မှုန့်ဘူးတွေ စီနေတာ။
ထဘီအထပ်က တဖြည်းဖြည်းနိမ့်လာပြီး နို့မှုန့်ဘူးတွေ စီလာတာ။
ဒါဟာ အေးအေးတို့လို သားသည်မိခင်တိုင်းရဲ့ နေ့စဉ် ဘဝပါပဲ။

ဒီ အတွေးပင့်ကူမျှင်ထဲမှာ ငြိတွယ်နေဆဲမှာပဲ ရုတ်တရက်
ကိုအောင် လှုပ်ရှားတာကို သတိထားမိလိုက်တယ်။ ကိုအောင်
တစ်ယောက် ဗြုန်းဆို ခုတင်ပေါ်က ပြေးခုန်ဆင်းပြီး အိမ်ရှေ့
ဘက်ကို ခပ်သုတ်သုတ် ထွက်သွားတယ်။ ထမင်းစားခန်းအဝ
နားကနေ ဗြုန်းဆို အိမ်ရှေ့တံခါးဝမှ ဆို့ပိတ်ရပ်လိုက်တယ်။

‘ဟေ့ကောင်၊ မင်း ဘယ်သူလဲ’

‘ကျွန် . . . ကျွန် . . . တော်’

အေးအေးတော့ အတော့်ကို အံ့ဩမိတယ်။ ကိုအောင်ဟာ
အသက် ၁၉ နှစ်အရွယ်လောက်ရှိတဲ့ ကောင်လေးတစ်ယောက်ရဲ့
လွယ်အိတ်ကို အခါထဲ ဖမ်းဆွဲထားပြီး၊ လက်တစ်ဘက်ကလဲ
ပခုံးကို လှမ်းဆုပ်ကိုင်ထားတယ်။

အိမ်ရှေ့မှာ လူဝင်တာအမှန်ပါပဲလား။ ဘယ်လိုများ သေ့
ကို ရိုက်ချိုးဝင်တာပါလိမ့်။ အချိန်ကလဲ မိုးလင်းချိန်ကြီး။
ဖြစ်နိုင်တာ တစ်ခုက သားလေး သိုက်ထွန်း အောက်ကိုဆင်းပြီး
အပြေးကျင့် သွားလေသလား။

‘တောက်၊ မင်းသူခိုး၊ သူခိုး။ ရဲလှချည်လား။ ဒီအချိန်
ကြီးမှာ ကိုင်းကွာ၊ ကိုင်းကွာ’

ကိုအောင်က လက်ဝါးစောင်းနှင့် ခပ်ပြင်းပြင်း နားရင်းကို
ရိုက်ပစ်လိုက်တယ်။ ကောင်လေးက ပိန်ညောင်ညောင်လေးရယ်။

ရှုပ်အင်္ကျီကပ္ပပွ။ လက်ရှည်ခိုပြာရောင်။ နွမ်းတော့ အတော်နွမ်း
နေပြီ။ ဗိုလ်ကေ ကတော့ ခပ်တိုတို ညှပ်ထားတယ်။

ကောင်လေးပါးစပ်မှာ သွေးတွေ ဖြာစီးလာတယ်။ သူ့
လွယ်အိတ်ထဲက ကိုအောင်ရဲ့ ဂျာကင်အင်္ကျီ အညိုရင့်ရောင်ကို
ကိုအောင်က ဆတ်ကနဲ ဆွဲယူလိုက်ပြီး ဖြစ်တယ်။ ပြီးတော့
ဘော်လ်ပင် (သိပ်အကောင်းစားလည်း မဟုတ်ပါဘူး။) ပစ္စည်း
က တန်ဖိုးမရှိပေမယ့် ကိုအောင်က အချိန်မဟုတ် အခါမဟုတ်
ဒါလောက် အတင့်ရဲရမလားလို့ ဒေါသထွက်ပြီး ဆက်ရိုက်နေ
ပြန်တယ်။ တစ်ချက်ပဲ ထပ်ရိုက်ရသေးတယ်။ ရှိုက်သံနှင့် လက်ကို
ကာပြီး

‘တော်ပါပြီခင်ဗျ၊ တော်ပါပြီ။ ကျွန်တော် မိန်းကလေးပါ။
မိန်းကလေး’

‘ဟေ’

‘ဟင်၊ မောင်၊ မိန်းကလေးတဲ့’

အေးအေးကပါ ကိုအောင်နည်းတူ တအံ့တဩ အော်လိုက်
တယ်။ ဟုတ်ပါရဲ့၊ မိန်းကလေးပါလား။ မိန်းကလေးမှ အသား
လတ်လတ်၊ ခပ်နွဲ့နွဲ့ ခပ်ပါးပါးလေး။ အရပ်ကတော့ အတော်
မြင့်တယ်။ တင်ပါးကလဲ နည်းနည်းရှူးတော့ ယောက်ျားလေးပုံ
ဖမ်းလို့ ရနိုင်တယ်။ ဒါပေမဲ့ လည်ပင်းမှာ ဇလုပ်မပါဘူး။
လက်တွေ ခြေတွေ အကြောထောင်တာ၊ အမွေးထူတာတွေ
မဟုတ်တော့ မိန်းမဆိုတာ အသေအချာ ကြည့်ရင် ရိပ်စား
မိနိုင်ပါတယ်။

မိန်းမတဲ့၊ မိန်းမ။ မိန်းမ သူ့ခိုးပေါ့။ မိန်းမကလေးက
 သူ့ခိုးအလုပ် လုပ်တာပေါ့။ မိန်းမ ခါးပိုက်နှိုက်သာ ကြားဖူး
 တာ။ မိန်းမ သူ့ခိုးဆိုတာ တခါမှ မကြားဖူးပေါင်။ သူ့များ
 အိမ် ချွတ်နင်းဝင်ပြီး ခိုးရတဲ့အလုပ်။ ယောက်ျားမားမားကြီး
 တွေ အဖို့တောင် အင်မတန် အန္တရာယ်ကြီးမားတာ။

မိန်းမဆိုတော့ အသက်အန္တရာယ်တွင် မကဘူး၊ ကာယ
 ကြွေပျက် ပျက်စီးရတော့မယ့်ကိစ္စ။ ရဲလှချေလား။ အတော်ရဲ
 သားပါလား။ တောက်၊ ဘာလို့မှန်း မသိဘူး။ အေးအေးက တွေးရင်း
 ဒေါသဖြစ်လာမိတယ်။

‘နင် ဘယ်ကလဲ။ ဘယ်မှာနေလဲ’
 ‘ရန်ကုန်က’

ဒီလိုပဲ ဖြေတော့မယ်ဆိုတာ အေးအေး တွက်မိဖို့ ကောင်း
 တယ်။ အတော်တုံးတဲ့ ငါပါလား။ ရှေ့ဆက် မေးခွန်းတွေ မေးနေရင်
 လည်း တစ်ခုမှ အမှန် ဖြစ်မှာ မဟုတ်ဘူး။ လိမ်ပြောတာ
 ချည်းပဲနေမှာ။ သူ့ အလိမ်ခံရ မယ်။ လေလည်း ကုန်အုံးမယ်။
 ဒါပေမယ့် ဒေါသကတော့ မပြေနိုင်ဘူး။ ရင်ထဲမှာ တောက် တ
 ခေါက်ခေါက်နဲ့ပဲ။

‘နင် တော်တော် သတ္တိကောင်းပါလား။ ဒီမှာ ရှိတဲ့
 ကျောင်းသားတွေ ခေါ်ပြီး နင်နဲ့ လွတ်ပေးလိုက်ရင် နင်ဘာ
 ဖြစ်မလဲဟင်၊ စဉ်းစားမိရဲ့လား။ နင် အစိတ်စိတ် ဖြစ်သွားမယ်
 ဘာမှတ်လဲ’

သူ့မျက်နှာကတော့ ဘယ်လိုအဓိပ္ပာယ်ရှိနေတယ်၊ သူ့ရင်ထဲ
 ဘာတွေရှိတယ်ဆိုတာတော့ အကဲခတ်လို့ မရဘူး ကြောက်ရွံ့

နေတဲ့ ဟန်ပန်ကိုတော့ မြင်ရတယ်။ မျက်နှာကိုလဲ အောက်စိုက်
ငုံ့ထားတယ်။

‘ဟင်း၊ ရဲကို တိုင်လိုက်ရင် နင် အရိုက်ခံရမယ်။ အနည်း ဆုံး
အချုပ်ထဲ ရောက်သွားမယ်’

အေးအေးက ဖိပြီးပြောနေတော့တာပဲ။ စိတ်ထဲတစ်မျိုး ကြီးပဲ
ခံစားနေရတယ်။ သူ့ကြည့်လိုက်တော့လည်း သမီးကြီး မိမိနှင့်
မတိမ်းမယိမ်း အရွယ်ပါလား။ ရှုပ်အင်္ကျီ ဝတ်တတ်ပြီး ထဘီ
ရှည် ဖားလျားဝတ်တတ်တဲ့ သမီးတွေနှင့် သိပ်မခြားနားလှပါ
လား။ တောက်၊ ရိုင်းလိုက်လေတော်။

‘ကဲ ကဲ၊ ဒါတွေ ပြောမနေနဲ့၊ ခုလဲ ရိုက်ပြီးပြီ မဟုတ်
လား’

‘သူ့ကို ဘာလုပ်မလဲ မောင်ရဲ့။ အိမ်ကို မိုးစင်စင် လင်းပြီး
တဲ့ အချိန်တက်ခိုးတာ အေးအေး သိပ် အသည်းယားတယ်။
တခါတည်း အဝတ်တွေ ချွတ်၊ တိုင်မှာ ကြိုးနဲ့ချည် ရိုက်ရရင်
မကောင်းဘဲ ရှိရော့မယ်’

‘တော်ပါပြီကွာ၊ မင်းကလဲ ဘာတွေ လျှောက်ပြောနေလဲ’

‘အေး အသည်းယားတယ် မောင်ရဲ့။ သားသမီးချင်း မစာ
နာလို့ ပြောတာမဟုတ်ဘူး။ အေးသမီးတွေ အဲလိုမျိုး စရိုက်
ပျက်ကြည့်၊ ထဘီဆွဲချွတ်ပြီးကို ရိုက်မယ်’

‘အေးရာ၊ ပြောမနေပါနဲ့တော့’

ကိုအောင်က သူ့ဘက်လှည့်ပြီး သက်ပြင်းတချက် ချလိုက်
တယ်။

‘ကဲ၊ သွားတော့။ နင်ဘယ်တော့မှ ဒီလိုမလုပ်နဲ့။ ဒုက္ခ
ဖြစ်သွားမယ်။ ဘာမှတ်လဲ’

ကောင်မလေးခြေလှမ်းတွေက ချာကနဲ လှည့်လိုက်တယ်။
ဖျတ်လတ်လိုက်တာလဲ ပကတိယောက်ျားလေးပါပဲ။ ဒါကြောင့်
မို့လဲ သူ။

အေးအေးက စဉ်းစားနေတုန်း တစ်ခုခုကို သတိရသလို။
‘နေအုံး မောင်၊ မလွတ်နဲ့အုံး’

‘အေးက ဘာလုပ်အုံးမလို့လဲ။ ထမင်းကျွေးမလို့လား’
ကိုအောင်က ရယ်ချင်တဲ့ လေသံနှင့် နောက်တီး နောက်

တောက် ပြောလိုက်တယ်။

ကောင်မလေးရဲ့ ခြေလှမ်းတွေလည်း တန့်သွားတယ်။ မျက်နှာ
ကလည်း သိပ်ကို အထိတ်တလန့် ဖြစ်သွားတဲ့ အမူအရာ။ မျက်ဆံ
ညှိညှိနှင့် မျက်လုံးတွေက ဝိုင်းသွားတာပဲ။

(လေး)

‘မဟုတ်ဘူးလေ၊ မောင်ကလဲ သူ့ရှုပ်အင်္ကျီထဲကို နှိုက်ကြည့်
လိုက်ပါအုံး။ ဘာများ ပါသွားသေးလဲလို့’

‘ဪ၊ အေး။ ငါ့မိန်းမ တော်တယ်၊ တကယ် ဉာဏ်သွား
တယ်။ ပြစမ်း၊ မင်းရှုပ်အကျီ။ ဟာ၊ အေး မဖြစ်ဘူး။ မင်း
ကိုယ်တိုင် ကြည့်လိုက်စမ်း’

အေးအေးကလဲ ဇိုးကနဲ ဇတ်ကနဲပဲ။ သူ့ခိုးမလေးရဲ့ ရှုပ်
အကျီထဲကို လက်နှိုက်လိုက်တယ်။

‘မောင့် တစ်ဆယ်တန်ပါလား’

‘ဟာ၊ ဟုတ်တာပေါ့။ ငါ့ဂျာကင်အိတ်ထဲ ထည့်ထားတာ။
ဒါ မောင့်စည်းစိမ် အကုန်ပဲ။ မင်းတော်တော် ရက်စက်တဲ့
ကောင်ပါလား၊ အဲ ကောင်မပါလား’

‘ဟင်၊ မောင်၊ ဒီမှာလဲ ထိလက်မှတ်’

‘ပြစမ်း၊ ပြစမ်း။ ဟ၊ ဒါ ငါ့ထိလက်မှတ်ပါလား။ ဒါက
ပိုတောင် ရက်စက်သေးတယ်။ ငါပေါက်နေရင် ဘယ့်နှယ်လုပ် မလဲ။
မသာ . . . ’

ကိုအောင် ဆဲမည်လုပ်ပြီးမှ သူ့နှုတ်ကို ပြန်ထိန်းတယ်။
အေးအေးက ဒီတော့လဲ ရယ်ချင်သွားတယ်။

‘မောင့် ထိလက်မှတ် ဟုတ်လို့လား’

‘ဪ၊ အလုပ်ထွက်မလို့ဆိုတဲ့ အတိတ်က ဘယ်ငပေါက်
ငကြောင်မှ မရေးဘူး။ ထိလက်မှတ်တောင်ခိုးတာ။ တယ်၊ ငါ’

ကိုအောင် တချက်ရိုက်မယ်လို့ ရွယ်လို့ ဆွဲထားရပြန်သေး
တယ်။ ကောင်မလေးကလည်း ကိုယ်ကို အသာယိုပြီး နောက်
ဘက် ယိမ်းရင်း ရှောင်တိမ်းလိုက်တယ်။ သူ့မျက်လုံးအိမ်မှာ

မျက်ရည်တွေနဲ့ပါလား။ ငယ်လေးက အေးအေးရဲ့ ထဘီစကို ဆွဲထားရာကနေ

‘မေမေ မေမေ။ သူ့ခိုးငိုတာ မမကြီးလိုပဲနော်’

အထဲက သမီးအလတ် ချစ်ချစ်က ဟက်ကနဲ တချက်ရယ် လိုက် တယ်။ ဒီကောင်မလေး ဖအေဆူမှာကြောက်လို့ အိမ်ခန်းထဲ ပုန်းနေ သလား မသိဘူး။ အိမ်ရှေ့တံခါးသော့ သူပဲ ဆတ်ဆော့ ဖွင့်ပြီး ပန်းတွေ ထွက်ခူး၊ အပြန်မေ့ခဲ့တာပဲ ဖြစ်မယ်။ ဖအေက သူ့ကို တုတ်ဆက်မှာစိုးလို့ နိုးလျက်သားနဲ့ ထွက်မလာတာ ဖြစ်မယ်။

ကိုအောင်က သူ့ခိုးမလေးကို တွန်းထုတ်လိုက်ပြီး

‘ကဲ၊ သွား သွား။ မြန်မြန်သွား။ ငါ့မျက်စိရှေ့က ခုထွက် သွား’ လို့ အော်လိုက်တယ်။ ကောင်မလေးလည်း ကိုအောင့် လက်ထဲက လွတ်တာနဲ့ တကြိုးတည်း လစ်တော့တာပဲ။ တခါတည်း ပျောက်ကွယ် သွားလိုက်တာ အဏုမြူပုံးပဲ။ အိမ်တွေ၊ လူတွေ အစ အန ပျောက်သွား သလိုပါပဲ။ (ရုပ်ရှင်ထဲ မြင်ဖူးတာကို ပြော တာပါ။) အဲသည်လောက် လျင်လွန်း အားကြီးတယ်။ သူ ဒီလို အိမ်တွေ ခိုးဖူးတာ ဘယ်နှစ်ခါရှိပြီလဲ။

(ငါး)

‘သူ့ခိုးက မိသွားတယ်တော့’

ငယ်လေးက နှုတ်ခမ်းကလေးမဲ့ပြီး၊ သူ့ခိုးအတင်း ပြောပြီး ကျန်ရစ်တယ်။ တစ်အိမ်လုံးလည်း ခုတော့မှ တဟားဟား တဝါးဝါး ရယ်နိုင်တော့တယ်။ ချစ်ချစ်ကတော့

‘ငါသာဆိုယင် လွတ်အောင်ပြေးမှာပဲ။ အဲလို ဘယ်တော့မှ မမိစေရဘူး’ ကြိမ်းတယ်။

ဖအေကြီးက သမီးခေါင်းကို ဖတ်ကနဲ ရိုက်ပြီး

‘နင် ဘာစကားပြောတာလဲ ဟင်၊ မသာမ’

အေးအေးက အတွေးနဲ့ ဝိုင်သွားပြန်တယ်။ ဘုရား၊ ဘုရား။ တယ်ကြောက်ဖို့ ကောင်းတာပါလား။ ဒီလို ကောင်မလေးမျိုး တွေများ များလာမှဖြင့်။ ငါ့သမီးလေးတွေ ဒီဘဝရောက်မှဖြင့်။ ဒါမျိုးတွေ အားကျမှဖြင့်။

လူ့လောကကြီးမှာ ကမ္ဘာစစ်ကြီးတွေ ဖြစ်ခဲ့လို့ အပျက် အစီး၊ အဆုံးအရှုံးတွေ များပြားတာ ပြောဖို့တောင် မလိုပါ ဘူး။ လူတွေ သေတယ်။ အင်္ဂါချို့တဲ့ကြတယ်။ စီးပွားရေး ကပ်ဆိုက်တယ်။ အဆောက်အအုံတွေ ပျက်စီးတယ်။ ပညာရေး ပျက်ပြားတယ်။ ပြောမကုန်နိုင်အောင်ပါ။

ခုလည်း တစ်မျိုး ကြောက်ဖို့မကောင်းဘူးလားနော်။ ကမ္ဘာ
 စစ်လောက်လို့ အတိသယဝုတ္တိမြောက်အောင် မပြောလိုက်ချင်
 ပါဘူး။ ကိုအောင်က ထီပေါက်နေရင် မခက်ပါလား။
 ကြောက်တာက တစ်မျိုး။ ချစ်ချစ်က ဘောလ်ပင်အသစ် ထပ်မဝယ်
 နိုင်လို့ ကြောက်တာက တစ်မျိုး။ အေးအေးက ဈေးဖိုးတစ်ဆယ်
 ဆုံးရှုံးမှာစိုးလို့ ကြောက်တာက တစ်မျိုး။

ကြောက်စရာအကောင်းဆုံးကတော့ သူခိုးမလေးက သူခိုးမ
 လေး ဖြစ်နေတာပါပဲ။

ခင်ဆွေဦး

အမှောင်လမ်း
အောင်ခက်

အောင်ခက်

(၁၉၄၇ -)

အမည်ရင်းမှာ စိန်ထွန်း။ ရွှေဘိုခရိုင် မုဆိုးချုံကျေးရွာ လယ်သမားမိသားစု မှ မွေးဖွားခဲ့သည်။ ၁၉၆၉ ခုနှစ်တွင် ရန်ကုန်သို့ ဆင်းလာပြီး စာပေလောကထဲသို့ စိုက်စိုက်မတ်မတ် ဝင်ရောက်လာခဲ့သည်။ ဗဟိုတရားရုံး သတင်းထောက်၊ ချင်းတွင်းစာပေ၊ သောင်းပြောင်းထွေလာ မဂ္ဂဇင်း အယ်ဒီတာ လုပ်ကိုင်ခဲ့သည်။

‘ရိုးပြတ်တော’ ဝတ္ထုသည် သူ၏ ပထမဦးဆုံး လယ်သမားဘဝ သရုပ်ဖော်ဝတ္ထု ဖြစ်သည်။

အမှောင်လမ်း အောင်ခက်

မညိုသည် စကားတစ်လုံးမျှ မဆို။

ကျွန်တော်လည်း စကားတစ်လုံးမျှ မဆိုမိ။

အားငယ်ဝမ်းနည်းမှုဖြင့် ရီဝေနေသော မညိုမျက်လုံးအစုံသည် ကျွန်တော့်အား စိုက်ကြည့်နေသည်။ သည်အကြည့်ထဲ၌ မညိုသည် သူ့ရင်ထဲက ဝေဒနာကို ပြောနေသည်လား။ ကျွန်တော့်ရင်ထဲက ဝေဒနာကို ရှာဖွေနေသည်လား။ ကျွန်တော်နားမလည်မိပေ။

မညိုအသိထဲက ကျွန်တော့်ကို မုန်းတီးဖို့၊ နာကျည်းဖို့ ကြိုးစား နေလိမ့်မည်။ ကျွန်တော်လည်း သူ့အပေါ် မုန်းတီးပစ်ဖို့၊ နာကျည်းပစ်ဖို့ ကြောက်ရွံ့စွာ လိုလား တောင်းဆို နေမိ

သည်။ သို့သော် မညှိရင်ထဲက ခံစားနေရသည်များကို မညှိမျက်
လုံးထဲမှာ ကျွန်တော် တွေ့နေရသည်။ ခံစားမှုဆိုတာက ဘယ်
သူများ လုံခြုံအောင် ဝှက်ထားနိုင်လို့လဲ မညှိရယ်။

ကျွန်တော့်မှာ မောပန်းနေသော ခံစားမှုများဖြင့် မညှိ မျက်
နှာလေးကို အသိမဲ့စွာ ငေးကြည့်နေမိသည်။ မညှိ၏ နွမ်းရော်
မှိန်ဖျော့နေသော မျက်လုံးအစုံတွင် မျက်ရည်စတို့ စိုစွတ်ရစ်ဝိုင်း
လာနေသည်။ ကျွန်တော့်ရင်ထဲက တင်းကျပ်လာသော ပင့်
သက်မောကို တိတ်တခိုး မှုတ်ထုတ်ပစ်လိုက်မိသည်။ မညှိ ဘာ
ပြောချင်နေသလဲ။ ကျွန်တော် နားထောင်ချင်နေမိသည်။ သို့ပေ
မယ့် မညှိပြောမည့်စကားတွေ ကျွန်တော် သိနေနှင့်ပြန်သည်။
မကြားချင်တော့ပေ။ မညှိ မျက်လုံးအိမ်မှ မျက်ရည်ဥတို့ ပါးပေါ်
သို့ တစ်လုံးချင်း လိမ့်ဆင်းလာနေသည်။ မျက်လုံးအိမ်တွင် မျက်
ရည်တို့ ပြည့်ဖုံးလိုက်လာသည်။ တွေ့တွေ့ကျလာနေသည့် မျက်
ရည်တွေကို မညှိ သုတ်မပစ်။ ရှိုက်သံတစ်ချက် မထွက်။ မညှိ
တင်းခံထားသည်။ သူ့အပေါ်နှုတ်ခမ်းသားလေးကို ခပ်တင်း
တင်း ဖိကိုက်ထားသည်။ မျက်ရည်ကြည်လေးများ လျှံနေသည့်
မျက်လုံးအစုံဖြင့် ကျွန်တော့် မျက်နှာကို စူးစိုက် ကြည့်နေ
ပြန်သည်။

ကျွန်တော့်ရင်၌ ငိုပစ်လိုက်ချင်သော ဝမ်းနည်းစိတ်တို့ နင့်
ကနဲ ဆောင့်တက်လာသည်။ မျက်လုံးအိမ်သို့ မျက်ရည်များ
ဝိုင်းတက်လာ သည်။ မညှိထံမှ ကျွန်တော် မျက်နှာလွှဲပစ်လိုက်
မိသည်။ ကျွန်တော့် ဘေးရှိ စားပွဲငယ်ပုလေးသည် ကျွန်တော့်
စာအုပ်များနှင့် ရှုပ်ထွေးနေသည်။ ဆေးလိပ်တို၊ ပြာခွက်၊ လွင့်

ကျနေသော ဆေးလိပ်ပြာတို့နှင့် ပွကြဲနေသည်။ ကျွန်တော် မဂ္ဂဇင်းတစ်အုပ်ကို ဆွဲလှန်နေမိသည်။ ကျွန်တော့် အာရုံထဲ၌ မကြည့်ဘဲ မညိုမျက်နှာလေးကို မြင်နေမိသည်။ ကျွန်တော့် နှလုံးသားတစ်ခုလုံး ဝမ်းနည်းမှုတို့ဖြင့် တုန်ခါနေတော့သည်။ မဂ္ဂဇင်းစာရွက်ကို လှန်နေသော ကျွန်တော့် လက်များ တုန်နေ ပြန်သည်။ ထိန်းထားသည့်ကြားက မျက်ရည်တစ်ပေါက်သည် စာမျက်နှာပေါ်သို့ ပေါက်ကနဲ လွတ်ကျသွားပြန်သည်။ ကျွန် တော့်အာရုံများ ဝေဝါး သွားသည်။ ကျွန်တော့် အဖြစ်ကို လွတ်မချလိုက်မိရန် တင်းထားလိုက်မိသည်။ မျက်ရည်စွန်းသွား သော စာမျက်နှာကို သုံးလေးရွက် ဆက်တိုက် လှန်ပစ်လိုက်ရင်း ဖိထားလိုက်သည်။ အာရုံကို ငြိမ်အောင် ထိန်းသည်။ မျက်ရည်စ ကို သိမ်းပစ်သည်။

ပင့်သက်ကလေးများကို ကျိတ်ချနေမိ၏။ သို့ပေမယ့် ကျွန် တော့် ရင်ထဲ၌ တမြေ့မြေ့ နာကျင်လိုက်လာနေသည်။ တရှိုက် ရှိုက် ငိုနေမိပြီ။ ‘ကျွန်တော်ငိုနေမိပြီ မညို’ လို့ ကျွန်တော့် အာရုံ ထဲ၌ တိုးတိုးကလေး ရွတ်နေမိပြန်သည်။ မညိုသည်ကော။

မညိုထံမှ ရှိုက်သံတစ်ချက် ပွင့်ထွက်လာသည်နှင့်အတူ ထိုင်ရာ မှ ရုတ်ကနဲ ထလိုက်သံ ကြားလိုက်ရသည်။ ကျွန်တော် လှည့် မကြည့်တော့။ စားပွဲငယ်ပေါ်တွင် တံတောင် ထောက်ထား သည့် လက်တစ်ဖက်ဖြင့် ကျွန်တော့်ခေါင်းကို ထိန်းထားလိုက် ရင်း မျက်စိအစုံကို ဇွတ်မှိတ်ပစ်ထားလိုက်မိသည်။ အံ့ကို တင်းတင်း ကြိတ်ထားမိသည်။ မညို ဘာလုပ်မည် ဆိုသည်ကို ကျွန်တော် သိနေသည်။ မညို လှုပ်ရှားနေမှုများကို ကျွန်တော်

မကြည့်ရဲတော့ပေ။ ကြာလျှင် ကျွန်တော်ပါ မညှိလို ဟန်
 မဆောင်ဘဲ ငိုချပစ်မိတော့မည်။ မညှိကို ကျွန်တော်ချစ်သည်။
 သည်အချစ်ကို ကျွန်တော့်ရင်ထဲမှာပဲ ထားတော့မည်။ ကျွန်
 တော့် အချစ်ကို မညှိနားမလည်စေချင်။ ကျွန်တော့် အငိုကို
 မညှိ မသိစေချင်တော့ပေ။ သည်အချစ်အတွက် မညှိကို ကျွန်
 တော် ခွင့်လွှတ်လိုက်ပြီ။ ခွင့်လွှတ်ပြီ။ ခွင့်လွှတ်လိုက်နိုင်သည့်
 အချစ်သည် ကျွန်တော့်အတွက် မိုက်မဲမှုလား၊ သတ္တိနည်းမှု
 လား၊ အသုံးမကျမှုလား။ ကျွန်တော် မဝေခွဲတတ်တော့။

မညှိကို ကျွန်တော် ဒုက္ခမပေးရက်တော့ပေ။ အခန်းကျဉ်း
 ကလေးထဲ၌ မညှိဘဝကို တိရစ္ဆာန်ရိုင်းမတစ်ကောင်လို အစား
 ဆင်းရဲ၊ အနေဆင်းရဲစွာဖြင့် မွေးထားသလို မွေးမထားရက်
 တော့ပေ။ ရက်စက်သော၊ အညှာအတာ ကင်းမဲ့သော၊ မေတ္တာ
 တရား ခေါင်းပါးသော သူအဖြစ် ကျွန်တော် မနေရဲတော့။
 မိန်းမသားတစ်ဦး၏ လွတ်လပ်မှုကို ကာမပိုင် လင်ယောက်ျား ဆို
 သည့် သော့ဖြင့် အသေခတ်ပြီး ဘဝတစ်ခုကို သတ်ပစ်ရဲလောက်
 သည့် သတ္တိမျိုး ကျွန်တော့်တွင်မရှိ။ ကျွန်တော့် အချစ်
 အတွက် ကျွန်တော့်တစ်ဘဝလုံး ရင်ဆီး၍ ကျိတ်ခံတော့မည်။
 သို့ပေမယ့် ကျွန်တော်၏ ခွင့်လွှတ်ခြင်း၊ မညှိကို နားလည်နေ
 သည့် ကျွန်တော့် နားလည်မှုများကို မညှိ သိနေစေချင်ပြန်
 သည်။ သည်တခါ ကျွန်တော်၏အချစ်ကို မညှိ နားမလည်ချင်
 နေပါစေတော့ဆိုသော စိတ်ဖြင့် ရှုပ်ထွေးလာကုန်ပြန်သည်။ ကျွန်
 တော် မသိတော့။ မရှင်းတတ်တော့။ ကျွန်တော် ပင့်သက်
 အထပ်ထပ် ချနေမိပြန်သည်။

အိပ်ခန်းတွင်းဘက်မှ မညိုလှုပ်ရှားသံများ ကြားနေရသည်။ တိုးသက် အားနည်းလာနေသော ရှိုက်သံ၊ သူမပိုင် သံသေတ္တာ ငယ်ကလေးကို ဆွဲထုတ်သံ၊ ဖွင့်သံ၊ ပိတ်သံနှင့်အတူ သူမရဲ့ လှုပ်ရှားနေသံလေးများသည် ကျွန်တော့် အာရုံထဲဝယ် တိုးဝင်လာနေသည်။ ကျွန်တော့် ရင်ထဲ၌ တစစ်စစ် နာကျင်လာနေပြန်သည်။

သည်နေ့ မညိုနှင့် ကျွန်တော် လမ်းခွဲကြတော့မည်။ ကိုယ့်လမ်းကိုယ် လွတ်လပ်စွာ လျှောက်ကြတော့မည်။ တစ်ဦးကိုတစ်ဦးမည်သူမျှ တားဆီးပိတ်ပင် ချုပ်နှောင်ပိုင်ခွင့် မရှိကြတော့။ မညိုက သူ့ပစ္စည်းလေးများကို စုစည်း သိမ်းဆည်းကာ သူ့သံသေတ္တာငယ်လေး တစ်လုံးနှင့် ကျွန်တော့် အိမ်ခန်းငယ်ကလေးမှ အပြီးအပိုင် ထွက်ခွာ သွားတော့မည်။ သည်အတွက် နှစ်ဦးသား သွေးအေးအေးဖြင့် ဆုံးဖြတ်ခဲ့ ကြစေကာမူ တကယ်တမ်း ရင်ဆိုင်လာကြရသောအခါ ဟန်ဆောင်နိုင်စွမ်း မရှိကြတော့။ နှုတ်ကဖွင့်မပြောကြသော်လည်း ရင်ထဲကိုယ်စီ၌ နာကျင်မှုတွေ ရှိနေကြသည်။

ချစ်သူတို့ဘဝကို အချစ်ကြီးစွာဖြင့် လမ်းခွဲလိုက်ကြသည့် ဘဝ။ အချစ်ကြီးစွာဖြင့် စွန့်လွှတ်လိုက်ကြသည့် ဘဝ။ သည်အရာတွေ အားလုံးကို ကျွန်တော် နားလည်နေမိသည်။ သည်အသိသည် နားလည်မှုများက ကျွန်တော့်နှလုံးသားကို အထပ်ထပ် ရိုက်ခတ်နေသလို ခံစားနေမိရ ပြန်သည်။

သူရယ်၊ ကျွန်တော်ရယ် နှစ်ဦးသဘောတူ ကွာရှင်းပြတ်စဲကြမည်။ ကိုယ့်လမ်း ကိုယ်သွားကြမည်။ ကျွန်တော့်တို့ နှစ်ဦး

သား သဘောတူညီစွာ ခိုင်မာစွာ ဆုံးဖြတ်ခဲ့ကြပြီ။ သည်အသိဖြင့် တစ်ဦးကို တစ်ဦး ယုံကြည်စွာ လမ်းခွဲထွက်ရဲကြသည်။ သို့ပေမယ့် ပြောင်းလွဲတတ်သော လူ့စိတ်ကြောင့် အသိသက်သေ လူကြီးများရှေ့တွင် တရားဝင်မှု ရယူခဲ့ကြသည်။ စာချုပ် တံဆိပ် ခေါင်း နှစ်လုံးကို နှစ်ဦး သဘောတူ ဝယ်ခဲ့ကြသည်။ နှစ်ဦး သဘောတူ ကွာရှင်းပြတ်စဲမှုကို နှစ်ဦးသဘောတူ တစ်ယောက် တစ်ရွက် ရေးကူးကြသည်။ ရပ်ကွက် ကောင်စီရုံး သို့ နှစ်ဦးသဘော တူ သွားရောက်ခဲ့ကြသည်။

ရပ်ကွက်လူကြီးများက ကျွန်တော်တို့ နှစ်ဦးကို အံ့အားသင့်ခဲ့ သည်။ အစဉ် အေးချမ်းစွာ နေထိုင်ခဲ့သော ကျွန်တော်တို့ ဇနီး မောင်နှံအတွက် မမျှော်လင့်သော အကြောင်းအရာများ ဖြစ်ခဲ့ ကြသည်။ ကျွန်တော်တို့ နှစ်ဦးအား “ရန်မူလေး တစ်မှုအတွက် သည်လောက်မြန်မြန်ဆန်ဆန် မဆုံးဖြတ်ကြဖို့ စဉ်းစဉ်းစားစား လုပ်ကြဖို့၊ လင်မယားဆိုသည်မှာ လျှာနှင့်သွားလို မတော်တဆ ဆိုသလို ထိမိ ခိုက်မိဆိုတာ ဖြစ်တတ်ကြစမြဲမို့ ခွင့်လွှတ်ကြဖို့၊ သည်းခံကြဖို့၊ အိမ်ထောင်တစ်ခု တည်ထောင်တယ်ဆိုတာ လွယ်လွယ်ကူကူ တည်ဆောက် မဖြစ်သလို အိမ်ထောင်တစ်ခုပျက်ဖို့ ဆိုတာလည်း လွယ်လင့်တကူ မဆုံးဖြတ်ဖို့” များ ပြောဆို ဆုံးမ ကြသည်။ သည်တစ်ည စဉ်းစားကြကာ နောက်နေ့ညနေမှ လာ ကြရန် ပြန်လွှတ်လိုက်သည်။

သို့သော် ကျွန်တော်တို့ဘဝများကို ကျွန်တော်တို့ သိနေကြ သည်။ ကျွန်တော်တို့ အခြေအနေအားလုံးကို ကျွန်တော်တို့ နှစ်ဦးသာ နားလည်နိုင်ကြသည်။ သည်ဘဝ သည်အခြေအနေ

တွေက ကျွန်တော်တို့ နှစ်ဦးကို ဆက်လက် ပေါင်းစည်းနေထိုင် ခွင့် မပေးတော့။ ကျွန်တော့် အတွက် သည်းခံနိုင်ခွင့်၊ ခွင့်လွှတ် နိုင်ခွင့် မပေးတော့။ သည့်အတွက် ကျွန်တော်တို့ နှစ်ဦးစလုံး အချိန်ယူကာ စဉ်းစား ဆုံးဖြတ်ခဲ့ကြပြီး ဖြစ်သည်။ ထိုစဉ်းစား သည့် အချိန်မှစ၍ မညှိတစ်နေရာ၊ ကျွန်တော် တစ်နေရာ အိပ်ခဲ့ သည်။ မညှိက ကျွန်တော်တို့နှစ်ဦးအိပ်သည့် အတွင်းခန်း ကွပ်ပျစ်ခုတင်လေးမှာ တစ်ယောက်တည်း။ ကျွန်တော်က အိမ် ရှေ့မှာ စောင်တစ်ထည်၊ ခေါင်းအုံးတစ်လုံး၊ ခြင်ထောင်တစ်လုံးသာ ရှိ၍ မညှိကို ပေးအိပ်ခဲ့သော်လည်း မညှိ မအိပ်ခဲ့။

နှစ်ယောက်ထောင်ထားသော ခြင်ထောင်ကို ဖြုတ်ပစ်ကာ ကျွန်တော့်ဘေးသို့ လာချထားသည်။ ကျွန်တော်လည်း မထောင်။ မဆန်းတော့ပေ။ ထိုညများကား ကျွန်တော့်အဖို့ မက်မက်မော မော နှစ်ခြိုက်စွာ အိပ်စက်အနားယူခြင်းတို့ကို ရကြတော့မည် မဟုတ်ပေ။ ထိုရက်များအတွင်း ကျွန်တော်တို့ အခန်းငယ်ကလေး သည် ကျိန်စာမိနေသည့် အိမ်ခန်းကလေးနှင့် လူသားနှစ်ဦးကို မြင်နေမိသည်။ အခန်းတွင်း၌ အပူတွေ ဝေပုံနေသလို အသက်ရှူ ကျပ်စွာ ခံစားနေရသည်။

နောက်ဆုံးညက အဖြစ်ကလေးသည် ကျွန်တော်တို့ နှစ်ဦး သား၏ နှလုံးသားကို လောင်မြိုက်စေခဲ့သည်။ သူလည်း ဟန် မဆောင်နိုင်တော့။ ကျွန်တော်လည်း ဟန်မဆောင်နိုင်တော့။ ထိုညက အဖြစ်သည် ကျွန်တော့်နှလုံးသားကို ဆောင့်ဆွဲသလို ဆွဲနှုတ်ခံလိုက်ရသည်။ ထိုညက သူနှင့်ကျွန်တော် ကွာရှင်းပြတ်စဲ ခြင်းစာကို ကျွန်တော် စာရေးနေကျ စားပွဲငယ်ကလေးပေါ်

မှာ ရေးကူးမိသည်။ ပြီးတော့ သူလည်း အစောကြီး အိပ်ရာ ဝင်ခဲ့သည်။ ကျွန်တော်လည်း အိပ်ရာမှာ လှဲနေလိုက်သည်။ နှစ်ဦးသား တစ်ညလုံး အိပ်မပျော်။ တစ်ယောက်ဆီမှ တစ်ယောက် သက်ပြင်းချသံ၊ လူးလိမ့်သံ ကြားနေရသည်။ အဝေးမှ နာရီ သံချောင်းခေါက်သံ သုံးချက် ကြားလိုက်ရသည်။ ကျွန်တော် ပင့်သက်ချပြီး ဇွတ် အိပ်ပစ်လိုက်ဖို့ ကြိုးစားကြည့်လိုက်မိ၏။ ထိုအချိန် မညိုထံမှ ငိုရှိုက်သံတစ်ချက် လွင့်ထွက်လာသည်။ ကျွန် တော့် ခန္ဓာကိုယ် တစ်ခုလုံး တုန်တုန်လှုပ်လှုပ် ဖြစ်သွားမိ၏။ မညို ရှိုက်သံသည် ကျွန်တော့် နှလုံးသားထဲသို့ စီးဝင်လာနေ၏။ ထို့ နောက် မညိုအိပ်နေရာမှ ထလိုက်သံကြားလိုက်ရပြီး မညိုသည် ကျွန်တော့်ထံ ပြေးလာကာ ကျွန်တော့်ကို ဖက်လျက် စိတ်ရှိစွာ ငိုချတော့သည်။ ကျွန်တော် မည်သို့ ဖြေသိမ့်ရမှန်း မသိတော့။ မညိုကိုသာ ပြန်ဖက်ထားမိသည်။

‘အစ်ကို၊ အညို့ကို နားလည်တယ် မဟုတ်လားဟင်’

မညိုသည် ရှိုက်သံတွေကြားကပင် ကျွန်တော့်ကို အထပ်ထပ် မေးနေတော့သည်။

‘အစ်ကို နားလည်ပါတယ် မညို’

ကျွန်တော် သည်မျှသာ ပြောနိုင်သည်။ ကျွန်တော့် နှလုံး သားများကား ဗလောင်ဆူလျက်။ နားကျည်းမှုဖြင့် အံကြိတ် ထားလိုက်မိသည်။ ကျွန်တော်တို့ ရှုံးခဲ့ပြီ မညိုလို့ ကျွန်တော့် စိတ်ထဲ၌ တွေးနေမိသည်။

ကျွန်တော် မတွေးရဲတော့ပေ။ သည် အတိတ်ကလေးများ သည် ကျွန်တော့် ဘဝတစ်လျှောက်လုံး လွမ်းကျန်နေရစ်ရတော့

မည်။ တွေးမိတိုင်းရင်မှာ ကျဉ်နေရစ်ရတော့မည်။ အိမ် ဝါးကြမ်းခင်း ကလေးတွေ ဖြတ်နင်းထွက်လာသည့် မညို၏ ခြေသံကို နားထောင်ရင်း ကျွန်တော် ပင့်သက် ချပစ်လိုက်မိသည်။ ကျွန်တော့်ရှေ့ ဖြတ်လျှောက်သွားသည့် ခြေသံကို ကြားနေရသော်လည်း ကျွန်တော် မညိုကို မော်မကြည့်။

ခေါင်းငုံ့ထားမိသည်။ မညို ကျွန်တော့်ကို ကြည့်ချင် ကြည့်သွားမည်။ ကျွန်တော် မသိချင်။ မျက်ရည်တွေ ဝေနေဦးမည့် မညိုမျက်နှာကို ကျွန်တော် မတွေ့ရဲတော့။ သည်ကြားထဲက မညိုအိမ်ရှေ့ကလေး အရောက် ကြည့်မိအောင် ကြည့်လိုက်မိသေးသည်။ ‘မညို သွားတော့မှာလား’ ဆိုသည့် စကားကို မမျှော်လင့်ဘဲ မေးဖြစ်အောင် မေးမိသေးသည်။ ကျွန်တော့် အာခေါင်၌ အာစေးများ ခြောက်ခန်းနေသည်။ ကျွန်တော့် အသံတွေသည် တုန်အက်နေသည်။ ငိုသံတွေ ပါးသွားမှန်း ကျွန်တော့်ဘာသာ ကျွန်တော်သိလိုက်သည်။ ကျွန်တော့် မျက်လုံးအိမ်၌ မျက်ရည်တွေဝေလာသည်။ မျက်ရည်တွေနှင့် စိုကျန်နေသော မညိုမျက်နှာလေးသည် ကျွန်တော့်ကို ကြည့်လျက်။ ခေါင်းတစ်ချက် ညိတ်ကာ ချာကနဲ လှည့်ဆင်းသွားသည်။

‘နက်ဖြန်ညနေ ကောင်စီရုံးကို သွားရအောင်၊ လာခဲ့နော်’ လို့ မှာလိုက်ချင်သည့် စကားကိုပင် ကျွန်တော် မပြောလိုက်နိုင်။ စကားပြောနိုင်သည့် အင်းအားလည်း ကျွန်တော့်မှာ မရှိတော့။ နောက်ဆုံး သံသေတ္တာလေးတစ်လုံးကို မနိုင်တိုင် ဆွဲရင်း မိမိရှေ့မှ ခပ်သွက်သွက်ကလေး ထွက်သွားသော မညိုကိုပင် ကြာရှည်စွာ ကြည့်မနေရက်တော့ပေ။ ကျွန်တော်သည် ထိုင်ရာမှ နောက်သို့

ပစ်လှန် အိပ်ချလိုက်ပြီး မျက်စိအစုံကို မှိတ်ထားလိုက်သည်။ မျက်ရည်ပူများသည် ကျွန်တော့် ပါးပြင်ပေါ်သို့ လိမ့်ဆင်းကျ လာနေသည်။ ကျွန်တော် သုတ်မပစ်။

သည် သံသေတ္တာငယ်ကလေးကို ဆွဲကာ ကျွန်တော့်နောက် က ကျုံ့ကျုံ့ကလေး ပါလာသည့် မနေ့က မညို။ ကျွန်တော်တို့ နှစ်ဦး၏ မင်္ဂလာဦး အိမ်တက်နေ့သစ်ကလေးကို သတိရလာနေမိ ပြန်သည်။ ထိုနေ့က အပြုံးအပျော်တွေနှင့် ဝေနေသည့် မညို မျက်နှာကလေး။ ကြည်နူးမှုတွေနှင့် တောက်နေသည့် မျက်လုံး အစုံ။

‘သေတ္တာ အစ်ကိုပေး၊ အစ်ကိုဆွဲခဲ့မယ်’ လို့ ပြောတော့

‘အို အစ်ကိုကလဲ၊ ညီမထဘီတွေနဲ့ ငရဲကြီးနေပါ့မယ်။ ညီမ ဆွဲနိုင်ပါတယ်’ လို့ ပြောရင်း အပြုံးကလေးတွေနှင့် လှဆွဲနေခဲ့ ကြသည် ကလေးများကို သတိတရ ဖြစ်ပေါ်လာနေမိပြန်သည်။

သည်နေ့ သည်သေတ္တာငယ်ကလေးကို ဆွဲကာ ထွက်ခွာသွား သော မညို။ မညိုအပြန်လမ်း။ မညိုမိသားစု။ မိသားစု စီးပွားရေး။ နောက် မညိုတာဝန်။ မညိုဘဝ။ သိမြင်နေသလို ဖြစ်နေသည့် မညို၏ ရှေ့ဘဝခရီးကို ကျွန်တော် မစဉ်းစားရဲ တော့ပေ။ ထိုအသိကို လက်မခံချင်စွာ ကျွန်တော် ခေါင်းယမ်း ပစ်လိုက်မိယင်း ထထိုင်လိုက်မိပြန်သည်။

မှောင်ရီဆင်းစပြုနေသော ဆည်းဆာအလင်းစများသည် ကျွန်တော့် အိမ်ခန်းငယ်ကလေးထဲသို့ မညို ဆင်းသွားသော တံခါး ပေါက်မှ လည်းကောင်း၊ အိမ်ရှေ့မှာ ခပ်ကျဲကျဲလေး ထောင် ရိုက်ထားသည့် ဝါးခြမ်းပြားများကြားမှ လည်းကောင်း

ဟင်းလင်းပြင်မှကျသလို ကျနေသည်။ ကျွန်တော်သည် ဆေးလိပ်တို့ တို့နှင့် ပြည့်နေသော၊ ဆေးလိပ်ပြာစများဖြင့် ပေကျံနေသော၊ အရောင်လွင့်ပျက်စပြုနေသော ဆေးလိပ်ခွက်ငယ်ကို အဓိပ္ပာယ်မဲ့စွာ စိုက်ကြည့်နေမိပြန်သည်။ ဆေးလိပ်ခွက်နှုတ်ခမ်းသား အချို့နေရာ၌ မီးကျွမ်းစပြုနေသည်။ သည် ဆေးလိပ်ခွက်ကလေးကို လှလို့ဟုဆိုကာ ကုန်တိုက်မှ ဝယ်ယူလာခဲ့ကြသည်။ ဆေးလိပ်ခွက်မှ မျောက်ကလေးသုံးကောင်ကို ကြည့်ရင်း မညိုတစ်လမ်းလုံး ရယ်မောလိုက်လာသည့် အဖြစ်ကို သတိတရ ဖြစ်လာနေမိပြန်သည်။ ပါးစပ်ကို လက်အစုံဖြင့် ပိတ်ထားသည်က တစ်ကောင်။ မျက်စိအစုံကို လက်နှစ်ဘက်ဖြင့် ပိတ်ထားသည်က တစ်ကောင်။ နားနှစ်ဘက်ကို ပိတ်ထားသည်က တစ်ကောင်။ သည် သုံးကောင်ကြည့်ပြီး မညိုမှာ အိမ်အထိ အရယ်မတိတ်။ အိမ်ထောင်ဦးဘဝက မညိုရုပ်၊ မညိုအရယ်၊ မညိုအပြုံး၊ မညိုအသံတွေ ကြားနေမြင်နေမိပြန်သည်။ ကျွန်တော် သက်ပြင်းချကာ ပက်လက်လှန် အိပ်ပစ်လိုက်မိပြန်၏။

ထိုအချိန်က မညို ရုပ်ရည်ကလေးသည် ကျွန်တော်နှင့်ပင် မတန်ဟု ကိုယ့်ဘာသာကိုယ် စဉ်းစားခဲ့ဖူးသည်။ မညို အသားအရေလေး တွေက စိုပြည်နေသည်။ မညိုမျက်နှာကလေးသည် ဝင်းလက်နေပြီး အပြုံးစလေးတစ်ခုကို အမြဲတမ်းတွေ့နေရသည်။ အမြဲတမ်း ဖော်ရွေနေ တတ်သည့် မျက်နှာလေး။ မျက်လုံးအနက်ကလေးတစ်စုံကလည်း တောက်လို့။ တကယ့်ကို အပြစ်ကင်းစင်နေသည့် ကလေးလေးတစ်ယောက်လို ချစ်စရာကောင်းနေသည်။ သူဝတ်ဆင်ထားတတ်သည့် အဝတ်အစား အဆင်အပြင်ကလေး

တွေကလည်း တကယ့်ကို အေးအေးငြိမ်းငြိမ်း အဆင်ကလေးတွေ။
လူကိုပါ ကြည်လင်ပြီး တောက်နေသလို ထင်နေရသည်။
ကြည့်နေရင်းက သူ့ရဲ့ စိတ်ထားလေးတွေကိုပါ မြင်နေရသလို
ခံစားနေရသည်။

မညိုဘဝနှင့် မညိုကို ပထမ မည်သို့မျှ နားမလည်နိုင်အောင်
ဖြစ်ခဲ့ရသည်။ မညိုမှာ ဘဝအမှောင်ရိပ်များအောက်မှာ ဖြတ်
သန်း နေရရှာသည်။ ရန်ကုန်မြို့ နယ်နိမိတ်အတွင်းရှိ ရပ်ကွက်
ငယ်လေး တစ်ခုအတွင်းမှာ နေထိုင်နေရရှာသည့် ဖခင် ဒုက္ခိတကြီး
နှင့် မိခင်အိုကြီး။ လင်ကုန်ရှုံးခဲ့သည့် ကလေးတစ်ယောက်နှင့်
အစ်မငယ်။ ကျောင်းလမ်းမပေါ်မှာ အပူအပင်မဲ့သေးစွာ
ဆော့ကစားနေကြသေးသည့် ညီမလေးတွေ၊ မောင်လေးတွေ။
သည်အရာတွေအတွက် သူ့ဘဝကို မညို စွန့်ပေးထားလိုက်
သည်။ ဘဝတစ်ခုကို ဆန့်ထုတ် ထားခဲ့သည်။ အရောင်းအဝယ်
လုပ်ငန်းဖြင့် မန္တလေးသို့ တက်ခဲ့သည်။ တစ်လတန်သည်၊ နှစ်လ
တန်သည် နေပစ်ခဲ့သည်။ နောက် ငွေထုပ် ပိုက်၍ မညို ပြန်
လာတတ်သည်။ သို့ပေမယ့် အမေတို့ အဖေတို့ မညိုကို နား
မလည်။ မိသားစုတစ်ခုလုံး မညိုကို နားမလည်။ မကြာခဏ
ကုန်ရောင်းကုန်ဝယ် သွားလုပ်သည်ဟုသာ မညိုကို သိထားကြ
သည်။ မညို ရောင်းဝယ်နေရသည်က ကုန်ပစ္စည်းမဟုတ်။ လူကုန်။
သည်အရာကို မညိုမိသားစု မသိ။ မသိအောင်လည်း မညိုက
နေသည်။ အိမ်ပြန်ရောက်လျှင် အိမ်ထဲကအိမ်ပြင် မညို မထွက်။
ယောက်ျားလေးများနှင့် အရောတဝင် မနေတတ်သည့်အတွက်
မညိုကို မိသားစုအားလုံးက ယုံသည်။ ကျွန်တော်နှင့် တွေ့ရသည်က

မညိုကို အမှောင်ရိပ်ကလေးထဲမှာ။ မညိုရဲ့ ကျွန်ရောင်းကျွန်
ဝယ်ရာ နေရာလေးမှာ။ တွေ့စကပင်

‘မညိုကို ကျွန်တော် ချစ်တယ်ဗျာ၊ မညိုကို ကျွန်တော်
တကယ် လက်ထပ်ယူမယ်ဗျာ’

လို့ အထပ်ထပ်ပြောနေမိသည်။ ကျွန်တော့်ကြည့်ပြီး အူ
ရိုင်းလေးအဖြစ်၊ အစိမ်းလေးအဖြစ်နှင့် ဟက်ဟက်ပက်ပက် ရယ်
မော မပစ်နိုင်ဘဲ

‘အစ်ကိုကလဲ သိပ် စိတ်ကူးယဉ်တာပဲနော်’

လို့ ပြုံးကာ ရယ်ကာ ပြောနေတတ်ပြန်သေးသည်။ ကျွန်တော့်
ထက်ပင် ငယ်နေသေးသည့် မညိုကိုပင် ‘မညို’ လို့ တလေးတစား
ခေါ်နေမိသည့် အဖြစ်ကိုပင် မညို ရယ်ချင်ချင် ဖြစ်နေလိမ့်မည်။
ကျွန်တော့်မှာ တချိန်လုံး စကားတွေ ထိုင်ပြောနေမိသည်။ မညို
ထွက်ခွာသည်အထိ ကျွန်တော့်အတွေးနှင့် ကျွန်တော် ပြောနေ
မိသေးသည်။

သည်ကစ မညိုကို ကျွန်တော် တွယ်တာနေမိသည်။ သည်
ကစ မညိုနှင့် ကျွန်တော် ခင်မင်မိသည်။ ရန်ကုန် ရောက်လျှင်
မညိုက ကျွန်တော့် လမ်းဘေး စာအုပ်အဟောင်း ဆိုင်ကလေး
ဆီသို့ ရောက်လာသည်။ စကားတွေ ပြောကြသည်။ မညိုကို
သည်ဘဝကထွက်ဖို့ တိုက်တွန်းသည်။ သည့်အတွက် မညိုအိမ်မှာ
စာအုပ်ငှားဆိုင် ကလေးဖွင့်ဖို့ နှစ်ယောက်သား ထူထောင်ကြ
သည်။ ဘဝတစ်ခုကိုပါ တည်ထောင်ဖို့ ဆုံးဖြတ်ကြသည်။

သည်အိမ်ခန်းကလေးသည် ကျွန်တော်နှင့် မညို နှစ်ဦးသဘော
တူ ငှားခဲ့ကြသည့် အိမ်ခန်းကလေး။ အိမ်စပေါ် သုံးရာ၊ အိမ်

လခ နှစ်ဆယ်။ စပေါ်အတွက် နှစ်ဦးသား စုဆောင်းပေးခဲ့ကြသည်။

တစ်နှစ်ကျော်ကျော်မျှ မညိုသည် အခန်းကျဉ်းကလေးထဲမှာ နေထိုင်သွားခဲ့သည်။ တစ်ခါတစ်ရံ သည်အခန်းကလေးထဲ၌ မပျော်ပိုက်သလို မညို ငေးငိုင်နေတတ်သည်။ ကျွန်တော် မညိုကို သနားနေမိသည်။ မညိုကိုအတောင်ဖြတ်ပြီး မွေးမြူခံထားရသည့် လှောင်အိမ်ထဲက ကြက်တူရွေးမလေး တစ်ကောင်လို မြင်နေမိပြန်သည်။ မညိုခန္ဓာကိုယ်သည် တဖြည်းဖြည်း ပိန်လိုက်လာသည်။ အသားအရေတို့ကလည်း ယခင်ကလို မကြည်လင်တော့။ တောက်ပနေတတ်သည့် မျက်လုံးကြီးများ သည်လည်း မျက်တွင်းများကျကာ မှိုင်းရီနွမ်းနယ်နေတော့သည်။ အားငယ်ဆွေးမြည့်နေသည့် အရိပ်များ မညိုမျက်နှာပေါ်၌ အမြဲတွေ့နေရ တတ်တော့သည်။ ဝေဒနာတစ်ခုကို ကျိတ်ခံစားနေရဟန် ရှိသည်။ ကျွန်တော်လည်း စာအုပ် အဟောင်းလေးများရောင်းမကောင်းသည့် နေ့များ၌ မညိုနှင့် မျက်နှာချင်းဆိုင်ဖို့ ကျွန်တော့်မှာ ဝန်လေးလေး လာနေမိသည်။ ဘာမှန်းမသိဘဲ အလိုလို အားငယ်ကြောက်သလိုလို ကြောက်လာနေမိသည်။ တခါတခါ အကြော်လေးတစ်ခုနှင့်၊ ဆားနှင့် ထမင်းစားလာတတ်သည့် မညို။ မုန့်ဟင်းခါးလေး တစ်ပွဲကို လင်မယားနှစ်ယောက် သူညာ ကိုယ့်ညာ စားကြရင်းက မစားနိုင်ကြဘဲ ပိုလျှံသွားခဲ့ကြသည့် ကျွန်တော်တို့ ထမင်းဝိုင်းလေးသည် ကျွန်တော့်ကို အမြဲတစေ ခြောက်လှန့်နေတော့သည်။ မညိုကို ချစ်လို့ ကယ်တင်ခြင်းထက်

နှစ်ရာများ ရောက်နေပြီလား ဆိုသည့် အတွေးကို ကျွန်တော့် ဘာသာ ကျွန်တော်တွေးမိပြန်သည်။

‘အစ်ကို၊ အညိုက အစ်ကိုအတွက် လူပိုတစ်ယောက် ဖြစ်နေပြီနော်၊ အစ်ကိုကို ကြည့်ရတာ အညိုတော့ ပင်ပန်းလိုက်တာ အစ်ကိုရယ်’

ကျွန်တော့်ကို ကြည့်ရင်း မညို ကောက်ချက်ချ စကားလေးများကို

‘အစ်ကိုက မပင်ပန်းပါဘူး မညိုရယ်။ မညိုသာ စိတ်မချမ်းသာမှာ စိုးတာပါ’

‘အညိုအတွက် မပူစမ်းပါနဲ့ အစ်ကိုရယ်။ အညိုက နေတတ် ပါတယ်။ အစ်ကိုသာ အညိုအတွက် တပင်ပန်းပန်း ဖြစ်နေတာနဲ့ ဘာမှ မလုပ်ရဖြစ်နေမှာစိုးလို့။ အစ်ကို စာရေးချင်တာ မရေးရ၊ စာဖတ်ချင်တယ် ဆိုတာလဲ မဖတ်ရနဲ့ အစ်ကို ကြည့်ပြီး အညိုက သနားနေတာပါ’

မညိုက ယုယုလေးပြီးကာ စကားဆိုနေတတ်သည်။ အရင်ကလို လှိုက်လှဲသော အပြုံးလေးများ မဟုတ်ပေမယ့် အားတင်း ပြုံးလေး ပြုံးပြတတ်သည်။ မညိုကို ပို၍ သနားနေမိပြန်သည်။ ထိုနေ့လို ညမျိုး၌ မညိုကို ကျွန်တော် စကားတွေ ပြောနေမိပြန်သည်။

‘မညိုရယ်၊ ဆင်းရဲတယ် ချမ်းသာတယ်ဆိုတာ သေရာစွဲပါ မသွားပါဘူး။ ချမ်းချမ်းသာသာနဲ့ သေလဲ ဒီမသာပဲ။ ဆင်းဆင်း

ရဲရဲနဲ့ သေလဲ ဒီမသာပဲ မဟုတ်လား မညှီ။ မသေခင်လေးဆိုတဲ့ အတွင်းမှာ ကောင်းကောင်းစား၊ ကောင်းကောင်းဝတ်ချင်တဲ့ စိတ်ကလေး တစ်ခု တည်းထားပြီး ဘဝကို အသက်ရှင်နေလို့ ဘာ အကျိုးထူးမှာလဲ။ မညှီ စဉ်းစားကြည့်လေ။ လူဟာ သေဖို့အတွက် ကောင်းကောင်းစား၊ ကောင်းကောင်းဝတ်ပြီး သေဖို့စောင့်နေ တဲ့ မသာကြီးအတိုင်းပဲ။ မဟုတ်ဘူးလား မညှီ။ လူဟာ လူဖြစ် ရကျိုး နပ်ဖို့အတွက် လူတန်ဖိုး ရှိဖို့တော့ လိုတယ် မညှီ’

သည်အခါမျိုးများတွင် မညှီသည် အိပ်ချင်စိတ်များဖြင့် သမ်းဝေနေရင်းက ကျွန်တော့်စကားများကို နားထောင်နေ တတ်ပြန်သည်။ တစ်ခါတစ်ရံ ကျွန်တော့် မေးခွန်းများကို သဘောတူ ခေါင်းညိတ် ထောက်ခံနေတတ်၏။

‘ကောင်းကောင်းစား၊ ကောင်းကောင်းဝတ်နိုင်မှ လူဖြစ်ရကျိုး နပ်တယ် ဆိုရင်တော့ အစ်ကိုတော့ ဒီအတွက် ငွေပဲရွာတော့ မယ်၊ ငွေရနိုင်တဲ့ နေရာမှန်သမျှ ခိုးမှာပဲ၊ ဝင်လုမှာပဲ။ မရရင် ဓားပြတိုက်မှာပဲ သိလားမညှီ။ မဆန်းတော့ဘူးလေ၊ လူဆိုတာ သေရမယ့်လူချည်းပဲ၊ မသေခင် လူဖြစ်ကျိုးနပ်အောင် ကြိုးစား ရတော့မှာပေါ့။ မဟုတ်ဘူးလားမညှီ။ မဟုတ်သေးဘူး၊ မညှီ။ လူဆိုတာ လူ့ယဉ်ကျေးမှုတွေ ရှိတယ်။ လူနဲ့ဆိုင်တဲ့ ကိုယ်ကျင့် တရားတွေရှိတယ်။ လူမှုရေးကျင့်ဝတ်တွေ ရှိတယ်။ လူ့သမိုင်း အတွက် ထမ်းရွက်ရမယ့် တာဝန်တွေရှိတယ်။ ဒါတွေ စောင့်ထိန်း နိုင်မှ၊ ဆောင်ရွက်နိုင်မှ လူတန်ဖိုးဆိုတာ ရှိတာပါ မညှီရယ်။ အစ်ကိုတော့ ရိုးသားမှုကို အချစ်ဆုံးပဲ။ သူခိုး ဓားပြစိတ်နဲ့ လူ့

ဘဝကို ရှင်သန်ဖို့ ကြိုးစားနေတဲ့ လူတွေအတွက် ရှင်သန်လဲ
တစ်ခဏပါ။ သူတို့အတွက် နေရာကလဲ ကျဉ်းကျဉ်းလေးပါ။
အစ်ကိုတော့ စားဖို့ ဝတ်ဖို့အတွက်လေးလောက်နဲ့ အစ်ကိုမျိုးရိုး
တွေရဲ့ ဂုဏ်သိက္ခာကို မဖျက်ဆီးဝံ့ဘူး။ အစ်ကို သားသမီးတွေ
ကိုလဲ သူများ လက်ညှိုးထိုးမခံနိုင်ဘူး၊ သိလား မညှိ။ ငတ်သေ
သွားပါစေ၊ အစ်ကို ဂုဏ်ယူစွာ သေသွားမယ်’

ကျွန်တော်သည် မညှိကို လူကျင့်ဝတ်၊ လူသိက္ခာ၊ လူတန်ဖိုး
များကို ပြောပြောပြနေတတ်သည်။ မညှိ စိတ်ဓာတ်ကျမသွား
စေရန် ရည်ရွယ်ပြောခဲ့သည်။ သို့ပေမယ့် တစ်ခါတစ်ရံ ထိုစကား
များသည် မညှိအတွက်လား၊ ကျွန်တော့်အတွက်လား ဆိုသည်
ကိုပင် မဝေခွဲတတ် ဖြစ်နေတတ်ပြန်သည်။ တခါတခါ အားငယ်
နေသည့် မိမိဘဝကို ပြန်လည် အားပေးမိသလို ဖြစ်နေတတ်
ပြန်သည်။ မညှိသည်ကော ခံနိုင်ရည်အား ရှိပါ့မလား။ နား
လည်နိုင်ပါ့မလား ဆိုသည်ကို ကျွန်တော့် အတွေးများက
သံသယပွားဆဲ။

တစ်နေ့။ ကျွန်တော့် ယုံကြည်မှုများ အားလုံးကို မညှိ
ဖျက်ဆီးပစ်လိုက်သည်။ သူ့အတွက်ဟု ရည်ညွှန်းခဲ့သော စကား
များသည် ကျွန်တော့်အတွက် သက်သက် ဖြစ်ခဲ့ရသည်။ သူယုံ
ကြည်သော ဘဝတန်ဖိုးကို မညှိ ပွင့်လင်းစွာ ဆိုလိုက်သည်။

ထိုနေ့က ကျွန်တော့်ဒေါသများ ဝုန်းကနဲ ပေါက်ကွဲခဲ့ရ
သည်။ ကျွန်တော့်တစ်ကိုယ်လုံး ဘာမှ မထိန်းနိုင်တော့ဘဲ ဒေါသ
စိတ်ဖြင့် မွန်သွားသည်။ ကျွန်တော်တို့နှစ်ဦးအလယ်မှ ပြင်ထား

သည့် ထမင်းစားပွဲငယ်လေးကို လက်သီးအစုံဖြင့် အောက်မှ ပင့်လှန် တအားကုန် ထိုးမှောက်ပစ်လိုက်သည်။ ကျွန်တော့် တစ်ကိုယ်လုံး တဆတ်ဆတ် တုန်နေမိသည်။ ကျွန်တော့် မျက်လုံး အစုံကား ဒေါသဖြင့် မီးဝင်းဝင်းတောက် နေပေလိမ့်မည်။ ကျွန်တော်သည် လက်နှစ်ဘက်ဖြင့် မညှိလည်ပင်းကို ခပ်ညှစ်ညှစ် ဆုပ်ကိုင် လှုပ်ယမ်းပစ်လိုက်သည်။ ကျွန်တော့် ရင်ထဲ၌ ဒေါသ ဖြစ်ခြင်း၊ နာကျည်းခြင်း၊ ရှက်ခြင်းတို့ဖြင့် ရောထွေး ပူလောင် လျက်။ ‘မညှိ’ ဆိုသည့် ခေါ်သံသည် ဒေါသဖြင့် ဟိန်းထွက် သွားသည်။ မညှိက မည်သို့မှ မလှုပ်။ မျက်စိအစုံကို မှိတ်ကာ ငိုရှိုက်နေတော့သည်။ ကျွန်တော့်မှာ မညှိကို စိုက်ကြည့်နေမိ သည်။ မညှိကို အပြစ်မဲ့သည့် ကလေးလေးတစ်ယောက်လို မြင်လာနေမိသည်။ သနားသာ နေမိပြန်သည်။

‘မီးဆိုတာ ပူတယ်လို့ ပြောနေလျက်က ဘာလို့များ ကိုင်ချင် ရတာလဲ မညှိရယ်’

ကျွန်တော့်မှာ သက်ပြင်း ချပစ်လိုက်မိ၏။

‘မညှိ၊ ဒီကိစ္စက မင်းငိုရမှာ မဟုတ်ပါဘူး။ ငိုရမှာက အစ် ကိုပါ။ အစ်ကိုအဖို့က ငိုရုံတွင် မဟုတ်ဘူး၊ ကိုယ့်ကိုယ်ကို သတ် သေရမှာ၊ သိလားမညှိ။ ကိုယ့်ကိုယ်ကို သတ်သေရမှာ’

ကျွန်တော့် အသံများက တုန်ခါနေသည်။ ငိုသံတွေပါနေ သည်။ မျက်ရည်စများ ရစ်ဝိုင်းလာနေမိ၏။

‘မညှိ၊ မင်း အစ်ကိုကို နားမလည်ဘူးလား ဟင်။ ပြော စမ်းပါ။ အစ်ကိုဘဝကို မင်း နည်းနည်းတော့ ထည့်စဉ်းစားဖို့

ကောင်းပါတယ်။ မင်းကို အစ်ကို ညာယူခဲ့တာမှ မဟုတ်ဘဲနဲ့။ အစ်ကိုက လမ်းလေးက စာအုပ်အဟောင်းသည် ဆိုတာလဲ မင်း သိသားနဲ့။ ဒါပေမယ့် မင်းမငတ်စေရဘူး မညို။ ငတ်ခြင်းငတ်ရင် အစ်ကို အငတ်ခံမယ်။ ထိုက်သင့်သလိုတော့ မင်းစားရမှာပေါ့။ အေး၊ ဒါပေမဲ့ အစားတစ်လုတ်အတွက်နဲ့တော့ အစ်ကိုကိုယ်ကျင့်တရားနဲ့ အကျင့် စာရိတ္တတော့ ရောင်းမစားနိုင်ဘူး မညို၊ ရောင်းမစားနိုင်ဘူး’

ကျွန်တော့်ရင်၌ နာကျည်းမှုတွေနှင့် တင်းလာနေမိသည်။ မညိုက ကျွန်တော့်ပခုံးကို မှီကာ ငိုရိုက်နေတော့သည်။

‘အညို့ကို ခွင့်လွှတ်ပါအစ်ကို၊ အညို့ သတ္တိမရှိတော့ဘူး။ အညို့ဘဝကို ဒီအတိုင်း လည်စင်း မပေးနိုင်တော့ဘူး အစ်ကို။ ဘာမှ အဓိပ္ပာယ်မရှိတဲ့ အညို့ဘဝ။ လူတစ်ယောက်ကို ဒုက္ခပေးသလို ဖြစ်နေတဲ့ အညို့ဘဝ။ ဘာတန်ဖိုးမှ မရှိတော့ပါဘူး အစ်ကိုရယ်။ အညို့ကို ခွင့်လွှတ်ပါ။ အညို့ကို ခွင့်လွှတ်ပါ’

ထိုအသံသည် ကျွန်တော့်နားထဲသို့ ကပ်၍ အော်လိုက်သလို ပွင့်ထွက်လူမတတ် ကြားလိုက်ရသည်။ ကျွန်တော်သည် ဆတ်ကနဲ လန့်နိုးသည်။ မျက်ရည်စတွေနှင့် ခြောက်သွေ့သွားသည့် ကျွန်တော့်မျက်နှာပြင် တင်းကျပ်သလို ခံစားနေရမိသည်။ ကျွန်တော် ခြင်ထောင်မထောင်မိ၊ စောင်မခြုံမိ။ အိပ်ပျော်သွားမိသည်ထင်သည်။

မညိုထွက်သွားသော တံခါးသည် သည်အတိုင်း ပွင့်လျက်
အပြင်ဘက်မှ လရောင်ငယ်သည် အမှောင်တစ်ခြမ်းဖြင့် ကျွန်တော့်
အိမ်ခန်းကျဉ်းလေးထဲသို့ ဝင်နေသည်။ အိမ်ရှေ့မှ မညီညာသော
လမ်းကျဉ်းငယ်ကလေးသည် မပီပိုဝါး အမှောင်လမ်း။

အောင်ခက်။

တစ်စိတ်တစ်ပိုင်းလူတွေ ဝမ်းသာနေလိမ့်မယ်

ညိုသစ်

ညိုသစ်

(-)

အမည်ရင်း မြင့်သိန်း။ မှော်ဘီခရိုင်
ဒါးပိန်မြို့တွင် မွေးသည်။

၁၉၅၉ခုနှစ်မှစ၍ စားရေးသည်။

၁၉၇၅-၁၉၈၀ ခုနှစ်အထိ
မိုးဝေစာပေ မဂ္ဂဇင်းတွင် အမှုဆောင်
အယ်ဒီတာ လုပ်ခဲ့သည်။

‘နွေမီးလျှံ’သည် သူ၏ပထမဦးဆုံး
လုံးချင်းဝတ္ထု ဖြစ်ပြီး ‘ပန်းရိုင်းမြေ’
သည် ဒုတိယ လုံးချင်းဝတ္ထု ဖြစ်သည်။

တစ်စိမ်းလူတွေ ဝမ်းသာနေလိမ့်မယ်
ညိုသစ်

ဥတု သုံးလီသည် ကုန်ဆုံးခဲ့ပေသည်။

ကိုချစ်ပိုနှင့် မခင်နှောင်းတို့ အိမ်ထောင်သည်လည်း တစ်မျိုး
တစ်ဖုံ ပြောင်းလဲသင့်ပေသည်။

ကိုချစ်ပိုခမျာ ရုံးလုလင်လုပ်သက် ဆယ်နှစ် ကျော်လာခဲ့
သော်လည်း ဘာမျှ မပြောင်းလဲ။

သာကေတမှာ နေသည်။

သားသမီး သုံးယောက် ရှိသည်။

သူ့အိမ်ထောင် တာဝန်ကို ဆက်လက် ထမ်းဆောင်နိုင်ရန်
စိတ်မချမ်းမြေ့လွန်းလှစွာ တွေးတောမိသည်များကို မကျေနပ်
သော်လည်း ထိုအတွေးစိတ်ကူးမှ လွှဲဖယ်၍ သူမ တွေးတော
တတ်ပါပေ။

မခင်နှောင်းနှင့် သားသမီးများကို သူ့မျက်စိထဲမှ မေ့ပျောက်
နိုင်အောင် ကြိုးစားကြည့်သည်။ မရ။

လူ့ဘဝကြီးကို ငြီးငွေ့ချင်သည့်စိတ်များ တဖြေ့ဖြေ့ ပေါ်
ပေါက် လာသည်။ သို့သော် ပတ်ဝန်းကျင်က လက်မခံ။

သည်တော့ ကိုချစ်ပိုသည် သူ့အခန်း ခြေရင်းဘက်တွင်နေ
သော ဆာမိနှင့် ပေါင်းဖွဲ့မိသည်။

ငယ်သူငယ်ချင်းတွေလည်း ဖြစ်သောကြောင့် အဆွေခင်ပွန်း
ဖွဲ့ရာ၌ အဆင်ပြေကြသည်။

ကိုဆာမိမှာ ပါးစပ်ပေါက် ငါးခုရှိသည်။

မယား ရှုရကွန်းနားနှင့် သားသမီးလေးယောက် တာဝန်ကို
အပြုံးမပျက်ဘဲ ကျေကျေပွန်ပွန် ရှာကြံ ကျွေးမွေးနိုင်လေသည်။
အံ့ကရော။

ကိုချစ်ပိုသာ တိုးလာမည့် ပါးစပ်တွေကို ပိတ်သည်။ မိတ်
ဆွေ ရင်းတစ်ဦး၏ အကူအညီဖြင့် သားကြော ဖြတ်လိုက်သည်။

ကိုဆာမိနှင့် သူ ဆန့်ကျင်ဘက် ဖြစ်သွားသည်။

ကိုဆာမိက ကလေးများများမွေးလေ ကြိုက်လေ။

အရွယ်ရောက်ရောက်၊ မရောက်ရောက် နိုင်ရာအလုပ်ကို ခိုင်း
သည်။

ကိုချစ်ပိုမှာသာ သားရွှေဥ ဖြစ်နေသည်။

ကိုဆာမိက လက်ပစ်ပိုက်ကွန်ကလေး တစ်ခုနှင့် လူငါးယောက်
ဝမ်းမီးကို ငြိမ်းအေးအောင် စွမ်းနိုင်သောသူ။ ကိုချစ်ပို အံ့ဩ
မိသည်။

သူတို့နှစ်ဦး ငယ်ဘဝတုန်းက အလီမူလာ ရပ်ကွက်တွင် နေထိုင်ခဲ့ကြသည်။ ထိုကတည်းကပင် ကိုဆာမိသည် ပုဇွန်တောင်ချောင်း ကမ်းစပ် ညွှန်ပြင်သို့ ဆင်း၍ ငါးဖျံကောင် ကလေးများကို တုတ်တစ်ချောင်းနှင့် ရိုက်သတ် တတ်သည်။ ထိုအလေ့အကျင့်ကြောင့် ကြီးပြင်း လာသောအခါ ကိုဆာမိ ကွန်ပစ်၍ ငါးဖမ်းသတည်း။

ကိုချစ်ပိုတို့နေသည့် ရပ်ကွက်ဘေး ပတ်ဝန်းကျင်မှာ ရှိသည့် ချောင်းကြို၊ ချောင်းကြား၊ မြောင်းကြို၊ မြောင်းကြား၊ ရေအိုင်၊ ရေပွက် ကလေးများပါမကျန် ကိုဆာမိ ကွန်နှင့် လွတ်သည်ဟူ၍ မရှိ။

ရေရှိရင် ငါးရှိသည်ဆိုသည့် လက်သုံးစကားအရ ကိုဆာမိနှင့် ပိုက်ကွန်သည် ရုပ်နှင့်နာမ်လို မြဲတိလေခြင်း။

သို့သော် သူ့ကိုယ်ပေါ်၌ အင်္ကျီမရှိ။ အသားမည်းရသည့် အထဲ နေဒဏ်၊ လေဒဏ်၊ မိုးဒဏ်များ ခံရလေသောကြောင့် အလွန် အကြည့်ရ ဆိုးသည့် မီးလောင်သစ်ငုတ်တို့ကြီးနှင့် တူနေသေးတော့သည်။

ဒါပေမင့် ကိုချစ်ပိုသည် ကိုဆာမိဘဝကို အားကျမိသည်။ ငါးခူ၊ ငါးကျီး၊ ငါးရံ၊ ငါးစင်ရိုင်း၊ ငါးရှဉ့်၊ ကဏန်းကောင်တွေနှင့် ဂေါ်ရင်ဂျီ မဆလာနဲ့ တသင်းသင်း။ အားရပါးရ စားနေလိုက်ကြသည့် ကိုဆာမိတို့ မိသားစု ထမင်းဝိုင်းကြီးကို မြင်တွေ့နေရတော့။ သူ့ခမျာ တံတွေးကို မျိုချရသည်။ သူ့သားသမီးတွေလည်း သူ့နည်းအတူ။

ကိုဆာမိက ကွန်ပစ်လို့ရသည့် ငါးတွေကို ဈေးမှာရောင်း။

တစ်ခါတစ်ရံ ဈေးမှာမကုန်သည့် ငါးအချို့ကို လပေးစနစ်နှင့် သူ့ကို ရောင်းလိုက်သေးသည်။

သပိတ်ရောင်လက်နေသော ဗိုက်ပူပူကြီးကိုပွတ်ကာ ဆေးတံ တို့ ကြီးကိုခဲပြီး ဝါးကွပ်ပျစ်ပေါ်မှာ အခန့်သား ဆေးမိုန်းနေ သော ကိုဆာမိ ကိုကြည့်ပြီး မနာလိုစိတ်တွေ ပေါ်ပေါက်လာခဲ့ ဖူးသည်။

‘ဆာမိတို့ကတော့ကွာ၊ နတ်စည်းစိမ်ကြီးနဲ့တောင် မလဲဘူး ထင်တယ်’

သူက အသံပြာပြာနှင့် လှမ်းအော်ပြောတတ်သည်။
ကိုဆာမိက ကိုချစ်ပိုစကားကို အလွန်သဘောကျသဖြင့်
‘ဟဲ ဟဲ ဟဲ၊ ငါ့လိုနေချင်ရင် ငါ့လိုလုပ်ပါလား’
‘မင်းက ငါ့ကို ကွန်ပစ် သင်ပေးမှာလား’

သူက ကိုဆာမိကို လှမ်းမေးရင်း အိမ်ထဲသို့ ငဲ့စောင်းပြီး ကြည့်လိုက်သေးသည်။

မခင်နှောင်းမှာ မီးဖိုချောင်ထဲတွင် စားပြီး ထမင်းပန်းကန် များ ကို ဆေးကြောနေသည်။

‘ရပါတယ်၊ ငယ်သူငယ်ချင်းတွေပဲ’
‘အေး၊ မင်းကွန်ပစ်တဲ့နောက်ကို ငါလိုက်မယ်။ မခင်နှောင်းကို မင်းမပြောနဲ့နော်၊ ဟေ့ကောင်’

ကိုဆာမိ ပြုံးပြီး ခေါင်းညိတ်ပြသည်။
ကိုချစ်ပိုတစ်ယောက် ကွန်ပစ်နည်းကို လက်တွေ့ကျကျ ကို ဆာမိထံမှ သင်ကြားယူသည်။

* * *

တစ်လလောက်ကြာတော့ ကိုချစ်ပို့ ကွန်ပစ်တတ်ပြီ။
 ကိုဆာမိနှင့် ကွန် အတူမပစ်တော့။ ခွဲလိုက်ကြသည်။
 သူရုံးကပြန်လာတိုင်း ကွန်ပစ်သည်။ ထိုသို့ လုပ်ကိုင်နေ သည်
 ကို မခင်နှောင်းအား အသိမပေး။ တံငါသည်လုပ်ငန်းကို
 လုံးဝဆန့်ကျင်သော သူ့မိန်းမကို အသိပေးလို့မဖြစ်။
 ရုံးကမိတ်ဆွေတစ်ဦး အလုပ်ကို ကူပြီး လုပ်ကိုင်ပေးနေသည်ဟု
 မခင်နှောင်းကို ပြောထားသည်။ အပိုင်ဝင်ငွေကလေး အနည်း
 အကျဉ်းကို ရှာကြံရခဲ့ပါသော်လည်း ကိုချစ်ပို့အဖြစ်က အခက်။
 မခင်နှောင်းသည် ကိုချစ်ပို့နှင့် သားသမီးသုံးယောက်ရသည့်
 တိုင်အောင် အလှမပျက်။ တသားမွေး တသွေးလှသည့် မိန်းမ
 မျိုး။ ရုပ်ရည် ရူပကာမှာ ရွက်ကြမ်းရေကျိုပေမင့် ဆွဲငင်အား၊
 ညှို့အား ရှိသေးသည်။
 အခုတော့ ကိုချစ်ပို့ ကွန်ပစ်တော့မှ သားနှင့်ငါးနှင့်ကလေး
 ဝယ်စားနိုင်လာသည်။ ယင်းကြောင့်လားမသိ၊ မခင်နှောင်း ပိုလှ
 လာသည်ဟု ကိုချစ်ပို့ ထင်သည်။
 သူ ကွန်ပစ်လို့ရသည့်ငါးကို ကိုဆာမိက အောက်ခြေသိမ်း
 တာဝန်ယူပြီး ဈေးမှာ ရောင်းပေးသည်။ ရောင်းလို့ရသည့်
 ငွေကို သူ့ကိုပေးသည်။
 သည်ငွေကို မယား မခင်နှောင်းကို မိတ်ဆွေတစ်ဦး၏ အလုပ်ကို
 ကူညီလုပ်ကိုင်ပေး၍ ရသည့်ငွေဟုပြောကာ အပ်သည်။ တစ်နေ့

လေးငါးကျပ် မယားလက်ထဲသို့ အပိုငွေအပ်နိုင်တော့ ကိုချစ်ပို ပျော်သည်။

* * *

မခင်နှောင်းသည် အိမ်ထောင်ရေး ကျပ်တည်းခြင်းကို ကျိတ်မှိတ် ခံနိုင်လေသမျှ ခံသူ။

အကျင့်ကောင်းသော မိန်းမတစ်ဦးအဖြစ် အရပ်က အသိ အမှတ် ပြုထားသည်။

ကြည့်လေ။

ကိုချစ်ပိုနှင့် ခိုးရာလိုက်ပြေးတော့ သူမအသက်က တစ်ဆယ့် ခြောက်နှစ် မပြည့်တပြည့်။

ခု သမီးအကြီး ခြောက်နှစ်ကျော်ခဲ့ပြီ။

ကိုချစ်ပိုအပေါ် အချစ်မပြယ်ခဲ့။

ကိုချစ်ပို၏ ရုံးလုလင်လစာငွေကလေးဖြင့် မိသားစုငါးယောက် တာဝန်ကို အဆင်ပြေအောင် ဆောင်ရွက်လာခဲ့သူ။

ကိုချစ်ပို မသိအောင် လမ်းထဲက ညွန့်ညွန့်၊ မိလှငွေ၊ ဒေါ် ကုလားမကြီး၊ မြမြစန်းတို့နှင့် အခန့်သင့်သလို မြို့ထဲသို့ လိုက်၍ ကုန်ပစ္စည်း မျိုးစုံတိုးကာ တစ်ဆင့် ပြန်ရောင်းချတတ်သည်။

ကိုချစ်ပိုက သည်လို သမဝါယမဆိုင်၊ ပြည်သူ့ကုန်တိုက် များမှ အခါအားလျော်စွာ ရောင်းချပေးသည့် ပစ္စည်းကောင်း

များကို အမြတ်ပေး ကောက်ယူပြီး တစ်ဆင့် ပြန်ရောင်းသော
မှောင်ခိုအလုပ်ကို မနှစ်မြို့။

သူ့ရုံးလုလင် အလုပ်ဂုဏ်သိက္ခာကို အပွန်းအပဲ့၊ အရွဲ့အနဲ့
မခံနိုင်ဟု မခင်နှောင်းကို အတည့်အလင်း ပြောထားသည်။

သည်တော့ မိန်းမသားပီပီ ရဲစွမ်းသတ္တိရှိစွာဖြင့် ထိုအလုပ်ကို
ပိပိရိရိ လုပ်ကိုင်သည်။ ကိုချစ်ပို့ ရုံးက အိမ်ပြန်မရောက်ခင်
ရောက်ရာအရပ်က အိမ်သို့ အမြန်ပြန်လာသည်။ ဣန္ဒြေရရနှင့်
လင်တော်မောင် လာမည့်လမ်းကို မျှော်တော့သည်။

အဆင်ပြေချင်တော့ ခုတလော ကိုချစ်ပို့ အိမ်ပြန်နောက်ကျ
သည်။

ညခြောက်နာရီကျော်ကျော်လောက်မှ ပြန်ရောက်တတ်သည်။
သူ ပြန်လာလေတိုင်း ငွေ လေးငါးကျပ်တော့ သူ့အိတ်ထဲမှာ
ပါလာတတ်သည်။

‘အင်း၊ ဒီလိုဆိုတော့ မောင်က အကြံအဖန် လုပ်တတ်သား
ပဲ’ ဟု ကိုချစ်ပို့ကို နောက်ပြောင် မေးလိုက်ဖူးသည်။ သားသမီး
တွေ အပြင်သွား နေခိုက် လင့်ပခုံးစွန်းကို မှီပြီး ငယ်မူပြန်၍
ကျီစားခဲ့ဖူးသည်။

‘ဟဲ ဟဲ ဟဲ၊ မောင့်မိန်းမက မောင့်ကို အထင်သေးတာ
ကိုးကွ။ ချစ်ပို့ပဲကွာ ဘယ်ညှံ့ပျံ့မလဲ’ လင်မယားနှစ်ယောက်

အကျီစယ် လွန်သွားသည်။ တည်ထားသော ထမင်းအိုးကြီးကို
မေ့နေသည်။ စားမရလောက်အောင် ဖြစ်သွားတော့မှ

‘ဟော့တော်၊ ကလေးတွေ ပြန်လာရင် ဘာနဲ့ စားမလဲ မောင်’
အချစ်နာလန်ထဲခွဲမှုကြောင့် ထမင်းတစ်နပ် ငတ်ခွဲရသည်။
မခင်နှောင်းအဖို့ အပြင်ထွက်၍ ငွေရှာရသည့်ကိစ္စမှာ အရင်
ကလောက် မခက်တော့။

ကိုချစ်ပိုလည်း အိမ်အပြန် နောက်ကျနေပြီ။
သမီးကြီးမြမြရီကို သူ့အဖေမသိအောင် ဖုံးဖိ လိမ်ညှာပြော
ရန် မခင်နှောင်းက သင်ပေးထားသည်။ သမီးနှင့်အမေ အချိတ်
အဆက် လုပ်ထားသည်။

သည်တခါတော့ ညွန့်ညွန့်တို့၊ မြမြစန်းတို့က ခေါ်၍ စကော့
ဈေး ကြီးထဲအထိ လိုက်သွားခဲ့သည်။

ညွန့်ညွန့်နှင့် မြမြစန်းက သူ့ထက်လည်သည်။ ငယ်သည်။
ငွေရှာရမည့် နည်းလမ်းမှန်သမျှ ကျွမ်း၏။

အချိန်နည်းနည်းနှင့် ငွေများများရအောင် ရှာနည်းကိုပါ
သိထားသည်။

စကော့ဈေးကြီးက သူတို့ကို ဖမ်းညှို့ထားသည်။

အံလောက်ဖွယ်ရာ ငွေရှာကောင်းသည့် စားကျက်သစ်တစ်ခု
ထဲသို့ တိုးမိကြသည်။

ညွန့်ညွန့်နှင့် မြမြစန်းက လှလည်းလှသည်။ လည်သည်။
မခင်နှောင်းက မလည်။ သူတို့နှစ်ဦးက နည်းကောင်းပေးသည်။
ထို့ကြောင့် ကိုင်တွယ်ဖြေရှင်းရမှာကို မခက်ခဲတော့။
ညွန့်ညွန့်နှင့် မြမြစန်းတို့ အချိန် အနည်းငယ်ဖြင့် ငွေများများ
ရှာဖွေလာတာကို တွေ့မြင်ရတော့။
မခင်နှောင်း အားကျမိသည်။
သည်တော့။

* * *

ကိုချစ်ပိုသည် ရုံးအစောကြီးဆင်းရန် စီစဉ်သည်။
မခင်နှောင်း နေမကောင်း၍ ဆေးရုံသို့သွားပြရန် အကြောင်း
ပြပြီး ပြန်လာမည်ဟု စိတ်ကူးထားသည်။
အမှန်တကယ်လည်း မခင်နှောင်း နေမကောင်းပါ။
လူတစ်ယောက် ကျန်းမာရေး ချွတ်ယွင်းလာလေလျှင် ငွေ ကုန်
ကြေးကျ များတတ်ပေသည်။
သူလို ရုံးလုလင်တစ်ယောက်၏ အိမ်၌ နေထိုင်မကောင်းသူ
တစ်ဦးရှိခဲ့သော် မစဉ်းစားရဲတော့။

ကောက်ကာငင်ကာ မခင်နှောင်း နေထိုင်မကောင်း ဖြစ်သည်။

မိန်းမ ရောဂါလား။

ဘာ ရောဂါလဲ။

မသိ။

အစားပျက်၊ အသောက်ပျက် ဖြစ်နေသည့် မခင်နှောင်း မျက်နှာလေးကို ငေးကြည့်ပြီး စိတ်မကောင်း ဖြစ်ခဲ့ရသည်။ မခင်နှောင်း ကြိုက်တတ်သည့် ကြက်သား ဆီချက်၊ ဘဲကင်တို့ကို မဖြစ် ဖြစ်သည့်နည်းဖြင့် ဝယ်လာတတ်သည်။ မခင်နှောင်းအား ကျွေးမွေးပါသော်လည်း ခံတွင်းပျက်နေသည့် မိန်းမမျက်နှာကို မြင်ယောင်မိသည်။

သူ ဆက်မတွေးချင်တော့။

သူ အတွေးကို ဖြတ်တောက်လိုက်သည်။

မိုးသည်းထန်စွာ ရွာသွန်းနေသော ပတ်ဝန်းကျင် မည်းမည်း ကြီးကို ကြည့်ပြီး စိတ်ပျော်သွားသည်။

‘အင်း၊ ခုနေ ကွန်ပစ်လိုက်ရင်တော့လား’

တစ်ကိုယ်တည်း စိတ်ကူး၍ အံ့ကို ကြိတ်ကာ ရုံးပေါ်မှ အပြေး ကလေး ဆင်းလာခဲ့သည်။

သာကေတသို့ သွားမည့် ကားမှတ်တိုင်ရှိရာဆီသို့ လျှောက် လာသည်။ သူ့တစ်ကိုယ်လုံး မိုးရေများဖြင့် စိုစွတ်နေသည်။ ကားထဲသို့ ဇွတ်တိုးဝင်ကာ တို့လို့တွဲလောင်း လိုက်ပါလာခဲ့သည်။

သူ့ပစ္စည်းပစ္စယများ သိမ်းထားပေးသည့် လမ်းထဲသို့ ရောက်
တော့ အမှောင်ကျနေပြီ။ ရပ်ကွက် တာလမ်းမကြီး ဘေးရှိ
ချောင်းကလေးထဲတွင် ကိုဆာမိ ကွန်ပစ်နေသည်ကို အဝတ်
အစား လဲနေရင်းက လှမ်းကြည့်သည်။

ကိုဆာမိနှင့် မလှမ်းမကမ်းတွင် ဂိုဒေါင်စောင့် ကရင်ကြီး
စောလူးလည်း ပိုက်ကွန်ကို အသာချော့ဆွဲနေသည်။

ငါးရှဉ့်ထောင်သည့် မြမင်းသည် အသံသေး၊ အသံပြာဖြင့်
‘ဗျတ္တလိ ပန်းဆက်သမားပါကွယ်’ ဟု အော်ဟစ်လိုက်သည်။

ကိုချစ်ပိုသည်ကား လမ်းဘေးရှိ မြောင်းကျယ်ကျယ်ထဲသို့
ပိုက်ကွန်ကို ပစ်လိုက်သည်။ ထို မြောင်းကလေးသည် ချောင်း
ရေ အတက်အကျ စီးဝင်ခြင်း ရှိသောကြောင့် ကွန်ပစ်တိုင်း ငါး
ရတတ်သည်။

သူ့နေသည့် ရပ်ကွက်နှင့်လည်း နီးသည်။

ရေတက်ရေကျ ရှိခြင်းသည် အညစ်အကြေးများကိုလည်း
သန့်စင်စေသည်။

သည်တစ်ခါတော့ ဘာဖြစ်မှန်းသိ။ ကွန်ပစ်သော်လည်း
ငါးသိပ်မရ။

မိုးကြီး သည်းထန်စွာ ရွာနေသောကြောင့် ရေပြင်က ကျယ်
နေသည်။ သူ့ကွန်ချက် မမိ။ ခိုက်ခိုက်တုန်အောင် ချမ်းနေ

သော်လည်း ဇွဲမလျော့။ ငါးမရသေးသောကြောင့် သူ့စိတ်ကို တင်းထားသည်။ မခင်နှောင်း မျက်နှာကို မြင်မိသေးသည်။

ပတ်ဝန်းကျင်တစ်ခုလုံး အမှောင်ဖြင့် ဖုံးလွှမ်းနေပြီ။

ပစ်ထားသည့် ပိုက်ကွန်ကို အသာအယာ ချော့ကာ ဆွဲနေသည်။

သည်တခါ နောက်ဆုံးပစ်သည့် ကွန်ချက်။

ပိုက်ကွန်ထဲ မိသည့်ငါးများ လွတ်ထွက်မသွားစေရန် အတက် နိုင်ဆုံး ညင်ညင်သာသာဖြင့် ပိုက်ကွန်ကို ဆွဲယူသည်။

ကိုချစ်ပိုသည် ပိုက်ကွန်ကို လက်ထဲစုကိုင်ပြီး မြက်ခင်းစိမ်း စိမ်း ပေါက်နေသော ကမူကုန်းတန်း မို့မို့ကလေးပေါ်သို့ ရေထဲမှ ပြေးတက်လာခဲ့သည်။

နောက်ဆုံးကွန်ချက်ဖြစ်လို့လားမသိ။ အလေးချိန်က စီးနေသည်ဟု ထင်သည်။

မြက်ခင်းစိမ်းပေါ်သို့ ပိုက်ကွန်ကို ဖြန့်လိုက်သည်။

ငါးရဲ့၊ ငါးခူနှင့် ပုစွန်ကောင်ကလေးများ တဖျပ်ဖျပ် ခုန်နေကြ သည်။

အမှောင်ထဲတွင် သူ့မျက်လုံးကို ပြူး၍ ခုန်နေသော ငါးများကို ပလိုင်းထဲသို့ ဖမ်းပြီးထည့်သည်။

ပိုက်ကွန်ကို တဖြည်းဖြည်း ဖြန့်လျားလိုက်သည်။ ပိုက်ကွန်တွင် ချည်ထားသော ခဲသီးကလေးများနှင့် အထုတ်တစ်ထုပ် ငြိနေသည်ကို တွေ့လိုက်ရသည်။

ကိုချစ်ပို ရင်တုန်သွားသည်။

ဘာပါလိမ့်။

ပတ်ဝန်းကျင်ကိုလည်း အလျင်အမြန် ကြည့်လိုက်မိသည်။

ဘယ်သူမှ မရှိတော့။

ဝမ်းသာရမလိုလို။

မိုးကြီး သည်းသည်းထဲတွင် သူနှင့် ‘အထုပ်ကလေးတစ်ထုပ်’။

ခဲသီးတွင် ငြိနေသော အထုပ်ကလေးကို အသာအယာ ဖြုတ်
လိုက်သည်။

စိတ်ကို ငြိမ်အောင် ထား၍ကြည့်သည်။

ကိုချစ်ပို မျက်လုံးပြူးသွားသည်။

ပတ်ဝန်းကျင်ကို ကြည့်ပြန်သည်။

မိုးကြီး ရွာနေသည်။

ကိုချစ်ပို ရင်တွေ့ခုန်နေပြန်သည်။

ပိုက်ကွန်တွင် ငြိသည့် အထုပ်ကလေးကို မြက်ခင်းစိမ်းစိမ်း
ပေါ်တွင် ဖြန့်လိုက်သည်။

လျှပ်စစ်တန်းသည် ထိုမြက်ခင်းစိမ်းစိမ်းပေါ်မှ အထုပ်ဆီသို့
လက်ပြီး၊ ဖြတ်သန်းသွားသည်။

ကိုချစ်ပို မျက်နှာကြီး နီသွားသည်။

‘တောက်’ တစ်ချက်ကို ပြင်းထန်စွာ ခေါက်လိုက်သည်။
အိမ်အပြန်တွင် ကိုချစ်ပို့ စဉ်းစားသည်။
သူ့ပိုက်ကွန်တွင် ကပ်ငြိ ပါလာသော အထုပ်ကို ‘ဘာပါလိမ့်’
ဟု စဉ်းစားလာခဲ့သည်။

ညိုသစ်

ဤမှာဘက်ကမ်း

ခင်မြစင်

ခင်မြဇင်

(၁၉၅၆ -)

အမည်ရင်း ဌေးဌေးမြင့်။

ဆင်ဖြူကျွန်းမြို့တွင် ဦးမြခင်၊
ဒေါ်လှသောင်းတို့မှ မွေးဖွားသည်။

၁၉၇၄-၇၅ စီးပွားရေး တက္က
သိုလ် နှစ်လည်မဂ္ဂဇင်း၌ ‘တနပ်စာ’
ဝတ္ထုတို။ ၁၉၇၈ ဇွန်လထုတ် မိုးဝေ
စာပေ မဂ္ဂဇင်း၌ ‘အမေဆရာမ’ ဝတ္ထု
တိုများကို ရေးသားခဲ့သည်။

ဤမှာဘက်ကမ်း ခင်မြရင်

(တစ်)

ကျောင်းအလာကတည်းက မိုးသက်လေကလည်း တအေးအေး။
မိုးဖွဲကလေးတွေကျနေလို့ အိမ်နံရံမှာ တနေ့လုံး ချိတ်ထား
ခဲ့တဲ့ ပင့်ကူအိမ်တွေ အပြည့်နဲ့ အဖေထီးကောက်ကြီးကို ဆွဲယူ
ခဲ့တယ်။ အဖေ ထီးကောက်ကြီးက ကျွန်တော့် အရပ် နီးပါး
ရှည်တယ်။ မိုးစိပ်စိပ် ရွာတာနဲ့ ဆွဲလဲဖွင့်လိုက်ရော ထွက်လာ
လိုက်တဲ့ ပိုးဟပ်တွေ။ ရိုက်သတ်လို့တောင် မကုန်နိုင်ဘူး။
ချောင်းပြင်ရောက်တော့ ရေနည်းနည်းကျနေတယ်။ အဖေက
ပြောင်းခင်းသွားရမှာမို့ ခါတိုင်းလို လိုက်မပို့နိုင်။ လွယ်အိတ်က

တစ်ဖက်၊ ထီးက တစ်ဖက်၊ ထမင်းထုပ်က တစ်ဖက်နဲ့ ရေထဲမှာ ယက်ကန် ယက်ကန် ဖြစ်နေတယ်။ ချောင်းရေက နှစ်မြွှာခွဲ စီးသွားတယ်။ ဟိုဘက်ချောင်းက သိပ်မနက်။ ဒီဘက်ချောင်းမှာတော့ ခြေတစ်ဖက်ကစမ်း၊ တစ်ဖက်ကနင်းနဲ့ အတော် လှမ်းရတယ်။ ရေစီးကလဲ ခါတိုင်းထက် သန်နေတယ်။ ချိုင့် တစ်ခုထဲကို စွပ်ကနဲ ကျသွားတယ်။

ရင်စို့လောက်နက်သွားတယ်။ ၉ တန်းက အစ်ကို ကျော်ဒွန်းက ကျွန်တော့် လက်တစ်ဖက်ကို လှမ်းဆွဲလိုက်လို့သာ၊ နို့မို့ရင်ကိုယ်ကို မထိန်းနိုင်တာနဲ့ ရေစီးမှာပါသွားပြီ။ မနှစ်က ကျွန်တော် တို့ရွာက ၅တန်း ကျောင်းသား သောင်းထွဋ် ရေကျတုန်း အဖော်တွေနဲ့ကူးရင်း လက်တွဲပြုတ်ပြီး ရေစီးနဲ့ မျောသွားတာ ချောင်းဝကျမှ အလောင်းကို ဆယ်ရတော့တယ်။

ကိုကျော်ဒွန်းက

‘ဟေ့ကောင်၊ လာကွ။ ငါ့လက်ကိုမြဲမြဲကိုင်ထား။ မင့် ထမင်းထုပ် ငါ့ပေး’ ကျွန်တော်လဲ လွယ်အိတ်ကို ခေါင်းပေါ်တင် ထားလို့ တော်သေးတယ်။ ကိုကျော်ဒွန်း ရေနက်ရင် ကျွန်တော့် ချိုင်းတစ်ဖက် ဆွဲဆွဲမပြီး ကူးတယ်။ ‘ရှူး’ စိတ်ပင်ပန်းလိုက်တာ။ ရေကလဲ ကမ်းလုံးလျှံနေပြီ။ ဒါပေမယ့် ဒါတွေက ခုမှကြုံရတဲ့ ဒုက္ခမဟုတ်ဘူး။ နှစ်တိုင်း နှစ်တိုင်း ရေကြီးချိန်ဆို ချောင်းက အချိန်မဟုတ်၊ အခါ မဟုတ် ကျလာ။ ကျွန်တော်တို့လဲ ရေလယ်ကောင်မှာ ယက်ကန်ယက်ကန် နဲ့ပေါ့။ ကျွန်တော်ဆို ဒီဒုက္ခကြုံရတာ ၃ နှစ် ရှိပြီ။ ၅ တန်းကစလို့ ချောင်း တဖက်ကမ်း

ထိပ်က မြို့ကျောင်းမှာ စာသင် ရတာကိုး။ ကျွန်တော်တို့ ရွာမှာက မူလတန်း ကျောင်းပဲ ရှိတယ်။

နွေဆိုရင် ချောင်းပြင်ဟာ နေချစ်ချစ် တောက်တောက်မှာ တံလှုပ်ခိုးတွေ ဝေနေတဲ့ပြင် တမျှော်တခေါ်ကြီးပေါ့။ ဆောင်း မှာတော့ အာလူး၊ မုန်လာနဲ့ နေကြာတွေ စိုက်တယ်။ မိုးတွင်း ရောက်ပြန်တော့ ဝါဆို ဝါခေါင် ရေတဖောင်ဖောင်နဲ့။ တော် သလင်း သီတင်းကျွတ် ကမ်းလုံးညွတ် ဆိုသလိုပါပဲ။

ကျွန်တော့်အဖေနှင့် အမေကလည်း ရိုးလိုက် အ လိုက်သမှ။ အဖေကဆို ယာထဲနဲ့ လယ်ပြင်နဲ့ အချိန်ကုန်။ အမေလည်း တစ်ပတ်တစ်ခေါက်တောင်မှ မြို့ဈေးမ ရောက်တတ်။ မြို့မှာဆွေမျိုး သားချင်းလည်းမရှိ။ ရင်းရင်းနှီးနှီး အသိအကျွမ်းလည်း မရှိ။ အမျိုးရှိရင်တော့ မိုးဘယ်လောက်ရွာရွာ၊ ရေဘယ်လောက် ကြီးကြီး ပူစရာမလို။ ဒါကြောင့် အမေက မိုးတွင်းဆို ကျွန်တော့်ကို ကျောင်းမလွှတ်ချင်။ စိတ်မချနိုင်။ အဖေကတော့

‘မင်းနှယ်ကွာ၊ သူများ သားသမီးတွေလဲ ဒီလို တက်နေကြ တာပဲ။ ရေကျရင် ငါ သွားကြိုမှာပေါ့ကွ။ ပူစရာမရှိ ပူစရာ ရှာလို့’

ဒီမနက်တော့ အမေ့ခမျာ ကျွန်တော့်အတွက် စိတ်ပူချိန် တောင် မရရှာဘူး။ နွားစာပြောင်းရိုးရိတ်ဖို့ အဖေနဲ့လယ်ပြင် လိုက်သွားရလို့ ကျွန်တော့်အတွက် ထမင်းတောင် ထုပ်ပေး မသွားနိုင်။ အဘွားက မမြင်မစမ်းနဲ့ ထည့်ပြီး အသေအချာ

ချည်ပေးလိုက်တဲ့ ထမင်းထုပ်ကလေး။ ခုတော့ ရေစက်လက်နဲ့
စိုစိုရွဲ့ရွဲ့။

ကျွန်တော်နှင့် ကိုကျော်ဒွန်း ကူးရင်းခတ်ရင်း ကမ်းကို
ရောက်လာကြတယ်။ ကမ်းပါးထိပ်မှာ လှည်းသမားတွေက
ကျွန်တော် တို့ကို စောင့်ကြည့်နေကြတယ်။

‘အာဂပဲဟေ့၊ ကူးလာလိုက်ကြတာ။ ငါတို့ဖြင့် လှည်းကူလို့
လွတ်ပါ့မလားလို့ စောင့်ကြည့်နေကြတာ’
ချောင်းညာဆီက လျှပ်ရောင် တဝင်းဝင်း လှမ်းမြင်နေရတယ်။
တစ်မိုးလုံး မည်းမည်းမှောင်လျက်။

(နှစ်)

အတန်းထဲက သူငယ်ချင်းတွေက ကျွန်တော့်ကို လှမ်းမြင်လိုက်
ကြတာနဲ့

‘အဘိုးလေး လာပြီဟေ့။ အဘိုးလေး လာပြီ’
ဝိုင်းအော်ကြတယ်။ ကျွန်တော့် ထီးကောက်ကြီးကို လိုက်
ဆွဲ ကြတယ်။ အောင်ကျော်ကျော်က ရေစိုနေတဲ့ ကျွန်တော့်
ထမင်းထုပ် ကလေးကို ကြည့်ပြီး ရယ်နေတယ်။

‘မင်း ထမင်းထုပ်ကလေး ချမ်းနေပြီထင်တယ်။ မီးဖိုပေးရ
အုံးမယ်’

အရှည်ကြီး ဝင်းကိုက သူ့အိတ်ထဲက မီးခြစ်ကို ပြောပြော ဆို ဆို ထုတ်ပြီး ထမင်းထုပ်နားမှာ ရဲ့ကနဲ ခြစ်လိုက်တယ်။

‘ဟ၊ မီးလောင်ကုန်ပါ့မယ် ဟ’

ကျွန်တော်က ထမင်းထုပ်ကို ခုံအောက် သွင်းလိုက်ရတယ်။ နောက်ဆုံးတန်းမှာ ဝင်ထိုင်လိုက်တော့ ရဲထွန်းနဲ့ သန်းအောင် ထူးက ကျွန်တော့် လွယ်အိတ်ကို ဇွတ်ဆွဲယူပြီး ဘာတွေပါသလဲ စူးစမ်းကြတယ်။ ကျွန်တော်က ပြန်လုပြီး လွယ်အိတ်ထဲက ရုပ်ပုံ စက္ကူတွေ ထုတ်ပြလိုက်တယ်။ အဖေ့ ထင်းရှူးသေတ္တာဟောင်း ကြီးထဲမှာ သိမ်းထားတဲ့ ဟိုတုန်းက ရှုမဝ၊ မြဝတီမဂ္ဂဇင်းတွေ ထဲက ခိုးညှပ်လာတဲ့ အရုပ်ကားတွေ။ ခုတော့ အဖေက ဒါတွေ ကို ဂရုမပြုနိုင်တော့။ အရင်တုန်းကလိုဆို ကျွန်တော် ကျောကွဲ ဖို့သာပြင်။ ဒီကောင်တွေကလည်း လက်မြန်တယ်။ တစ်ယောက် တစ်ပေါက် ဆွဲယူလိုက်ကြတာ ကျွန်တော့်လက်ထဲမှာ ဘာတစ်ခုမှ မကျန်တော့။

‘ဟေ့ကောင်တွေ ပြန်ပေးကွ။ အောင်ကျော်ကျော်ဖို့ ယူလာ တာ’

‘တစ်ယောက်တစ်ပုံစီ မဲချပါလား’

သန်းအောင်ထူးက ဝေပုံကျခွဲဖို့ လုပ်ပေးတယ်။ အောင် ကျော်ကျော်က သူ့ခေါင်းကိုပုတ်ပြီး

‘ဘာရမလဲ ဂျပုရာ။ ဒါတွေက ဆရာသမားဖို့။ ဟေ့ကောင် ဝင်းကို၊ ပြန်ပေးကွ’

ဝင်းကိုက မိုးထိုးနေတဲ့ သူ့အရပ်ကြီးကို အခွင့်ကောင်းယူပြီး အောင်ကျော်ကျော် မမီအောင် လက်ကို မြှောက်ထားလိုက်

တယ်။ ကျွန်တော်က ခုံပေါ်တက်ပြီး သူ့လက်ထဲက ဆွဲလှလိုက်
တော့ အငိုက်မိ သွားတယ်။ အောင်ကျော်ကျော်နဲ့ ရဲထွန်းက
လက်ခုပ်တီးပြီး ရယ်ကြတယ်။ ဝင်းကိုက ရှုံ့မဲ့ ပြောင်ပြတယ်။
သန်းအောင်ထူးက မခံချို မခံသာနဲ့

‘မင်းတို့ မပေးလဲနေပါကွာ၊ ငါတို့အိမ်မှာလဲ ရှိပါ။ အင်္ဂလိပ်
စာအုပ်ထဲက အရုပ်တွေ။ ဒါထက်တောင် လှသေး’

‘စိတ်မဆိုးကြပါနဲ့ကွာ၊ ငါက အောင်ကျော်ကျော် ပန်းချီ
ဆွဲဖို့ ယူလာတာမို့ပါ။ နောက်တစ်ခါဆို မင်းတို့ကို ပေးမယ်။
အိမ်မှာ ရှိသေးတယ်’

ကျွန်တော်တို့တစ်တွေ ငြိမ်သွားပြီး အောင်ကျော်ကျော်
ပန်းချီဆွဲတာ ဝိုင်းကြည့်နေကြတယ်။ ကျောင်းတက် ခေါင်း
လောင်း တီးတာတောင် မသိလိုက်။ ကျွန်တော်တို့ အတန်းပိုင်
ဆရာ ဝင်လာလို့ တစ်တန်းလုံး ဝုန်းကနဲ မတ်တတ်ထလိုက်ကြမှ
ကျွန်တော်တို့လည်း လန့်ဖျပ် ထရပ်လိုက်ကြရတယ်။

(သုံး)

‘သမိုင်းဆိုတာ ဘုရင်တွေ၊ ဧကရာဇ်တွေအကြောင်း သက်သက်
မဟုတ်တော့ဘူးကွ။ ခေတ်အလိုက် ပြည်သူတွေ ဘယ်လို လှုပ်ရှား
ခဲ့ကြတယ်၊ ရုန်းကန် တိုက်ခိုက်ခဲ့ကြတယ်၊ နှိုးကြားလာခဲ့ကြ
တယ်ဆိုတာ သင်ရမှာ။ ဆရာဆို ငယ်ငယ်တုန်းကတော့ ဘုရင်

တစ်ယောက်ယောက် အကြောင်း သင်ရတယ်ဆိုရင် ဘဝရှင် မင်းတရားကြီးသည် ရေတွင်းပေါင်း ရှစ်သောင်း လေးထောင်၊ ရေကန်ပေါင်း ရှစ်သောင်းလေးထောင်ဆိုတာတွေ အာပြဲ အောင် အော်ကျက်ရတယ်’

ဆရာက ဘုန်းကြီးကျောင်းသား စာအံသလို လေးလေးပင် ပင် ဆွဲဆွဲငင်ငင် ရွတ်ပြလိုက်လို့ ဝိုင်းရယ်ကြတယ်။ ဝင်းကိုက ကိုယ်ကို သွက်သွက်ခါအောင် တမင်လှုပ်ပြီး ရယ်နေတယ်။ ဆရာ ဦးအောင်ငွေက လုပ်အားပေးဆရာ ဖြစ်ပေမယ့် အပြောကောင်း တယ်။ သူစာသင်ပြီဆိုရင် တစ်တန်းလုံး ငြိမ်ပြီး အာရုံစိုက်နေ တာပဲ။ သမိုင်းချိန်ဟာ ပျင်းစရာ မကောင်းဘဲ သွက်လက် တက် ကြွနေကြတယ်။

‘သမိုင်းဦးဘုံမြေ၊ ကျေးပိုင်ကျွန်ပိုင်၊ မြေရှင် ပဒေသရာဇ်နဲ့ အရင်းရှင်ခေတ် ခေတ်ကြီးလေးခေတ်တို့ကို ပြည်သူတွေ ဖြတ် ကျော်ခဲ့ ပြီးပြီ။ ပြီးခဲ့တဲ့ ကာလတွေကို ပြန်ကြည့်ရအောင်။ ဘယ် ကာလမှာများ တို့တစ်တွေ ကောင်းစားခဲ့ကြသလဲလို့။ သမိုင်း ဦးဘုံမြေခေတ်ကတော့ ပိုင်ဆိုင်မှုဆိုတာ မရှိသေးဘူး။ လူတွေ ဟာ တစ်သွေးတည်း၊ တစ်သံတည်း၊ တညီတည်း ဝတ်ကြစားကြ တယ်။ အလုပ်လုပ်ကြတယ်။ ဘယ်သူက ဘယ်သူ့ထက် မပိုဘူး။ ဒါကြောင့် အဲဒီခေတ်ကို ‘ပဒေသရာဇ်ခေတ်’ လို့ ခေါ်ကြတာ ပေါ့’

မင်းတို့ အဘိုးအဘွားတွေ ပြောကြတဲ့ မြောက်ကျွန်းက လိုတရတဲ့ ပဒေသာပင်ကြီးမှာ ရွှေတွေ၊ ငွေတွေ သီးနေတယ် ဆိုတာတခြားမဟုတ်ဘူး။ အဲဒီခေတ်ကို ပြောတာ။ လူတွေမှာ

ကိုယ့်အိုး ကိုယ့်အိမ်၊ ကိုယ့်သားသမီး၊ ကိုယ့်စီးပွား ဆိုတာတွေ မရှိသေးဘူး။ အဲဒါ ငါ့စွဲအတ္တတွေ ပေါ်ပေါက်လာတာနဲ့ ပဒေသာပင်တွေ ကွယ်ပျောက်ခဲ့ရတယ်။ ကောင်းတဲ့ အလေ့အထတွေ ပျောက်။ အဲဒီကနေ ကျွန်ုပ်ိုင်ရှင်ခေတ်ကို ဦးတည်သွားခဲ့တယ်’

ဆရာက ကျေးကျွန်ခေတ်က သူ့ရဲကောင်း စပါတာကပ် အကြောင်း တဆက်တည်း ပြောသွားတယ်။ သဲကန္တာရထဲက နေပြင်မှာ ပိရမစ်ကြီးဆောက်ဖို့ ကျောက်တုံးကြီးတွေကို ကျွဲလို နွားလို ဆွဲသယ်ကြရတဲ့ ကျေးကျွန်တွေ။ လူနဲ့ တိရစ္ဆာန်ရိုင်း တိုက်ပွဲတွေ၊ လူ လူချင်း၊ ကျွန် ကျွန်ချင်း မသေမချင်း အတိုက် ခိုင်းတဲ့ တိုက်ပွဲတွေ မျက်စိထဲမှာ မြင်ယောင်လာကြရတယ်။ သံခြေချင်းအရောင်က နေရောင်မှာ တလက်လက်။ ကျွန်ုပ်ိုင်ရှင် တွေရဲ့ ကြပွတ်သံက တရွမ်းရွမ်း။

ကျွန်တစ်ယောက် ဖြစ်လာပြီဆိုရင် ကျွန်ုပ်ိုင်ရှင်တွေက သူတို့ ကို ရိုက်ရိုက်နှက်နှက်၊ နောက်ဆုံး သတ်ပစ်အုံးကွာ၊ သတ်ပိုင်ခွင့် ရှိတယ်။ တရားတယ် မတရားဘူးဆိုတာ မရှိဘူး။ အာဏာက သူတို့ လက်ထဲမှာ၊ ဘုရင်တွေကလဲ သူတို့ ဘက်မှာပဲ။ ခံရတာ တွေ များလွန်းတော့ စပါတာကပ်ဆိုတဲ့ ကျွန်တစ်ယောက်က ခေါင်းဆောင်ပြီး ပုန်ကန်ခဲ့တယ်။ သူတို့ဘက်မှာ လက်နက်မရှိ ဘူး။ နာကျည်းဒေါသ ထောင်းထောင်းထနေတဲ့ ကျွန်တွေပဲ ရှိတယ်’

ကျွန်တော်တို့ မျက်လုံးတွေ အရောင် လက်နေကြတယ်။ အသက်မျှမရှူမိဘဲ နားထောင်နေကြတယ်။ ‘စပါတာကပ် ဆိုတဲ့

သူရဲကောင်းဟာ ပွဲကြည့်စင်မှာ ထိုင်နေတဲ့ ဧကရာဇ်ဆီ လှံတံကို ပစ်လွှတ်လိုက်သတဲ့။ သူ့နောက်မှာ ကြုံးဝါးကြွေးကြော် နေကြတဲ့ ကျေးကျွန်တွေ တစုတဝေးကြီး ရှိသတဲ့။ သူတို့ဟာ ရောမမြို့ကြီးဆီကို ချီတက်သွားနေကြတယ်’

ဆရာစကား မဆုံးခင်မှာဘဲ အချိန်ပြောင်း ခေါင်းလောင်းသံက တဒေါင်ဒေါင် တညံ့ညံ့ မြည်လာတယ်။

‘ကဲ၊ မနက်ဖြန်မှ တွေ့ကြအုံးစို့’

ဆရာဦးအောင်ငွေက ကုလားထိုင်မှာ ချိတ်ထားတဲ့ တိုက်ပုံအင်္ကျီကို ဆွဲယူပြီး ခပ်ပြုံးပြုံး ထွက်သွားတယ်။ ကျွန်တော်တို့ တစ်ယောက် တစ်ပေါက် ဆူညံကျန်ရစ်ခဲ့တယ်။

သန်းအောင်ထူးက

‘ငါတို့ မန္တလေးမှာတုန်းက ရုပ်ရှင်ကြည့်ခဲ့ရတာပေါ့။ ရုပ်ရှင်ထဲကမှ ပိုကောင်းတာဆရာ။ ခြင်္သေ့ကြီးတွေနဲ့လူတွေ တိုက်ကြတာ’

အောင်ကျော်ကျော်က ငြိမ်နေတယ်။ ကျွန်တော်က သင်္ချာစာအုပ်ကို စိတ်မပါ လက်မပါ ဆွဲထုတ်လိုက်တယ်။ ကျွန်တော်ကြောက်တဲ့ သင်္ချာ (၁) အချိန်။

(လေး)

သင်္ချာဆရာက တစ်စက္ကန့်ကလေးမှ အချိန်မဆိုင်းဘဲ အတန်းထဲဝင်လာတယ်။ မင်္ဂလာပါ မဆိုလိုက်ရ။ ဆရာက လက်ပြုပြီး

ထိုင်ခိုင်းတယ်။ ဆရာ့ကို ဆရာ စံတော်ချိန်လို့ ကျွန်တော်တို့ နာမည်ပေးထားကြတယ်။ ဘယ်အရာမဆို တိတိကျကျ။ မျက်နှာ ထားကလည်း တင်းတင်း။ မြန်မာစံတော်ချိန် ညရုန်နာရီ ရှိပါပြီ ဆိုရင် ဒင်ဒင်ဒေါင်ဒေါင် သံစုံမြည်တတ်တဲ့ နာရီကြီးလို့။ ဆရာကလည်း အချိန်ပြောင်း ခေါင်းလောင်းသံ ဆုံးတာနဲ့ အတန်းထဲအရောက်။ ဆရာက မနေ့ကပေးလိုက်တဲ့ အိမ်စာတွေ တွက် မတွက် တစ်ယောက်ချင်း လိုက်ကြည့်နေတယ်။

ညက ပုစ္ဆာတွေ မတွက်ခဲ့ရ။ အမေက ကျွန်တော့်ကို ဂုဏ် တော်ကိုးပါး သင်ပေးတယ်။ အဖေက အနက်ဖွင့်၊ အဘွားက ထပ်ဖြည့်၊ အမေက နှုတ်တိုက်ချပေးနဲ့ ကျွန်တော် ကျောင်းစာ အုပ်ကို မကိုင်ဖြစ်။ သတိပင် မရ။

ဒီနှစ်နွေမှာ ကျွန်တော့်ကို ရှင်ပြုကြတော့မယ်။ အရင်နှစ် တွေကတည်းက အားခဲထားကြပေမယ့် အဘွားရဲ့ ဝါးကျည် တောက် စုဗူးကလေးကလည်း မပြည့်စုံနိုင်သေး။ အဖေ့ခမ္ဘာ မှာလည်း လက်ကရရင် ကြိုယူထားတဲ့အကြွေး ဆပ်တာနဲ့ကုန်။ ဒီနှစ်တော့ ရတတ်သမျှနဲ့ သင်္ကန်းစည်းရရင် တော်ပြီလို့ အဘွား က ဆိုတယ်။

ဆရာက ကျွန်တော့်နား ရောက်လာတယ်။ ရင်ထဲမှာ ဒိန်း ကနဲ ဒိန်းကနဲ။ ခြေဖျားလက်ဖျားတွေ အေးစက်သွားတယ်။ ဆရာက ခုံပေါ် လက်ထောက်ပြီး ကျွန်တော့်စာအုပ်ကို ယူကြည့် တယ်။

‘ညွန့်ဝေ၊ ဒီကောင် သင်္ချာလဲ မတွက်ခဲ့ပါလား’
ဆရာက ကျွန်တော့်ခေါင်းကို နှိမ်ပြီး ပြောလိုက်တယ်။

‘ဟိုဘက်က ကောင်တွေရော။ ပြစမ်းဟေ့၊ စာအုပ်တွေ’
အောင်ကျော်ကျော်ရော၊ ရဲထွန်းနဲ့ ဝင်းကိုရော၊ ကျွန်တော့်
လိုပဲ မတွက်ရသေး။ မျက်နှာသေလေးနဲ့ ငုံ့နေကြတယ်။ စာ
အုပ်ထဲမှာ ကွက်လပ်။

သန်းအောင်ထူး တစ်ယောက်သာ သူ့စာအုပ်ကို ဆရာ့ရှေ့
မှာ ကြွားကြွားဝင့်ဝင့် လာပြတယ်။ ဆရာက မင်နီနဲ့ အမှတ်
ခြစ်ပေးလိုက် တယ်။ ကျွန်တော်တို့ လေးယောက်ကို ကြည့်ပြီး

‘မင်းတို့ လူစွဲမှထင်တယ်။ ပေါင်းမိရင် ကျောင်းစာ မလုပ်
ဘူး။ နောက်ဆုံးတန်းမှာ ထိုင်ပြီးတော့ နေကြတာပဲ’

ဆရာ့စကားကြောင့် လန့်သွားတယ်။ ကျွန်တော်တို့က
ငါးတန်းကတည်းက တွဲလာတာ။ သန်းအောင်ထူး တစ်ယောက်သာ
ဒီနှစ်မှ ပြောင်းလာတဲ့ လူသစ်။

ဆရာက ကျွန်တော့်ဘက်လှည့်ပြီး

‘ကဲ၊ ပြော ညွှန်ဝေ။ မင်း ဘာလို့ သင်္ချာမတွက်ခဲ့သလဲ’

ကျွန်တော် နှုတ်ဆွံ့နေတယ်။ ခေါင်းထဲမှာ မီးစအထိုး ခံရ
သလို ထူပူနေတယ်။

‘ကျွန်တော် ကျွန်တော် ညက အမေ အမေက’

‘ဘာလဲ၊ ဘာ အမေကလဲ’

ဆရာက ဟောက်လိုက်တော့ လိပ်ပြာ ဝင်မတတ် ကြောက်
သွားတယ်။

‘ငါက မင်းကို မေးတာကွ။ အမေကို လွဲမချနဲ့’

ကျွန်တော် ဘာပြောရမည်မသိ။ ကြောက်ကြောက် လန့်လန့်နဲ့
ပြောမိပြောရာ

‘ကျွန်တော် ကျွန်တော် မအားလို့ပါ ဆရာ’

‘အေး၊ ဟုတ်ပေ့ကွာ။ အောင်ကျော်ကျော်၊ မင်းကတော့ ပန်းချီဆွဲနေလို့ ဖြစ်မှာပဲ။ မင်းအဖေကို တိုင်ပြောရအုံးမယ်။ ဟိုနှစ်ကောင်ကရော’

ဝင်းကိုက

‘ကျွန်တော် အိပ်ပျော်သွားလို့’

တစ်တန်းလုံး ဝိုင်းရယ်ကြတယ်။

ရဲထွန်းကတော့ ဆီးရွက်လောက် မျက်နှာကလေးနဲ့ အသံ တောင် ကောင်းကောင်း မထွက်ဘဲ

‘ကျွန်တော် မတွက်တတ်ဘူး’

ဆရာက တစ်ယောက်စီ လိုက်ကြည့်ပြီး သင်ပုန်းဆီ လျှောက် လာတယ်။ အောင်ကျော်ကျော်က ကျွန်တော့်ကို ခဲတံနဲ့ လှမ်း တို့ပြီး

‘အဖေ့ကို တကယ် တိုင်မှာလားမသိဘူး’

ကျွန်တော်က ပခုံးတွန့်ပြီး ဇက်ကို ပုပြလိုက်တယ်။ အောင် ကျော်ကျော် အဖေက အထက်တန်းပြဆရာ။ စည်းကမ်းလဲ အလွန် ကြီးသူ။ ရဲထွန်းက ကျွန်တော်တို့ နှစ်ယောက်ဘက် လှည့်ပြီး

‘မတရားပါဘူးကွာ။ သန်းအောင်ထူးက ကျောင်း အစော ကြီး လာပြီး ကူဘလိုင်ခန်ဆီက ကူးထားတာ။ ငါသိသားပဲ’

ဝင်းကိုက ရှူးလို့ လုပ်လိုက်တယ်။ ဆရာက ပုစ္ဆာသစ်တွေ ရှင်းပြနေပြီ။ ဆရာ စံတော်ချိန်အသံက အောင်မြင်ပြတ်သားတယ်။

တစ်တန်းလုံးကို ဆရာ့အသံက လွှမ်းမိုးနေတယ်။ ပုစ္ဆာတွေ ရှင်းပြပြီးတော့

‘မင်းတို့ကို နောက်ထပ် ပုစ္ဆာပေးမယ်။ ကိုယ့်ဉာဏ်နဲ့ ကိုယ် တွက်ကြ။ ကူးချလို့ အဖြေမှန်တာ မလိုချင်ဘူး။ ကိုယ့်အား ကိုယ်ကိုး။ စာမေးပွဲခန်းမှာ မင်းအဘတွေက လာတွက်ပြမှာ မဟုတ်ဘူး’

ကျောင်းမှာဆိုရင် ကျွန်တော်တို့ချင်း ဆရာမသိအောင် တိုင် ပင်တွက်လို့ ရသေးတယ်။ အိမ်စာပေးလိုက်ရင် အိုးနင်း ခွက်နင်း။ နေ့လယ် မုန့်စားဆင်းဖို့ ၁၅ မိနစ်အလိုမှာ ဆရာက ကျွန်တော်တို့ တွက်ထားတဲ့ ပုစ္ဆာတွေကို လိုက်ကြည့်တယ်။ ပြီးတော့

‘မနေ့က အိမ်စာ မလုပ်ခဲ့ကြတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေ ညနေကျောင်း ဆင်းရင် နေရစ်ခဲ့ကြပါ။ ဆရာ မင်းတို့ကို ဂုဏ်ပြုစရာ ရှိသေး တယ်’

(ငါး)

ကျောင်းဆင်း ထမင်းစား ပြီးတော့ ကျွန်တော်ရယ်၊ ရဲထွန်း ရယ်၊ အောင်ကျော်ကျော်ရယ် သုံးယောက်သား ကျောင်း နောက်ဘက်က တာဘောင်ရိုးပေါ် သွာထိုင်ကြတယ်။ လေက

ထန်းပင်တွေ ထိပ်ဖျားမှာ တရဲ့ရဲ့နဲ့ အော်မြည်နေတယ်။ ဝါပွင့်
ဖက်တွေ ဖွေးနေတဲ့ ယာခင်းတွေကို ငေးကြည့်ရင်း

‘ဒီနှစ် ရေကြီးရင် သိပ်ကောင်းမှာ’

ရဲထွန်းက မဦးမချွတ် ပြောလိုက်တယ်။ မနှစ်က မြစ်ရေ
တက်လို့ ကျောင်းတစ်လ ပိတ်ခဲ့ရတယ်။ ဝါခင်းတွေ၊ နှမ်းခင်း
တွေ ကို ဖြတ်ပြီး ကျောင်းဝင်းထဲ မြစ်ရေ စီးဝင်မလာအောင်
ကတုတ်၊ တမံတွေ ဆည်ပြီး ကာကွယ်ကြရတယ်။ ကျွန်တော်တို့
ထိုင်နေတဲ့ တာဘောင်က မနှစ်က ကျွန်တော်တို့ ဖို့ထားခဲ့ကြ
တာပေါ့။ ရဲထွန်းစကားကြောင့် ကျွန်တော့်ရင်ထဲမှာ လေးလံ
သွားတယ်။ ဒီနေ့တစ်နေ့လုံး နေရောင်မမြင်ရ။ မိုးငွေ့နဲ့ မှိုင်း
မှောင်ရီဝေနေတယ်။ ချောင်းရေ ကျအုံးမှာပဲလို့ တွေးမိတယ်။

ချောင်းရေကျရင် ကမ်းလုံးညွတ်လျှံပြီး ရေစီးသန်လွန်းလို့
ချက်ချင်း လှေ ချရဲမှာ မဟုတ်။ အပြန်အတွက် စိတ်မောသွား
တယ်။ ကျွန်တော့်မျက်နှာ ညှိုးတာမြင်တော့ အောင်ကျော်
ကျော်က

‘ဒီနေ့ ချောင်းရေကျမလားမသိဘူး။ ဟေ့ကောင်၊ ပြန်ရင်
တို့အိမ် လိုက်ခဲ့ပါလား’

ကျွန်တော်က မျက်နှာထားတင်းတင်းနဲ့ ခပ်တည်တည်ကြီး
စိုက်ကြည့်တတ်တဲ့ အောင်ကျော်ကျော် အဖေမျက်နှာကို ပြေး
မြင်လိုက်တယ်။ ကျောထဲက စိမ့်သွားတာနဲ့ ခေါင်းယမ်းမိတယ်။

‘လှေကြုံရုံရင်တော့ ပြန်လိုက်မှာပဲကွာ’

ရဲထွန်းက ထိတ်ထိတ်ပျာပျာနဲ့

‘ဘုရား၊ ဘုရား။ ခုနေ ချောင်းရေကျရင်တော့ ဒုက္ခပဲ။ အိမ်မှာ ကလေးတွေချည်း ကျန်ခဲ့တာ။ ငါက မြစ်ရေ တက်ချင် တက်ပါစေလို့ ပြောတာပါ’

အောင်ကျော်ကျော်က ရဲထွန်းကျောကို လှမ်းထုလိုက်တယ်။

‘မင်းကတော့ စံပဲကွာ။ မြစ်ရေကြီးရင်လဲ လူတွေ ဒုက္ခ ရောက်တာပဲမို့လား။ တကိုယ်ကောင်းဆန်လိုက်တာ’

ဒီကောင့်အိမ်က ချောင်းစပ်မှာ။ ခြေတံရှည်ရှည် ခနော်နီ ခနော်နဲ့ အိမ်ကလေး။ ရဲထွန်းအဖေက ရွှေစံပယ် လက်ဖက်ရည် ဆိုင်က လက်ဖက်ရည် ဖျော်သမား။ မနက်ဆို သူ့အမေက စာ တိုက်ရှေ့မှာ မုန့်ပျားသလက်ရောင်း။ နေ့လယ်ဘက်ကျ ဆန်ကွဲ လိုက်ဝယ်။ အဝတ်အငှား ဖွပ်နဲ့။ အိမ်မှာ ကလေးတွေချည်း ထားခဲ့ရစမြဲ။

မိန်းကလေးတစ်ယောက် ငယ်သံပါအောင် စူးစူးဝါးဝါး အော် လိုက်ကြလို့ ကျွန်တော်တို့ လှည့်ကြည့်လိုက်ကြတယ်။ ဝင်းကိုက တီကောင်တစ်ကောင်ကို တုတ်ချောင်းပေါ်တင်ပြီး မိန်းကလေး တွေကို လိုက်စနေတယ်။ ဆဲသံ၊ ဆူသံ ဝင်းကိုနဲ့ ကူဘလိုင်ခန် ကြည်လွင်တို့ ရယ်သံတွေကြားနေရတယ်။ မိန်းကလေးတွေက သံသေးသံကြောင်နဲ့ တက်မတတ် အော်နေကြတယ်။

‘နင်တို့က မုန့်ဟင်းခါးတော့ စားပြီး တီကောင်ကျ ရွံရသလား။ တီကောင်ကို ပြုတ်ပြီးသုပ်စားရင် နန်းကြီးသုပ်အတိုင်းပဲ။ မယုံ ရင် စားကြည့်’

‘နင့်ဘာသာနင် စားပါလား’

လှသင်းကြိုင်က စွာစွာသလဲ ပြန်ပြောတယ်။ ဒါပေမဲ့ တီ
 ကောင်ကိုတော့ ရဲရဲ မကြည့်ဝံ့။ မျိုးခိုင်သန့်က ဝင်းကိုလက်ထဲက
 တုတ်ကို သူ့ရဲကောင်းကြီးလုပ်ပြီး လာလုတယ်။ ဝင်းကိုက
 မျိုးခိုင်သန့်ကို ရှောင်ရင်း ရွံ့ဗွက်ထဲ ခြေတစ်ဘက် ချော်ကျသွား
 တယ်။ လက်ထဲက လွင့်စဉ်သွားတယ်။ ဝင်းကို့ခမျာ ခြေကို
 ပြန်မဟန်နိုင်ဘဲ ရွံ့ဗွက်ထဲမှာ ကားယားကြီး လဲကျသွားတယ်။
 မျိုးခိုင်သန့်နဲ့ ကောင်မလေးတွေက ဝမ်းသာအားရ အော်ရယ်
 လိုက်ကြတယ်။

(ခြောက်)

နေ့လယ်ပြန်တက်တော့ အင်္ဂလိပ်စာအချိန်။
 ဆရာဦးတင်လှိုင်က အစည်းအဝေးရှိလို့ မလာဘူး။ တစ်တန်း
 လုံး ဆူလို့၊ ညံလို့၊ ပျော်ရွှင်လို့။ မိန်းကလေးတွေ စကားက
 ကြွက်စီကြွက်စီ။ ယောက်ျားလေးတွေက ခုံတွေကို လက်နဲ့ခေါက်
 ပြီး သီချင်းဆိုကြတယ်။ ကျွန်တော်တို့ နောက်ဆုံးတန်း တစ်တန်း
 သာ ငြိမ်လို့။ အောင်ကျော်ကျော် ပုံဆွဲတာကို ကြည့်နေကြတယ်။
 သံချပ်ကာ အဝတ်အစားနဲ့ လက်ထဲက လှံရှည်ကြီး တဝင့်ဝင့်နဲ့
 ပြေးတက်လာတဲ့ စပါတာကပ်ပုံ။ သူက သူ့ပုံသူ စိတ်တိုင်း
 မကျနိုင်ဘူး။ ခဲဖျက်နဲ့ ဖျက်လိုက်၊ ရေးလိုက်။ ရဲရင့်မာကျောတဲ့
 စပါတာကပ် မျက်နှာကို သူရေးလို့ အားမရနိုင်ဘူး။ ဒီပုံပြီးရင်

ကျွန်တော့်ကို ပေးမယ်ဆိုလို့ မျက်တောင်ကလေးတောင် တစ်ချက်မှ မခတ်နိုင်ဘဲ စောင့်ကြည့်ရတယ်။ ကိုယ်ရမယ့် ပုံဆိုတော့ အကောင်းဆုံးဖြစ်ချင်တာကိုး။ အောင်ကျော်ကျော်က စာရွက်ကို ထောင်ကြည့်ပြီး မျက်မှောင်ကြုတ်နေတယ်။ အားမာန်ပါတဲ့ စပါတာကပ်မျက်နှာကို သူ့စိတ်တိုင်းကျ သွားပေမယ့် တွေးနေသေးတယ်။

‘ဘာလို့နေသလဲ မသိဘူးကွာ။ ငါ့စိတ်ထဲမှာ တစ်ခုခု လိုနေသလိုပဲ’

‘ကောင်းပါတယ်ကွာ။ ရေးသာ ရေးစမ်းပါ’

ကျွန်တော်က မြန်မြန်ပြီးစေချင်လှပြီ။ ဒီပုံကို ကျွန်တော့် အိပ်ရာခေါင်းရင်းက ထရုံမှာ ကပ်ထားရမယ်။

(ခုနှစ်)

ညနေ ကျောင်းဆင်းတော့ ဆရာစံတော်ချိန်က ကျွန်တော်တို့ကို ကျောင်းထဲမှာ စိုက်ထားတဲ့ သစ်ပင်၊ ပန်းပင်တွေ ရေလောင်းခိုင်းတယ်။ သူ့အပြောအရတော့ အသက်ညှာဆုံး ဂုဏ်ပြုတာပဲတဲ့။ ရေငင်ထားရလို့ လက်ဖဝါးတွေ နီနေတယ်။ ရေဆွဲရလို့ လက်မောင်းရင်းက အောင့်လာတယ်။ ပြန်ကြဖို့ အရိပ်အရောင် လာပြတဲ့ အစ်ကိုကျော်ဒွန်းလဲ ဆရာစံတော်ချိန် မျက်နှာကြီး

မြင်လိုက်တာနဲ့ ဘယ်အချိန် ပြန်လစ်သွားလဲ မသိ။ ခုတော့ ကျွန်တော် တစ်ယောက်တည်း။

ဝင်လုဆဲနေက ဟိုဘက်ကမ်းက တောအုပ် ညိုညိုပေါ်မှာ မေးတင်နေပြီ။ ရွာဆီက တဲစု အိမ်စုကလေးတွေကို သစ်ပင်တွေ ကြားက လှမ်းမြင်နေရတယ်။ ချောင်းရေက ဝဲကတော့ ထိုးလျက် တဝေါဝေါ မြည်နေတယ်။ လှေတစ်စင်းမှ မတွေ့။ လူတစ်ယောက်မှ မရှိ။

ပင်လယ်လိုကျယ်ပြောပြီး ဒေါမာန်ပွားနေတဲ့ လှိုင်းတွေပေါ်က ထင်းတုံးတွေ တစ်လိမ့်လိမ့် မျောလာတာကို ငေးကြည့်မိတယ်။ ရေက ရွံ့နှစ်ရောင် နောက်ကျိနေတယ်။ အမှိုက်သရိုက်တွေနဲ့ ရေမြှုပ်တွေ ထနေတယ်။ ကြည့်ရင်းကြည့်ရင်း ရေစီးသန်လွန်းလို့ ခေါင်းမူးလာတယ်။

‘အဖေ၊ အဖေ လာကြိုမှာလား’

ကျွန်တော်က ဝိုးတဝါး မျှော်လင့်လိုက်သေးတယ်။ ဒီလောက် ရေကျနေတုန်း အဖေမပြောနဲ့၊ မဟာဇနက္ကတောင် ကယ်မယ့်သူ မရှိရင် ကူးလာရဲမှာမဟုတ်။ ရေကိုကြည့်ရင်း ကျွန်တော် ကြောက်လာတယ်။ မှောင်တော့မယ်။ ဘယ်မှာ အိပ်ရမှာလဲ။ မျက်ရည်စတွေ ဝဲပြီး နှပ်တရှုတ်ရှုတ် ဖြစ်လာတယ်။

ရေထဲမှာ သစ်မြစ်ဆုံတွေနဲ့ ကုက္ကိုပင်ကြီးတစ်ပင် ရေတိုက်စားပြီး မျောလာတယ်။ သစ်ပင်ကြီးက တလိမ့်လိမ့်။ လှိုင်းတွေက သစ်ကိုင်းတွေကို ဝုန်းကနဲ ဝုန်းကနဲ ဖုံးသွားကြတယ်။ သူရဲကောင်း စပါတာကပ်ပုံကို လွယ်အိတ်ထဲမှာ ထည့်လာခဲ့တဲ့ ကျွန်တော် ချောင်းစပ်က အုတ်လှေကားခုံ အဟောင်းပေါ်မှာ

ထိုင်ပြီး တိတ်တိတ်ကလေး ငိုမိပြီ။ မိုးက တဖွဲဖွဲ ရွာလာတယ်။

‘အဘိုးလေး၊ အဘိုးလေး’

ရဲထွန်းက ကျွန်တော့်ပခုံးကို အတင်းပုတ်လိုက်တယ်။

‘ဒီမှာ ထိုင်မနေနဲ့၊ ကမ်းပါးပွဲကျလိမ့်မယ်။ လာ လာ’

ကျွန်တော့် လွယ်အိတ်နဲ့ ထီးကို ကူသယ်လာတယ်။ မိုးသည်း လာပေမယ့် ထီးမဆောင်းဘဲ ကုန်းထိပ်က စာတိုက်ကလေးဆီ ပြေးလာ ကြတယ်။

စာတိုက်ကလေး အောက်မှာ လူတွေ ပြတ်သိပ်နေတယ်။ ကမ်းနားတဲစု အိမ်စုကလေးတွေက လူတွေပဲ။ ကလေးတွေကလဲ ငိုသူငို၊ ဆူသူဆူကြ။ အထုပ်အပိုးကလေးတွေ မှီပြီး လဲလျောင်း သူက လဲလျောင်း နေကြတယ်။ ရဲထွန်းတို့အမေက ကျွန်တော့် ကို မြင်တော့

‘မောင်ညွန့်ဝေကို ဒေါ်လေးမြင်လိုက်တာ၊ ဘာဖြစ်လို့ ကမ်းစပ် သွားနေတာလဲ။ ဒီမှာ ဒေါ်လေးတို့နဲ့ နေလှည့်ပြီးရော။ ရဲထွန်းက မခေါ်လို့လား’

‘ကျွန်တော်တို့တောင် ဘယ်လိုနေရမှန်းမှ မသိဘဲ အမေရ’
ရဲထွန်းအမေက ရယ်နေသည်။

‘အေးကွယ်၊ အဒေါ်တို့အဖြစ်လဲ ပြော မပြောချင်ဘူး။ နွေဆို မီးကြောက်ရ။ မိုးဆို ရေကြောက်ရနဲ့။ ခုလဲ အိမ်ကလေးက တလှုပ်လှုပ်နဲ့မို့ ကလေးတွေနဲ့ မနေရဲလို့ ဆင်းပြေးလာကြ ရတာ’

ရဲထွန်းညီမလေးက ကျွန်တော်တို့ကို မျက်လုံးဝိုင်းကြီးတွေနဲ့ ကြည့်နေတယ်။ ရဲထွန်းအမေက သူ့သားငယ်ကို သမီးလက်ထဲ

ထည့် လိုက်တယ်။ ကလေးက အစ်မလက်ထဲ မလိုက်ချင်ဘဲ ရုန်းကန်နေတယ်။

ရဲထွန်းအဖေ ရောက်လာတယ်။ သူက လူတွေကြားထဲမှာ ဟိုရှာသည်ရှာ လုပ်ပြီး ကျွန်တော်တို့ကို တွေ့သွားတယ်။

‘မလှမေ၊ ထင်းတွေမှ ဧရာမထင်းတွေချည်းပဲ။ ငါ သွားဆယ် အုံးမယ်’

သူ့စကားကြောင့် စာတိုက်ထောင့်မှာ ထိုင်နေတဲ့ လူကြီးနှစ်ယောက် ထလာတယ်။

‘ငါတို့လဲ လိုက်မယ်လေ’

‘လာကြလေ၊ လူများတော့ အန္တရာယ် နည်းတာပေါ့’

ဒေါ်လေး မလှမေကတော့ သွားလို့လည်းမပြော၊ မသွားပါနဲ့ လို့လည်းမတား။ ထမင်းအိုး မည်းမည်းတူးတူး ကလေးထဲ ဆန်ခြင်ထည့်နေတယ်။ ဦးလေးထွက်သွားတော့ အသားညိုညို ပါးရေတွန့်နေတဲ့ မိန်းမ ကြီးတစ်ယောက် ကျွန်တော်တို့နား လျှောက်လာတယ်။ ရဲထွန်းတို့ အမေနားမှာ ထိုင်ချလိုက်ပြီး

‘မလှမေ၊ ထမင်းနည်းနည်းလောက် မျှစမ်းပါကွယ်’

ဒေါ်လေးမလှမေက စိတ်ပျက် ညည်းတွားသံနဲ့

‘ခက်ပါလား အဒေါ်ရယ်၊ ကျုပ်တို့တောင် ဘာမှ မစားရသေးဘူး။ ခုမှ ချက်မလို့’

ဒေါ်သင်းဟန်က ခေါင်းကြီးစိုက်ပြီး ပြန်လှည့်သွားတယ်။

ဒေါ်လေးမလှမေက

‘မောင်ညွန့်ဝေ ဆန်ကွဲထမင်း စားဖူးလား။ မင်းတို့က လယ်သမားဆိုတော့ ဆန်ကောင်းစားရမှာ’

ကျွန်တော် ဒေါ်သင်းဟန် ပွေ့ချီထားတဲ့ ပိန်ညောင်ညောင်
 ကလေးလေးကို ငေးကြည့်နေတယ်။ ပြန်မဖြေ။ ဒေါ်လေးက
 ‘ရဲထွန်း၊ သွား။ အိမ်အောက်က ထင်းနည်းနည်း သယ်ခဲ့’
 ကျွန်တော်က ရဲထွန်းနောက် လိုက်သွားတယ်။ လေက
 ထန်လာတယ်။ ကမ်းနားက ခြေတံရှည်အိမ်ကလေးတွေ သိမ့်
 သိမ့်ခါနေ ကြတယ်။ မိုးစက်တွေအောက်မှာ ရေပြင်က တဝုန်းဝုန်း
 အော်မြည်နေတယ်။ ချောင်းပြင်တစ်ခုလုံး မည်းမှောင်နေတဲ့
 မိုးသားအောက်မှာ သေမင်းအော်သံလို ဆူညံ ပွက်လောထနေ
 တယ်။ ကမ်းပါးပြိုမှာ ကြောက်ကြောက်နဲ့ အိမ်အောက်ထဲ
 အမြန်ဝင်လိုက်ကြတယ်။ ရရာ ထင်းတပွေ့စီ အမြန်ဆွဲသယ်
 လာကြတယ်။ ဧရာမ စွန့်စားခန်းကြီး တစ်ခုလို ရင်ထဲမှာ တလှုပ်
 လှုပ်။

‘အဲဒါ မနှစ်က အဖေဆယ်ထားတာပေါ့။ ငါတို့ ရောင်း
 တောင် စားရတယ်’

‘မင်းအဖေက သတ္တိရှိတယ်နော်’
 ‘အေး။ ငါလဲ အဖေနဲ့ ထင်းလိုက်ဆယ်ချင်လိုက်တာ’
 ‘မင်းက ရေကူတတ်လို့လား’
 ‘ကူးတတ်တာပေါ့ကွ။ ချောင်းနားသားပဲ’
 ရဲထွန်းအသံက ဂုဏ်ယူသံ။ ကျွန်တော် သူ့ကို အားကျနေ
 တယ်။

‘စပါတာကပ် ရေကူးတတ်သလား ဟင်’
 ‘ကူးတတ်မှာပေါ့ကွ။ သတ္တိရှိရင် ကူးလို့ရတာပဲ’

ကျွန်တော့် စိတ်ထဲမှာ သူ့ရဲကောင်းကြည်ညိုစိတ်နှင့် ပြည့်လှုံ
နေတယ်။ ကျွန်တော်သာ ရေကူးတတ်ရင် ထင်းလိုက်ဆယ်မှာ
မဟုတ်ဘူး။ ရေနစ်တဲ့လူတွေကို ကယ်ချင်တာ။ အမှောင်ထုက
တစတစ အုပ်မိုးလို့ လာပြီ။ အဒေါ်က ကျွန်တော့်ဆီက ထင်း
တွေ လှမ်းယူလိုက်တယ်။ ဒေါ်လေးဘေးက လူတစ်ယောက်က
ကျွန်တော့်ကို ပြုံးကြည့်နေတယ်။

‘ညွန့်ဝေ’

‘ဟာ ကိုကျော်ဒွန်း။ ခင်ဗျား ရွာမပြန်ဘူးလား’

‘ဒီလောက်ရေနဲ့ ဘယ်လို ပြန်မလဲကွာ။ ငါ့ကွာ မင်းပြန်သွား
ရင် ဒုက္ခပဲလို့ စိတ်ပူလိုက်ရတာ။ ငါ့ချည်း၊ အောင်ကျော်ကျော်
အိမ်ရော၊ ဝင်းကိုအိမ်ရော နဲ့ခဲ့ပြီ’

အစ်ကိုကျော်ဒွန်းက သူ့ဘေးကပါလာတဲ့ သူ့သူငယ်ချင်း
အကျီတွေ၊ ပုဆိုးတွေနဲ့ သားနားနေတယ်။ ရေမွှေးနံ့ကလည်း
တသင်းသင်း။

‘ငါတို့ ရုပ်ရှင်ကြည့်မလို့ကွ။ မင်းကို လာခေါ်တာ’

ကျွန်တော် မလိုက်ချင်ဘူး။ ခေါင်းယမ်းလိုက်တယ်။

ရဲထွန်းက သူ့အိမ်ကလေး ရေထဲပါသွားမလား တထိတ်
ထိတ်ဖြစ်နေတုန်း ကျွန်တော်က ရုပ်ရှင်ရုံထဲမှာ ရယ်မနေချင်။
အစ်ကို ကျော်ဒွန်းက ကျွန်တော့်ကို စိတ်ဆိုးသွားတယ်။

‘မင်းမလိုက်ချင်လဲ နေကွာ’

သူတို့ စက်ဘီးနှင့် ထွက်သွားကြတယ်။

အတန်ကြာတော့ အဒေါ်က ကျွန်တော်တို့ကို ရုံးပတီသီးနှင့်
မျှစ်ဟင်းပုံပြီး ထမင်းတစ်ပန်းကန်စီ ခူးပေးတယ်။ ဆန်က ကြေ

နေတဲ့ ဆန်ကွဲထမင်း နီကျင်ကျင်။ ထမင်းပန်းကန်ကို ကိုင်ရင်း ကျွန်တော် ငေးနေတယ်။ စောစောက အဘွားကြီးကို ကျွန်တော့် အထဲကပေးရရင် ကောင်းမှာပဲ။ အဘွားကြီးအနားမှာ ရေနံဆီ မီးခွက်ကလေး လက်နေတယ်။ ဒေါ်သင်းဟန်က သူ့မြေး ကလေးကျောကို ပွတ်သပ်ပြီး ချော့နေတယ်။ ခုတစ်ခါလောက် ထမင်းစားလို့ မျိုမကျတာမရှိ။ လည်ပင်းထဲမှာ ဆို့နှင့်လာ တယ်။ ဒေါ်လေးက သားငယ်ကို ထမင်းခွဲရင်း ဒေါ်သင်းဟန် ဘက် စိတ်မဖြောင့်သလို လှည့်ကြည့်လိုက်တယ်။

‘ဒေါ်သင်းဟန်ဒုက္ခလဲ မသေးဘူး။ ကိုယ့်မလဲ ကိုယ့်သောကနဲ့ ကိုယ်ဆိုပေတဲ့ တခါတလေလဲ ငါတို့ထက်ဆိုးတဲ့လူတွေ ရှိပါသေး လားလို့ ဖြေရတယ်’

ပြောရင်းပြောရင်းနှင့် . . .

ဇလုံလေးထဲမှာ ထမင်းနှင့် ဟင်း ပုံထည့်ပြီး သွားပေးတယ်။ ဒေါ်သင်းဟန်က ဝမ်းသာအားရ လှမ်းယူပြီး သူ့မြေးကလေး ကို လှုပ်နှိုးတယ်။

(ရှစ်)

‘လာကြစမ်း၊ လာကြစမ်း။ ရေတွေ နင်းကန်တိုးလာပြီ။ အထက် က လှည်းတွေရော၊ နွားတွေရော မျောလာလိုက်တာ။ လိမ့်လိမ့် လိမ့်လိမ့်နဲ့’

ချောင်းစပ်က အဘိုးကြီးတစ်ယောက် ပြေးလာပြီး အလန့် တကြား အော်လိုက်တယ်။

လျှပ်ရောင် ဝင်းကနဲလက်တော့ ချောင်းပြင်မှာ ငွေမျှင်တွေ ဖိတ်လက်သွားတယ်။ ချောင်းစပ်ဆီကို လူတွေ ပြေးကြည့်ကြ တယ်။ ဒေါ်လေးမလှမေက ကလေးကို ရဲထွန်းလက်ထဲ ထိုး ထည့်ပြီးချောင်းစပ်ကို သွားတဲ့လူတွေနောက် ပြေးလိုက်သွား တယ်။

‘ဝေး၊ ကိုစံခတို့ ကိုဘမြိုင်တို့ ပြန်လာခဲ့တော့။ ထင်းဆယ် မနေနဲ့တော့။ ဝေး၊ ကိုစံခနဲ့ ကိုဘမြိုင်’

ဒေါ်လေးတို့ မိန်းမတစ်သိုက်က စိုးရိမ်တကြီးနဲ့ ကမ်းစပ်က လှမ်းအော်နေကြတယ်။ မိုးသံ၊ လေသံ၊ ရေသံထဲမှာ သူတို့အသံ ဟာ နစ်မြုပ်သွားတယ်။ လျှပ်ရောင်က တလက်လက်။ မိုးထစ် ချုန်းသံတွေက တခြိမ်းခြိမ်း။

ရဲထွန်းညီလေးက ကျယ်ကျယ်လောင်လောင် အော်ငိုတယ်။ ညီမလေးကတော့ ကျွန်တော်တို့နားမှာ အိပ်ပျော်နေပြီ။ ကလေးတစ်ယောက်က စငိုလိုက်တာနှင့် တခြား ကလေးတွေက လည်း ရမယ်ရှာပြီး ငိုကြပြန်တယ်။ လေကြောင့် မိုးစက်တွေက ကျွန်တော်တို့ နေရာထိ ရောက်လာတယ်။ ရဲထွန်းက ဂုန်နီအိတ် ကလေးတွေယူပြီး ကျွန်တော်တို့ကို ကာပေးတယ်။ မိုးသက်လေ ဝှေ့လိုက်တာနှင့် အသည်း ခိုက်အောင် အေးစိမ့်သွားတယ်။

အမေ့ကို သတိရတယ်။ အဘွားရင်ငွေ့ကို အောက်မေ့တယ်။ ကလေးတွေလို ကျွန်တော်လည်း အော်ငိုချင်လာပြီ။ အမေနှင့်

အဘွားလည်း ကျွန်တော့်အတွက် စိတ်ပူနေကြမှာပဲ။ အသံမထွက်ဘဲ ရှိုက်ချင်လာတယ်။

‘ညီလေး၊ တိတ်ပါကွ။ အို အို။ ဟော၊ မေမေ လာတော့ မယ်။ အိပ်ပါကွာ’

ရဲထွန်းက ကလေးကို ပုဆိုးစုတ်ပေါ် ချသိပ်နေတယ်။ အငို မတိတ်သေး။ ကျွန်တော့် ရှိုက်သံအင့်ကနဲ ထွက်သွားတယ်။

‘ညွန့်ဝေ၊ ကြောက်နေသလား။ မကြောက်ပါနဲ့ကွ’
သူ့အသံကလည်း တုန်တုန်ရင်ရင်။ မေးရိုက်သံပေါက်နေ တယ်။

‘အဖေနဲ့ အမေကလဲ ပြန်မလာသေးဘူးကွာ’
ရဲထွန်းအသံကြောင့် ကျွန်တော် အားငယ်သွားတယ်။ လွယ် အိတ်ကို ရင်ခွင်ထဲမှာ တင်းတင်းပွေ့လိုက်တယ်။ လွယ်အိတ်ထဲက စပါတာကပ်ပုံကို သတိရလာတယ်။ လုံ့ရှည်ကြီးကိုကိုင်လို့၊ ရဲရဲရင့်ရင့် ချီတက်လာတဲ့ စပါတာကပ်ရဲ့ ပုံ။

ချောင်းစပ်ဆီက အော်ခေါ်သံတွေ စီစီညံ့နေတယ်။ ချောင်း အော်သံက တဟဲဟဲ တရဲ့ရဲ့။ လေသံက တဝေါဝေါ မြည် လျက်။ မိုးသံကလည်း တပြုန်းပြုန်း။ လူသံ၊ ရေသံ၊ လေသံ၊ မိုးသံ ဆူညံပွက်နေတယ်။ လျှပ်စီးရောင် တလက်လက်အောက် မှာ ကမ်းစပ်က ပြေးလွှားဟစ်အော် နေကြတဲ့လူတွေ။

ရဲထွန်းကျောနဲ့ထိနေတဲ့ ကျွန်တော့်ကျောပြင်ဟာ နွေးနေ တယ်။ ရင်ဘတ်နဲ့ ထိထားတဲ့ လွယ်အိတ်ထဲက စပါတာကပ်ပုံကို သတိရလိုက်တော့ ကျွန်တော့်ရင်မှာ နွေးထွေးလာတယ်။ အား ပြည့်လာတယ်။ ‘ငါမကြောက်ပါဘူး’ လို့ စိတ်တင်းလိုက်တယ်။

နက်ဖြန် အောင်ကျော်ကျော်နဲ့ တွေ့ရင် ညကအကြောင်းတွေ ပြန်ပြောပြရမှာပဲ။ ပြီးတော့ သူ့ရေးထားတဲ့ စပါတာကပ်ပုံမှာ ဘာတွေလို့နေသလဲဆိုတာ အဖြေရှာကြမယ်။

စာတိုက်ကလေးရဲ့ အပြင်ဘက်မှာတော့ မိုးက တဝုန်းဝုန်း တဝေါဝေါ ရွာဆဲ။ လေက သဲကြီးမဲကြီး ထန်ဆဲ။ ရေတဖောင် ဖောင်တိုးဆဲ။ ပြီးတော့ ညရဲ့ အမှောင်ထုက သိပ်သည်းစွာ ဝန်းရံဆဲ။ အော်သံ ခေါ်သံတွေနဲ့ ဆူညံဆဲ။

ခင်မြဇင်

လက်ပြဝေးဝေး
သိုက်ထွန်းသက်

အရက်ငှက်

(၁၉၅၂ -)

အမည်ရင်း သိန်းဇော်။
ဦးသိန်းတန်၊ ဒေါ်တင်တင်ငြိမ်း တို့မှ
ဖွားမြင်ခဲ့သည်။ ၁၉၆၉ ခုနှစ် မေလ
၂၆ရက်နေ့ထုတ် ထူးစာစောင်တွင်
‘ထွန်းကနောင်’ ကလောင်အမည်ဖြင့်
ဝတ္ထုစရေးသည်။ သင့်ဘဝ၊ တိုင်း
ရင်းမေ၊ ရုပ်ရှင်အောင်လံ၊ ရုပ်ရှင်
ပဒေသာတွင် ကဗျာများ ရေးသားခဲ့
သည်။ မိုးဝေစာပေမဂ္ဂဇင်းနှင့် သောင်း
ပြောင်းထွေလာ မဂ္ဂဇင်းတို့၌ ကဗျာ၊
ဝတ္ထုတိုများကို သို့က်ထွန်းသက်
ကလောင်အမည်ဖြင့် ရေးသားသည်။
ဝတ္ထုတို ရေးသားခြင်းကို ပျော်မွေ့
သည်။

လက်ပြဝေးဝေး

သိုက်ထွန်းသက်

(က)

တသိမ့်သိမ့်ဖြင့်။

ဧရာဝတီသည် လွန်ခဲ့သော ဆယ်နှစ်တုန်းကလိုပင် ငြိမ်ငြိမ်
ညင်ညင် တသွင်သွင် စီးဆင်းနေဆဲ။ မင်းဝံတောင်တန်းသည်
ပင် အဖြောင့်အတန်းမပျက်။ အညိုအမှိုင်း မပျက်။ ယုတ်စွ
အဆုံး သူထိုင်နေကျ ကျောက်လှေကားထစ်လေး။ သူ့အပေါ်
မှာ မိုးထားသည့် ဆီးပင်ရိပ်။ သူ့ကျောပေးထားသည့် ကမ်း
နားဈေးအို၏ မျက်နှာစာ။ မည်သည့်အရာမျှ မခြားနား။ ငယ်
ငယ်တုန်းကလိုပင် တရင်း တနှီး ခံစား အောက်မေ့ နိုင်သည်

ချည်း။ သို့တစေ ဆယ်စုနှစ် တစ်ခေတ်သည် သူ့ကျောပြင်ပေါ် မှာ ဖြတ်သန်းကျော်သွားခဲ့ပြီ။ ဆယ်နှစ်ကာလ နေရောင်အတည့် အစောင်းနှင့် သူ့အရိပ်များ အရှည်အတို၊ အဆုတ်အတိုး ဖြစ် လာရသည်။

သူသည် ပန်းနုဆည်းဆာတစ်ချိန်မှာ မောင်လူသစ်(ဂေါ်ဝိန်) ဟူသော ကင်ပွန်းတပ် မင်္ဂလာအခမ်းအနားလေးတစ်ခု ကျင်းပ ခဲ့ပုံကို တရေးရေး မြင်ယောင်နေမိသည်။ သည်စဉ်ကမူ လှိုင်း ခေါင်းဖြူ ပြုံးပြက် တို့ သူ့ခြေရင်း ရေစပ်ဆီ အပြေးလာရိုက်ပုတ် သည်ကိုပင် သူ့အား ကောင်းချီးပြုနေသည်ဟု အထင်ရောက်ခဲ့ သည်။ သူသည် လှိုင်းအိလေးတွေပေါ် အလိုက်သင့် ထိုင်နေ သော နေဝန်း၏ အသွေး အရောင်ကို စတော်ဘယ်ရီသီးနှင့် တင်စားခဲ့မိသည်။

ဟီရာကလစ်တပ်စ် အမည်ရှိ ခေါ်မအဘိဓမ္မာဆရာ၏ အဆို အမိန့်တစ်ခုကို အမှတ်မထင် သတိရသည်။ စက္ကန့်နှင့် အမျှ ပြောင်းလဲ နေသော မြစ်ရေစီးမှာ မောင်လူသစ်(ဂေါ်ဝိန်)၏ ပြောင်းလဲခြင်းအား ဆင်ခြင်ကြည့်မိသည်။ မြစ်တစ်မြစ်တည်းမှာ ရေနှစ်ခါချိုးလို့ မရဘူး။ လွန်ခဲ့သော ဆယ်နှစ်က ဆီးပင်ရိပ် ကျောက်လှေကားထစ်မှာထိုင်ပြီး ဝင်လုဆဲနေမင်းကြီးကို ငေး မောကာ အချစ်ဝတ္ထုတွေ နွဲ့နွဲ့လေးတွေ ရှာဖွေ ခဲ့ဖူးသည့် မောင်လူသစ် (ဂေါ်ဝိန်)နှင့် စကားပြောချင်နေသည်။

သူသည် မြစ်လယ်ကောင်မှာ အိပဲ့အိပဲ့ လှုပ်ခတ်ရွေ့လျား နေသော ‘ငှက်’လေးအား လွမ်းဆွတ်ဆွတ် ကြည့်နေမိသည်။ ငှက် လေးပေါ် မှာ ‘အေးအေး’ ကို မြင်ရသည်။

(ခ)

တစ်ရက်လျှင် နှစ်ဆယ့်တစ်နာရီမျှ အိပ်မောကျတတ်သော ကမ်း
နား ဈေးသည် ယခုတော့ ဆူဆူညံညံ။ စည်စည်ကားကား။
မြင့်မားသော တာရီးကြီးပေါ်မှာ ကမ်းနားဈေးကြီးသည်
နာရီပေါင်းများစွာ အထီးကျန် ဖြစ်နေတတ်သောကြောင့် ယခု
လို ရှုပ်ထွေးစိမ်းစိုမှုများ ရှိတတ်သော နံနက်ခင်းအချိန်များ
သည် မင်္ဂလာအပေါင်းနှင့် ပြည့်စုံနေတတ်သည်။

မောင်မောင်သည် ဈေးဝယ်များ တိုးဝှေ့သွားလာနေကြ
သည့် လမ်းကျဉ်းလေးမှာ ကတ်သီးကတ်သတ် ထိုင်နေသည်။
သူသည် ခိုတောင် မုန့်တီတောင်းလေးတစ်ခု ဘေးမှာ ဆောင့်
ကြောင့်ထိုင်ရင်း မုန့်တီစားနေသည်။ ပန်းကန်လုံးထဲမှာ မုန့်
တီမျှင်များ တစ်လုတ်နှစ်လုတ် စာမျှသာ ကျန်တော့သည်။ သူ
သည် မုန့်တီ ဝါဝါထိန်ထိန်များ ခဏနှင့် စားကုန်သွားမှာ
စိုးနေဟန်ရှိသည်။

သူက ဖြူသန့်သော ပိတ်စနှင့် ရစ်ပတ်စည်းထုတ် ထားသော
ဟင်းချိုအိုးလေးပေါ်မှာ ပန်းကန်လုံးလေး ရစ်ဝဲလိုက်သည်။
မုန့်တီသည် မိန်းကလေးသည် အုန်းမှုတ်ခွက် လက်ကိုင်ရှည် တပ်
ထားသော ဟင်းရည်ခပ် ယောက်ချိုကို မြေအိုးထဲ နှစ်နေသည်။
မိန်းကလေးသည် ဟင်းချိုရည်အိုးအား ရစ်ပတ်ထားသော

ပိတ်စလေးကဲ့သို့ ဖြူသန့်ကြည်လင်သော အလှပိုင်ဆိုင်ပြီး မုန့်တီ
 မျှင်လေးတွေအား ထိန်ထိန်ဝါသွားစေသည်။ နန္ဒင်းရောင်များ
 သော သနပ်ခါးထူထူကို တမက်တမော ရှိဟန်တူသည်။
 မောင်မောင်က မိန်းကလေးအနားမှာ စကား တတွတ်တွတ် ဆို
 နေသည်။ ခိုတောင်မုန့်တီသည် မိန်းကလေးသည် ရှက်မျက်
 တောင် ချထားသည်။ မောင်မောင်သည် သူ့ပခုံးစွန်းမှ ကပ်ဖြတ်
 သွားသော ထဘီနားများကိုပင် ဂရုမစိုက်မိ။ ‘အေးအေးရယ်
 ဖြေပါ’ ဟု ထပ်ကာထပ်ကာ ဆိုနေသည်။ ကြာတော့ မိန်း
 ကလေး၏ နှုတ်ခမ်းပါးပါးက စကားသံချိုချို ထွက်လာရ၏။

‘နက်ဖြန်ကျ အဖြေပေးပါ့မယ်နော်’

(၇)

သူသည် ဆယ်နှစ်ကျော်က ခိုတောင်မုန့်တီသည် မိန်းကလေး
 အားသတိရနေမိသည်။ ဟောဒီ ဆီးပင်ရိပ်လေးမှာ မောင်မောင်
 ဆိုတဲ့ ကောင်လေးတစ်ယောက် အေးအေးကို မျှော်နေလိမ့်မည်။
 အေးအေး တို့ ငှက်လေးက ဒီနေ့မှာ ကြာလိုက်တာ။ ဟော၊
 ဟိုမှာ၊ ဟိုမှာ သောင်ပြင်ကိုပတ်ပြီး ဧရာဝတီကို အလိုက်သင့်
 ဖြတ်လာတဲ့ ငှက်လေးဟာ အေးအေးတို့ ငှက်လေးလား။
 သဘောကြီးတစ်စင်းသည် ဆန်တက် ခုတ်မောင်း သွားရင်း
 လှိုင်းလုံးမို့မို့များ ပေါက်လွှတ်ပဲစား ထားပစ်ခဲ့သည်။ သည်လှိုင်း

လုံးကြီးတွေက အေးအေးတို့ ငှက်လေးကို စော်စော်ကားကား ထမ်း မပစ်လိုက်လိမ့်မည်ဟု မောင်မောင် မတွေးမိ။ ရက်စက် လိုက်တာ။ ငှက်လေးသည် သူ့ဝမ်းဗိုက်ထဲက သက်ရှိ သက်မဲ့ ဟူသရွေ့ ဧရာဝတီထဲ သွန်ချပစ်လိုက်ပြီ။

သူသည် မောင်လူသစ် (ဂေါ်ဝိန်) ၏ ‘ရွှေရင်ဆို့ ဇာတ်ကြောင်း’ အမည်ရှိ ဝတ္ထုတိုလေးထဲက ရုပ်ပုံလွှာများကို ပြန်လည် ခံစားမိသည်။ သူ့မျက်စိထဲမှာ ပြေးလွှား၊ လှုပ်ရှား စုဝေး ဝိုင်းအုံ ရှုပ်ထွေးနေသည်။ သူ့နားထဲမှာ ဆူညံ၊ အော်ဟစ်၊ မေးမြန်း၊ ဖြေကြား လုံးထွေးနေသည်။

ဝတ္ထုလေးကြောင့် ဖြစ်ပေါ်သွားသော ဂယက်လေးများ ကို တွေးမိတော့ ယခုပင် ရင်ထဲမှာ နွေးကနဲ ဖြစ်သွားသည်။

မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ နှစ်ဆယ့်ငါးပြားတန် ဗေဒင်စာစောင် ငယ်လေးပေါ်မှာ ဖွားမြောက် သန့်စင်ခဲ့သော သူသည် မောင်လူသစ် (ဂေါ်ဝိန်) ဟူသော အမည်သစ် တစ်ခု ပိုင်ဆိုင်ရခဲ့ပြီ။

(ဃ)

သူသည် ကမ်းစပ်မှာ ချောချောမောမော မေးတင်ဆိုက်ကပ် လာသော ငှက်လေးထဲမှာ အေးအေး ပါမလာနိုင်တော့မှန်း နားလည်လိုက်သည်။ သူသည် မြင့်မားသော ကမ်းပါးတစ်ထစ် မှာ ရပ်ထားသော ရေစည်လှည်းအား စိတ်ဝင်စားနေမိသည်။

ရေစုပ် ဖောင်ငယ်လေးပေါ်ရှိ ရေစုပ်စက်ကတစ်ဆင့် ရေဖြည့်ယူ နေသော ရေစည်လှည်းကို အတန်ကြာ ငေးမောနေမိသည်။ နက်ပိန်းပြောင်ရွဲသော ကျွဲကြီးနှစ်ကောင်သည် ရွံ့ရေများလူးကာ ရုန်းထလာသည်။ ဆွဲအားကြောင့် လျော့လျဲလျဲ သံကွင်းဆက် များ တင်းလာသောအခါ ကျွန်းသစ်လုံးကြီးများ လျှောတိုက် ပါလာသည်။ ဆိပ်ကမ်းမှာ ဆိုက်ကပ်ထားသော မော်တော် ခေါင်မိုးပေါ်က ပေပါခွံများကို တဝုန်းဝုန်း ကန်ချနေကြ သည်။ ရေထဲမှာ ဗွမ်းကနဲ ဗွမ်းကနဲ ကျလာသော ပေပါများ ကို ကမ်းပေါ်သို့ ဆယ်ယူနေကြသည်။ မော်တော်မှ ကမ်းနား သို့ ထိုးထားသော ကုန်းဘောင်များသည် အိပဲ့အိပဲ့။ အလိုက် သင့် ဟန်ချက်ညီ ပြေးဆင်းလာသော အလုပ်သမားကြီးများ၏ ပခုံးပေါ်မှာ ကုန်စည်ဝန်ထုပ်များ။

ရုတ်တရက် သူသည် ကိုဝင်းလှိုင်ကို သတိရလာသည်။ ကိုဝင်းလှိုင်ကြောင့် မောင်လူသစ်(ဂေါ်ဝိန်) ၏ အဓိပ္ပာယ် ပိုမို ပြည့်စုံလာရသည်ဟု ပြန်လည် ဆင်ခြင်မိသေးသည်။

ကိုဝင်းလှိုင်က ဘိလပ်မြေသမ္ဗန်ကို လက်ညှိုးထိုးပြနေသည်။ သူက ကိုဝင်းလှိုင်ညွှန်ပြရာ သမ္ဗန်ပတ်ဝန်းကျင်ကို လိုက် ကြည့်မိ သည်။ ဧရာဝတီကို ဖြတ်တိုက်လာသော တော်သလင်းလေသည် ပူပြင်းပါးလျား လွန်းသည်။ ကုန်တင်ကုန်ချ လုပ်သားကြီးတွေ၏ ခြေထောက်များကြားမှ ပေပေရေရေ ကောင်လေးများ တိုးဝှေ့ နေကြသည်ကို မြင်ရ၏။ အိတ်ပေါက် အိတ်ပြဲများက သွန်ဖိတ် ကျသည့် ဘိလပ်မြေများ ပေကျုံ ဖြူဖွေးနေသော ကောင်လေး တွေ၏ လက်ချောင်းများကို အဓိပ္ပာယ် ဖွင့်နေမိသည်။ ကိုဝင်းလှိုင်

နှစ်ဆယ့်ငါးပြားတန် စာစောင်ငယ်လေးမှာ စာပေပျိုးခင်းလေး
လုပ်နေရသည် သူ့ကို မတန်တဆ ခြောက်လှန့် ပြုနေသည်ဟု
အထင်ရောက်သွားမှာလည်း စိုးရိမ်နေဟန် တူသည်။

‘ဝတ္ထုသဘောတရားတွေ၊ ရသစာပေဖွင့်ဆိုချက်တွေ ဘာဘာ
ညာညာ အစ်ကိုနားမလည်ဘူး။ ပြောလဲ ပြောမပြတ်ဘူး။
စိတ်ကူးယဉ်ချစ်ကိစ္စလေးတွေရဲ့ အပြင်ဘက်မှာလဲ ဝတ္ထုလေး
တွေ ရှိနေသေးတယ်။ ဝတ္ထုရေးစရာလေးတွေ ရှိနေသေးတယ်
ဆိုတာကိုသာ’

သူ ဂေါဝိန်ကို တစ်ခေါက်ပြန်ရောက်တော့ မေးကြည့်မိသေး
သည်။ မည်သူ့ဆီကမျှ ကိုဝင်းလှိုင် လိပ်စာသစ်ကို မေးမြန်း
တောင်းယူရရှိခွင့် မကြုံခဲ့။

အကျိုးတုံးလုံး ကလေးငယ်များ ဝါးဖောင်ထိပ်က နေ၍
ဧရာဝတီ၏ လျှို့ဝှက်သော အတွင်းပိုင်းထဲဆီ ခေါင်းထိုးငုပ်လျှိုး
သွားသည်ကို မြင်လိုက်၏။

(င)

‘ဗေဒင်ထူး စာစောင်တွေ၊ ဗေဒင်ထူး စာစောင်တွေ’
လက်ပွေ သတင်းစာရောင်းသမား တစ်ဦးသည် ဈေးလမ်း
ကျဉ်းလေးထဲမှာ တိုးဝှေ့ရင်း အော်နေသည်။ ဈေးသည်။

ဈေးဝယ် တော်တော်များများသည် ထူးစာစောင်အား ပေါ့ပေါ့ပါးပါးပင် ဝယ်ယူနေကြသည်။ တနင်္လာနေ့တိုင်း ထုတ်ဝေသော နှစ်ရွက် ရှစ်မျက်နှာ စာစောင်ငယ်လေး၏ မျက်နှာဖုံးတွင် လာမည့် သောကြာနေ့ ရုံတင်ပြသမည့် မြန်မာ ရုပ်ရှင်ဇာတ်ကားမှ မင်းသမီးသစ်၏ စိုပြည် ဖွံ့ဝေသော အလှ။ နောက်ကျောဖုံးမှာ မြန်မာ မျက်စိကု ဝိဇ္ဇာ၏ ကြော်ငြာ။ အတွင်းစာမျက်နှာ ၄ - ၅ က ဗေဒင်။ ခုနစ်ရက် သားသမီးတို့သည် တနင်္လာပေါင်း မြောက်မြားစွာကို ဖြတ်ကျော်ရင်း ရှေ့ရေးအိပ်မက်များကို ပုံဖော်ကြည့်နေကြသည်။ ဗေဒင်ကို ယုံကြည်ကိုးစားလွန်း၍တော့ မဟုတ်တန်ရာ။ နှစ်ဆယ့်ငါးပြားတန် စာစောင် ငယ်ပေါ်ကလည်း မည်မျှကြီးကျယ်သော မျှော်လင့်ချက်များ ရရှိနိုင်မလဲ။ သို့တစေ ဂေါ်ဝိန် ပတ်ဝန်းကျင်က ကိုကို၊ မမ၊ ဦးဦး၊ ဒေါ်ဒေါ်များသည် ထူးစာစောင်လေးကို သူတို့ ဖတ်မှတ် လေ့လာ အပ်သော စာစောင်လေးတစ်ခု အဖြစ် အသိအမှတ် ပြုထားကြသည်။

ကဗျာ၊ ကာတွန်း၊ ကြော်ငြာ၊ ဖတ်စရာ မှတ်စရာတွေထဲမှာ ဝတ္ထုတိုလေး တစ်ပုဒ်ကိုလည်း ယှက်နွယ် ဖွဲ့စည်းထားသေးသည်။

ယခု တနင်္လာမှာ မောင်လူသစ်(ဂေါ်ဝိန်)၏ ‘ဆဋ္ဌမသမုဒ္ဒရာ’ ဝတ္ထုတို။ သူသည် စက်ချုပ်ခုံကို မှီပြီး သူ့မမ၏ စီရင်ချက်အား ငုံ့လင့် နေသည်။ မခင်မြင့်သည် ခွေးခြေခုံလေးပေါ်

ဝဖိုင့်သော ခန္ဓာကိုယ်ကြီးကို မမျှမတတင်ပြီး သူ့ဝတ္ထုကို ဖတ်
နေသည်။ မခင်မြင့် နောက်မှာ စက်ချုပ်သင် ကောင်မလေး
တွေထဲက ကျစ်ဆံမြီး ရှည်လေးသည် သူ့အား ခိုးကြည့်နေသည်
ကို သတိထားမိသည်။

‘ကောင်းလဲ မကောင်းဘူး’

ထင်ထားသည့်အတိုင်းပင် မခင်မြင့်က တုံ့ပြန်လာ၏။

‘ဒါက ဘဝသရုပ်ဖော်ဗျ၊ ခင်ဗျားကြိုက်တတ်တဲ့ ချစ်တာ
တွေ၊ ကြိုက်တာတွေ မပါဘူး’

သူက မခင်မြင့်ကို စသလိုနှင့် လူတတ်ကြီး လုပ်နေမိသည်။

‘အကျီစတွေ ဈေးတက်လို့ ဖောက်သည်တွေမလာတာ နင်
မသိဘူးလား။ စိတ်ညစ်ရတဲ့အထဲ နင့်ဝတ္ထုဖတ်ရတာ ဘာမှန်းလဲ
မသိဘူး။ တာရိုးဘေးက ဖိုးခွေးတို့၊ အရက်ပုန်းတို့၊ ပြီးတော့
ရှက်စရာကြီးတွေလဲ ပါသေးတယ်’

သူက စိတ်ညစ်သွားသော သူ့မမ ဝဝဖိုင့်ဖိုင့်ကြီးကို ကြည့်ရင်း
သနားလာသည်။ သူက ‘စက်ချုပ်တာ အလုပ်မဖြစ်ရင်လဲ
ဒေါ်ဝက်ကြီးနဲ့ ဆက်သွယ်ပေါ့’ဟု ပြောင်စပ်စပ်ဆိုတော့ မမက
ကတ်ကျေးနှင့် ရွယ်သည်။

မည်သို့ပင်ဖြစ်စေကာမူ သူ ပထမဆုံး ရေးသားခဲ့သော
ဘဝသရုပ်ဖော် ဝတ္ထုလေးကိုပင် ကိုဝင်းလှိုင်ကြီးက ‘ဒေါ်ဝက်
နှင့် သမီးများ ကြော်ငြာ’ ဟု ဆိုလာသောအခါ မကျေမနပ် ဖြစ်
နေမိသေးသည်။

သူသည် နှစ်ဆယ့်ငါးပြားတန် စာစောင်လေးများမှာ
 ဝတ္ထုတိုပေါင်း နှစ်ဆယ်ကျော် ရေးပြီးသောအခါတွင် ဂေါ်ဝိန်ကို
 ထားရစ်ခဲ့ရသည်။ တခါက သူ့ဝတ္ထုကို တစ်ပုဒ်တလေကိုပင်
 ဖတ်ဖြစ်ခြင်း မရှိခဲ့သော မခင်မြင့်ကြီးအား နှုတ်ဆက်ရန် သတိ
 ရလာမိသည်။ မခင်မြင့်သည် သူ့ပရိသတ်။ သူက မခင်မြင့်တို့
 အသည်းစွဲဖူးသည့် စာရေးဆရာ။

ကမ်းနားဈေးအိုလေးသည် ဓမ္မာရုံလေးလို ဆိတ်ငြိမ်နေ
 သည်။

(၈)

မခင်မြင့် ခန္ဓာကိုယ် တဝက်ပျောက်ဆုံးသွားခြင်းအပေါ်မှာ မယုံ
 နိုင်သလို ဖြစ်နေမိသည်။

‘ပိန်သွားတယ်နော်၊ မမမြင့်’

‘နင်လဲ တို့ဘက်ကို ပေါ်မလာတော့ဘူး။ နင့်အမေ ဆုံးတော့
 မှပဲ နင့်မိဘတွေဆီ လာတော့တယ်။ ဒါလည်း ဘယ်နေ့ ပြန်မလဲ၊
 နက်ဖြန်လား’

‘မပြန်လို့ ဘယ်သူက ထမင်းကျွေးထားမလဲ မမမြင့်ရ’

မခင်မြင့်ထံက အလိုမကျသော တုံ့ပြန်သံ ကြားရလိမ့်မည်ဟု
 မျှော်လင့်မိသည်။ သို့သော် သူမက ငေးကြည့်နေသည်။

‘ကလေး ဘယ်နှစ်ယောက် ရပတုံး’

လက်နှစ်ချောင်းခွဲ ထောင်ပြလိုက်သည်။

‘အိမ်ထောင်ကျသွားကတည်းက လူရော၊ အဝှာရော ပျောက် သွားလိုက်တာနော်’

အသံထွက်အောင် ရယ်မိသည်။ အကျိုးကိုက်ခံဘေးမှာ ရပ်နေ သော ကောင်မလေးတွေထဲကလည်း ရယ်သံချိုလွင်စွာ ကြား လိုက်ရသည်။

သည်ကောင်မလေးတွေထဲက ဆယ်နှစ်ကျော်က ကျစ်ဆံမြီး လေးကို ရှာကြည့်မိသေးသည်။

‘နင် စာမရေးနိုင်တော့တာကို ပြောတာပါ’

‘ဘာဖြစ်လို့ စာမရေးနိုင်တော့ရမှာလဲ အစ်မကြီးရ၊ ကျွန်တော် စာရေးနေတုန်းပဲဥစ္စာ၊ ‘မောင်လူသစ်’ ပဲ။ အဲ၊ ‘ဂေါ်ဝိန်’ တော့ ဖြုတ်ပစ်လိုက်ပြီ’

မခင်မြင့်မျက်နှာပေါ်မှာ ယုံကြည်လက်ခံမှု အရိပ်အယောင် များ မတွေ့ရ။

‘ဘယ်မှာ ရေးတာလဲ၊ ထူးစာစောင်မှ မရှိတော့တာဘဲ’

သူ့ကို နှစ်ဆယ့် ငါးပြားတန် စာစောင်လေးပေါ်က မောင်လူသစ် (ဂေါ်ဝိန်) အဖြစ်ထက်တိုး၍ မမြင်နိုင်သေးသော မခင်မြင့်အပေါ်မှာ အလိုမကျ ဖြစ်မိသည်။ သူ ရေးသားနေသော မဂ္ဂဇင်းအမည်ကို ရွတ်ပြမိသည်။

‘မဖတ်ဖူးပေါင်’

သူ အတော် စိတ်ပျက်မိသည်။ သူ ဆယ်နှစ်ကျော် စားဝတ် နေရေး တဘက်နှင့် ရုန်းကန် တည်ဆောက်ခဲ့သော စာပေဘဝ လေးကို သူ့ဝတ္ထုတိုလေးများ တစ်လျှောက်လုံး ဖတ်လာခဲ့သည့်

မခင်မြင့်လို ပရိသတ်ကမှ အသိအမှတ်ပြုခြင်း မရှိလျှင်။ သူ
မောပန်း နွမ်းနယ်သွားရသည်။ သည်တော့မှ ဈေးထဲမှာ ဖြတ်
သန်းလာစဉ် ‘စာမရေးဖြစ်တော့ဘူးလား၊ စာရေးဆရာလေး’
ဆိုသည့် သူ့မိတ်ဆွေဟောင်းများ၏ နှုတ်ဆက်စကားအနက်ကို
နားလည်လာရသည်။

သူသည် ဝတ္ထုတိုလေးများ ပါဝင်သော ‘လများ’ ကိုပင်
မိုက်မဲစွာ ရွတ်ပြလိုက်မိသေးသည်။

မခင်မြင့်က -

‘တို့ ဘယ်မဂ္ဂဇင်းမှ မဖတ်ဖြစ်ပါဘူး၊ ဝယ်လည်း မဝယ်နိုင်
ဘူး။ ဖတ်ချိန်လည်း မရပါဘူး’

သူက လစဉ်ထုတ် မဂ္ဂဇင်းစောင်ရေနှင့် သန်းသုံးဆယ်ကျော်
လူဦးရေကို အချိုးချကြည့်မိသည်။

သရုပ်ဖော်ပုံလေးများနှင့် စွတ်စိုလှပသော သူ့ဝတ္ထုတို
လေးကို မတွေ့မိသော မခင်မြင့်အပေါ်မှာ ငြူစူခဲ့ခြင်း အတွက်
ရှက်ရွံ့သွားမိ သည်။ ဟိုလွန်ခဲ့သော ဆယ်နှစ်ကျော်က နှစ်ဆယ့်
ငါးပြားတန် စာစောင်လေးပေါ်က မောင်လူသစ်(ဂေါ်ဝိန်)
နှင့် ယခု မဂ္ဂဇင်းစာမျက်နှာများပေါ်က ‘မောင်လူသစ်’ တို့ကို
နှိုင်းယှဉ် စဉ်းစားမိသည်။

သူသည် စက်ချုပ်ခုံပေါ်က အပြင်ဘက်ကို လှမ်းကြည့်လိုက်
သောအခါ ဧရာဝတီ၏ ငြိမ့်ငြိမ့်ညင်ညင် ရေအလျဉ်ကို မြင်နေရ
သည်။

မခင်မြင့် သိသော မောင်လူသစ်(ဂေါ်ဝိန်) ဆိုသည်မှာ မနေ့က
မြစ်ရေစီးနှင့်အတူ မရှိတော့။

မခင်မြင့်တို့သည်လည်း မဂ္ဂဇင်း စာမျက်နှာများပေါ်က
'မောင်လူသစ်'၏ ဖြတ်သန်းခြင်းကို သတိထားမိခြင်း မရှိလိုက်။
အချိန်ကာလအားဖြင့်။

နုရောင် ပြုံးပြက်အောက်မှာ စီးဆင်းနေသော ဧရာဝတီ၏
ရေအလျဉ်ကိုပင် တုံ့နှေးတုံ့နှေး နိုင်လွန်းသည်ဟု ထင်နေမိသေး
သည်။

သိုက်ထွန်းသက်